

सत्यमेव जयते

भारतद लैक्ष्मीयंत्रकरु मत्तु महालैक्ष्मपरिशैधकर वरदि सामान्य मत्तु सामाजिक वलय माच्छ 2018कृ शैनेगोऽद वष्ट

लोकहितार्थ सत्यनिष्ठा
Dedicated to Truth in Public Interest

कनोट्टक सकार

2019ने वष्ट वरदि संब्द्धे-4

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು
ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿ
ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯ

ಮಾಚ್ 2018ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷ

ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
2019ನೇ ವರ್ಷದ ವರದಿ ಸಂಖ್ಯೆ-4

ವಿಷಯಸೂಚಿ

	ಕಂಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಪ್ರಸ್ತಾવನೆ		V
ಅಧ್ಯಾಯ-I : ಪರಿಚಯ		
ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ	1.1	1
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೊಳಪಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚಿತ್ರಣ	1.2	1
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಅಧ್ಯಾದೇಶ	1.3	2
ಪ್ರಧಾನ ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ), ಕನಾರ್ಕ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕಫೇರಿಯ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ರಚನೆ	1.4	3
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ	1.5	3
ಪ್ರಮುಖ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು	1.6	3
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು/ಕಟುವಟಕೆಗಳು/ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ	1.6.1	3
ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ	1.6.2	5
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಸೂರತೆ	1.7	8
ಬಾಕಿ ಇರುವ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳು	1.7.1	8
ಕರಡು ಕಂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ	1.7.2	9
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಅನುಸರಣಾ ಕ್ರಮ	1.7.3	9
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಂಡಿಕೆಗಳು	1.7.4	9
ಅಧ್ಯಾಯ-II : ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ		
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢತೀಕ್ಷ್ಣಾ ಇಲಾಖೆ		
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಾಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ	2.1	13
ಅಧ್ಯಾಯ-III : ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ		
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ		
ಕನಾರ್ಕಿಕದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾರದ ಮೇಲಿನ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ	3.1	59
ಸಮಾಜ ಕಲಾರ್ಥಾ ಇಲಾಖೆ		
ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ	3.2	74
ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲಾರ್ಥಾ ಇಲಾಖೆ		
₹2.81 ಲಕ್ಷದ ದುರುಪಯೋಗ	3.3	98
ಪದವಿಮೂರ್ಚಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ		
ಸರ್ಕಾರೇತರ ಖಾತೆಯಿಂದ ₹೫೫ ಲಕ್ಷ ಸಂದೇಹಾಸ್ವದ ದುರುಪಯೋಗ	3.4	100

	ಕಂಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮಟ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ವಸತಿ ಇಲಾಖೆ		
ಹಣದ ವಿವೇಚನಾರಹಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ	3.5	102
ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ		
ಅನರ್ಹ ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೇರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು	3.6	104
ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಶಾಸನಬಧ್ಯ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿರುವುದು	3.7	105
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ		
ಪರ್ಯಾಯಸ್ಥಕಗಳ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ವೆಚ್ಚ	3.8	107
ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ		
ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿ	3.9	110
ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ಞ ಇಲಾಖೆ		
ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚ	3.10	112
ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರದ ತಪ್ಪಾದ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ	3.11	114
ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ		
ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚ	3.12	116

ಅನುಬಂಧಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ವಿವರಗಳು	ಅನುಬಂಧ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
31 ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಬಾಕಿಯಿರುವ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಡಿಕೆಗಳ ವರ್ಣಾವಾರು ವಿವರಗಳು	1.1	123
31.12.2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಇಲಾಖಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ವಿವರಗಳು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಕಂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	1.2	126
31.12.2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಿರುವ ಕಂಡಿಕೆಗಳು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಕಂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)	1.3	127
ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮುಂದುವರೆಸಬಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಧ್ಯೇಯ ಸಂಖ್ಯೆ-4 ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ	2.1	128
ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು	2.2	129
2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋವ್ಯಾಹರಣೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಬಳಕೆ	2.3	130
ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯವೈಲಿರಿ	2.4	131
ನಿರ್ವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ	2.5	132
ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬಲವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ಅಕ್ರಮಗಳು	2.6	134
ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು	2.7	136
ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಸಾಧನಗಳ ವಿರೀದಿ	2.8	137
ಖೀರೋಪಕರಣಗಳ ವಿರೀದಿಯ ಸ್ಥಿತಿ	2.9	138
ಸೈನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರಾ ಕಿಂಗ್‌ಗಳ ವಿರೀದಿಯ ಸ್ಥಿತಿ	2.10	139
ಅರ್ಹವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು	2.11	140
2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾಂಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳು	2.12	143
ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿತೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕರು	2.13	144
ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅವಲೋಕನಗಳು	2.14	145
ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿವರಗಳು	2.15	146
2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಇಆರ್ ಸೂಚಕಗಳು	2.16	147
ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಜಿಇಆರ್	2.17	148
ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟವರ, ಉಳಿದವರ ಮತ್ತು ವರ್ಗಾವಣೆಯ ದರ	2.18	149
2017–18ರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟವರ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ದರ	2.19	150
ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ವರ್ಷಾವಾರು ಫಲಿತಾಂಶಗಳು	2.20	151
ಯೋಜನೆಗಳು/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಗೆ ವೆಚ್ಚಿಸುವ ತೋರು	3.1	152

ವಿವರಗಳು	ಅನುಬಂಧ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳಿಂದ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಘದ ನೈಕರಣ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿರುವುದು	3.2	153
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಿರುವುದು	3.3	154
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಹಣಕಾಸು ನೇರವು	3.4	155
ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ	3.5	156
ಅವಶ್ಯಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಿದ್ದರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ನೇರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು	3.6	157
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳಲ್ಲದೇ ಇತರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣದ ವಿವರಗಳು	3.7	158
ನಿಗದಿತ ಮುತ್ತಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಪ್ತಕ	3.8	159
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳೆರಡರಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ	3.9	160
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ	3.10	161
ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಘಟಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ	3.11	162
2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸ್ಥಿತಿ	3.12	163
(ಎ) ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 139 ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸ್ಥಿತಿ	3.13	164
(ಜಿ) ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 51 ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸ್ಥಿತಿ		
2013-14ರಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸ್ಥಿತಿ	3.14	170
ಭೂಮಿಯ ಅಲಭ್ಯತೆಯಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸಿರದ ಪ್ರಕರಣಗಳು	3.15	171
ಕೆಲರ್‌ಐಡಿವಲ್ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿನ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಪ್ತಕ	3.16	172
ಒಬ್ಬರೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಪ್ತಕ	3.17	173
ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿರುವುದು	3.18	174
ತಪ್ಪಿಸುಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಬಾಡಿಗೆ ಪಾವತಿಯ ವಿವರಗಳು	3.19	175
ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ, ಒಮ್ಮೆ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಪ್ತಕ	3.20	176

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

31 ಮಾರ್ಚ್ 2018ಕ್ಕೆ ಹೊನೆಗೋಂಡ ವರ್ಷದ ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಷ್ಠೇದ 151(2)ರ ಅನ್ವಯ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ವಸತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ, ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಕಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಾಧ್ಯತ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಈ ವರದಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು 2017–18ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದವುಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಹಿಂದಿನ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗದೇ ಇರುವಂತಹವುಗಳಾಗಿವೆ. 2017–18ರ ತರುವಾಯದ ಅವಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ, ಅವಶ್ಯವಿದ್ದೆಂದು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರು ಜಾರಿ ಮಾಡಿರುವ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಆವೃತ್ತಿಯೇ ಅಧಿಕೃತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ- ಪರಿಚಯ

ಅಧ್ಯಾಯ-1

ಪರಿಚಯ

1.1 ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ

ಭಾರತದ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧಕರ ಈ ವರದಿಯು ಆಯ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾಲನಾ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಯು, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು, ಅನ್ನಲ್ಲಿಸುವ ಕಾನೂನುಗಳು, ನಿಯಮಗಳು, ಕಾಲಿದೆಗಳು, ಸಕ್ಕರೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಜಾರಿಯಾದ ಆದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ ಇಲಾಖೆಗಳ ವೆಚ್ಚೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಹಿವಾಟಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಯು, ವಹಿವಾಟಿ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ/ಚಟುವಟಿಕೆಯ/ಇಲಾಖೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರವ್ಯಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಲಾಯಿತೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಈ ವರದಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ವಹಿವಾಟಿಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಮಾಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ವರದಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯು ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನಾ ಮಾನದಂಡಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು ಕಾರ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸುಧಾರಿತ ಹಣಕಾಸಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಆಯ್ದ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ನ್ಯಾನತೆಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳ, ವಹಿವಾಟಿಗಳ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನಾ ಅಂಶಗಳ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಅನುಪಾಲನೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ವರದಿಯ ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಹಿವಾಟಿಗಳ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

1.2 ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆಗೊಳಿಪಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚಿತ್ರಣ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ 65 ಇಲಾಖೆಗಳು ಸಚಿವಾಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 11 ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯ ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆ), ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಲೇಕ್ಕಾಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು/ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಅಧೀಕ್ಷಾರಿಗಳು ಅವರುಗಳಿಗೆ ನೇರವು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

2016-17 ಮತ್ತು 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟಿನ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು
ಕೋಷ್ಟಕ-1.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 1.1 : 2017-18ರಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟಿಗಳ ಸಾರಾಂಶ

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

	ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು		ಬಡವಾಡಗಳು	
	2016-17	2017-18	2016-17	2017-18
ಭಾಗ-ಎ: ರಾಜ್ಯ				
ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು	1,33,213.79	1,46,999.65	ರಾಜ್ಯ ವೆಚ್ಚ	1,31,920.75
ತೆರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ	82,956.13	87,130.38	ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	31,264.56
ತೆರೆಗೆಯೇರೆ ರಾಜ್ಯ	5,794.53	6,476.53	ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	54,549.24
ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುಂಕಗಳ ಪಾಲು	28,759.94	31,751.96	ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	40,421.37
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಾನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ವಂತಿಗೆಗಳು	15,703.19	21,640.78	ಸಹಾಯಾನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ವಂತಿಗೆಗಳು	5,685.58
ಭಾಗ-ಬಿ: ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಇತರೆ				
ಇತರೆ ಬಂಡವಾಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು	26.96	3.70	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ	28,150.43
			ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	1,060.39
			ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	6,896.84
			ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	20,193.20
ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ವಸೂಲಾತಿ	99.84	136.93	ವಿತರಿಸಿದ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳು	1,934.38
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖರ್ಚ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು**	31,155.92	25,121.86	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖರ್ಚ ಮರುಪಾಡತಿ **	7,420.24
ಸಾದಿಲ್ಲಾರು ನಿಧಿ	—	—	ಸಾದಿಲ್ಲಾರು ನಿಧಿ	—
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು	1,79,318.45	2,00,615.43	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ವಿತರಣೆಗಳು **	1,67,153.81
ಆರಂಭಿಕ ನಗದು ತಿಳ್ಳು	27,118.23	34,353.58	ಅಂತಿಮ ನಗದು ತಿಳ್ಳು	34,353.58
ಒಟ್ಟು	3,70,933.19	4,07,231.15	ಒಟ್ಟು	3,70,933.19
				4,07,231.15

(ಆಧಾರ: 2017-18ರ ಹಣಕಾಸು ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳು)

** ಅಧೋಽಂದಾಯ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯ ಮುಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಒವರೋಡ್‌ಪ್ರೋಫೆಸಿಯಲ್ಲಿನ ನಿವ್ವಳ ವಹಿವಾಟಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ.

1.3 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಅಧ್ಯಾದೇಶ

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 149 ಮತ್ತು 151ನೇ ಅನುಕ್ರೇದಗಳಿಡಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು
ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ (ಕರ್ತವ್ಯಗಳು, ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971
[ಸಿಎಜಿರವರ (ಡಿಪಿಸಿ) ಅಧಿನಿಯಮ] ಇದರಡಿ ಸಿಎಜಿಯವರು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಾದೇಶವನ್ನು
ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಿಎಜಿರವರು ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಚ್ಯೇದ 13ರ¹ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ
ಇಲಾಖೆಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಚ್ಯೇದ 19(2)² ಮತ್ತು
19(3)³ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವ 11 ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಿಎಜಿಯವರೇ
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಚ್ಯೇದ 14ರ⁴ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ
ಬಹುಪಾಲು ಹಣ ಪಡೆಯುವ 298 ಇತರೆ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನೂ ಸದ
ಸಿಎಜಿರವರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಹಲವಾರು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು

¹ (i) ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಿಕ ನಿಧಿಯಿಂದ ಆಗುವ ಎಲ್ಲ ವಹಿವಾಟಿಗಳ (ii) ಸಾದಿಲ್ಲಾರು ನಿಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಹಿವಾಟಿಗಳು ಮತ್ತು (iii) ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರ, ತಯಾರಿಕೆ, ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಅಧಾವೆ ಪಟ್ಟಿಕೆ
(ಬ್ಯಾಲೆನ್ ಶೀಎಂ) ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅಧೀನ ಲೆಕ್ಕಗಳು.

² ಸಂಬಂಧಿಪಟ್ಟ ಶಾಸನದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ತಿನ ನಿಯಮದಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ನಿಗಮಗಳ (ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲದ)
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.

³ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಶಾಸನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಧವಾ
ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.

⁴ (i) ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಿಕ ನಿಧಿಯಿಂದ ಅನುದಾನಗಳು ಅಧವಾ ಸಾಲಗಳ ಮುಖಿಯಾಂತರ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ
ಸಂಸ್ಥೆ/ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಜಮೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ (ii) ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಿಕ ನಿಧಿಯಿಂದ
ರೂಂದು ಕೋಟಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಅನುದಾನ ಅಧವಾ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಧವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ
ಎಲ್ಲ ಜಮೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.

ಸಿಂಹಾಸನ ಜಾರಿ ಮಾಡಿರುವ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು, 2007ರ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1.4 ಪ್ರಥಾನ ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ), ಕನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ರಚನೆ

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಥಾನ ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ) ಬೆಂಗಳೂರು, ಇವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ ಇರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯದಡಿಯಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ/ಕಳೇರಿಗಳ/ಸ್ವಾಯತ್ತ ನಿಕಾಯಗಳ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರಿಗೆ ಮೂವರು ಉಪ ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರುಗಳು ಮತ್ತು ಅಧೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

1.5 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಸರ್ಕಾರದ ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳು ಎದುರಿಸುವ ಸಂಭವನೀಯ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಮರ್ಶಕತ್ವ/ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ನೀಡಿದ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರ ಕಳಕಳಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸದರ ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಪಾಯದ ಸಂಭವನೀಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕಾಲಾವಧಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ನಂತರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳು ಸ್ವೀಕೃತಗೊಂಡ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಕೋರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇತ್ಯಧ್ಯಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಅನುಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಜ್ಞೇದ 151ರಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗುವುದು.

2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 6,288 ತಂಡ ದಿನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ 507 ಘಟಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ, ಎರಡು ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

1.6 ಪ್ರಮುಖ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ನ್ಯಾನತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಫಲತೆಯ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಆಯ್ದು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಹಿವಾಹಿಗಳ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ನ್ಯಾನತೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

1.6.1 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ/ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

ಪ್ರಸ್ತು ವರದಿಯು ಒಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅದರ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

1.6.1.1 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ

ಸುಧಾರಿತ ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೂಲಕ ಸಮಂಜಸ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಡಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಪದವಿಮಾರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ 14–18ರ ವಯೋಮಾನದ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ, ಪರಿಶೀಪ್ತ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ವಿಕಲಜೀತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು (ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಮೇಲಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಯಿತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯೊಂದನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ನಾವು ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆವು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಸಮಿತಿ, ಕನಾಟಕ (ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಕೆ) ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಬಳಕೆಯು ಶೇಕಡಾ 30 ಮತ್ತು 55ರ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು. ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ/ಬುಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಏಕೆಂದರೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಶೇಕಡಾ 56ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಐಂಟೇಕರಣಗಳ ವಿರೀದಿ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಫೆಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 2.1.6)

ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕನಾಟಕ ಮುನ್ಝೈಟ ಯೋಜನೆಯು ಸಮಂಜಸ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಡಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಪದವಿಮಾರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳ ರಚೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಮಾರ್ಚ್ 2018ರ ಅಂತರದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ 4,361 ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಡ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ, 2017ರೊಳಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಮಾದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರುರೂಪಿಸಲು ಮುನ್ಝೈಟ ಯೋಜನೆಯು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತಾದರೂ ಪದವಿಮಾರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪದವಿಮಾರ್ವ ಮಂಡಳಿಯಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಎರಡೂ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

(ಕಂಡಿಕೆ 2.1.7.1)

ಸೂಕಷ್ಟ ಶಾಲಾ ಕೊರಡಿಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಬಾಲಕರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೋಚಾಲಯ ಮುಂತಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋಡ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮುನ್ಝೈಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಗುರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಿದೆ. ಸಿಮಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಿಗೊಳಿಸುವ ವಿಳಂಬಿದಿಂದ 2009–10ರಿಂದ 2017–18 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಬುಲಪಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ಕ್ಯಾಗೆಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ 2,396 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 1,740 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೂರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು, 140 ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಉಳಿದ 516 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕ್ಯಾಗೆಟಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, 1,367 ಮತ್ತು 1,494 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ/ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ದುರಸ್ತಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೂ ಸಹ ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಗೆಟಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲಾಕೊರಡಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಪಾತವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ 1:40 ರಷ್ಟಿದ್ದರೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 4,677 ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 2,721 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಾತವು 1:41ರಿಂದ 1:69ರ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿರುತ್ತಿದೆ ಶಾಲಾವಾರು ವಿಶೇಷಣೆಯು ತೋರಿಸಿತು.

[ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.1 (ಎ) (ಸಿ) ಮತ್ತು (ಇ)]

ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಾತವು (ಪಿಟಿಆರ್) ನಿಗದಿತ 30:1 ರೊಳಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ, ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೇಲ್ಮೈಜ್ಞಾನಿಕ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ 874 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಟಿಆರ್ ಅನುಪಾತವು 30:1ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಷಯವಾರು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ 15,666 ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ 642, 491 ಮತ್ತು 500 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಾರು ಗಳಿಗೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

[ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.3 (ಬಿ) (ಸಿ)]

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ 342 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ:

- 22 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲ;
- 65 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ;
- 199 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ 99 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ;
- ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳೂ ಶೌಚಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹಲವಾರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತು (163ರಲ್ಲಿ 52); ಮತ್ತು
- ರಾಜ್ಯವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅನ್ನಯ 252 ರಲ್ಲಿ 73 ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಹ ಶಾಲೆಗಳ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

[ಕಂಡಿಕೆಗಳು 2.1.8.1 (ಇ) ಮತ್ತು 2.1.8.2]

ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕೋಷ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲವಾದರಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರೋಫೆಸಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

(ಕಂಡಿಕೆಗಳು 2.1.10.1 ಮತ್ತು 2.1.10.2)

ಪ್ರೋಫೆಸಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು 2009–10ರಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡಾ 75ರಿಂದ 2017–18ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 82ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ, 2017ರೊಳಗೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಜಿಜಿಆರ್ ಅನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜಿಜಿಆರ್ ಶೇಕಡಾ 82ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಲಕಿಯರ, ಎಸ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಟಿ ಮಕ್ಕಳ ಜಿಜಿಆರ್ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 83, 79 ಮತ್ತು 73 ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಕನಾರಾಟಕ ಮುನ್ಸೌರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿದಂತೆ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಗುರಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸಾಧಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರೋಫೆಸಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗುಂಪಿನ ಸಮಾನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅದು ಬಹುತೇಕ ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಪ್ರೋಫೆಸಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅದು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರಲ್ಲಿ.

(ಕಂಡಿಕೆಗಳು 2.1.9.2 ಮತ್ತು 2.1.11.2)

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸೌರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ದೋಷಮಾರಿತ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಮೂಲತ: ಪ್ರೋಫೆಸಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕೋಷ ಸಾಧಿಸದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. ಹೀಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮತ್ತು ಘಲಿತಾಂಶದ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಸಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕೋಷ ಪ್ರಭಾವವು ಗೋಚರಿಸಲಿಲ್ಲ.

(ಕಂಡಿಕೆ 2.1.12)

1.6.2 ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಚರರೊಧನೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು/ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಹಲವಾರು ಪರಮುಖ ನ್ಯಾನತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಲೆಕ್ಚರರೊಧನೆಯು ವರದಿ ಮಾಡಿತು. ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಲೆಕ್ಚರರೊಧನಾ ಅಂಶಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ:

1.6.2.1 ಕನಾರಕದಲ್ಲಿ ಭಾವೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣದ ಮೇಲಿನ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಚರಿಶೋಧನೆ

ಕನ್ನಡ ಭಾವೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉತ್ತೇಜನವು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಇಲಾಖೆಯು 42 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ಹೊರತೆಂದ್ದರೂ ಸಹ ನೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಕ್ರಮವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕನ್ನಡದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಕೇಂದ್ರದ ಸಾಫ್ಟಪನೆಯಾಗದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳ ಬಳಕೆಯು ನಿಧಾನ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ/ಸಂಸ್ಕೃತಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ/ಗೌರವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆ/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅನುಪಾಲನದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅದು ಹಣಕಾಸಿನ ನೇರವನ್ನು ಅರ್ಹವಲ್ಲಿದೆ ಸಂಸ್ಕೃತಗಳಿಗೆ/ಟ್ರಾಂಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೇರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. 2013-14ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ, ಅಕ್ಷಯದ್ವಾರಗಳಿಗೆ, ಪರಿಷತ್ತಾಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರಂಗಾಯಣಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಬಳಕೆಯಾಗದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಚರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿಯಿತು. ಇದು ಅನುದಾನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಭಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿನ ಲೋಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವು ಬೃಹತ್ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಇಲಾಖೆಯು ಗುರಿಯನ್ನು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.1)

1.6.2.2 ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಚರಿಶೋಧನೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಡಿಗಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಬೆಟಗೇರದಲ್ಲಿನ ಅಪೂರ್ವ ಕಾಮಗಾರಿಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆ/ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಣದ ಅಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ ಬಲವನ್ನು ಲೆಕ್ಚರಿಸುತ್ತೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಕೋರಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿರುವುದೇ (ಜುಲೈ 2013) ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು:

16 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 190 ರಲ್ಲಿ 74 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು (ಶೇಕಡಾ 39) ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದವು. 10 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೇಕಡಾ 100ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 85 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 45) ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. 18 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇಕಡೆ 10ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು 30 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇಕಡಾ 12ರಿಂದ 25ರಷ್ಟಿತ್ತು. 26 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಕಡಿಮೆಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇಕಡಾ 26ರಿಂದ 50ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದ 11 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇಕಡಾ 53ರಿಂದ 83ರಷ್ಟಿದ್ದಿತ್ತು. ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬಾಲಕೆಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು.

ಕೆಟಪಿಪಿ ಕಾಯಿದೆ, 1999ಡಿ ಕಲಮು 4(ಜಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ವಿನಾಯಿತಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಫಾಸತೆತ್ತೆ ಸರ್ವೋಚ್ಛೇದಿಸಿತ್ತು ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವುವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೊಣಾಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳಿದ್ದವು. ಸಂಹಿತೆಯ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ₹45.63 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ 12 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವೇಶನಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದೇ ಇಲಾಖೆಯು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿತ್ತು.

2013–14ರಿಂದ 2015–16ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ದುರಸ್ತಿ/ನರ್ವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, 2016–17 ಮತ್ತು 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಣಾಗೊಳ್ಳಲು ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ 755ರಲ್ಲಿ 376 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 50) ಇನ್ನೊಮೊಣಾಗೊಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ದುರಸ್ತಿ/ನರ್ವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದೇ ಮೊಣಾಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿದ್ದವು.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಂಚಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳು, ಮಾರ್ಪಣ್ಸ್‌ಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಾನ್ಯಾಸಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನತೆಗಳಿದ್ದವು.

ಟಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಕೆಟಪಿಪಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1999ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಟಂಡರ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಟಂಡರ್ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ಹಲವಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

ಶಾಸನಬಂಧ ಕಡಿತಗಳು ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಡಿಯನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡದೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೊತ್ತವನ್ನಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದ ₹14.86 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ₹37.16 ಕೋಟಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಡಿಯು ವಸೂಲಾಗದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣದ ನಂತರದ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಜರ್ಮೆ ಮಾಡದೇ ತಮ್ಮ ಬಳಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡವು. ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು/ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮೇಲ್ಪಿಚಾರಣೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.2)

1.6.2.3 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಇತರೆ ಅಂಶಗಳು

ಬಿಲ್ಲುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಹಣಕಾಸು ಸಂಹಿತೆ, 1958ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಫಲತೆಯು ಅದೇ ಕಳ್ಳೇರಿಯ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಸಹಾಯಕ ₹2.81 ಲಕ್ಷವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.3)

ಸೆಳಿದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಲ್ಲಿನ ಪದವಿಮೂರ್ವ ಇಲಾಖೆ, ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ವಿಫಲತೆ ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಲೆಕ್ಕಸಂಹಿತೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನ್ವಯ ನಗದು ಮಸ್ತಕವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದಿರುವುದು ₹೫೫ ಲಕ್ಷ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.4)

ಕೆಲವು ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕಗಳಂದು ಮಾತ್ರವೇ ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ತನ್ನ ಸೂಚನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಗ್ರಹಮಂಡಳಿಯ ತನ್ನ ಹಣದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಪಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ₹0.63 ಕೋಟಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಹಣಕಾಸು ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.5)

ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ‘ಬಿಡಾಯಿ’ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೇ ಅನರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ₹50 ಲಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.6)

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವರ್ಕ್ ಮಂಡಳಿಯು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ದಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1952 ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1948ರ ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾಯಿತು. ತತ್ತ್ವರಿಂಜಾಮವಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ದಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಮೆಯ ಕಡೆಗೆ ಶಾಸನಬಂಧ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ₹1.09 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟುಗಿತ್ತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.7)

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು/ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕ ಪರ್ಯಾಯಸ್ಥಕ ಸೌಕ್ಯಚಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲಿಸದಿರುವುದು ₹1.13 ಕೋಟಿ ತತ್ವಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.8)

ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದು ಭೂಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ₹10.53 ಕೋಟಿ ತತ್ವಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.9)

ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯ ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ದಾಖಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದು ₹47.55 ಕೋಟಿ ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.10)

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಕನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983ರನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತೀಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ, ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ 197 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತೀಗಳು ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ₹2.69 ಕೋಟಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದವು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.11)

ಕನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರುಗಳು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕ ಗೃಹಮಂಡಳಿ ಇವುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ₹1.86 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಟ್ಟಡವು ಅಮೂರಣವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬಳಕೆಯಾಗದೇ ಉಳಿದಿತ್ತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.12)

1.7 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಕೊರತೆ

1.7.1 ಬಾಕಿ ಇರುವ ತಪಾಸಣಾ ಪರದಿಗಳು

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ತ್ವರಿತಗತಿಯ ಇತ್ಯಧ್ಯಕ್ಷಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 2001ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳ ಕೈಪಿಡಿಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಅನುಸರಣೆಯಿಂದ ಸರಿಪಡಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳ ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ನ್ಯಾಸತೆಗಳು, ಲೋಪಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರಿಂದ ನೀಡಲಬೇಕಾಗಿ ತಪಾಸಣಾ ಪರದಿಗಳಿಗೆ (ಇಂಫ್ರಾ) ಕಾರ್ಯಾಂಗದಿಂದ ಚುರುಕಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧಸುತ್ತವೆ.

ಕಳೇರಿಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳು ಮತ್ತು ನಂತರದ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಐಆರ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲಿಸಬೇಕು, ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಜ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣಗಳ ಅನುವಾಗಲು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಐಆರ್‌ಗಳ ಅರ್ಥವಾಷಿಂಕ ವರದಿಯೊಂದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

31 ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 3,420 ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳು (18,207 ಕಂಡಿಕೆಗಳು) ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಬಾಕಿ ಇರುವ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳ ಮತ್ತು ಕಂಡಿಕೆಗಳ ವಷಾವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1.1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಒಟ್ಟು ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳ ಶೇಕಡಾ 5ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ 183 ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳು (1,613 ಕಂಡಿಕೆಗಳು) ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು, 2,421 ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳು (13,903 ಕಂಡಿಕೆಗಳು) ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆದರೆ 10 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಶೇಕಡಾ 24ರಷ್ಟು ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳು ಅಂದರೆ 816 ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳು (2,691 ಕಂಡಿಕೆಗಳು) 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಅವಧಿಗೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 109 ಮತ್ತು 163 ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವೆಂದು ಮಾರ್ಚ್ 2018ರವರೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಉತ್ತರಿಸದೇ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯವಡಿಸಿತು.

1.7.2 ಕರಡು ಕಂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ಕರಡು ಕಂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಅರೆ-ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಬಂಧಿತ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ, ಅರು ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೀಡುವೆಂತೆ ಹೋರಿ, ಜೂನ್ 2018 ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2018ರ ನಡುವೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ, ಎರಡು ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ 12 ಕಂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಕರಡು ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಳೇರಿಯು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ವಡೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ, ಎರಡು ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಕಂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೋ ಅವುಗಳನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1.7.3 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನುಸರಣಾ ಕ್ರಮ

ಕ್ಯೂಪಿಡಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು (ಅಂತರಿಕ ವ್ಯವಹಾರ), 1999, ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ (ಎಟಿಎನ್‌ಗಳ) ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾದ ಸ್ವೀಕರಣಗಳನ್ನು ಅವು ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂಡಸೆಯಾದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕಳೇರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನಾರಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಉಪಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಗಳು ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅನುಬಂಧ-1.2ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಇದು ಇಲಾಖೆಗಳು, 31 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, 2011-12ರಿಂದ 2016-17ರವರೆಗೆ 10 ಕಂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

1.7.4 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಿರುವ ಕಂಡಿಕೆಗಳು

31 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕಂಡಿಕೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಕಂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಅನುಬಂಧ-1.3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-II
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೇಕ್ಷಣೀಕರಣ

ಅಧ್ಯಾಯ-II

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೇಕ್ಪಿತೋಧನೆ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

2.1 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾರಾಂಶ

ಸುಧಾರಿತ ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಮತ್ತು ಪದವಿಮೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ 14-18ರ ವಯೋಮಾನದ ಬಾಲಕೆಯರಿಗೆ, ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೀರೇಷ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು (ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಮೇಲಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಯಿತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು 2013-14ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೇಕ್ಪಿತೋಧನೆಯೊಂದನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ನಾವು ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆವು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಸಮಿತಿ, ಕನಾರ್ಟಿಕ (ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಕೆ) ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. 2013-14ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಬಳಕೆಯು ತೇಕಡಾ 30 ಮತ್ತು 55ರ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ/ಬುಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಏಕೆಂದರೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ತೇಕಡಾ 56ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು. ಇದು ಕಂಪೂಟರ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ವಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಏರೋಪರಣಗಳ ವಿರೀದಿ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 2.1.6)

ಪ್ರೇರಣೆಯ ಮತ್ತು ಪದವಿಮೂರ್ವ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಮುನ್ಸೌಟ ಯೋಜನೆಯು ಸಮಂಜಸ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಪದವಿಮೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳ ರಚನೆಯಿಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಮಾರ್ಚ್ 2018ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ 4,361 ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ, 2017ರೊಳಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಮಾದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಥರೂಪವನ್ನು ಮರುರೂಪಿಸಲು ಮುನ್ಸೌಟ ಯೋಜನೆಯು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತಾದರೂ ಪದವಿಮೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪದವಿಮೂರ್ವ ಮಂಡಳಿಯಿಡಿಲ್ಲಯೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯೊಂದು ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಎರಡೂ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

(ಕಂಡಿಕೆ 2.1.7.1)

ಸಾಕಷ್ಟು ಶಾಲಾ ಕೊರಡಿಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಬಾಲಕರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮುಂತಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮುನ್ಸೌಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಗುರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಿದೆ. ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ವಿಳಂಬಿದಿಂದ 2009-10ರಿಂದ 2017-18 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಬುಲಪಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದ 2,396 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 1,740 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೂರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು, 140 ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಉಳಿದ 516 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, 1,367 ಮತ್ತು 1,494 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ/ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ದುರಸ್ತಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲಾಕೊರಡಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಪಾತವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ 1:40 ರಷ್ಟಿದ್ದರೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 4,677 ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 2,721 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಾತವು 1:41ರಿಂದ 1:69ರ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿಂದ ಶಾಲಾವಾರು ವಿಶೇಷಣೆಯು ತೋರಿಸಿತು.

[(ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.1 (ಎ) (ಸಿ) ಮತ್ತು (ಇ)]

ರಾಜ್ಯದ ವಿದಾರ್ಥ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಾತವು (ಪಿಟಿಆರ್) ನಿಗದಿತ 30:1 ಹೊಳಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ, ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣಿಯ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ 874 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಟಿಆರ್ ಅನುಪಾತವು 30:1ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಷಯವಾರು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆರ್ವಮೌವ್ಸೋ ಎನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ 15,666 ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ 642, 491 ಮತ್ತು 500 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳಾದ ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

[ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.3 (ಬಿ) (ಸಿ)]

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 342 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದೆವು:

- 22 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಾಲಾ ಹೊತಡಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲ;
- 65 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ;
- 199 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ 99 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ;
- ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳೂ ಶಾಚಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹಲವಾರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಚಾಲಯಗಳ ನಿವಾಹಣೆಯ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತು (163ರಲ್ಲಿ 52); ಮತ್ತು
- ರಾಜ್ಯವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅನ್ನಯ 252 ರಲ್ಲಿ 73 ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಹ ಶಾಲೆಗಳ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

[ಕಂಡಿಕೆಗಳು 2.1.8.1 (ಇ) ಮತ್ತು 2.1.8.2]

ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬಿದಿಂದ ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆರ್ವಮೌವ್ಸೋ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

(ಕಂಡಿಕೆಗಳು 2.1.10.1 ಮತ್ತು 2.1.10.2)

ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು 2009–10ರಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡಾ 75ರಿಂದ 2017–18ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 82ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ, 2017ರೊಳಗೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಜಿಇಆರ್ ಅನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜಿಇಆರ್ ಶೇಕಡಾ 82ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಲಕಿಯರ, ಎಸ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಟಿ ಮಕ್ಕಳ ಜಿಇಆರ್ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 83, 79 ಮತ್ತು 73 ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಕನಾರ್ಕ ಮುನ್ಸೌರೆಟಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿದಂತೆ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಗುರಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸಾಧಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗುಂಪಿನ ಸಮಾನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅದು ಬಹುತೇಕ ಬಿಡಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅದು ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

(ಕಂಡಿಕೆಗಳು 2.1.9.2 ಮತ್ತು 2.1.11.2)

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯಾಚಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ದೊಡ್ಡಪೂರಿತ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಮೂಲತ: ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಆರ್ವಮೌವ್ಸೋ ಸಾಧಿಸದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಹಿಂದಿಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಗೆ ಯೋಳಿಸಿದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮತ್ತು ಘಲಿತಾಂಶದ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಆರ್ವಮೌವ್ಸೋ ಪ್ರಭಾವವು ಗೊಂಡಿಸಲಿಲ್ಲ.

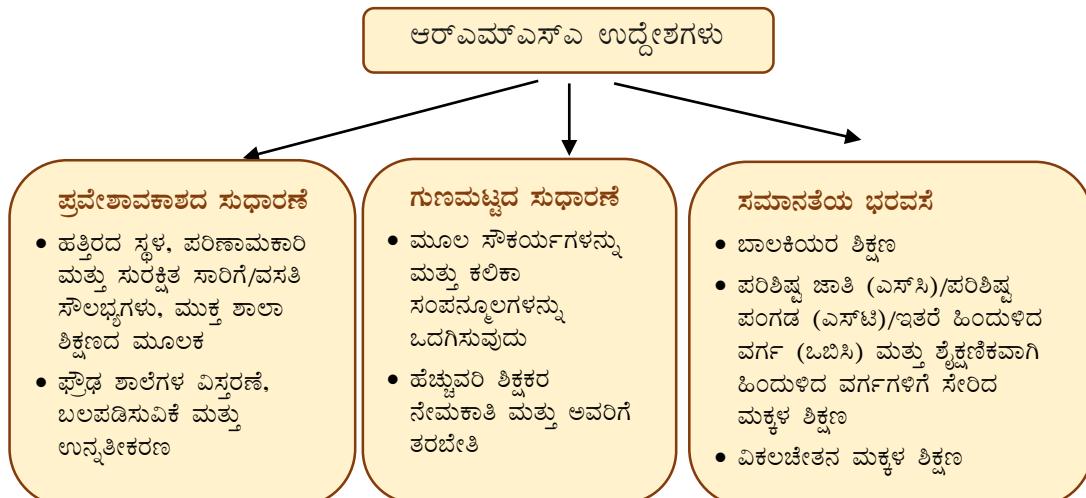
(ಕಂಡಿಕೆ 2.1.12)

2.1.1 ಪರಿಚಯ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯು ಗೋಪುರಾಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಳವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿನ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ನೋಂದಣಿಯು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷೇಣಿಸಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. 9 ಮತ್ತು 10ನೇ ತರಗತಿಗಳು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದ5 ಹಂತವಾಗಿದ್ದರೆ, 11 ಮತ್ತು 12ನೇ ತರಗತಿಗಳು ಪದವಿಮಾರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾರ್ಚ್ 2009ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ದೇಶಾದ್ಯಂತ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾಸ'⁶ (ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ) ಎಂಬ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. 2013-14ರಿಂದ ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು7 ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪರಿಧಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸಮಂಜಸವಾದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, 2017ರೊಳಗೆ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ನಿವ್ವಳ ನೋಂದಣಾ ಅನುಪಾತವನ್ನು (ಜಿಇಆರ್) ಸಾಧಿಸುವುದು, 2020ರೊಳಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಧಾರಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ, ತೈಕೆಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ, ಬಾಲಕಿಯರ ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೇತನ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಉಲ್ಲೇಖದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿತ್ತು. ಮೇಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ನಕ್ಷೆ-2.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ವಡಿಸಲಾಯಿತು.

ನಕ್ಷೆ-2.1: ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರವು ತನ್ನ ಮಿಲೇನಿಯಮ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ-2ರಲ್ಲಿ 2015ರೊಳಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಅದು ತನ್ನ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ (ಎಸ್‌ಡಿಜಿ) ಸಂಖ್ಯೆ-4ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಬಾಲಕು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕಾಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಂಪರ್ಣ ಉಚಿತ, ನ್ಯಾಯಸಮೃದ್ಧ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸುವ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಸ್‌ಡಿಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ-4ಕ್ಕೆ ಭಾರತವು ಬಧ್ಯವಾಗಿದೆ (ಅನುಬಂಧ-2.1). ಅಲ್ಲದೆ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಸ್‌ಡಿಜಿಯು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಕೈಗೆಟಕುವ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ.

⁵ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಯೋಮಾನವು 14ರಿಂದ 16 ವರ್ಷಗಳು ಹಾಗೂ ಪದವಿಮಾರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅದು 17ರಿಂದ 18 ವರ್ಷಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.

⁶ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ವಿಕಲಾಂಗತ್ಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

⁷ (i) ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಡೆಸುವಿಕೆಗೆ ಯೋಜನೆ, (ii) ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಬಿಸಿಟಿ), (iii) ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಅಂತರ್ಗತ ಶಿಕ್ಷಣ (ಬಿಡಿಎಸ್‌ಎ) ಮತ್ತು (iv) ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ.

2.1.2 ಸಂಫಟನಾ ಘೋಷಣೆ

ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಯನ್ನು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಸಮಿತಿ-ಕನಾಟಕ (ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎಸ್‌ಕೆ)-ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ (ಮೇ 2009) ಒಂದು ನೋಂದಾಯಿತ ಸೋಸೈಟಿಯ ಮೂಲಕ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ) ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಸಮಿತಿಯು (ಇಸಿ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇಸಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಎಸ್‌ಪಿಡಿ) ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಡಿಪಿಬಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ತಂಡ, ಇವುಗಳ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಲಾಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೀತೆ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, [ಬ್ಲಾಕ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ (ಬಿಆರ್ಸಿ)] ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮ/ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿ (ಎಸ್‌ಡಿಎಮ್‌ಸಿ) ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2.1.3 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಲಾಯಿತೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು:

- ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿತ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶದ ಮೂಲಕ;
- ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು; ಮತ್ತು
- ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ.

2.1.4 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಮಾನದಂಡಗಳು

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳು ಮಾನದಂಡಗಳಾಗಿದ್ದವು:

- ಕನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983 ಮತ್ತು ಅದರದಿಯ ನಿಯಮಗಳು;
- 12ನೇ ಯೋಜನಾ ದಾಖಿಲೆಯ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿ, ಸಹಸ್ರಮಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು;
- ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಚೌಕಟ್ಟು;
- ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ವಿರೀದಿಗಾಗಿನ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಕೈಲಿಡಿ;
- ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕೈಲಿಡಿ
- ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞನ (ಬಿಸಿಟಿ), ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನರ ಅಂತರ್ಗತ ಶಿಕ್ಷಣ (ಬಿಇಡಿಎಸ್‌ಎಸ್‌)
- ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು;
- ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಸೂಚನೆಗಳು.

2.1.5 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ

ಎಪ್ಪಿಲ್ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರ ನಡುವೆ 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ⁸ ಅವಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯುಕ್ತರ ಕಣ್ಣೀರಿ, ಎಸ್‌ಪಿಡಿ-

⁸ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ/ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಬುಲವಡಿಸುವಿಕೆ, ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ಮುಂತಾದ ಆವರ್ತಕವಲ್ಲಿದ ವೆಚ್ಚದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ 2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿ ಅಂದರೆ, ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಅವಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಆರೋವುವುದ್ದೀರು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ 30ರಲ್ಲಿ ಎಂಟು⁹ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ದಿಪಿಂಗಳು ಮತ್ತು ಎಂಟು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ 6,275 ರಲ್ಲಿ 342¹⁰ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳ ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗಗಳಾದ ಬೆಳಗಾವಿ, ಕಲಬುರಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಯ್ದುಗೆ ಬದಲಿ ವಿಧಾನವಿಲ್ಲದ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಸಂಭವನೀಯತೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಯಾಢ್ಯಾತ್ಮ ಮಾದರಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ 342 ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ, ಆಯ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಏಳು ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು (ಅನುಬಂಧ-2.2). ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (ಮಾರ್ಚ್ 2018) ಪ್ರಾಧಿಕೀಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು (ಹೆಚ್‌ಡಿಎ) ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆಗಾಗಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2019). ಪ್ರವೇಶ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಹಾಗೆ 14–18 ವರ್ಷದ ವಯೋಗುಂಪಿನ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೇಂಬ ವಾಸ್ತವಂಶವನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್‌ಡಿಎ ಮತ್ತಪ್ಪ ವಿಶೇಷಣೆಯು ಮಾದರಿಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಷಣೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಧಾನವು ಕಡತಗಳು ಮತ್ತು ದಾಖಿಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಚಾರಣೆ/ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳು/ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು/ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ/ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ತಪಾಸಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಾಧಿಕೀಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಜನವರಿ 2019ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಇಲಾಖೆಯು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1.6 ಹಣದ ಬಳಕೆ

ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನಡುವೆ 2014–15ರವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಆ ನಂತರ ಆರೋವುವುದ್ದೀರು ಹಣದ ಹಣದ ಬಳಕೆ ವಿಧಾನದ ಅನುಪಾತವು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 75:25 ಮತ್ತು 60:40 ಇದ್ದಿತು. 2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ನಂತರ ಹಣದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರಲ್ಲಿ, ಬಳಕೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರು 30 ಮತ್ತು 55 ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಆರೋವುವುದ್ದೀರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಣದ ಬಳಕೆ ಮಾಡದಿರುವುದು, ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.1(ಎ) ಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು.

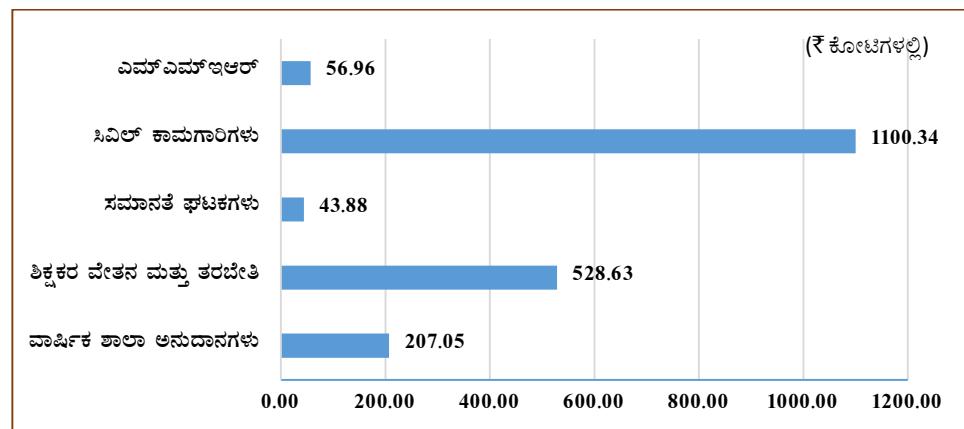
⁹ ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (ನಗರ), ಜಾಮುರಾಜನಗರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹಾಸನ, ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ.

¹⁰ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆಗಾಗಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ 363ರಲ್ಲಿ 21 ಶಾಲೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಥವಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಸ್ವಂದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಕೇವಲ 342 ಶಾಲೆಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಆರೋವಮೋಎಸ್‌ಎ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಮೂರ್ಕಾವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವರ್ತಕವಲ್ಲದ ಅನುದಾನದಡಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣದ ಅಧಿಕ ಭಾಗವನ್ನು ಬಳಕುಪುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಿತ್ತೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು. ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.1(ಎ)ಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ, ಹಣದ ಬಳಕೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಪ್ರಾಥ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು.

ಹಂಚಿಕೆಯ ಶೇಕಡಾ 56ರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಶೇಕಡಾ 27ರಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇತನ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹಣದ¹¹ ಹಂಚಿಕೆಯ ಫಟಕವಾರು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ತೋರಿಸಿತು. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಇತರ ಫಟಕಗಳ ನಡುವೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು, ಅದನ್ನು ಸ್ಕ್ರೇ-2.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನ್ಯಾಕ್ -2.2: ಆರೋವಮೋಎಸ್‌ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಟಕವಾರು ಹಂಚಿಕೆ

ಹಿಂದಿನ, ಆರೋವಮೋಎಸ್‌ಎ ಮುದ್ರಾಸ್ಥಿತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆದ್ದಿತು.

ಶಿಕ್ಷಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಕ್ಕಳ ದಾವಿಲಾತಿ, ಜಿಇಆರ್, ಧಾರಣಾ ಧರ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಆರೋವಮೋಎಸ್‌ಎ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನ (ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2008ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ), ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಅವಧಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ (ಮಾರ್ಚ್ 2014ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ) ಮತ್ತು ಆರೋವಮೋಎಸ್‌ಎಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ 10 ವರ್ಷದ ನಂತರದ (ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ) ಕೋಷ್ಟಕ-2.1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.1: ನಿಯತಾಂಕಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಪೃತ್ಯೆ

ವರ್ಗಗಳು	2008	2014	2018
ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	11,753	14,469	15,666 ¹²
ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ದಾವಿಲಾತಿ	15,57,708	16,84,704	17,59,737
ಬಾಲಕಿಯರ ದಾವಿಲಾತಿ	7,47,660	8,09,890	8,42,943
ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಟಿ ಗಳ ದಾವಿಲಾತಿ	3,67,722	4,09,352	4,45,829
ವಿಕಲಚೇತನರ ದಾವಿಲಾತಿ	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ	14,084	9,818
ಜಿಇಆರ್	68.4	76*	82.37
ಧಾರಣಾ ಧರ	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ	82.7	88

ಆಧಾರ: ಆರೋವಮೋಎಸ್‌ಎ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಲೈಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

* 2014-15

¹¹ ಆರೋವಮೋಎಸ್‌ಎಯು ಬಳಕೆ ಫಟಕವಾರು ವೆಚ್ಚಪು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿತು.

¹² ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು-5,330; ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳು-3,803; ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳು-6,533.

ಎಲ್ಲ ನಿಯತಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿದ್ದರೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸೋಎ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಜಿಜಾಆರ್ ಅನ್ನು ಶೇಕಡಾ 82ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಧಾರಣಾ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 88ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಶಾಖಾಫ್ರೇಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸೋಎ ಘಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಘಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶೀಫ್ಸ್‌ಕೆವಾರು ಚಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1.7 ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿತ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಿರುವ ದೂರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು, ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತೆರೆದ ಶಾಲೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿತ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸೋಎ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕನಾರ್ಟಕಕ್ಕೆ 2009–17ರಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮುನ್ಮೋಟಿ ಯೋಜನೆಯೆ (ಕನಾರ್ಟಕದ ಮುನ್ಮೋಟಿ ಯೋಜನೆ) 2017ರೊಳಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಮಾದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಎರಡೂ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶದ ಮೇಲಿನ ಮತ್ತಪ್ಪು ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1.7.1 ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳದ ಮೂಲಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು, ಅಂದರೆ 5 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳೊಳಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು 7–10 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸೋಎಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. 2011–12ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಐದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ದೂರದೊಳಗೆ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಕನಾರ್ಟಕ¹³ ಮುನ್ಮೋಟಿ ಯೋಜನೆಯು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನಗಳಾಗಿವೆ:

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಿರುವ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸೋಎಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ, ಎಲ್ಲ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳೂ ಐದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸೋಎಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ 2010–11 ಮತ್ತು 2017–18ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 11,609 ಮತ್ತು 4,361 ವಾಸಸ್ಥಳಗಳು ಐದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಹೀಗೆ, ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳು 11,609ರಿಂದ 4,361ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾದರೂ ಸಹ ಕನಾರ್ಟಕ ಮುನ್ಮೋಟಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿನ ಅನ್ವಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸೋಎಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ತನ್ನ ವೇಗವನ್ನು ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸೋಎ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತ್ತೇ ಮತ್ತು ನಂತರ ವೇಗವು ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಮಂದ ಗತಿಯಲ್ಲಿತ್ತೇಂದು ದತ್ತಾಂಶದ ಮತ್ತಪ್ಪ ವಿಶೇಷಣೆಯು ತೋರಿಸಿತ್ತು. ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿರುವ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಪಟ್ಟಿಯು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯ ನಿವಿರತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮಾನದಂಡವಾದ ವಾಸಸ್ಥಳದ ಏಳು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸೋಎಯ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

¹³ ಕನಾರ್ಟಕಕ್ಕೆ 2009–2017ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮುನ್ಮೋಟಿ ಯೋಜನೆ.

ಹಿಗೆ, ಎಲ್ಲ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಂಜಸ ಅಂತರದೊಳಗೆ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ/ಪದವಿಮಾವಣ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮಾಡ್ಯಾಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣವು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾನು ಬಧವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಟ್ಟಿಕ್ಕೊಂಡಿತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2019). ಆದರೆ, ತೇಕಡಾ 93ರಷ್ಟು ವಾಸಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದೇ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿತು. ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಿಬಿಸ್ ಮ್ಯಾಪ್‌ಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿತು.

2.1.7.2 ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಾದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ತಲುಪಲು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇತ್ತೂದಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಆರೋವ್ಯಾವಾಸ ಚೈಕಟ್ಟು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ, 4,361 ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಥವಾ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆರೋವ್ಯಾವಾಸೋಎಸೋಕೆಯಿಂದ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆರೋವ್ಯಾವಾಸೋಎಸೋಕೆ ಯಾವುದೇ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಖಾನಾಮರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಬನಹಳ್ಳಿ ವಾಸಸ್ಥಳದ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂಭತ್ತು¹⁴ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಮಕ್ಕಳು, ಯಾವುದೇ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅರಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಕ ಕೆನಿಷ್ಟೆ ಆರು ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ದೂರವನ್ನು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು.

ಹಿಗೆ, ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಅಥವಾ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಅಥವಾ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವಾರು ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ವಂಜಿತರಾದರು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಏದು ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ನಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು.

2.1.7.3 ಮುಕ್ತ ಶಾಲೆಗಳು

ಮುಕ್ತ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಸ್‌ಸಿ, ಎಸ್‌ಟಿ, ಬಾಲಸಿಯರು ಮತ್ತು ವಿಕಲಜೇತನ ಮಕ್ಕಳಂತಹ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆರೋವ್ಯಾವಾಸೋಎಸೋಕೆ ಮುಕ್ತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಶಾಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನಾಗಲೀ ಅದು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಗೆ, ಮುಕ್ತ ಶಾಲೆಗಳ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಷಾಗಿ ವಿವರವಾದ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಟಿ ಮತ್ತು ಬಾಲಸಿಯರು, ಹಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಕನಾರಟಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಕ್ತ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2019). ಕನಾರಟಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಕ್ತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರವು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಶಾಲೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಆರೋವ್ಯಾವಾಸೋಎಸೋಕೆ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದೆ.

¹⁴ ಪದವಿಸಲನಾಥ, ಇಂಡಿಗನಾಥ, ತೇಕನಿ, ತೋಕರೆ, ತುಳಸಿಕರೆ, ಕೊಕ್ಕಬಾರಿ, ಕೊಂಬುಡುಕ್ಕಿ, ದೊಡ್ಡನಿ ಮತ್ತು ಚಂಗಡಿ.

2.1.7.4 ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ

ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಶಾಲೆಗಳ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಕನಾಟಕದ ಮುನ್ಹೋಟ ಯೋಜನೆಯು 2012ರೊಳಗೆ 2,000 ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿತ್ತು.

2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಕೇವಲ 558 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿತ್ತೇಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಯೋಜನಾ ಅನುಮೋದನೆ ಮಂಡಳಿಯು (ಪಿಎಬಿ) ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟು 488 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತು ಮತ್ತು ಇದು ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೀಗೂಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಉಪಕರಣಗಳ ವಿರೀದಿ ಹಾಗೂ ಶೀಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈ 488 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇವಲ 254 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಗ್ರಿಕೋಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಅನುಮೋದಿತ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೂರಣಗೋಳಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕೋಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸ್‌ಕೆಯ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಪಿಎಬಿ ಪರಿಗಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಉನ್ನತೀಕರಿಸಬೇಕಿದ್ದ 2,000 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ 254 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮಾಡಲು ಕೃಗ್ರಿಕೋಳ್ಳಲಾಯಿತು (ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ).

ಇದಲ್ಲದೆ, 399 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದ 65 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಿವಬಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿದ್ದ 455 ಶೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ಅನುಮೋದನೆ ಆಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಈ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೇ ಮತ್ತು ಶೀಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಅಕ್ಷಪರೀಕೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ 91 ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಶಾಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಅನುಭಂಧ-2.4ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದಿದ್ದುದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2019) ಹೀಗೆ, ಹಣದ ಬಿಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣವು ಕೇವಲ ನಾಮಕಾವಾಸ್ತೇಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತೀಕರಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮೇಲಿನ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸು-1: ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸದಿರುವ ವಾಸ್ತವಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಗ್ರ ಶಾಲಾ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಕೃಗ್ರಿಕೋಳ್ಳವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

2.1.7.5 ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೃಗ್ರಿಕೋಳ್ಳದಿರುವುದು

ಕನಾಟಕದ ಮುನ್ಹೋಟ ಯೋಜನೆಯು ಶಾಲಾ ಶೀಕ್ಷಣದ ರಚನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಮಾದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮರುರೂಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯವು ಮುನ್ಹೋಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಂತೆ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೃಗ್ರಿಕೋಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಬಹುಪಾಲು ಶಾಲೆಗಳು 7+3+2 ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. 7+3 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶೀಕ್ಷಣದಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದರೆ, ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ (ಎನ್‌ಯೆಇಎಬಿ), ನವದೇಹಲಿಯ ಡಾ.ಆರ್.ಗೋವಿಂದ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೀಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2012) ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ

12ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವರದಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು. ಸಮಿತಿಯ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ (ಆಗಸ್ಟ್ 2012) ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಹೀಗೆ, ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವು ಇನ್ನೂ ಆರೋವಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಆರೋವಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು.

2.1.8 ಪ್ರಾಥ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

ಸರ್ಕಾರಿ/ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಂಬಲದ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿತ ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಅರ್ಥ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಅನ್ವಯ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕೆ ಪ್ರಾಥ್ಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆರೋವಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿತು.

2017ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇಕಡ 100ರಷ್ಟು ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ರಾಜ್ಯವು ಆಲೋಚಿಸಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯವು ಒಳಿಸಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕಲಿಕಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, 1:30ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಾತವನ್ನು (ಪಿಟಿಆರ್) ಲಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು, ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ನಿರ್ಮಾಣಾದಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದ ಕಾರಣದಿಂದ 2017ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಮಾಚ್ರ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೂ ಸಾಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಅನುಷ್ಠಾನಕರ ಪಿಟಿಆರ್ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅದು ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. 2017ರೊಳಗೆ 10,000 ಶಿಕ್ಷಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮುನ್ಮೂರ್ಣ ಯೋಜನೆಯು ಅಂದಾಜಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತ್ತು. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಶಾಲೆಗಳು ವಿಷಯ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಜರಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟಗಳು, ಕಲಿಕೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಆರೋವಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಘಲಿತಾಂಶ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಆರೋವಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. 2018ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಶಾಲಾ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತಾ ಪರಿಪತ್ತನ (ಕೆವ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಎಫಿ) ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಪ್ರಾಥ್ಮಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿತು.

ಪ್ರಾಥ್ಮಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುರಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1.8.1 ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಶಾಲೆಗಳು, ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಶಾಲಾಕೊರಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ, ಮುಂತಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಒಳಹರಿವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಿದೆ. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಬೆಂಬಲವು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬಹುದು:

- ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು/ಹಿರಿಯ ಪಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು¹⁵
- ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಥ್ಮಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ¹⁶
- ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿಗಳು

¹⁵ ಹಿರಿಯ ಪಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಪ್ರಾಥ್ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

¹⁶ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಥ್ಮಾಲೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಶಾಲಾ ಕೊರಡಿಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊರಡಿ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಕೊರಡಿ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಮುಂತಾದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

- ಸಣ್ಣ ದುರಸ್ತಿಗಳು
- ಶಿಕ್ಷಕರ ವಸತಿಗ್ರಹಗಳು

ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವುಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಪೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋದನಾ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

(೧) ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳ ತರೆಯುವಿಕೆ/ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಫ್ಶಾಲೆಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ

2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರೂ ಆರೋವಮಾರ್ಗೋವ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ. 2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಐಬಿ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಫ್ಶಾಲೆಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-2.2ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.2: ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ

(ರೂ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ		ಮೊತ್ತ	ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ						
	ಉನ್ನತೀಕರಣ	ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ		ಮೂರಂಗೊಂಡಿರುವುದು		ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು		ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿರುವುದು/ಅಧ್ಯಾಪಕರ್ತೆ ಮಾಡಿರುವುದು		
				ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ್ದು	ಬಲಪಡಿಸಿದ್ದು	ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ್ದು	ಬಲಪಡಿಸಿದ್ದು	ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ್ದು	ಬಲಪಡಿಸಿದ್ದು	
2009–12	329	1,895	741.27	230	1,510	24	116	75	269	
2013–14	28	00	22.56	0	0	0	0	28	0	
2014–15	66	04	52.71	0	0	0	0	66	4	
2015–16	45	09	42.69	0	0	0	0	45	9	
2016–17	20	00	00	0	0	0	0	20	0	
2017–18	00	00	00	0	0	0	0	0	0	
ಒಟ್ಟು	488	1,908	859.23	230	1,510	24	116	234	282	

ಆಧಾರ: ಆರೋವಮಾರ್ಗೋವ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ

2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 4,677 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ 2,396 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 1,740 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮೂರಂಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 140 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಉಳಿದ 516 ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 1,740 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಳಂಬದ ನಂತರವೇ ಮೂರಂಗೊಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ, ನಿವೇಶನಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆ, ಮುಂತಾದವರ್ಗಳಿಗೆ ವಿಳಂಬಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾರೋಪಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ವಿಳಂಬದಿಂದ 2009–16ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ₹123.74 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 2009–10 ಹಾಗೂ 2010–11ರಲ್ಲಿ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ₹65.96 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ (2016–17) ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ವಿಳಂಬವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿತು ಮತ್ತು 2,396ರಲ್ಲಿ 2,024 ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಭಾವಿಯು ಆರೋವಮಾರ್ಗೋವ ಏಎಸ್‌ಕೆ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ 1,456 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ವಿಳಂಬಗಳಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿತು (ಅನುಭಂಗ-2.5). ಇದು ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭಾವಿಯು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಕನಾರಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ (ಕೆಪಿಡಬ್ಲೂಡಿ) ಸಂಹಿತೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದೆಂತಾಗಿತ್ತು. ಒಪ್ಪಂದದ ಅನ್ನಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾದೇಶ ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ನಿಗದಿತ 20 ತಿಂಗಳಿಗಳೊಳಗೆ ಮೂರಂಗೊಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ನಿವೇಶನವನ್ನು

ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಅದು ಒಂದರಿಂದ 48 ತಿಂಗಳುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ವಚ್ಚವು ಅಧಿಕವಾಗುವ ಅಪಾಯವಿದ್ದಿತು. ಹೆಚ್ಚನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಾರೋಪಿಸಬಹುದಾದ ಇತರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದರೆ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು/ಬಿಲ್‌ ಆಫ್ ಕ್ಷಾಂಟಿಟೀಸ್ (ಬಿಟ್‌ಕ್ಯೂ) ಮುಂತಾದವರ್ಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬಗಳು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, 77 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮೊಣಾಗೊಳ್ಳುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, 69 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಅಡಿಪಾಯ (10), ಮೇಲ್ವಾಯ ಮಟ್ಟ (9) ಲೆಂಟ್‌ ಮಟ್ಟ (4) ಮತ್ತು ನೆಲಮಹಡಿ ಅಥವಾ ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿ ಅಥವಾ ಎರಡನೇ ಮಹಡಿ(46) ಮುಂತಾದ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿದ್ದವು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿನ/ಬಿಟ್‌ಕ್ಯೂ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಾರೋಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಜೊತೆಗೆ, ನಿರ್ವೇಶನಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ತಾವು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದ 77 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಿ ಹಿಂಂಪಡೆಯಿತು. ಆರೋವಾರ್‌ಎಸ್‌ಎವ್‌ಸ್‌ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಅಗತ್ಯತೆಯ ವಿಶೇಷಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಭಂಧ-2.6ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚರ್ಚಿಸಿದ ಅಕ್ರಮಗಳು ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕನಾರಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ (ಕೆಟ್‌ಪಿಟಿ) ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ಕೆಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ಸಂಹಿತೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಅಂದರೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತೀಯಿಲ್ಲದೇ ಮತ್ತು ಬಿಟ್‌ಕ್ಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದ ಮೇಲೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಟೆಂಡರ್‌ದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿತ್ತು, ಮುಂತಾದವರ್ಗಳು.

ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತನಿಬೇ ಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019). ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

(ಬಿ) ಸಿಲ್‌ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಗೂಣಮಟ್ಟ

ಕಾಮಗಾರಿಯ ಮೊಣಾಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮತ್ತು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಮೊಣಾಗೊಂಡ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿದ ಬಳಿಕ 12 ತಿಂಗಳಗಳ ದೋಷ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅವಧಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದವು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿತ್ತು. ಆರೋವಾರ್‌ಎಸ್‌ಎವ್‌ಸ್‌ಕೆ ಮೊಣಾಗೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ದೋಷವಿದ್ದರೆ ದೋಷ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅವಧಿಯು ಹೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಆರೋವಾರ್‌ಎಸ್‌ಎವ್‌ಸ್‌ಕೆ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ದಾಖಿಲೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಸಮಾಲೋಚಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು 48 ಮೊಣಾಗೊಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿ 45 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡದ ಗುಣಮಟ್ಟವು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರೋವಾರ್‌ಎಸ್‌ಎವ್‌ಸ್‌ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ತಪಾಸಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ-2.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

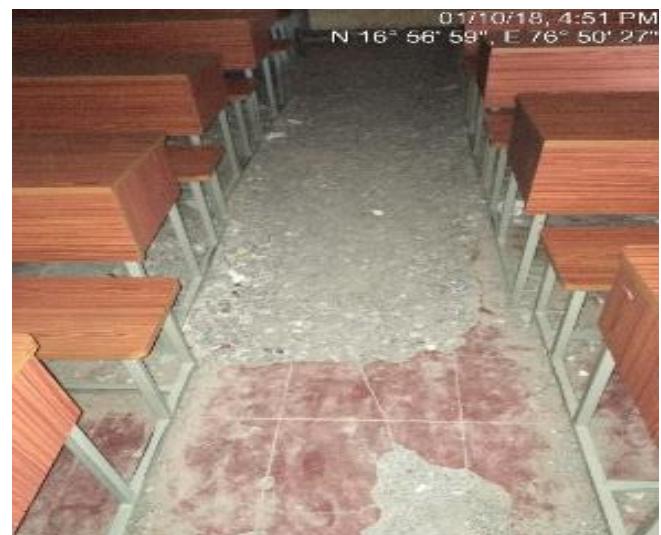
(ಶಿ) ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ದುರ್ಶಿಗಳು

ಆರೋವಾರ್‌ಎಸ್‌ಎ ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿಗಳಾಗಿ ಆವರ್ತಕವಲ್ಲದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ದುರಸ್ತಿಗಳಾಗಿ ಆವರ್ತಕ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಅನುದಾನಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು

ಪ್ರದಶ್ಯ-ಕೆ-2.1
ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟ

ಆದಶ್ಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಭೀಮಳ್ಳಿ, ಕಲಬುರಗಿ

01/10/18, 4:51 PM
N 16° 56' 59", E 76° 50' 27"

ಸಕಾರಿ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆ, ಅಂದೋಲ, ಕಲಬುರಗಿ

ಪ್ರದೀಪ್-2.2
ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದ ಶಿಫಿಲಗೊಂಡ ಕಟ್ಟಡಗಳು

Jul 9, 2018 at 12:21:38

ಸಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹಂಚೊರು, ಆಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹಾಸನ

ಸಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಸೀಗೆ, ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕು

ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡದ ಪರಿಸರವನ್ನು (ಒಜಾಂಗೊ ಮತ್ತು ಹೊರಾಂಗೊ) ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಅಪಾಯ ನಿರೋಧಕತೆ, ಉಷ್ಣ ಸೌಕರ್ಯ, ಉತ್ತಮ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ದುರಸ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು, ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳ, ಕ್ಯಾಂಪಸ್, ವಿದ್ಯುತ್/ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಯುಕ್ತಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

2010–11ರಲ್ಲಿ 113 ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪಿಎಬಿ ₹1.72 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಎಲ್ಲ 113 ಶಾಲೆಗಳೂ ಉತ್ತಮ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಈ ಹಿಂದೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತು ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋಕೆ ಮತ್ತೆ 2014–15ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿಗಳನ್ನು (272) ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿತು. ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋಕೆ ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದುದರಿಂದ ಪಿಎಬಿ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ತರಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಅದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಸಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂತು ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋಕೆ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಿಎಬಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಂತರ, ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋಕೆ ₹1.72 ಕೋಟಿಯನ್ನು 2016–17ರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಪಕ್ಷ ಮಾಡಿತು. ಹೀಗೆ, 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಣ್ಣ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಿಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು.

ಇಲಾಖೆಯು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, 1,367 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ 1,494 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ದುರಸ್ತಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದಿಂದು ತೋರಿಸಿತು.

ಹೀಗೆ, ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ದುರಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಿಡುವುದರಿಂದ/ ಕೋರದಿರುವುದರಿಂದ ಶಾಲೆಗಳು ಶಿಫಿಲಗೊಂಡ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದೇವು. ಶಿಫಿಲಗೊಂಡ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ—2.2ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸು-2: ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋ ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಚೆಂಡರ್ ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಭೋತಿಕ ಮೂಲಕ್ಕಾಕಂತಹ ಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ದುರಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

(ಡಿ) ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಸತಿಗೃಹಗಳು

ದೂರದ/ಸುದ್ದುಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ/ಕಟ್ಟಕರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಸತಿಗೃಹಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋಕೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದನ್ನಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಕರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಥಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿಗೃಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದನ್ನಾಗಲೇ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

(ಇ) ಮೂಲಕ್ಕಾಕಂತಹ ಲಭ್ಯತೆ

ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರೋವಾರ್ವೋವಾರ್ವೋ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದಿರುವ ಶಿಫಿಲಗೊಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಬಾಲಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಅದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಡದ ನೆಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿಯೇ

ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಕಾಗಿ ಅದು ವಿಶಾಲವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅನ್ವಯ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ 2009-17ರ ಮುನ್ಹೊಟ್ಟಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಗುರಿಗಳನ್ನು, ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವಂತೆ, ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

➤ ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಯ ಅನುಪಾತವು 1:40 ಇರಬೇಕೆಂದು ಆರೋವ್ಯಾಎಸ್‌ಎ ಚೌಕಟ್ಟು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಂಚುಗಳು ಮತ್ತು ಡ್ಸ್ಟೋಗಳೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು 40 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆರಾಮವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 50ನ್ನು ಮೀರಿದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿರಬೇಕು.

2016-17ರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರೋವ್ಯಾಎಸ್‌ಎಎಸ್‌ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶದ ಅನ್ವಯ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳ ಅನುಪಾತ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳ ಅನುಪಾತವು 1:40ರ ಮಾನದಂಡದೊಳಗೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದು ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮತ್ತು ಶಾಲಾವಾರು ವಿಶೇಷಣೆಯು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಶ್ಯವನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ರಾಜ್ಯದೇಲ್ಡೆ 34 ಶಿಕ್ಷಣ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 4,677 ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದವು (ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 3,877/ಶೇಕಡಾ 83ರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 800/ಶೇಕಡಾ 17). ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲಾಕೊರತಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-2.3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.3: ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾಕೊರತಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅನುಪಾತ

ಶಾಲಾಕೊರತಡಿ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅನುಪಾತ	ಶಾಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ	ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಕಂಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಶೇಕಡಾವಾರಣ್ಣ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ)	
		ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳು	ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು
ಅನುಪಾತ 1:40 ರೊಳಗೆ	1,956	1,699 (87)	257 (13)
ಅನುಪಾತ > 1:40	2,721	2,178 (80)	543 (20)
ಒಟ್ಟು	4,677	3,877 (83)	800 (17)

ಆಧಾರ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

2,721 ಶಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಣೆಯು, ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1:40ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ 214 (ಶೇಕಡಾ 8) ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 134 ಶಾಲೆಗಳು-ಶೇಕಡಾ 63 ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 80 ಶಾಲೆಗಳು-ಶೇಕಡಾ 37) 1:61-69 ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿತ್ತು.

342 ಶಾಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ 22 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತೆಂದು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ತತ್ತರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು, ಸ್ನೇಹಿಕ ಶಾಲೆಗಳು, ಮುಂತಾದವರ್ಗ ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೋಷ್ಟಕ-2.3(ಎ) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 342 ಶಾಲೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.3(ಎ): ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜೆಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆ

ಪರೀಕ್ಷೆ-ನಡೆಸಿದ ಜೆಲ್ಲೆ	ಅಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಾಕಷ್ಟು ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಘರಾ
ಬೆಳಗಾವಿ	59	3	
ಬೆಂಗಳೂರು	134	11	
ಉಮರಾಜನಗರ	9	0	
ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	31	0	
ಹಾಸನ	28	-	
ಕಲಬುರಗಿ	43	2	
ವಿಜಯಪುರ	29	0	
ಯಾದಗಿರ್	9	6	
ಒಟ್ಟು	342	22	
ಆದಾರ: ಅಯ್ದುಯಾದ ಶಾಲೆಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ			
ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜೆತರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.7ರಲ್ಲಿರುವ ನಾಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಎಂದು ಅನುಬಂಧದಿಂದ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯಾಗುತ್ತದೆ.			
ಇತರೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ.			

ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯೂ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಆರೋವ್ಯಾವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಚೌಕಟ್ಟು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವುದೇ ಶಾಲೆಗಳೂ ಸಹ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 65 ಶಾಲೆಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು 342 ಶಾಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ತಕ್ರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳು ತಾವೇ ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮೊದಲ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶದಿಂದ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಅವಕಾಶವು ತಪ್ಪಿದಂತಾಯಿತು.

ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ 123 ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಶೇಕಡಾ 26ರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥದಷ್ಟುನ್ನೂ ಸಹ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದು. ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ 40 ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರಕಗಳಲ್ಲಿ, ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಶೇಕಡಾ 33ರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳು ಅರ್ಥದಷ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರಕಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆಗಿರುವ ಅರಿವಿನ ಕುರಿತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದನ್ನು ನಡೆಸಿತು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 65ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು.

ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕಾರಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಉಪಕರಣಗಳ ವಿರೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತೋರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.8ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

➤ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ

ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಪ್ರೈಡ್ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆರೋವಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

342ರಲ್ಲಿ 101 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಂಟಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 342 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ವಿಶೇಷಿಸಿತು. 153 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದರೆ, 74 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದ 10 ಕ್ಷೀಂತ ಕಡಿಮೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು 669ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು. ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಯ್ದು 66 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. 351ರಲ್ಲಿ 205 ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿರೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 2004ರಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ (ಬಸಿಟಿ) ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಎಂಬ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಲಭ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಸಿಟಿ ಹಂತ-3ನ್ನು 2008-09ರಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಬಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆಯು (ಡಿಎಸ್‌ಇಆರ್‌ಟಿ) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯದ ಮೇಲಿನ ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿಯ ಕಂಡಿಕೆ 4.11ರಲ್ಲಿ (2014ನೇ ವರ್ಷದ ವರದಿ ಸಂಖ್ಯೆ-10) ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚು, ಹಣವನ್ನು ನಿಭಂಧಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ಬಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯ ದೋಷಪೂರಿತ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ತದನಂತರ, 2014-15ರಿಂದ ಬಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರೋವಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ಜೊತೆಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. 2013-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಫಟಕದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ 2013-14ಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಬಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿನ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೊಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಬಾಕಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಪಿಬಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತ್ತು. ಬಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-2.4ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.4: ಬಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಬಸಿಟಿ	ಅನುಮೋದಿತ ಶಾಲೆಗಳು		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚು	ಜರಾ
	ಅನುಮೋದಿತ	ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ		
ಹಂತ-1	480	480	148.39	-
ಹಂತ-2	2,279	1,568		711 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ₹47.63 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಪ್ರಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು
ಹಂತ-3	4,396	-		ಯಂತರಂತರ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಾಂಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಿದರೂ ಸಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಆಧಾರ: ಡಿಎಸ್‌ಇಆರ್‌ಟಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಹೀಗೆ, ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗಲೀಲ್ಲ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಬಸಿಟಿ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದರು.

ಈ ಮಧ್ಯ, ಕನಾರ್ಕ ಸರ್ಕಾರವು ಬಸಿಟಿ ಫಟಕ, ಟೆಲಿ-ಎಜುಕೇಶನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಮತ್ತು ಜಾಲ ಆಧಾರಿತ ಯುಜ್ಞ್‌ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿ ಬಸಿಟಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಘಟನೆ ಕಲಿಕೆ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಟಿವಿಲೋಪಿ) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮರುಸಂಖೆಗಿತು (ಜುಲೈ 2016). ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ ಮತ್ತು ಪದವಿಶಾರದ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸೂಚಿತ ಅನ್ವಯ ನವೆಂಬರ್ 2016ರೊಳಗೆ ಶಾಲಾ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜೂನ್ 2017ರೊಳಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಶಾಲಾ ಕೊಡಿ ಬೋಧನೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸ್ವಂತ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನಾಗಲೀ ಇದುವರೆಗೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೂ ಸಹ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವರಾಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

➤ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲತೆ

ಕಲೆಯನ್ನು ಪರ್ಯೋತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಪ್ರಶ್ನಕ್ರಮದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿಂದು ಆರೋವಾರೋವ್‌ನಿಂದ ಚೌಕಟ್ಟು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯವಾಪನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಐದು¹⁷ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 121ರಲ್ಲಿ 71 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲತೆಯು ಪ್ರಶ್ನಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, 73 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇರಲಿಲ್ಲ, 95 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ 109 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲತೆ ಕೊಡಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು.

➤ ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಬಿಬಾರ್ಸ್ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅನ್ವಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೊಡಿ, ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರ ಕೊಡಿ ಮತ್ತು ಓದುವ ಕೊಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ, ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿ, ಪ್ರಸರಣ ಕೌಟರ್, ಉಲ್ಲೇಖದ ಡೆಸ್ಕ್, ಮಸ್ತಕಗಳು, ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳು, ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಇರಬೇಕು.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ 342 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 199 ಶಾಲೆಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ, ಈ ಶಾಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ 99 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕೊಡಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

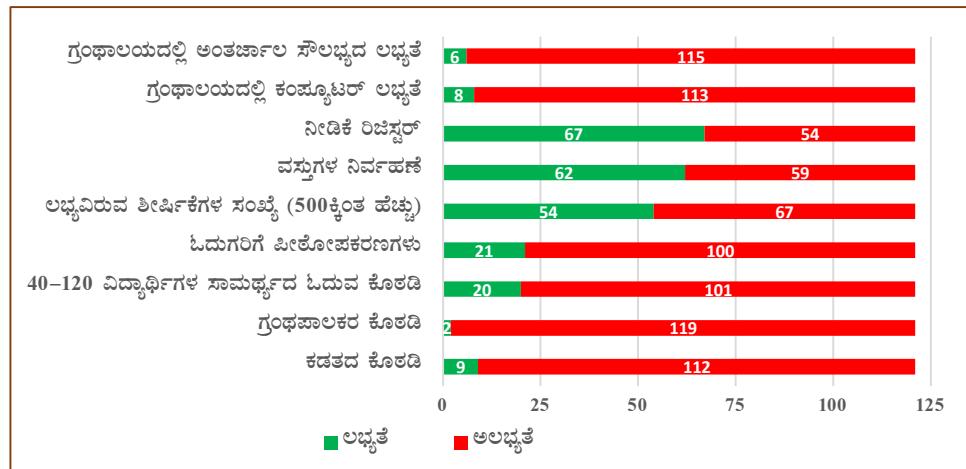
ಜೊತೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಿದ್ದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಐದು¹⁸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆಯ್ದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ನಕ್ಕೆ-2.3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

¹⁷ ಬೆಳ್ಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಉತ್ತರ), ಹಾಸನ, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ.

¹⁸ ಬೆಳ್ಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಉತ್ತರ), ಹಾಸನ, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ.

ನಕ್ಷೆ-2.3: ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳು

ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಕೇರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಕೊರಡಿ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕೊರಡಿ, ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2019).

➤ ಶೌಚಾಲಯಗಳು

ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಬಾಲಕರಿಗೆ, ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಆರೋವ್‌ಮೋವ್‌ಸೋಎ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು. 2013-14ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋವ್‌ಮೋವ್‌ಸೋಎ ಕೆ 186 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ₹4.32 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಆರೋವ್‌ಮೋವ್‌ಸೋಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-2.5ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.5: ಆರೋವ್‌ಮೋವ್‌ಸೋಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಶೌಚಾಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿವರಗಳು

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ವಿವರಗಳು	ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ		ಒಟ್ಟು	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತ
			ಬಾಲಕರು	ಬಾಲಕಿಯರು		
2014-15	ಹೊಸ ಶೌಚಾಲಯಗಳು	65	58	13	71	1.26
2014-15	ನಿಷ್ಕೃತ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮರ್ಪಿ	75	59	42	101	0.86
	ಒಟ್ಟು	140	117	55	172	2.12
2015-16	ನಿಷ್ಕೃತ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮರ್ಪಿನಿರ್ಮಾಣ	46	63	63	126	2.20
	ಒಟ್ಟು	46	63	63	126	2.20
	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ	186	180	118	298	4.32

ಘಾರ: ಆರೋವ್‌ಮೋವ್‌ಸೋಎ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

342 ಶಾಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ 110 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಾಲಕರಿಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಬಾಲಕಿಯರಿಗಾಗಲೇ ಯಾವುದೇ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ಕಲಬುರಗಿಯ ಲಕ್ಷ್ಯಾರಾವ್ ಬೋರೆ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳು ಶೌಚಾಲಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು ಎಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಐದು¹⁹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 163ರಲ್ಲಿ 52

¹⁹ ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಉತ್ತರ), ಹಾಸನ, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ.

ಪ್ರದಶೀಕೆ–2.3
ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕೊತಡಿಯಿಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳು

01/08/18, 12:13 PM
N 15° 27' 53", E 74° 32' 39"

ಶ್ರೀ ರಾವಲೋನಾಥ್ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆ, ಶಿವಧಾನ್, ಬೆಳಗಾವಿ

ಸ್ವಾಂ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆ, ಹೊಳೆನರಸೀಮುರ, ಹಾಸನ

ಪ್ರದಶೀಕೆ-2.4
ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದಿರುವುದು

ಸಕಾರಿ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆ, ಕೊಲಗುಂಡ, ಹಾಸನ

ಸಕಾರಿ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆ, ಸಾಂಗಲೇ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಆದಶೆ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಭೀಮಣಿ, ಕಲಬುರಗಿ

ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದರ್ಶನ
ಸುರಕ್ಷಿತ ಶಾಲಾ ವಾತಾವರಣಾವಿಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳು

ಸಕಾರಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜ್, ಶ್ರೀರಾಮನಗರ, ಹಾಸನ
 ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆ ಇಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ

ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕಲಬುರಗಿ
 ಕಲ್ಕಾರು ಶೀಟೋಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೊರಡಿ

ಎಮ್‌ಆರ್ ಅನುದಾನಿತ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಸಕಲೇಶಪುರ
 ರೈಲಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದ ಮೆಟ್ಟಲುಗಳು

ಪ್ರದರ್ಶನ-2.6
ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿದೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು

ಅದರ್ಥ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಮದೂರ್, ಬೆಳಗಾವಿ

ಸಕಾರ ಪೌರ್ಣಾಮಿ, ಪೇರಾಶಿರೂರು, ಕಲಬುರಗಿ

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶೈಚಾಲಂಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ—2.4ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2019) ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಲು ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಹಣವು ಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಾಕಷಿರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವರ್ತನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯು ಶೈಚಾಲಂಯಗಳ ನಿಷ್ಟಿಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಶಿಫಾರಸು-3: ಮುಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವೇಮ್ರಲ್ಯಾದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದರಿಂದ ಶೈಚಾಲಂಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವೇಮ್ರಲ್ಯಾಕ್ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮುಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಚ ಭಾರತ್ ಅಭಿಯಾನದಡಿಯಲ್ಲಿ ಶೈಚಾಲಂಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

➤ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆ

ಸುರಕ್ಷತೆ ಶಾಲಾ ವಾತಾವರಣವು ಮನುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಒಂದು ಸ್ಕೃತಿಯ ವಾತಾವರಣವಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಕನಾರಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ಕಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 342 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು:

- ಶೇಕಡಾ 27ರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆ ಇರಲಿಲ್ಲ (ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ—2.5).
- ಶೇಕಡಾ 43ರಷ್ಟು ಮುಖ್ಯಪಾರಾಧಾರ್ಯರುಗಳಿಗೆ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಶೇಕಡಾ 83ರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯ ದಾಖಿಲೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಕಟ್ಟಡದ ರಚನಾ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 43ರಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಏದು²⁰ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಎಂಟು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಚನೆಗಳು/ ಭಾವಣೆಗಳು ಆಸಾಬೆಸ್ಪರ್ ಶೀಟ್‌ಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದವುಗಳಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ (ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ—2.5).
- ಶೇಕಡಾ 63ರಷ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಅನುದಾನಿತ/ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಸುರಕ್ಷತಾ ಸಾಧನಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.
- 12 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಲುಗಳಿಗೆ ರ್ಯಾಲಿಂಗ್‌ಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಶಾಲಾ ಆವರಣದೊಳಗೆ ರಸ್ತೆಯಿದ್ದಿತು, ಆವರಣದೊಳಗೆ ತೆರೆದ ಕೊಳ್ಳಬಿಡ್ಡಿತು, ಶಾಲಾ ಆವರಣದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತೆ ಹಾದು ಹೊಗಿದ್ದಿತು (ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ—2.5).

ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಪಿನಾಯಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2019).

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 342 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಏದು²¹ ಮೂಲ ಪ್ರಮಿತಿಗಳೊಡನೆ ವಿಶೇಷಿಸಿತು ಮತ್ತು ಕೇವಲ 58 ಶಾಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ಏದು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಹೀಗೆ, ಶೇಕಡಾ 56ರಷ್ಟು ಹಣದ

²⁰ ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಉತ್ತರ), ಹಾಸನ, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ.

²¹ ವಿಜಾಪುನ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲತೆ ಕೊರಡಿ ಹಾಗೂ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆ.

ಹಂಚಿಕೆಯು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಟೆಂಡರ್‌ಗೆ ಹಾಕುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ದುರಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿನ ಆರೋಮಾರ್ಥಿಕ್ ಎಂದು ಮಧ್ಯಪ್ರಮೇಶವು ಸಾರಣೀಯಲಿಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಆರೋಮಾರ್ಥಿಕ್ ಎಂದು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಶ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಮೇಲಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳು [ಕಂಡಿಕೆಗಳು 2.1.8.1(ಇ) ಯಿಂದ (ಇ)] ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದವು.

(ಎಫ್) ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳು

ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಆರೋಮಾರ್ಥಿಕ್ ಎಂದು ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಧ್ಯಪ್ರಮೇಶವು ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತದ ಕಿರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಗ್ಗಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

➤ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳು

ಅಷ್ಟಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಕೊರತಡಿಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಿಗೆ, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿ ವಾಷ್ಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳ ವಿರೀದಿಯ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು:

- ✓ ಆರೋಮಾರ್ಥಿಕ್ ಎಂದು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಮತ್ತು ಜೋಡಣೆಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅದು ಹಣವನ್ನು ಕೊರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ/ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸಲಾಯಿತು, ಹಾಗಾಗಿ, ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- ✓ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸುವ ಮೊದಲು ಒತ್ತಾಗಿ ಇಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೊರತಡಿಯ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ, ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುವಾಗ ಆರೋಮಾರ್ಥಿಕ್ ಎಂದು ಕೊರತಡಿಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ ವಿರೀದಿಸಿದ ಮಂಚ ಮುಂತಾದ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- ✓ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬಲವರ್ಧನೆಯ ಘಟಕಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿರೀದಿಯ ಆಯವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಹಿಂಬಿ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತು (2009–10 ಮತ್ತು 2010–11) ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿರೀದಿಗಾಗಿ ₹71.24 ಹೊಟಿಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016). ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಕಂಪೆನಿಯ (ಎಸೋಪಿಬಿ) ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳ ಅನ್ವಯ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ 18 ತಿಂಗಳುಗಳ ನಂತರವೂ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮೂರಿಗೊಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಜೊತೆಗೆ, ಕಲಬುರಿಗಿಲ್ಲಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2018). ವಿರೀದಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಭಂಗ-**2.9ರಲ್ಲಿ** ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುರಿಕಾಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಸ್ಕ್‌ಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು (ಪ್ರದರ್ಶಕೆ-2.6).

ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಮೂಲ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

- ✓ ರೈರಂಡು ಹೋಟಿಗೂ ಅಧಿಕೆರಿಯವ ಟೆಂಡರಾಗಳ ಸಲ್ಲಿಕೆಗೆ ನೀಡಬೇಕಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಸಮಯ 60 ದಿನಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕೆಟ್ಟಿಟಿ ನಿಯಮ, 2000 ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಡತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಟೆಂಡರ್ ಆಹ್ವಾನ ಸಮಿತಿಗಿಂತ ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಲಿಬಿತವಾಗಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಿಲಿಸಿ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಆಧಿಕ ಇಲಾಖೆಯು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿತ್ತು. ಮೇಲಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ, ಟೆಂಡರ್ ಮೊತ್ತ ರೈರಂಡು ಹೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಿಲಿಸದೇ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವಂತೆ ಎಸ್‌ಟಿಬಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಶಿಫಾರಸು-4: ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಹೀಗೋಂಡಿಕರಣಗಳ ಹಾಗೂ ಜೋಡಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಾ ಉಪಕರಣಗಳ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಆದೃತೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

➤ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ಕೆಣಿಗಳು

ಕಲೆಕೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಾಯಕ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾರ್ಜಣವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಉಪಭಂಗವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅವಿಷ್ಯಾರ ಅಭಿಯಾಸದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ₹2.39 ಹೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ಕೆಣಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಖಿಂಬಿ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತು (2016–18). ಆದರೆ, ₹2.39 ಹೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಕೆಣಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಖರೀದಿಸಬೇಕಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.10ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

➤ ಅಟದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಧಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುವ ಹೀಳಿಗೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಶೀಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಯೋಗವನ್ನು ಆರೋವ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಚೌಕಟ್ಟು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶಾಲಾ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕನಿಷ್ಠ ಹೊರಾಂಗಣ ಮತ್ತು ಒಳಾಂಗಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಅದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು.

ಎದು²² ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 121 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 52 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಟದ ಮೈದಾನವಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು 100 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇಕಡಾ 83) ಅಟದ ಉಪಕರಣಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

2.1.8.2 ನಿಯಂತ್ರಕ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮೂಲಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರೋವ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಶಿವ್ಯಾಚಾರವೆಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ.

➤ ತಪತೀಲು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಠರಿಸಿರುವುದು

ಶಾಸಗಿ ಪ್ರೋಥಿತಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಥನಾ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಶಾಲಾ ಕೊರತ್ತಿ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯೊಂದಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು

²² ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಉತ್ತರ), ಹಾಸನ, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ.

ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಆರೋವಾರ್ಥಾವ್ಯಾವಾ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಇದರಿಂದ ಅನರ್ಹ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಅನುದಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಅಪಾಯವಿದ್ದಿತು.

➤ ಹಾಡಿಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿರುವುದು

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೋಧನಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ವಾಡಿಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ 252ರಲ್ಲಿ 73 ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ರಾಜ್ಯವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಶಾಲೆಗಳ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಎರಡು²³ ಶಾಲೆಗಳು ಮಾನ್ಯತೆಯ ನವೀಕರಣವಿಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಇದು ಮೇಲ್ಬಿಜಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

➤ ಅನರ್ಹ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಾನುದಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವುದು

ಕನಾಂಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983 ಮತ್ತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರಿಮಾಡಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಅನ್ವಯ ಸಹಾಯಾನುದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಲು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಯೊಂದು 30 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಅದರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಆಡಳಿತ ಸಮಿತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಇರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಿರುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿಯಮಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನೂ ಸಹ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದೇವು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶಾಲಾ ಕೊರತೆಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 360 ಚದರ ಅಡಿಗಳಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಾನುದಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಅಂತ ನೀಡಲು ವಿವರವಾದ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 60 ಅಂತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಶಾಲೆಗಳು ಸಹಾಯಾನುದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗುತ್ತವೆ.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುರಲ್ಲಿ²⁴ 80 ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ 23 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಾನುದಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು (ಅನುಬಂಧ-2.11).

ಹೀಗೆ, ನಿಯಂತ್ರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ವಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಉತ್ತಮ ಶಾಲಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧನಗಳು ಲಭ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಾಧನಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರ ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಸುಧಾರಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

ಶಿಫಾರಸು-5: ಶಾಲೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲ್ಬಿಜಾರಣೆ ಮಾಡಲು ನಿಯಂತ್ರಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಿದೆ, ಇದು ಶಾಲೆಗಳ ನೋಂದಣಿಯ ನವೀಕರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಾನುದಾನದ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶಾಲೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲ್ಬಿಜಾರಣೆ ಮಾಡಲು ತಾನು ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

²³ ಯತೀಕ್ರೋಧಿಕ್ರಾಂತಿಕ್ರೋಧಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ-ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ-ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ.

²⁴ ಬೆಂಗಳೂರು (ಉತ್ತರ), ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹಾಸನ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ.

2.1.8.3 ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

ಸಣಮಟ್ಟದ ಸಂಖಾರನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಸಹಾಯಕರು ಮಂತಾದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಷಯವಾರು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ದೃಷ್ಟಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಮಂತಾದವರುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರೋವಾರ್ಥಾವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕರ/ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಹತೆಯ ಮೇಲಿನ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಎ) ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯತೆಯ ನಿರ್ಧಾರಣೆ

ಕನಾಫಟಕದ ಮುನ್ನೋಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸೇವಾ ತರಬೇತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತತ್ವರಿಂಖಾಮವಾಗಿ ಕನಾಫಟಕದ ಮುನ್ನೋಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 2017ರೊಳಗೆ 7,000 ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಅದು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಪ್ರಾಥ ಹಂತದವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನಾ ದರಗಳು, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಡುವಿನ ಚಲನೆ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಭಾಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ, ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿವೃತ್ತಿ, ಮಂತಾದವರುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತ್ತು. ಹಿಂಗೆ, ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

(ಬಿ) ಶಿಕ್ಷಕರ ಲಭ್ಯತೆ

ಆರೋವಾರ್ಥಾವಾಗಿ ಇದು ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತ್ತು ಓವರ್ ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ. ಕನಾಫಟಕದ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.12ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಆರೋವಾರ್ಥಾವಾಗಿ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತ್ತು.

- ಮಂಜೂರಾದ ಬಲದ 1,16,999 ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 1,02,865 ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದರು ಅಂದರೆ, ಶೇಕಡಾ 12ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿದ್ದವು. ಅನುದಾನ ರಹಿತ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಹುದ್ದೆಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಖಾಲಿಹುದ್ದೆಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಸರ್ಕಾರ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು.
- 1,712 ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಾದ ಮಾಡಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ 706 ಸರ್ಕಾರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 570 ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರ ಹುದ್ದೆಯಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವುಗಳು ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು 2012ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು, ಕೆಲಸದ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣಗೆ ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವ ಕಾರಣ 8,525ರಲ್ಲಿ 2,988 ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರುಗಳಿಲ್ಲದೆ ವೋಲ್ಯುಮಾಪನದ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬಾಧಿತವಾಗಿದ್ದವು.
- 1,068 ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಅಧಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, 2,566 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹೊರತೆಯಿದ್ದಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಲಭ್ಯತೆಯ ಮತ್ತುಪ್ರತೀಷಠಾತೆಯು ತೋರಿಸಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತರ್ಕವಿರಲಿಲ್ಲ.

- ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ 42,337 ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಂಜೂರಾದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 5,633 ಹುದ್ದೆಗಳು (ಶೇಕಡಾ 13ರಷ್ಟು ಕೊರತೆ) ಖಾಲಿಯಿದ್ದವು ಮತ್ತು 33,470 ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಂಜೂರಾದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 5,909 ಹುದ್ದೆಗಳು (ಶೇಕಡಾ 18) ಖಾಲಿಯಿದ್ದವು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ 15,666 ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 642, 491 ಮತ್ತು 500 ಶಾಲೆಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಗಳಿಂತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು. ಹಿಗೆ, ಆರೋವ್ಯಾಹಾರ ಮಾನದಂಡಗಳು ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸೂಕ್ತ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸೂಕ್ತ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಲಿಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

(ಸಿ) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಾತ (ಪಿಟಿಆರ್)

ಆರೋವ್ಯಾಹಾರ ಚೌಕಟ್ಟಿ 30:1ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಾತವನ್ನು (ಪಿಟಿಆರ್) ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು ಕನಾರ್ಕಾಟಕದ ಮುನ್ಸೂರೂಪ ಯೋಜನೆಯು ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲಿನ ಪಿಟಿಆರ್ಅನ್ನು 2017ರೊಳಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿತ್ತು. 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಪಿಟಿಆರ್ ಅನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-2.6ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.6: 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಪಿಟಿಆರ್

ವರ್ಷ	ಸರ್ಕಾರಿ			ಅನುಪಾತ			ಅನುದಾನತವಲ್ಲದ		
	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪಿಟಿಆರ್	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪಿಟಿಆರ್	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪಿಟಿಆರ್
2013–14	6,14,280	38,982	15.76	5,43,220	29,030	18.71	4,67,602	35,233	13.27
2014–15	6,43,112	39,113	16.44	5,59,428	28,835	19.40	5,02,368	36,573	13.74
2015–16	6,35,860	38,923	16.34	5,53,952	28,854	19.20	5,22,266	37,091	14.08
2016–17	6,30,185	38,259	16.47	5,37,792	28,545	18.84	5,64,648	37,263	15.15
2017–18	5,97,332	38,401	15.56	5,06,976	28,188	17.99	5,96,157	36,276	16.43

ಆಧಾರ: ಆರೋವ್ಯಾಹಾರ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಆರೋವ್ಯಾಹಾರ ಅಡಿ ಎಲ್ಲ ಏದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಿಟಿಆರ್ ಸರಾಸರಿಯು ಅಗತ್ಯತೆಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು, ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದು ಸರಾರಾತ್ಮಕ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಚ್ಚಿಸಿದಂತೆ, 874 ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಸಮತೋಲನ ನಿಯೋಜನೆ ಇದ್ದು ಅದು, ಕೋಷ್ಟಕ-2.7ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಿಟಿಆರ್ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.7: ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಸಮತೋಲನ ನಿಯೋಜನೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶಾಲೆಗಳ ಉಟ್ಟಿ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಕಂಕಾರಲ್ಲಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಶೇಕಡಾವಾರನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ)	
		ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳು	ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು
ಅನುಪಾತ 30:1 ರೊಳಗೆ	3,782	3,147 (83)	635 (17)
ಅನುಪಾತ > 30:1	874	710 (81)	164 (19)
ಉಟ್ಟಿ	4,656*	3,857 (83)	799 (17)

ಆಧಾರ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯುಕ್ತ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

* 21 ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

874 ಶಾಲೆಗಳ ಮತ್ತೆ ವಿಶೇಷಣೆಯು 33 ಶಾಲೆಗಳು (ಶೇಕಡಾ 4) 100–226:1 ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವೆಂದು ತೋರಿಸಿತ್ತು. ಈ 33 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, 31 ಶಾಲೆಗಳು (ಶೇಕಡಾ 94) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳು (ಶೇಕಡಾ 6) ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದು. ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ-ದುಗ್ನನಾರು ಮತ್ತು ಅಂಜುಮಾನ್ ಉದ್ಯ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ-ಶಾಲೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 249 ಮತ್ತು 206 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಎರಡೂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರು.

(ಡಿ) ಬೋಧನಾ ಮತ್ತು ಬೋಧನೇತರ ಸಿಭೂಂದಿಯ ನೇಮಕಾತಿ

ಯೋಜನಾ ಅನುಮೋದನಾ ಸಮಿತಿಯು (ಪಿಎಬಿ), ಕೋಷ್ಟಕ-2.8ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತು. ಪಿಎಬಿಯು ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಿಗೆ ತಾನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸಹ ಅನುಮೋದಿಸಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.8: ಪಿಎಬಿಯ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ನೇಮಕಾತಿಗಳು

ಅವಧಿ	ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರು	ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರು	ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿ
2009–14	333	1,970	ಮಾರ್ಚ್ 2012 ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿ 2014
2014–15	66	330	ಡಿಸೆಂಬರ್ 2015
2015–16	45	225	ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ

ಆಧಾರ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳಿದ್ದವೆಂದು ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, 2009–14ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಆರೋಎಮ್‌ಎಲ್‌ಸೋಕೆ ಇನ್ನೂ 284 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು (45 ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು 239 ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರು) ಭರ್ತೀ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 2015ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ತತ್ತ್ವರಿಂಬಾಮವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿತ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವೇತನ ಮತ್ತು ಭೃತ್ಯಗಳ ಕಡೆಗಿನ ಆವರ್ತಕ ನೆರವನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೀಲ್ಲ ಮತ್ತು ₹78.23 ಕೋಟಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು.

ಅದೇ ರೀತಿ, 2013–14ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಎಬಿ 305 ಕಬ್ಬೇರಿ ಸಹಾಯಕರು/ಎಮ್‌ಟಿಎಸ್‌ಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ₹1.83 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಕೃಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಲವಾರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರನ್ನಾಗಿಸಿತು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತ್ತು.

ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019):

- ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರ ಹುದ್ದೆಯು ಪದೋನ್ನತಿಯ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದು ಆರೋಎಮ್‌ಎಲ್‌ಸೋಕೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- 2016–17ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಅಧಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳಿರುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮರುನಿಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು 15,000 ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರವನ್ನು ಭಾಗಶಿರಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಉನ್ನತ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸರ್ಕಾರವು ಪದವ್ಯಂದ ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿ ನಿಯಮಗಳು, 1965ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

(ಇ) ಶಿಕ್ಷಕರ/ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರ ವಿಧ್ಯಾಹರತೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ (ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ) ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2001ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ತನ್ನ ನಿಯಮಗಳ ಅನ್ವಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯುತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು

ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾಸಗಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳು ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು.

- ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಜೂನ್ 2003ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಪದವ್ಯಂದ ಮತ್ತು ನೇಮಕಾತಿ (ಸಿ&ಆರ್) ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮೇಲೆನ ಸಿ&ಆರ್ ನಿಯಮಗಳು ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತತ್ವರಿಂಥಾಮವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ್-ಪ್ರತೀಲೋ 2015ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು (1,137 ಸಹಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶ್ರೇಣಿ ಮತ್ತು ದೈರೀಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ 444 ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 146 ಶಿಕ್ಷಕರು) ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.
- ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾರ್ಚ್ 2015ರಿಂದ ಪೂರ್ವಾಸ್ತಯವಾಗುವಂತೆ ಸಿ&ಆರ್ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016). ಪರಿಷ್ಕರಿತ ಸಿ&ಆರ್ ನಿಯಮಗಳು ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಭಾಗಶ: ಅನುಗುಣವಾಗಿತ್ತು. ಸಿ&ಆರ್ ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಮೌದಲೇ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವಾಸ್ತಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕಾಲೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿದ ಏಳು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕಾಲೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿದ 20 ಶಿಕ್ಷಕರು (ಅನುಬಂಧ-2.13) ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.
- ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖ ನಡೆಸಿದ 172 ಅನುದಾನರಹಿತ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, 3,163ರಲ್ಲಿ 647 ಬೋಧನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಿ.ಎಡ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಸಿ&ಆರ್ ನಿಯಮಗಳು, 1965ರಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಇದ್ದುವಡಿ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ (ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2018). ಆದರೆ, ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016ರಲ್ಲಿ ಸಿ&ಆರ್ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರೆಯು ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅರ್ಹತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಿತು. ಹೀಗಾಗೆ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಇರುವ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು-6: ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮಾನದಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು

ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು.

2.1.9 ಪ್ರಾಥಮಿಕಾಲೆ ಶಮಾನತೆ

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆರೋವೆರ್ವೆಎಸ್‌ಎ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ, ಬಾಲಕಿಯರು, ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ (ಎಸ್‌ಸಿ) ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ (ಎಸ್‌ಟಿ) ಮಕ್ಕಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕನಾರ್ಟಕದ ಮುನ್ಬೋಟ ಯೋಜನೆಯು 2017ರೊಳಗೆ ವಿಶೇಷ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 100ರ ಒಟ್ಟು ದಾಖಿಲಾತಿ ಅನುಪಾತವನ್ನು (ಜಿಇಆರ್) ಆಲೋಚಿಸಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಜಿಇಆರ್ ಶೇಕಡಾ 83ರಷ್ಟಿಂತ್ತು ಮತ್ತು ಬಾಲಕರ ಜಿಇಆರ್ಗಿಂತ (ಶೇಕಡಾ 81.5) ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಎಸ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಟಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜಿಇಆರ್ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 79 ಮತ್ತು 73ರಷ್ಟಿಂತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಮುನ್ಬೋಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದಂತೆ ಶೇಕಡಾ 100ರ ಜಿಇಆರ್ ಅನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಸಾಧಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ವಿಶೇಷ ಗುಂಪ ಅಂದರೆ ಬಾಲಕಿಯರ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಎಸ್‌ಟಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಸ್ಥಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

ರಾಜ್ಯವು ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಜೀಜಪ್ಪಾಲನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಪ್ರೈಡ್ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಲೆಕ್ಕೆಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1.9.1 ಬಾಲಕಿರು ಶಿಕ್ಷಣ

ಬಾಲಕಿರು ಶಿಕ್ಷಣವು ಆರೋವೊವೋವಾಯ ನಿರ್ವಾಯಕ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿರು ಶಾಲೆ ಬಿಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನಿರಾರಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು/ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳು, ನಗದು ಉತ್ತೇಜನ, ಸಮವಸ್ತುಗಳು, ಮಸ್ತಕಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

(ಎ) ಬಾಲಕಿರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಯೋಜನೆ

ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು (ಇಜಬಿ) ಮತ್ತು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿರುವ ಗುಂಪುಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತು ವಸತಿ ಮತ್ತು ಉಟ್ಟಿಸಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆಯು ಆಲೋಚಿಸಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಬಾಲಕಿರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಾಲಕಿರುಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಳಕಂಡವುಗಳು ಲೆಕ್ಕೆಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳಾಗಿದ್ದವು:

- ✓ ಫಿಬ್ರಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 74 ಬಾಲಕಿರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು (2009–10ರಲ್ಲಿ 62 ಮತ್ತು 2013–14ರಲ್ಲಿ 12) ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತ್ತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 66 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಉಳಿದ ಎಂಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ 66 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ 47ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಮೂರಣಗೊಂಡರೂ ಸಹ ಅವುಗಳು ಶಾಶ್ವತ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.
- ✓ ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಏಳರಲ್ಲಿ ಐದು²⁵ ಬಾಲಕಿರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ 100 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಬಾಲಕಿರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ-ಹಾಸನ, ಕೋಟಗಾಲ್-ಬೆಳಗಾವಿ) ಅಧಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಜಿಂಚೋಳಿಯಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಸೈರ್ವೇ ಇರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸೌದೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಐದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸೇವೆಸಲು ಪಾತ್ರಗಳು ಸಾಕ್ಷಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಮಂಜಿಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳು, ದಿಂಬಿಗಳು, ಬೆಂಡೀಟೋಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲ ಐದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ತತ್ತರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಸಿಗೆಯಿಲ್ಲದೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಚಾಪೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದರು (ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ-2.7).

ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

ಶಿಫಾರಸು-7: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬಾಲಕಿರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಲಭ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸಬೇಕೆ.

²⁵ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ-ಹಾಸನ, ಕೋಟಗಾಲ್ ಮತ್ತು ಸವದತ್ತಿ-ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಜಿಂಚೋಳಿ ಮತ್ತು ಭೀಮನಹಳ್ಳಿ-ಕಲಬುರಗಿ.

ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ನಿಮಾಜಿದ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

(ಬಿ) ಸ್ವರಕ್ಷಣೆ ತಂತ್ರದಿಂದ ಬಾಲಕಿರಣ ಸರಕ್ಷಣೆ ಸುಖವುದು

ಬಾಲಕಿರಣ ಆತ್ಮಶಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಪತ್ತಿನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವ ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಪ್ರೋಥಾಲಾ ಬಾಲಕಿರಿಗೆ ಸ್ವರಕ್ಷಣೆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಘಟಕದಿಯಲ್ಲಿ 2013-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಎಬಿ ₹10.4 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತ್ತು. ಶಾಲೆಗಳು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವರಕ್ಷಣೆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಿತ್ತು. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಅನ್ವಯ ಶಾಲೆಗಳು ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಡೆಸಬೇಕಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತ ಶಾಲಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಸಬೇಕಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಬಾಲಕಿರಿಯಿರಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು ಮತ್ತು ಪಡೆದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದ ಬಾಲಕಿರಣ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅನುಮೋದಿತ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು ಪಾವತಿ ಕ್ಲೇಮುಗಳ ಭಾಗವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ) ಭಾನುವಾರದಂದು ಹೂಡಿ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪಾವತಿ ವೋಚರ್‌ಗಳು ಒಬ್ಬರೇ ಬೋಧಕರು ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಎಂಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ತೋರಿಸಿರುವುದು ಅನುಮಾನಾಸ್ತದ ಕ್ಲೇಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

2.1.9.2 ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಯುವಕರನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸುಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಅಭವಧಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಉತ್ಸೇಜಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರೋಥ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಅಂತರ್ಗತ ಶಿಕ್ಷಣ (ಬಾಳಿದೆವ್‌ಎಸ್) ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ಸಕ್ರಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರೋಥ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು (9ರಿಂದ 12ನೇ ತರಗತಿ) ಮೂರಣಗೊಳಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಬಾಳಿದೆವ್‌ಎಸ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆರೋವಿಮ್ಮೆ ಎಂದು ಯೋಜನೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಾಳಿದೆವ್‌ಎಸ್ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಪ್ಯಾನದ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

- ✓ ರಾಜ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ 2013-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ ಮಕ್ಕಳ (ಸಿಡಬ್ಲೂಎಸ್‌ಎನ್) ದಾಖಲಾತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-2.9ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.9: 2013-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಿಡಬ್ಲೂಎಸ್‌ಎನ್ ದಾಖಲಾತಿ

ವರ್ಷ	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಅನ್ವಯ ವಿಕಲಚೇತನರ ಸಂಖ್ಯೆ (5ರಿಂದ 19 ವರ್ಷಗಳು)		3,30,781 (2011ರ ಜನಗಣತಿ ಅನ್ವಯ)			
ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (6ರಿಂದ 16 ವರ್ಷಗಳು)	1,32,467	1,25,039	1,19,734	93,251	1,01,276
ಶೇಕಡಾವಾರು	40	38	36	28	31

ಆಧಾರ: ಯು-ಡ್ಯೂಸ್ ದತ್ತಾಂತ

ಒಟ್ಟು ಸಿಡಬ್ಲೂಎಸ್‌ಎನ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಥ ಎರಡೂ) ಸಿಡಬ್ಲೂಎಸ್‌ಎನ್ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅನುಪಾತವು ಇಳಿಮುಖಿವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ವಿಕಲಚೇತನರ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ

ಪ್ರದಶ್ಯ-ಕೆ-2.7
ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಸ್ಥಳಿ

ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಜಿಂಜೋಳಿ, ಕಲಬುರಗಿ
ಸೌದೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಭೀಮಣ್ಣಿ, ಕಲಬುರಗಿ
ಮಂಡಗಳು, ಹಾಸಿಗೆ ಮತ್ತು ದಿಂಬಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದಿರುವುದು

ಆರೋಎಮ್‌ಎಸ್‌ಎ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸವದತ್ತಿ, ಬೆಳಗಾವಿ
ಡ್ಯೂನಿಂಗ್ ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು

ಪ್ರದಶೀಕೆ-2.8
ನಿಷ್ಕಯವಾದ ಸೈಹಪರವಲ್ಲದ ರ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳು

ರ್ಯಾಲಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದ ರ್ಯಾಂಪ್
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಬನ್ನೂರು, ಹಾಸನ

ದಬಲ್ ರ್ಯಾಲಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಗಾಲಿಕುಚೆಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು
ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ರ್ಯಾಂಪ್, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಬೆಳಗಾವಿ

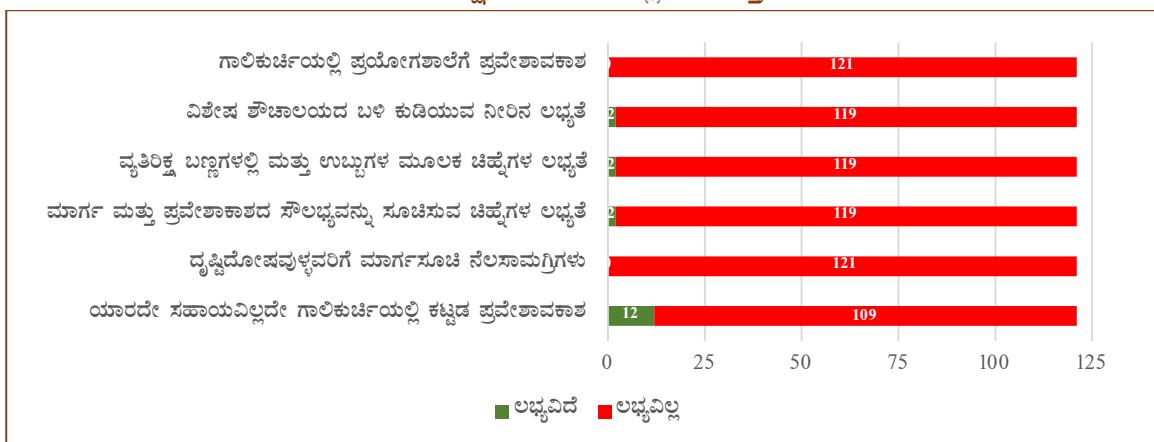
ಜಾರುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ರ್ಯಾಲಿಂಗ್ ಇಲ್ಲದ ರ್ಯಾಂಪ್
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಸೀಗೆ, ಹಾಸನ

ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 13ರಿಂದ 18 ವರ್ಷಗಳ ವಯೋಮಾನದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಿಡಬ್ಲೂಎಸ್‌ನೇ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಅಧಿಕೊಣ ಅವಲೋಕನ ಅಥವಾ ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

- ✓ ವಿಕಲಚೇತನರ (ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳು, ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1995 ವಿಕಲಚೇತನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ವಿಕಲಚೇತನರ ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಆದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಫೋರ್ಸ್‌ಯೊಫ್ ಪ್ರಾಥಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಲಿಕುಚೀ ಬಳಕೆದಾರರು ಪಾದಚಾರಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಂಬಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಳಿಜಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅದು ಆದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಸಾಧ್ಯಕೆಯು ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ ಶಾಲಾಕೋಳಡಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಜಾರುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೇತನ ಸ್ನೇಹಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆರೋವ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಚೌಕಟ್ಟಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ತಡೆಮುಕ್ತ ಪ್ರವೇಶದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಕೇವಲ ಇಳಿಜಾರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ತಡೆಮುಕ್ತ ಶಾಲಾ ಪರಿಸರದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಪದ್ಮ²⁶ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 121 ಶಾಲೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಜಿತಪಡಿಸಿತು (ನಕ್ಷೆ-2.4).

ನಕ್ಷೆ-2.4: ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಡೆಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣ

- ✓ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಜಾರುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೇತನ ಸ್ನೇಹಿ ಶೌಚಾಲಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ 15,666 ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 10,047 ಶಾಲೆಗಳು ವಿಕಲಚೇತನ ಸ್ನೇಹಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 11,162 ಶಾಲೆಗಳು ಇಳಿಜಾರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. 4,504 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಜಾರುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅಪ್ಯಾಗಳ ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಇಳಿಜಾರುಗಳು 1:12ರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಎರಡು ರೈಲಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ಗಾಲಿಕುಚೀಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜಾರುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು (ಪ್ರದರ್ಶನ-2.8).
- ✓ ಪ್ರೌಢ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂಗವ್ಯೇಕಲ್ಯು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಮನುವಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಲು ಆರೋವ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಆಲೋಚಿಸಿತ್ತು. ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಬೋಧಕರಂತಹ ಬೆಂಬಲ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ₹21.20 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

²⁶ ಬೆಳ್ಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಉತ್ತರ), ಹಾಸನ, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಸಿಡಬ್ಲೂಲ್ಸ್‌ನೋವ್‌ನ್ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತ್ತು ಹಾಗೂ 2013-18ರ ಅವಧಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಶೈಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶನ ಮಾಡಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಎಸ್‌ಪಿಒಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅವರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಮೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

- ✓ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಹಾಯಕ ಸಾಧನಗಳು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ರಾಜ್ಯ ಕಲಾಳಣೆ ಇಲಾಖೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ವ್ಯಾಜಿಂಬಿಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಬೆಳಗಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2016-18ರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ವ್ಯಾಧೀಕೀಯ ಕ್ಷಾಂಪೋಗಳಲ್ಲಿ 232 ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಾಗೂ 21 ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಸ್ತೇಚಿಕೀಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುವವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಕೇವಲ 88 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸಿದ್ದ 21 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಶಸ್ತೇಚಿಕೀ ನಡೆಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, 88 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ ವ್ಯಾಧೀಕೀಯ ಕ್ಷಾಂಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ತರ್ ರವರ ಶಿಫಾರಸು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು (ದಕ್ಷಿಣ) ದಲ್ಲಿ ಆರೋವ್ಯಾವ್ಸ್‌ಎಸ್‌ಎಎಸ್‌ಕೆ 2017-18ರ ವರ್ಷದ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ (ಆಗಸ್ಟ್ 2018) ಇನ್ನೂ ವಿರೀದಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು-8: ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಳಿಜಾರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೀತನ-ಸ್ನೇಹಿ ಶಾಖಾಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

ಆರೋವ್ಯಾವ್ಸ್‌ಎಸ್‌ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

2.1.9.3 ಪರಿಶ್ಲೋಪ ಜಾತಿ/ಪರಿಶ್ಲೋಪ ಪಂಗಡ/ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ/ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಆರೋವ್ಯಾವ್ಸ್‌ಎಸ್‌ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಕೆಯು ಸರ್ಕಾರ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಇಲಾಖೆಯಿಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಟಿ/ಒಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತ್ತು. ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನದ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೇಲಿನ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು ಸರಿಸುಮಾರು ₹4,185 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಯ್ದು 11 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿತು ಮತ್ತು ಆಯ್ದು ಯಾವ ಶಾಲೆಯೂ ಆರೋವ್ಯಾವ್ಸ್‌ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಶಾಲೆಗಳು ಹತ್ತಿರದ ಶಾಲೆಗಳ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದವು. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ

ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹೀಗೆ, ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಶಾಲಾ ಕೊರಡಿಗಳನ್ನು ಹಗಲಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಸತಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಮ್ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದು ಅಶ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಕಂಡಿಕೆ 2.1.12.1(ಡಿ) ಮತ್ತು 2.1.12.2ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ, ಆರೋವ್ಯಾಎಸ್‌ಎಎಸ್‌ಕೆ ಇದನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

2.1.10 ಇತರೆ ಘಟಕಗಳು

2.1.10.1 ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ

ಬೇಡಿಕೆ ಚಾಲಿತ, ಸಾಮಧ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಮಾಡ್ಯುಲ್‌ರೂ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಯುವಕರ ಉದ್ಯೋಗ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಡ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಡಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾನದಂಡಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅಂದರೆ ಆಟೋಮೋಬೈಲ್‌ (ಸೇವಾ ತಂತ್ರಜ್ಞತೆ), ಏಟಿ ಮತ್ತು ಏಟಿಎಸ್ (ಸೇವಾ ದೇಸ್ಕ ಅಟೆಂಡೆಂಟ್‌), ರೀಟೆಲ್‌ (ಸೇಲ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್‌) ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ (ನಿರಾಯುಧ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಗಾರ್ಡ್‌), ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು 250 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತಿಬಬಿ ಅನುಮೋದಿಸಿತು (2012-13) ಮತ್ತು ₹134.26 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿತು. ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ, ಮಾರ್ಚ್‌ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ₹22.44 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ₹10.18 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು:

- ✓ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು 9ರಿಂದ 12ನೇಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರೈಡ ಮತ್ತು ಪದವಿಮಾರ್ವ ತರಗತಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹೊಂದಿರಬೇಕಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ 250 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 119 ಶಾಲೆಗಳು ಕೇವಲ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆ ಅಥವಾ ಪದವಿಮಾರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ತಿಬಬಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು. ಉಳಿದ 131 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 2014-15ರಿಂದ ಆರೋವ್ಯಾಎಸ್‌ಎಎಸ್‌ಕೆ ಕೇವಲ 100 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅದು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ, ಆರೋವ್ಯಾಎಸ್‌ಎಎಸ್‌ಕೆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದ ₹32.62 ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ₹13.18 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- ✓ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಕೆಲತುಹೊಂಡಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆರೋವ್ಯಾಎಸ್‌ಎಎಸ್‌ಕೆ 2014-15 ಮತ್ತು 2015-16ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. 2016-17 ಮತ್ತು 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- ✓ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 121 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 106 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು.

ಹೀಗೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಚಯದ ಅನುಚಿತ ಅನುಷ್ಠಾನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉದ್ಯೋಗ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅರ್ಜಿತೆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವು ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಾನು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

2.1.10.2 ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳು

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಅನ್ವಯ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದ (ಕೆವಿ) ಗುಣಮಟ್ಟವಿರುವ ಮೂಲಸೂಕ್ತಯು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಾತ, ಐಂಟಿ ಬಳಕೆ, ಸಮಗ್ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಾತಾವರಣ, ಸೂಕ್ತ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹನೆ ಮತ್ತು ಘಲಿತಾಂಶಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿರಬೇಕು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕನಾರಾಟಕದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ (ಇಬಿಬಿ) 74 ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ (ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2009) ನೀಡಿತು.

ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- **ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸ್ಥಿತಿ**

ಅನುಮೋದಿತ 74 ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-2.10ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.10: ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸ್ಥಿತಿ

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ನಿರ್ಮಾಣದ ಸ್ಥಿತಿ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ	ಸುತ್ತಿಗೆ ಮೊತ್ತ	ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮೊತ್ತ	ವೆಚ್ಚ
ಮೂಲಗೊಂಡು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿರುವುದು	67	258.51	308.46	358.02	344.40
ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು	4	15.47	19.00	21.25	18.03
ಮೂಲಗೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬೇಕಿರುವುದು	3	11.22	13.67	15.88	14.73
ಒಟ್ಟು	74	285.20	341.13	395.15	377.16

ಆಧಾರ: ಆರ್ಥಿಕ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಯೋಜನೆಯು ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2009ರಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳು 2010–11ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಕೇವಲ 2013–14ರಲ್ಲಿ (50) ಮತ್ತು 2015–16ರಲ್ಲಿ (24) ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಿತು. ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು 20 ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಮೂಲಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ, ಏಳು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಇನ್ನೂ ಮೂಲಗೊಂಡು ಹಸ್ತಾಂತರಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಮೂಲಸೂಕ್ತಯುಗಳೊಂದಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದವು (ಆಗಸ್ಟ್ 2018).

ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಶೀಷ್ಯವಾಗಿ ಮೂಲಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

- **ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ**

74 ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 592 ಬೋಧಕ ಮತ್ತು 370 ಬೋಧಕೆಶರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಮೋದಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2010). ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಂದರೆ ಜಾಮರಾಜನಗರ, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರ ವಿಶೇಷತೆಯು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ತೋರಿಸಿತು:

- ಜಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ 56 ಶಿಕ್ಷಕರ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ 2013 ಮತ್ತು 2017ರಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 32 (ಶೇಕಡಾ 57.14) ಮತ್ತು 12 (ಶೇಕಡಾ 21.42) ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು.

- ಕಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ (ಆದಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ) ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- ವಿಜಯಪುರದ ಐದು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ 70 ಬೋಧಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ 36 ಹುದ್ದೆಗಳು (ಶೇಕಡಾ 51.42) ಮತ್ತು 10 ಹುದ್ದೆಗಳು (ಶೇಕಡಾ 14.28) ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 2013 ಮತ್ತು 2017ರಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು.
- ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ (ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಹೊಣಾಯಲ್) ಹಾಗೂ ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ (ಭೀಮಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೀಬಳ್ಳಿ) ಗಳಲ್ಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

ಆದರೂ, ಪಿಟಿಆರ್ ಅನ್ನು ಗರಿಷ್ಟು ಮಟ್ಟವನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

• **ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿನ ಅವಲೋಕನಗಳು**

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಎಂಟು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಬೇಕಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳು 2010–11ರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಮೂರು ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.14ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ, ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾದಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮತ್ತು ಕೆಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾದರು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾದ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019).

2.1.11 ಆರೋವ್ಯೋವ್ಸೋವ ಘಲಿತಾಂಶ ಸೂಚಕಗಳು

ಆರೋವ್ಯೋವ್ಸೋವ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಕಗಳು, ಗುಣಮಟ್ಟ ಸೂಚಕಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೂಚಕಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಳೆಯಬಹುದಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚಕಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆರೋವ್ಯೋವ್ಸೋವಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1.11.1 ಪ್ರೈಡ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲಾತಿ

2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಸುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 4,504ರಿಂದ 4,722ಕ್ಕೆ ಏರಿದರೂ ಸಹ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಶೇಕಡಾವಾರು ಅನುಪಾತವು 36ರಿಂದ 30ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿತ್ತ. ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳು 7,854ರಿಂದ 10,336ಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 32ರಷ್ಟು ಏರಿದ್ದವು. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲಾತಿಯು 7.02 ಲಕ್ಷದಿಂದ 6.56 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದರೆ ಅನುದಾನಿತ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ದಾಖಲಾತಿಯು 9.28 ಲಕ್ಷದಿಂದ 11.03 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದ್ದಿತ್ತ (ಅನುಬಂಧ-2.15).

ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ದಾಖಲಾತಿಯ ಇಳಿಕೆಯು ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದರೂ

ಸಹ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಿಲಾತಿ/ಉಳಿಸುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ದೃಢವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಾತಿಯ ಇಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

2.1.11.2 ಒಟ್ಟು ದಾಖಿಲಾತಿ ಅನುಪಾತ

ಒಟ್ಟು ದಾಖಿಲಾತಿ ಅನುಪಾತವು (ಜಿಇಆರ್) ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಿಲಾತಿಯ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವ ಮಟ್ಟದ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. 2008–09ರ ಜಿಇಆರ್ ಅನ್ನು ಆಧಾರವನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಮುನ್ಸೌಟ ಯೋಜನೆಯು 2011–12ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇಕಡಾ 81ರಷ್ಟು ಜಿಇಆರ್ ಮತ್ತು 2017ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಜಿಇಆರ್ಅನ್ನು ಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಿತ್ತು. ಸಮಾನತೆಯ ಸೂಚಕವಾದ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಇಆರ್, ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಟಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜಿಇಆರ್ ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರ/ಬಾಲಕರ ಜಿಇಆರ್ಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.16ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2017–18ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಇಆರ್ ಶೇಕಡಾ 100ರ ಗುರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 82.37ರಷ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.16ರಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸರಿಸುಮಾರು ಎಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲಕಿಯರ ಜಿಇಆರ್ ಬಾಲಕರ ಜಿಇಆರ್ಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು, ಇದು ಬಾಲಕಿಯರ ಶೀಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನದ ರೂಪದಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಟಿಗಳ ಜಿಇಆರ್ ಏರಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯಾಪಕ ಅಸಮಾನತೆಗೇ ರುವುದನ್ನು 2017–18ರ ವರ್ಷದ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಜಿಇಆರ್ನ ವಿಶೇಷಣೆಯು ತೋರಿಸಿತು. 12 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಿಇಆರ್ ಅನ್ನು ದಾಖಿಲಿಸಿದರೆ, 18 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜಿಇಆರ್ ಅನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದವು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾದಿಗಿರಿಯು ಶೇಕಡಾ 56.49ರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದಾಗಿದ್ದಿತು (ಅನುಬಂಧ-2.17). 2009–10ರ ಜಿಇಆರ್ನೊಂದಿಗೆ 2017–18ರ ಜಿಇಆರ್ನ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹೋಲಿಕೆಯು ಆರು²⁷ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಇಆರ್ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕುಸಿದಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು. ಆರೋವ್ಯಾಂತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಇಆರ್ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕುಸಿದಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು. ಆರೋವ್ಯಾಂತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಇಆರ್ನ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತೀಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾದಿಗಿರಿಯ ಜಿಇಆರ್ನ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯವು ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಿಇಆರ್ಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀಳಿಸಲಾಯಿತು. 2009–10ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 75ರಷ್ಟಿರುವುದು ಜಿಇಆರ್ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 82ರಷ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ಸಾಧನಯೇ ಎಂದೂ ತೀಳಿಸಲಾಯಿತು. ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಮುನ್ಸೌಟ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು 2017ರೊಳಗೆ ಶೇಕಡಾ 84ರಷ್ಟು ಜಿಇಆರ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಇದು ಆರೋವ್ಯಾಂತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಇಆರ್ನ ಕುಸಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಶೇಕಡಾ 82ರಷ್ಟು ಸಾಧನಯೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಂತ ಅಂದಾಜಿನಂತೆಯೇ ಆರೋವ್ಯಾಂತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾರೋಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

2.1.11.3 ದಾಖಿಲಾತಿ ಸೂಚಕಗಳು

ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಾತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನಗಳು, 8ನೇ ತರಗತಿಯ ನಂತರ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ನಿಯತಕಾಲೀಕವಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು, ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆರೋವ್ಯಾಂತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಾಡಿತ್ತು. ಕನಾರ್ಟಿಕ ಮುನ್ಸೌಟ ಯೋಜನೆಯು 2017ರೊಳಗೆ ಧಾರಣ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನೆಯ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 99ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವವರ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವ

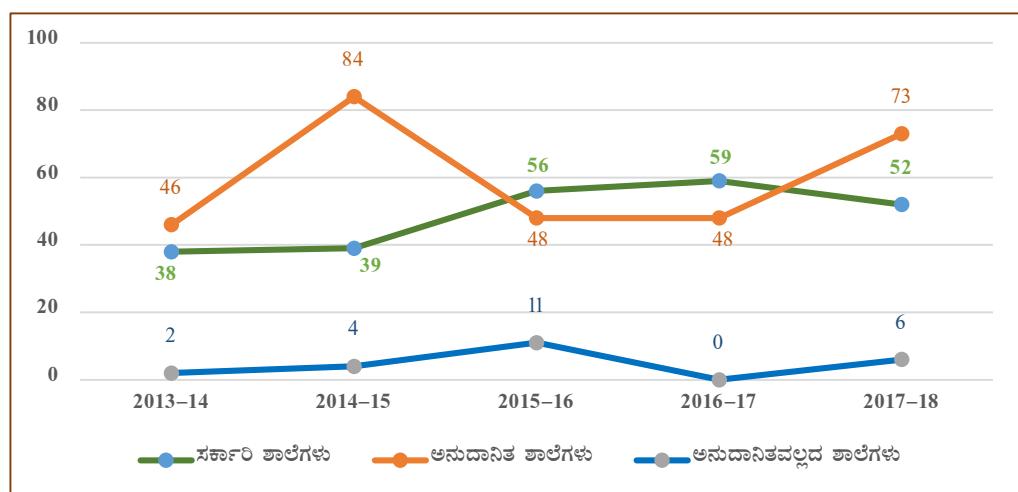
²⁷ ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಜಿಕ್ಕೆಬಿಳಾಪುರ, ಜಿಕ್ಕೆಮುಗಳಾರು, ಹಾಸನ, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು.

ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. 2017–18ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರೈಡಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವವರ²⁸, ಧಾರಣ ದರ²⁹ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನಾ ದರ³⁰ ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.18ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 2016–17ನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವವರ ದರವು ಇಂಕೆಯ ಪ್ರಮ್ಮೆಯನ್ನು ತೋರಿದರೂ ಸಹ 2017ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವವರ ದರವು ತೇಕಡಾ ಆರಕ್ಷಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮೇಲಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 2016–17ನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಾಲಕರು ಶಾಲೆ ಬಿಡುವ ದರವು ಬಾಲಕಿಯರು ಶಾಲೆ ಬಿಡುವ ದರಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ಹಾಗೇರಿ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಜಿಕ್ಕಮಗಳಾರು, ಗದಗ, ಕೊಡಗು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ದರವು ತೇಕಡಾ 10ಕ್ಷಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು (ಅನುಬಂಧ-2.19) ಎಂಬುದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ದರದ ವಿಶೇಷಣೆಯು ಸೂಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚನ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಆರೋವೊಎಸೋಎಎಸೋಕೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ಪ್ರಮ್ಮೆಯನ್ನು ನಾವು ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವು (ನಕ್ಷೆ-2.5) ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಿಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಆರೋವೊಎಸೋಎ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯು ಸಾಕಷಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ನಕ್ಷೆ-2.5: ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ಪ್ರಮ್ಮೆ

ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ತೇಗೆಡೆಯಾಗುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಟಿಎಬಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿತ್ತು (ಜನವರಿ 2010). 8ರಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರೈಡಾಶಿಕ್ಷಣವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಕನಾಂಟಕದಲ್ಲಿನ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ರಚನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ 7ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ತೇಗೆಡೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಾಗಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೈಡಾಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತರಲಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 7ರಿಂದ 8ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಾಲೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ತತ್ತರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ದಾಖಿಲಾತಿಯನ್ನು ಪ್ರೈಡಾಶಿಕ್ಷಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮನರಾಖಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

²⁸ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಾದ ಒಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ತೇಕಡಾವಾರು.

²⁹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರೇಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

³⁰ ಮುಂದಿನ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಷ್ಟರುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ, ಮುನ್ಜೋಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಧಾರಣ ದರವಾದ ಶೇಕಡಾ 99, ಶಾಲೆ ಬಿಡುವರ ದರವಾದ ಶೇಕಡಾ ಎರಡು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟವಾದ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟನ್ನು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

2.1.11.4 ಪರೀಕ್ಷೆ ಘಲಿತಾಂಶಗಳು

ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಯಿತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶೀಕ್ಷಣದ ಸೂಚಕವಾದ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಶಾಲೆಗಳ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು.

2009–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ವರ್ಷಾವಾರು ಘಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-2.20ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ತೇಗ್ರಡೆಯ ಶತಾಂಶವು 2009–10ರಲ್ಲಿನ 66.81ರಿಂದ 2013–14ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 85.41ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಯಿತು. ನಂತರ ಅದು ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ 2016–17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟವಾದ ಶೇಕಡಾ 73.46ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿತು ಮತ್ತು 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 78.11ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಘಲಿತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಮಧ್ಯಸ್ತಕೆಯು ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಘಲಿತಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುಳ್ಳ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತ್ತು.

2.1.11.5 ಸಾಧನೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಕನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂಡಳಿಯು (ಕೆಎಸ್‌ಕ್ಯೂಎಎಸಿ) 2015–16ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಾಲೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಶಾಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ದರಿಸಲು 814 ಸರ್ಕಾರಿ/ಅನುದಾನಿತ/ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿತು. ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ 495 ಶಾಲೆಗಳು ಶೇಕಡಾ 50ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ‘ಸಿ’ ದಾಜೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೆಎಸ್‌ಕ್ಯೂಎಎಸಿ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ 40ಂದ 9ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ 35.66 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜನಗಣತಿ ಆಧಾರಿತ ರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿತು. 2017–18ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಘಲಿತಾಂಶದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

4ರಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನಾ ಮಟ್ಟ	ಶೇಕಡಾ 73–79
8ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನಾ ಮಟ್ಟ	ಶೇಕಡಾ 48
9ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನಾ ಮಟ್ಟ	ಶೇಕಡಾ 51

ಪ್ರಾಥಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಮಧ್ಯಸ್ತಕೆ ಸಾಕಷಿರಲ್ಲಿ ಎಂದು 2015–16ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ತೋರಿಸಿದರೆ 2017–18ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಕೆಲರತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿತ್ತು. ಪ್ರಾಥಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆಯು ಶೇಕಡಾ 50ರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನವು ಅರ್ಹ ಶೀಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ, ಸೇವಾ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು, ಮುಂತಾದವುಗಳಾಗಿರಬೇಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾಧನೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತಾ ಸೂಚಕಗಳು ಶಾಖಾಗಣಿಯವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರುರಿ 2019). ಆದರೆ, ರಾಜ್ಯವು ಕನಾಟಕ ಮುನ್ಜೋಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ತನ್ನದೇ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಪರಿಹಾರಕ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಹೋರತರಲು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು.

ಶಿಫಾರಸು-9: ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷ ಅಭಿಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಆರೋವಮೊಎಸ್‌ಎ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

2.1.12 ಯೋಜನೆ, ಮೇಲ್ಪಿಚಾರಕೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಯೋಜಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಿಚಾರಕೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಿಚಾರಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಆರೋವೊಎಸೋಎ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1.12.1 ಯೋಜನೆ

ಆರೋವೊಎಸೋಎ ಚೌಕಟ್ಟು ಮೂರ್ಚಿದ್ಧತಾ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿತ್ತು ಏಕೆಂದರೆ ಅವಗಳು ಯೋಜನೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಶಾಲಾ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಅಭ್ಯಾಸ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಯೋಜನೆ ಅಭ್ಯಾಸ, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಬೇಸೋಲ್ಸ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ರಚನೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಂಡವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಇ) ಸಮಗ್ರ ಶಾಲಾ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್

ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಥಾಲೆಗಳು, ಪ್ರೋಥಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಸರ್ಕಾರೀತರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಸಲು, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ದತ್ತಸಂಚಯವೊಂದನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಮಗ್ರ ಶಾಲಾ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆ ನಂತರ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆದೃತೀಕರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಥಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾವಾರು ಅಂತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಪ್ರೋಥಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳು/ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು/ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ, ಮುಂತಾದ ಇತರೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್‌ಅನ್ನು ಕ್ರೊನ್‌ಲ್ಯಾಲ್‌ಲು ರಾಜ್ಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಯೋಜನೆಯ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿಪಿ) ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಒಳಸುಬಹುದು.

ಆದರೆ, ಅಂತಹ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಆದೃತೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖಿ ನಡೆಸಿದ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಪುರಾವೆಗಳು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆರೋವೊಎಸೋಎಸೋಕೆ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧವಾ ಕಂಡಿಕೆ 2.1.7.1ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೇಲಾಗಲೀ ದತ್ತಸಂಚಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂಗೆ, ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಿಧಾನವೂಂದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲವಾಯಿತು.

ಶಿಫಾರಸು-10: ಪ್ರೋಥಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ದತ್ತಸಂಚಯವೊಂದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಮಗ್ರ ಶಾಲಾ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

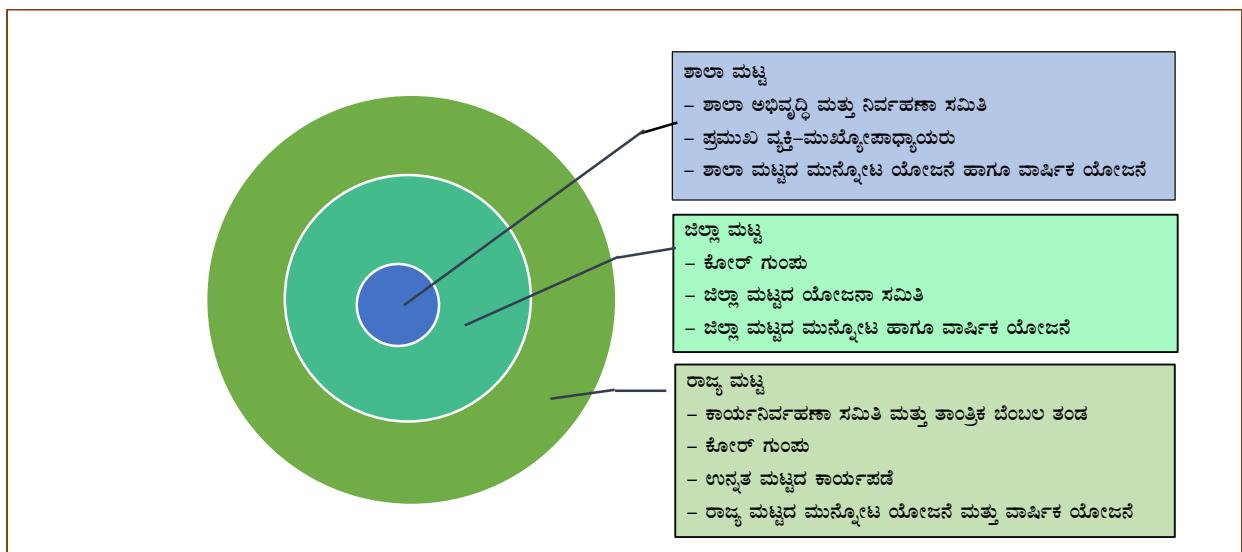
(ಇ) ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಆರೋವೊಎಸೋಎ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ತಳದಿಂದ ಮೇಲಿನವರೆಗಿನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಆರೋವೊಎಸೋಎ ಚೌಕಟ್ಟನಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯು ನಿರ್ವಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ತಂಡ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ

ತಂಡವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಗುರುತಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳ ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತ ಸಮಿತಿಯು ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮುನ್ಝೋಟ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮುನ್ಝೋಟ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯು ಆರೋವ್‌ಮೋಎಸ್‌ಎಲ್ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಯೋಜನಾ ಫೆಟಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಂತವೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಅದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಲಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಾಸನ್ಧಳಗಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಕೃಗೊಳಿಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಯೋಜನಾ ಗುಂಪುಗಳ್/ ಸಮಿತಿಗಳ/ಕಾರ್ಯ ಪಡೆಗಳನ್ನು ನಕ್ಷೆ-2.6ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಕ್ಷೆ-2.6: ಆರೋವ್‌ಮೋಎಸ್‌ಎಲ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳ್/ಸಮಿತಿಗಳ್/ಕಾರ್ಯ ಪಡೆಗಳ ಮಟ್ಟಗಳು

ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಹಿವೆ:

- ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವುದೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಮುನ್ಝೋಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಲ್ಲವಾದರೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 170ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 60 ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಿತ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಎಲ್ಲ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೋರ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಜಿಲ್ಲೆ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯು (ಡಿಪಿಸಿ) ಮುನ್ಝೋಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿಸಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆರೋವ್‌ಮೋಎಸ್‌ಎಲ್ ಏಯ ಪ್ರಮುಖ ಫೆಟಕಗಳಿಗೆ ಯೋಜನಾ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ, ಡಿಪಿಸಿ ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಒಂದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಗೊಳಿಬೇಕಾದ ಫೆಟಕವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಗಳ ನಿರ್ದರ್ಶನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನಿಶ್ಚಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪಿಸಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ, ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಆರೋವಮೌಎಸೋಎ ಚೋಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟಿದ್ದ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಗತ್ಯತೆಯ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದವೇ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿದ್ದವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಛಾವೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2019) ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಗತ್ಯವಾದ ಒಳಹರಿವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಅನ್ವಯಿತವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಆರೋವಮೌಎಸೋಎ ಚೋಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉತ್ತ್ವಪ್ರಗೋಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶಿಫಾರಸು-11: ಆರೋವಮೌಎಸೋಎ ಚೋಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

(ಸಿ) ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಖರೀದಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳು

ಆರೋವಮೌಎಸೋಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಶಾಲಾವಾರು ಸಂಕಲನದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಆ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ದುರಸ್ತಿಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಶಾಲಾಕೊಟಡಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಆರೋವಮೌಎಸೋಎ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾಧಿಸುವ ಮೌದಲು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಯ ಸಂಭಾವ್ಯತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮರಾಪೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೋಷ್ಟಕ-2.11ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಧಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-2.11: ಅಧಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ರಚನೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು	ಪರಾ
ಬೆಳಗಾವಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಪೌರ್ಣಶಾಲೆ, ಕಡೋಲಿ	ಪೊಚ ಸೌಲಭ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆರೋವಮೌಎಸೋಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಆರೋವಮೌಎಸೋಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಟ್ಟಡವು ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದೆ
ಬೆಳಗಾವಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಪೌರ್ಣಶಾಲೆ, ಹಳೀಯಾಳ, ಅಧಣಿ	ಶಾಲೆಯು, ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದ ತನ್ನದೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರೋವಮೌಎಸೋಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ತತ್ತರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡವು ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದೆ.
ಹಾಸನ	ಸರ್ಕಾರಿ ಪೌರ್ಣಶಾಲೆ, ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ	ಶಾಲೆಯು ತನ್ನದೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರೋವಮೌಎಸೋಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಅದು ಮಾರ್ಫಾಗೋಂಡ ನಂತರವೂ ಸಹ ಶಾಲೆಯು ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡವು ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದೆ

ಆಧಾರ: ಜಂಟ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಧಾರಿತ ಮಾಹಿತಿ.

ಅದೇ ರೀತಿ, ಆರೋವಮೌಎಸೋಎಗಾಗಿನ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಖರೀದಿ ಮೇಲಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಾವಳಿಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನ್ವಯ ವರ್ಣವೊಂದರ ಖರೀದಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಣದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು

ಎಸೋಫಿಡಿ ಕಳೇರಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಕಳೇರಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳ ಸರಕುಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದ ನಂತರ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ವಿರೀದಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು.

ಯಾವುದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಾಖಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2019). ಆದರೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿರೀದಿ ಯೋಜನೆಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೂರ್ಕಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೀದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸಲು ವಿರೀದಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ

(ಇ) ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇಪರ್‌ಡಿಯಾಗದಿರುವುದು

ಆರೋವಮ್ಯಾವ್ಸೋಎ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಇತರೆ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಮ್ಮುವಿವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಕೋರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ, ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಹಿಂದುಜೀದ ವರ್ಗಗಳ ಇಲಾಖೆ, ಯುವಕರ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಇಲಾಖೆ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಸಂಸದರ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ, ಶಾಸಕರ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ, ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಒಮ್ಮುವಿವಾಗುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ, ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಈ ಯಾವುದೇ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿತ್ತು.

ತಪ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ನಿರ್ದಿಂಜಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬಹುದಾದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಸಂಸದರ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ ಹಾಗೂ ಶಾಸಕರ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ದಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆಗಳು/ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ವಿಕಲಚೇತನರ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರ ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಮಾಡಕದ್ವಾರದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಅಂತರ್ಜಾರಲದ ಬಳಕೆ, ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳು, ಬಾಲಕಿಯರ ಸಬಲೀಕರಣ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಆರೋವಮ್ಯಾವ್ಸೋಎವ್ಸೋಕೆ ಗ್ರಹ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಇಲಾಖೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯವು ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

2.1.12.2 ಮೇಲ್ಲಿಚಾರಣೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ

ಆರೋವಮ್ಯಾವ್ಸೋಎ ಚೌಕಟ್ಟು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲ್ಲಿಚಾರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸದ್ವಾಗಾರಣೆಯ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಲು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಲಿಚಾರಣೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರೋವಮ್ಯಾವ್ಸೋಎ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಲೀನಗೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲ್ಲಿಚಾರಣೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕೆಳಕಂಡ ನ್ಯಾನೆತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿತ್ತು.

• ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ

ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ (ಜಿಸಿ) ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಗಳು (ಇಸಿ) ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಯು 2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 11 ಬಾರಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಯು 2010–11 ಹಾಗೂ 2014–15ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿಯೂ ಸಭೆ ಸೇರಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. 2015–16ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು

ಪ್ರತಿವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಅಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಮಂಡಳಿಗಳ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಸಭೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯು ಸಾರ್ಕಾರಿಗಳಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕನಾರಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಒಂದು ಬಾರಿಯೂ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜಿರಿಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಡೆಸಿದ ಸಭೆಗಳ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತೋರಿಸಿತ್ತು. ಜೋತೆಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟರ ಅನುಷ್ಠಾನ ವಿಜ್ಞಿನಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಘೋತಾಂಶ ಸೂಚಕಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಹೀಗೆ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯು ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತ್ತು.

• ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ

ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸ್‌ಎ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯತೆಯಿದ್ದಿತ್ತು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ರೋಫೀಕ್ರತ ವರದಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, 2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು.

• ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳು

ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸ್‌ಎ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿರೀದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸ್‌ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಎಲ್ಲ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸ್‌ಎಯ ಎಲ್ಲ ಘಟಕಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

• ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ

ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸಹ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸ್‌ಎಯ ಎಲ್ಲ ಘಟಕಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಎಲ್ಲ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು ವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು.

• ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮಿತಿ (ಎಸ್‌ಡಿಎಮ್‌ಎಸ್)

ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸ್‌ಎ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನ್ವಯ ಎಸ್‌ಡಿಎಮ್‌ಸಿ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸ್‌ಎಯ ಎಲ್ಲ ಘಟಕಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮಿತಿಯು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು, ಆವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಗತಿಯ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಣ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಮಾನತೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 91 ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು.

• ಧಾರು ಪರಿಹಾರ ಜೋತೆ

ಆರೋವಾರ್ಮಾಎಸ್‌ಎ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಧಾರು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ, ಯಾವುದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಜೋತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಧಾರುಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ.

● ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆರೋವಮ್ಮೆಎಸ್‌ಎ ಚೌಕಟ್ಟು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂಡಿಕೆ 2.1.11.5ರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜಚಿಸಿರುವಂತೆ, 2015-16ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದ್ದಿತು.

● ಸಂಶೋಧನೆ

ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆರೋವಮ್ಮೆಎಸ್‌ಎಯ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಾಖಿಲೆಗಳಿಂದ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಆರೋವಮ್ಮೆಎಸ್‌ಎಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ನಿರ್ಮಿತ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ಕ್ರಮವು, ಈ ಹಿಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿರುವಂತೆ, ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ನ್ಯಾನತೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಶಿಫಾರಸು-12: ಆರೋವಮ್ಮೆಎಸ್‌ಎ ಯೋಜನೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆ, ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತೆಗಳಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮುಂತಾದ ಅಂತರ್ನಿರ್ಮಿತ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಬಲಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯಿದೆ.

2.1.13 ನಿರ್ಣಯ

ಸುಧಾರಿತ ಭೌತಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಹ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಬಾಲಕಿಯರು, ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಪಂಗಡಗಳ ಮತ್ತು ವಿಕಲಚೀತನ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಮಂಜಸವಾದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಹಾಗೂ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಆರೋವಮ್ಮೆಎಸ್‌ಎ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆರೋವಮ್ಮೆಎಸ್‌ಎಯ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ನಡುವೆ ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯಿದ್ದಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಸಹ 2017ರೊಳಗೆ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಜಿಇಆರ್ ಗುರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆರೋವಮ್ಮೆಎಸ್‌ಎ ಆವರಣಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಅದು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು 16-18 ವರ್ಷ ಗುಂಪಿನ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಸಾಕಷ್ಟು ಶಾಲಾಕೊರಡಿಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು, ಬಾಲಕ ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಖಾಲಯಗಳು ಮುಂತಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಮುನ್ಹೊಂದಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಪಿಟಿಆರ್, ನಿಗದಿತ ಅನುಪಾತವಾದ 30:1ರ ಒಳಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪಿಟಿಆರ್ ಅನುಪಾತವು 30:1ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಏಕೆಂದರೆ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಗೂ ವಿಷಯ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಆರೋವಮ್ಮೆಎಸ್‌ಎ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಣತೆ, ವಿಜಾಪು ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜಾಪು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಇರದಿದ್ದರಿಂದ ಆರೋವಮ್ಮೆಎಸ್‌ಎ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಮರ್ಪಕ ಸಮರ್ಪಾಲನವನ್ನು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲನ ಅತಿಯಾದ ವಿಳಂಬವು ಉನ್ನತಿರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಮತ್ತು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಐಸಿಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಡಿಜಿಟಲ್ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯದ ಜಿಜಿಆರ್ ಶೇಕಡಾ 82ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಲಕಿಯರ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಜಿಜಿಆರ್ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 83, ಶೇಕಡಾ 79 ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 73ರಷ್ಟಿಗೆ. ಕನಾಂಟಕದ ಮುನ್ಹೋಟ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಿದ್ದಂತೆ ಶೇಕಡಾ 100ರ ಗುರಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಸಾಧಿಸದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾದ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಸಮಾನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅದು ಒಹತೇಕ ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಕಲಬೇತನ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅದು ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಆ ಶಾಲೆಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಇನ್ನೂ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಆರೋವುವುದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತೀಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ತಳದಿಂದ ಮೇಲಿನವರೆಗಿನ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಯೋಜನೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿರದಿದ್ದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅದು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣೆಯ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತು. ಹೀಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಆರೋವುವುದ್ದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಥಿನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. ಹೀಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ (ಸರಿಸುಮಾರು ₹5,100 ಕೋಟಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ) ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಘಟಿತಾಂಶ ಸೂಚಕಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಆರೋವುವುದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಭಾವವು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ-III

ಅನುಪಾಲನಾ ಲೇಕ್ಷಣೀಯತ್ವದನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-III

ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಚರಿಶೋಧನೆ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

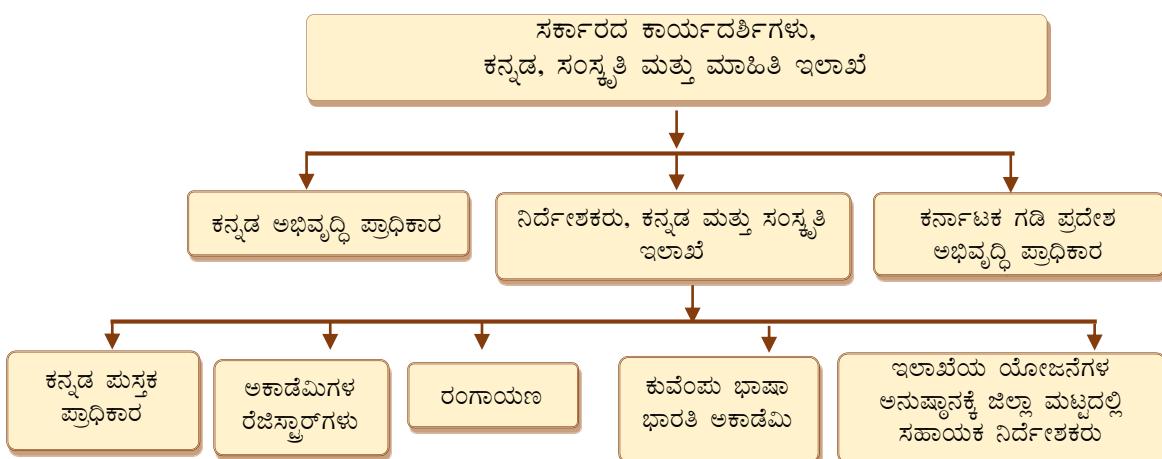
3.1 ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರದ ಮೇಲಿನ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಚರಿಶೋಧನೆ

3.1.1 ಪರಿಚಯ

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೊರ್ತಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಜಾನಪದ, ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಅದರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಡಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನಾಟಕದ ಸುಮಾರು ೬೬ರಷ್ಟು ಜನರು (೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿ) ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನನ್ನ ಶಾಸೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಸಹ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ³¹.

ಕನಾಟಕದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣವೆಯು ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಇಲಾಖೆಯ (ಇಲಾಖೆ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಕ್ಷೆ-3.1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಕ್ಷೆ-3.1: ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ನಕ್ಷೆ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಾದ ತುಳು, ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಡವ ಮತ್ತು ಬೇರಿ ಇವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಅನುಪಾಲನಿಸಿತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲು 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಾಯಾಪಿಸುವ ಲೆಕ್ಚರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ 2018ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಸಚಿವಾಲಯ, ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಮತ್ತು ಸರಳ ಯಾದೃಚ್ಛಿತ ಮಾದರಿ ಆಯ್ದು ವಿಧಾನದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತೆನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳ ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತೆನಿಬೆ ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಕನಾಟಕ ಗಡಿ

³¹ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಶಾಸೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾನದಂಡವು 1500–2000 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಆರಂಭಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು/ದಾಖಿಲಾದ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯಾಗಿದೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ತನ್ನದೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಎರಡಲು ಪದೆಮಕೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶಾಸೀಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಭಾಷೆಯ ಆಧುನಿಕ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

³² ಬಾಗೆಲ್ಕೋಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೀದರ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಂಡ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಕನ್ನಡ ಮುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ 12ರಲ್ಲಿನ³³ 10 ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿಗಳು³⁴, ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ರಂಗಾಯಣಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಬೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಧಾನವು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಾಮಕರಣಗೊಂಡ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.1.2 ಹಣದ ಬಳಕೆ

2013–14ರಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.1: ಆಯವ್ಯಯ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಆಯವ್ಯಯ ಹಂಚಿಕೆ	ವೆಚ್ಚ	ಹಂಚಿಕೆಗೆ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾವಾರು
2013–14	372.41	309.67	83
2014–15	399.00	321.81	81
2015–16	433.77	399.55	92
2016–17	471.10	426.47	91
2017–18	544.06	505.15	93

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ವೆಚ್ಚವು ಹಂಚಿಕೆಯ ಶೇಕಡಾ 81ರಂದ 93ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಬಮಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ನೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಗಳಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.1.3 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು

3.1.3.1 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

ಇಲಾಖೆಯು 1977ರಿಂದ ಅಷ್ಟಿತದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕನಾರಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಜೂನ್ 2012ರಲ್ಲಿ ‘ಕರಡು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸಮಿತಿ’ಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿತು ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2013ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮನರ್-ರಚಿಸಿತು. ಸಮಿತಿಯು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನೊಂದ ಕರಡು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು (ಜೂನ್ 2014). ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕರಡು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತೊಂದು ಉಪ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿತು (ಮೇ 2016). ಉಪಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮೇ 2017ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿತು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಅಕ್ಷ್ಯಾಬರ್ ಅನುಮೋದಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಇನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಬೇಕಿದೆ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018).

ಪ್ರತಿಗಿಂತು, ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯಡಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಟ್ರಿಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ/ಪ್ರತಿಪ್ರಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು/ಸದಸ್ಯರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ನೀತಿಯಲ್ಲಿನ

³³ (1) ಕನಾರಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (2) ಕನಾರಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (3) ಕನಾರಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (4) ಕನಾರಾಟಕ ಲಲೈತ ಕಲೆಗಳ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (5) ಕನಾರಾಟಕ ಜನಪದ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (6) ಕನಾರಾಟಕ ಕೊಡವ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (7) ಕನಾರಾಟಕ ಚೊಂಕಣಿ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (8) ಕನಾರಾಟಕ ತುಳು ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (9) ಕನಾರಾಟಕ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (10) ಕನಾರಾಟಕ ಯಕ್ಕಾಗಾನ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (11) ಕನಾರಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ (12) ಕನಾರಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಅಕ್ಷಾಡೆಮಿ.

³⁴ ರಂಗಾಯಣ-ಮೈಸೂರು, ರಂಗಾಯಣ-ಕಲಬುರಗಿ, ರಂಗಾಯಣ-ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ರಂಗಾಯಣ-ಧಾರವಾಡ.

ಇತರೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ಅದು ತಿಳಿಸಿತು. ಹೀಗೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯಾದ ನಂತರವೂ ಇಲಾಖೆಯು ಎಲ್ಲ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

3.1.3.2 ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ

(ಎ) ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕನ್ನಡದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಾಣಿಸದಿರುವುದು

ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ (ಅಕ್ಷ್ಯೋಬರ್ 2008) ನಂತರ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮೈಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ (ಸಿಬಿಎಲ್) ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಾಣಿಸದಿರುವುದು (ಕೇಂದ್ರ) (ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2011). ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು 2011-12ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹8.91 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ₹2.78 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಮೈಸೂರಿನ ಸಿಬಿಎಲ್ ನಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ₹2.73 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 2011-13ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹0.68 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 25) ಭರಿಸಿತು. ಅನುದಾನಗಳ ಬಳಕೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಕನಾಂಟಿಕ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿತು (ಮೇ 2013). ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ತಾತ್ಕಾಳಿಕವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿತು (ಅಕ್ಷ್ಯೋಬರ್ 2013) ಆದರೆ ಘರತೋಂದನ್ನು ವಿಧಿಸಿತು. ಮೈಸೂರಿನ ಸಿಬಿಎಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ನೀತಿ ಬೋಧಕ ಸಂಸ್ಕೃತಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಕೇಂದ್ರವು ಮೈಸೂರಿನ ಸಿಬಿಎಲ್ ಒಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ಆದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೊಂದಿರುವುದು ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕೋರಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರೂ ಸಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಬೇಕಿದೆ (ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2018). ಹೀಗೆ, ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತೋಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೋರಿಕೆಯು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಏದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕನಾಂಟಿಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕೋರಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಸಹ ಸಿಬಿಎಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ, ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಿನಿಯರ್ ಫೆಲೋ, ಅಸೋಸಿಯೇಷ್ಣ ಫೆಲೋ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2015ರ ನಂತರವೇ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಷ್ಕಿರ್ಯತೆಯು ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವನ್ನು ಮೂಳೆವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಸಿಬಿಎಲ್ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೊಂದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ (ಆಗಸ್ಟ್ 2018) ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ಆದರೆ, ಅದರ ಒಟ್ಟಿಗೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬದ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿದೆ.

(ಬಿ) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕಲಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2015ರ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು

ರಾಜ್ಯದಾಢ್ಯಂತ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕಲಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2015ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು (ಮೇ 2015). ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನ್ವಯ 2015-16ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಅಥವಾ ಏರಡನೇ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳ ಎಲ್ಲ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳನ್ನು³⁵ ಇತೀಚೆಗೆ ಮೇ 2017ರಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು (ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕಲಿಕೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಅಕ್ಷೋಬರ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಷನ್ ಮತ್ತು 2017-18ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ವರ್ಷವನ್ನಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು. ರಾಜ್ಯದ 26,031 ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ 47 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ³⁶ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ 47 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 31 ಶಾಲೆಗಳು³⁷ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಂದ್ರಿಯ ಬರೆಯಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018).

(ಸಿ) ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಉತ್ತೇಜನ

ಕನ್ನಾರಿಗಳ ಚಲನಚಿತ್ರೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ ನೀತಿ, 2011ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಈ ನೀತಿಯು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಮೂರ್ಖ ಕಥೆಗಳ ಅಥವಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಲನಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನವು ₹10 ಲಕ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾಗುವ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.2ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.2: ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ವಿವರಗಳು

(ಮೊತ್ತ ₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು	ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತ	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು	ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು	ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಹಾಯಧನ
2013	79	7.90	63	16	1.60
2014	89	8.90	58	31	3.10
2015	80	8.00	52	28	2.80
2016	101	10.10	46	55	5.50
ಒಟ್ಟು	349	34.90	219	130	13.00

ಆರಾರು: ಇಲಾಖೆಯ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡಲಾದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು 2013ರಲ್ಲಿನ 79ರಿಂದ 2016ರಲ್ಲಿ 101ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು 63ರಿಂದ 46ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ, ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು 20ರಿಂದ 54ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಹೀಗೆ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

³⁵ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ), ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗದ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ), ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ವಿಭಾಗದ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ), ಧಾರವಾಡ.

³⁶ 39 ಶಾಲೆಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿ (ಸಿಬಿಎಸ್‌ಎಂ) ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ (ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಂ) ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಎಂಟು ಶಾಲೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳು.

³⁷ ಎಂಟು ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳು; 23 ಸಿಬಿಎಸ್‌ಎಂ/ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಂ ಶಾಲೆಗಳು.

ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಮೇಲ್ಪಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುವುದನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಿದೆ.

3.1.3.3 ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅನುಬಂಧ-3.1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಿಯು ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಲೇಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ನಂತರದ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ/ಸಂಸ್ಥಾಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ/ಸಂಸ್ಥಾಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು
- ಕಲಾವಿದರಿಗೆ/ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆ
- ಇಲಾಖೆಯು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಮುಸ್ತಕಗಳ ಮಾರಾಟ
- ಮುಸ್ತಕಗಳ ಅಂಕೀಕೃತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ

(ಎ) ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ/ಸಂಸ್ಥಾಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು

ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪ್ಲಾಟ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳು/ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯು ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿವಿಧ ಅಕ್ಷಯೋಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವರಿಷ್ಟ ಕಲಾವಿದರ ಗಿರಿಷ್ಟ ಮೂರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಜ್ಞಾಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಶಿಫಾರಸುಗೊಂಡ ಅಜ್ಞಾಗಳನ್ನು ಅನುದಾನ ಮಂಜೂರು ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಕನಾರಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಸಮಿತಿಯು ಓವೆ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಆರು ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 3,738 ಅನುದಾನಿತರಿಗೆ ₹65.54 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ₹39.94 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ 1,982 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದೆವು:

- (i) ಯೋಜನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, 40 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ₹8.69 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕೃತಗೊಂಡು, ಅವಶ್ಯಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡಿದ್ದ ಎಂಟು ಅಜ್ಞಾಗಳಿಗೆ ನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಶಿಫಾರಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ₹8 ಬಂಧು ಕೋಟಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಎಂಟು ಅಜ್ಞಾಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಂತರ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅನುದಾನದ ಒಳಕ್ಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- (ii) ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿಲ್ಲ. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಿನ ಮೊತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯತ್ವ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ₹10,000 ಮತ್ತು ₹65

ಲಕ್ಷಗಳ ಹಾಸ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಅನುದಾನ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಮಿತಿಯು ಯಾವುದೇ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನೂ ದಾಖಿಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

- (iii) ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಏಕೈಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವೇಕೋದ್ದೇಶ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ಆದೇಶದ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015) ಅನುಬಂಧ-1 ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. 54 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಮಾಧ್ಯಮ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಓಂಚಣಿಯ ವಿಶರಣೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವಿವೇಕೋದ್ದೇಶ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ₹17.50 ಕೋಟಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದುವರೆದು ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಬಳ, ಕ್ರೀಡಾ ಉತ್ಸವಗಳು, ಗಂಡತಂತ್ರ ದಿನದ ಉತ್ಸವಗಳು, ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚಗಳು, ಮಾಚಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
- (iv) ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೋರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಲಾವಿದರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ ನಾಲ್ಕುಕ್ಕಿಂತ ಕಡೆಮೆಯಿದ್ದರೂ ಸಹ 137 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ₹16.74 ಕೋಟಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.
- (v) ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೋರುವ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯ ನವೀಕರಣದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೋಂದಾಯಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ 2015–16ರಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ₹1.50 ಕೋಟಿಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿದಿದ್ದರೂ ಸಹ (ಅನುಬಂಧ-3.2) ₹31 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಹನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 120 ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ (ಜನವರಿ 2018) ಕರಗ³⁸ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸಲು ₹1.60 ಕೋಟಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೋಂದಾಯಿತವಾಗಿತ್ತೇ ಅಥವಾ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲಾಖೆಯು ಯಾವುದೇ ಘರತನ್ನು ವಿಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- (vi) ಅರ್ಜಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. 11 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತಗಳಿಗೆ (₹3.38 ಕೋಟಿ) ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವುಗಳಿಗೆ ₹.44 ಕೋಟಿ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು (ಅನುಬಂಧ-3.3).
- (vii) ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ನೀಡಬೇಕಿದ್ದರೂ ಸಹ 10 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷವೊಂದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ನೆರವನ್ನು ತಾಳ್ಳಣಿಕ ಹಾಗೂ ಆಫ್ಲೆನ್ಸ್ ಎರಡರಲ್ಲೂ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ತಾಳ್ಳಣಿಕ ನೆರವಿನಲ್ಲಿ ₹34 ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಆಫ್ಲೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ₹132.50 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಾಳ್ಳಣಿಕ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೇ ಅನುದಾನ ಮಂಜೂರು ಸಮಿತಿಯು ಆಫ್ಲೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಕರ್ತವ್ಯದ ಗಂಭೀರ ಲೋಪವುಂಟಾಗುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ (ಅನುಬಂಧ-3.4).
- (viii) ಯೋಜನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷವು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅನುದಾನಿತರು ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ನೆರವಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- (ix) ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ/ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸೂತ್ರಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಲ್ಲ. 35 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ

³⁸ ದಾಖ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಕದ ತಿಗಳ ಸಮುದಾಯದವರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ ಕರಗ ಉತ್ಸವವು ಒಂದು ಹಳೆಯ ಉತ್ಸವವಾಗಿದೆ.

ಸಂಸ್ಕೇರಣೆ ಇಲಾಖೆ (₹65.50 ಲಕ್ಷ) ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ಗಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (₹134 ಲಕ್ಷ) ಎರಡರಿಂದಲೂ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಕನಾಟಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯವಲ್ಲ.

- (x) ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಸಹ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯೋಜನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳು ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲಾಖೆಯು ಸಾಹಿತೀಗಳ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ 23 ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ/ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯು 2016-17ರವರೆಗೆ ಈ 23 ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ₹12 ಲಕ್ಷ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 2017-18ರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ₹15 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅನುದಾನವನ್ನಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಯೋಜನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅವುಗಳು ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಯು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಮೂರು ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅವುಗಳು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರದಿದ್ದರೂ ಸಹ (ಅನುಬಂಧ-3.5) ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಟ್ರಾಸ್ಟ್³⁹ ಬಳಕೆಮಾಡದೇ ಉಳಿದಿದ್ದ ಅನುದಾನವಾದ ₹12 ಲಕ್ಷವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತ ತೇವಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ, ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಮೌದಲು ಹಣದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದವು.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹಣದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅವಲೋಕನಗಳಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇದು ಅನರ್ಹ ಸಂಸ್ಕೇರಣೆಗೆ ಅನುದಾನಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಇಲಾಖೆಯು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಿತ್ರ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018):

- ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ವಿವಿಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಶಿಥಾರಸುಗಳಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ವೀವೇಚನಾ ಅಧಿಕಾರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.
- ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯೋಜನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಸಂಸ್ಕೇರಣೆ/ಸಂಘಗಳು/ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ಗಳು ಸಂಬಂಧಿತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಹಣವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಂತೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
- ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

(ಬಿ) ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ/ಸಂಸ್ಕೇರಣೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು

ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ/ಸಂಸ್ಕೇರಣೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನೆರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಸಮಿತಿಯಿಂದನ್ನು ರಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯ್ವಾಯಾನಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯೇ ನೆರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಯೋಜನೆಯ ಒಬ್ಬಷ್ಟು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ.

³⁹ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾವ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರ್ಕಾರಕ ಟ್ರಾಸ್ಟ್ ಧಾರವಾಡ.

2011–12ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 1,094 ಅನುದಾನಿಗಳಿಗೆ ₹131.32 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ₹67.64 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ 532 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ:

- (i) ಯೋಜನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ, ಯೋಗ, ಧ್ಯಾನ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೇರವನ್ನು ನೀಡಬಾರದು. ಆದರೆ, 53 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ₹13.33 ಕೋಟಿಗಳ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ತಲ್ಲಾ ರೂ.20 ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ನೇರವು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ.
- (ii) ಹಣಕಾಸಿನ ನೇರವನ್ನು ಕೋರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚಾಗೋಳಿಸಿರಬೇಕು. ಆದರೆ, ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ತಾನು ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ (ಆಗಸ್ಟ್ 2015) ಮೂರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚಾಗೋಳಿಸಿರದ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ₹60 ಲಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಿನ ನೇರವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು (ಮಾರ್ಚ್ 2018) ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ.
- (iii) ಅರ್ಜಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನೋಂದಾವಳಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ, ನೇರೀಕರಣ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉಪಕಾನುನುಗಳು, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಾಗಿರುವ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ತಃಖ್ಯಾತಿಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರಗಳು, ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ವರ್ಗಾವಳಿ ಪತ್ರ, ಪರಣೆ ಪತ್ರ, ಮೂಳಭಾರ ಪತ್ರ, ಮುಂತಾದ ಭೂಧಾವಿಲೆಗಳು, ಅಂದಾಜುಗಳು, ಕಟ್ಟಡ ನಕ್ಷೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿರಬೇಕು. ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ 28 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ₹9.97 ಕೋಟಿ (ಅನುಬಂಧ-3.6) ಹಣಕಾಸು ನೇರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ.
- (iv) ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಪ್ರಮೇಶವಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೇರಿ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸೃಶಾನದ ಬಳಿ ಮೈಲಾರ ಮಹಡೆವಪ್ಪ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ₹1.25 ಕೋಟಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೇರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮಾರ್ಗ, ಮೈಲಾರ ಮಹಡೆವಪ್ಪನವರ ವಾರ್ಷಿಕಕೋಶವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನವು ಬಳಸದೇ ಉಳಿದಿತ್ತು.
- (v) ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಗರಿಷ್ಠ ಹಣಕಾಸು ನೇರವು ₹20 ಲಕ್ಷಗಳಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅನುಬಂಧ-3.7ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, 20 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ಗರಿಷ್ಠ ಮಿಶನಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ನೇರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನಾ ರಹಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- (vi) ಕೇವಲ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹಣಕಾಸು ನೇರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀಡಬಾರದು ಎಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಎಂಬು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ಮದುವೆ ಮಂಟಪಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಭಾಂಗಣಗಳಿಗೆ ನೇರವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಇದಲ್ಲದೇ, ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಜೀಜೋಂದ್ರಾರ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದು, ಕೊಳಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದು, ನಿವೇಶನಗಳ ಖರೀದಿ, ಮುಂತಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಹಣಕಾಸು ನೇರವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ನೀಡಿದ ಒಟ್ಟು ಹಣಕಾಸು ನೇರವು ₹6.92 ಕೋಟಿಗಳಾಗಿತ್ತು (ಅನುಬಂಧ-3.8).
- (vii) ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಒಂದು ಇಲಾಖೆ/ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹಣಕಾಸಿನ ನೇರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮಾರ್ಗ, 10

ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ (₹3.33 ಕೋಟಿ) ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ (₹5.75 ಕೋಟಿ) ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದವೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು (ಅನುಬಂಧ-3.9). ಹೀಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವುದು ಇಲಾಖೆಯ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

- (viii) ಅನುದಾನಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ 90 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮೂರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ನಿರ್ಮಾಣವು ವಿಳಂಬವಾದರೆ ಇಲಾಖೆಯು ಮಂಜೂರಾದ ನೆರವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಬೇಕು. ಆದರೆ, ಏಳು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ (ಅನುಬಂಧ-3.10) ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ 74ರಿಂದ 340 ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಿರ್ಮಾಣವು ಇನ್ನೂ ಮೂರಣಗೊಂಡಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ತತ್ತ್ವರಿಣಾಮಾವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಸಹ ಇಲಾಖೆಯು ಮಂಜೂರಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.
- (ix) ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಾರ್ಚ್ ಹೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ವರದಿಯೊಂದನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಹೀಗೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳನ್ನು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- (x) ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 174 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿತು. ಇಲಾಖೆಯು ಅವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ₹26.44 ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ 174ರಲ್ಲಿ 22 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳು ನಿರ್ಮಾಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಬೇರೆ 22 ಭವನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಉಳಿದ 130 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಅವಲೋಕನಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ:
- 32 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ₹3.49 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ₹60.33 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಎಂಟು ವಸತಿಗೃಹಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ, ₹60 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಮೂರು ಮದುವೆ ಭತ್ತಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ₹74 ಲಕ್ಷವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಒಳಾಂಗಣ ಶ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ವಾರಿಜ್ಞಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ₹1.55 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಉಗ್ರಾ ಕೊತಡಿಗಳು, ಕಟೀರಿ ಕೊತಡಿಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇತರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು.

		
ಮರಾಠ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ, ಮಲ್ಲೀಕವಾಡ, ಜಿಕ್ಕೊಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ	ಶ್ರೀ ಜನ್ನಬಸವೆಶ್ವರ ಪಟ್ಟದೇವ ಸ್ವಾರಕ ಟಿಸ್ಪ್ರೆಚ್ಚಿ ಜಿಲ್ಲೆ	ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಜಿನ್ನಮ್ಮೆ ವಸತಿ ಶಾಲೆ, ಕಿತ್ತೂರು, ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊಂಗಣ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ

- ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, 48 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳನ್ನು ₹4.68 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, ₹60 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳು

ಪ್ರಮೇಶಿಸಲಾಗದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲದೆ, ₹55.64 ಲಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದ ಎಂಟು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳು ಅರ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗರಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ 26 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳನ್ನು ನೆಲಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- ₹75 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಆರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ, ₹2.34 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಎಂಟು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳು ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದವು ಹಾಗು ಇದರಿಂದ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ದುಷ್ಪ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯವಂತಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಣದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅವಲೋಕನಗಳು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉತ್ತೇಜನವಲ್ಲದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣದ ನೆರವನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೇ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ದ್ಯೇಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳು ಉದ್ದೇಶಿತವಲ್ಲದವುಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿದಂತಾಗಿದೆ.

ನೆರವಿನ ದುರುಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ಮುಂದುವರೆದು, ರಂಗಮಂದಿರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಪರಿಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ತಪ್ಪಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

(ಸಿ) ಕಲಾವಿದರಿಗೆ/ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂಜಣಿ ಯೋಜನೆ

ನಾಟಕ, ಸಂಗೀತ, ಜಾನಪದ ಕಲೆ, ಯಥ್ರಾಗಾನ ಲಲಿತಕಲೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 25 ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಮತ್ತು 58 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಘೋರ್ಸಿರುವ ಕಲಾವಿದರು/ಸಾಹಿತಿಗಳು ₹1,500 ಮಾಸಿಕ ಹಿಂಜಣಿ ಪಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015) ಅನುಬಂಧ-10ರ ಅನ್ವಯ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಜಣಿದಾರರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ₹40,000 ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ₹50,000 ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕವಾಗಿರಬಾರದು. ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಜಣಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಲಾವಿದರು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಜಣಿ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅರ್ಚಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ⁴⁰ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಅಂತಹ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಚಿಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅರ್ಚಿದಾರರಿಗೆ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ, ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅರ್ಚಿದಾರರನ್ನು ಸಂದರ್ಭನ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂಜಣಿಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದ್ದ ಕಲಾವಿದರ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತಿಗಳ ದತ್ತಸಂಚಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದ ಹಿಂಜಣಿ ಅರ್ಚಿಗಳ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಅರ್ಚಿಗಳ ವಿವರಗಳೂ ಸಹ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಇದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಜಣಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಂಜಣಿದಾರರ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ (ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಸಹ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅರ್ಚಿಗಳು, ಶಿಫಾರಸುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಸಮಿತಿಗೆ

⁴⁰ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ, ಯಥ್ರಾಗಾನ ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ.

ಕರುಹಿಸಿದ ಅರ್ಚನೆಗಳು, ಅರ್ಚನೆಗಳನ್ನು ಕರುಹಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ, ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಅರ್ಚನೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಯಾವುದೇ ದತ್ತಸಂಚಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮಾಹಿತಿಯ ಇಲ್ಲದರುವಿಕೆ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಪ್ರದರ್ಶನ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 5,527 ಕಲಾವಿದರು/ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂಚಣೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂಚಣೆ ಕಡೆಗೆ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವು ₹79.36 ಕೋಟಿಗಳಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ, ಹಿಂಚಣೆದಾರರ ದತ್ತಸಂಚಯ ಇಲ್ಲದರುವಿಕೆಯು ಹಿಂಚಣೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುವುದರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕಲಾವಿದರು ಯಾವುದೇ ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೇ ಅರ್ಚನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹಿಂಚಣೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಮೂರು⁴¹ ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಚಣೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸಿತು ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರು ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಿದ್ದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೇರಿವಿನಿಂದ ವಂಚಿತರಾದರು. ಕಲಾವಿದರು/ಸಾಹಿತಿಗಳ ವರಮಾನವು ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಇವರನ್ನು ನಿರುತ್ತಾಹಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹86.73 ಕೋಟಿ ಮಂಜೂರಾದ ಹೈಕೆ ರೂ. 79.36 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿ ₹7.37 ಕೋಟಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಕಲಾವಿದರಿಗೆ/ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಂಚಣೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018).

(d) ಇಲಾಖೆಯ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಮಸ್ತಕಗಳ ಮಾರಾಟ

ಕನ್ನಡ ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಳೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಳೇರಿಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಸ್ತಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಮಸ್ತಕಗಳು, ಅಂತಿಮ ದಾಸ್ತಾನು, ಅಂತಿಮ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಮೌಲ್ಯ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವಹಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೂ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 10ರಲ್ಲಿ 9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯೋಂದರಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ₹12.91 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದ 5,108 ಇಂಗ್ಲೈಷ್ ಮಸ್ತಕಗಳು, ₹5.76 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತದ 320 ಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು ₹7.50 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದ 2,500 ಮನರಾವಲೋಕನ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆಯ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ ಮುದ್ರಿತ ಮಸ್ತಕಗಳು ಓದುಗರನ್ನು ತಲುಪಲಿಲ್ಲ.

ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯೋಂದರಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಹಾಕಿರುವುದು-ಮಂಡಳಿ

ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಹೊರತೆಯಿದ್ದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018).

⁴¹ 1 ಜನವರಿ 2013 (1,600 ಪ್ರಕರಣಗಳು); 1 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015 (3,527 ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು 1 ಜನವರಿ 2018 (2,000 ಪ್ರಕರಣಗಳು)

(ಇ) ಮಸ್ತಕಗಳ ಅಂಕೀಕರಣ

ಅಂಕೀಕರಣವೆಂದರೆ ಮಸ್ತಕಗಳ ಅಂಕೀಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು. ಇದು, ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು-ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೂರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೋಟರ್‌ಕರಿಗೆ, ಸಹಕಾರ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೊಡುಗೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು; ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು, ಇವುಗಳನ್ಮೂಲಗೊಂಡಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂಕೀಕೃತಗೊಳಿಸುವುದರ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ ಅದರ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಭೌತಿಕ ಮಿಶಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಲಾಖೆಯು ಅಂಕೀಕೃತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016ರಲ್ಲಿ ₹2.50 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಸಹ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದ ₹2.50 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಜುಲೈ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಕೇವಲ 808 ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು (2.01 ಲಕ್ಷ ಮಟಗಳು) ಮಾತ್ರ ಅಂಕೀಕೃತಗೊಳಿಸಿ ಅಪ್ಯಾಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ, ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆಯಿದ್ದಾಗೂ ಸಹ ಅಂಕೀಕೃತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಂಕೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಕ್ಷಣಾಮವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತದ ಆಸ್ತಿಯಿಳ್ಳಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಸ್ತಕಗಳ ಅಂಕೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಲಾಭಗಳು ತಲುಪಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರೇಗೋಳಿಂಗಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018).

3.1.3.4 ಇಲಾಖೆಯಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು, ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆ, ಪರಿಪೂರ್ವಕ ಮುಂತಾದಪ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಾವೃತ್ತಿ

ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಕಿಸುವ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಯೇಳನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಸಾಫಿಸಲಾಯಿತು (1915). ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಕನಾರ್ಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಕನಾರ್ಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು 1979ರಲ್ಲಿ ಸಾಫಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಓದುಗರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸುವ ದ್ಯುಮಿಂದಿನ 1993ರಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಕ ಮಸ್ತಕ ಅಕ್ಷಯದೊಂದಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಫಿಸಲಾಯಿತು. ಕನಾರ್ಟಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕನಾರ್ಟಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ (ಆಂದ್ರಪ್ರದೇಶ, ಕೇರಳ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಕನಾರ್ಟಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಾಠಿಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು (ಪಿಪಿಎಲ್ 2010).

2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ವಕಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.3: 2013–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚ (₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರಗಳು	ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಶಿಲ್ಪ	ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನ	ಒಟ್ಟು	ಭರಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	ಅಂತಿಮ ಶಿಲ್ಪ	ಪರಾ
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್	3.34	35.37	38.71	31.72	6.99	1997ರಿಂದ 2016ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಾಠಿಕಾರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಯೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗದೇ ಉಳಿದ ₹4.19 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಉಪಕಾನೂನಗಳ ಅನ್ವಯ ನಿಶ್ಚಿತ ಅಸ್ತಿಗಳ ರಚನೆಗೆ ಬಳಸದೇ ನಿಶ್ಚಿತ ತೇವಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ವಿವರಗಳು	ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಶೀಲ್ಯು	ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನ	ಒಟ್ಟು	ಭರಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	ಅಂತಿಮ ಶೀಲ್ಯು	ಘರಾ
ಅಕ್ಷಾದೇವಿಗಳು	6.09	80.62	86.71	70.15	16.56	ಅಕ್ಷಾದೇವಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಪಕಾನೊನುಗಳ ಅನ್ಯಾಯ ರಚನಿಸಿದ್ದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಅಕ್ಷಾದೇವಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಖರೀದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವಾಗ ಅಕ್ಷಾದೇವಿಗಳೂ ಸಹ ಕೆಟ್ಟಿಟಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ.
ಕನ್ನಡ ಮುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	1.20	8.66	9.86	6.60	3.26	₹24.62 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕನಾರಟಕ ಮುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 1993ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್ಯೂ ಯಾದಾಗಿನಿಂದ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ.
ರಂಗಾಯಣ	1.97	41.56	43.53	32.47	11.06	ಪ್ರತಿಭಾ ಅನ್ನೋಷಣೆ-ಮಕ್ಕಳು (₹3.00 ಕೋಟಿ), ವೀಕ್ಷಣೆ ಫಟಕ ಯೋಜನೆ/ಗ್ರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ ಹಣ (₹3.50 ಕೋಟಿ) ಮತ್ತು ಜನಪದ ಜಾತೀಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿನ ₹3.24 ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ₹92.21 ಲಕ್ಷವನ್ನು, ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು.
ಕೆಬಿಎಡಿ	0.56	105.07	105.63	103.74	1.89	ಉಪಕಾನೊನುಗಳ ಅನ್ಯಾಯ ಹೊಸೆಯಪಕ್ಕ ಏರಡು ತಿಂಗಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು, ಅಂದರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ 30 ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ 12 ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿತ್ತು. ಜರ್ಜಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕನಾರಟಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತ್ತು.
ಕಲಾ ವಿಕಿರಣ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ		5.24				ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣದ ನೇರವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಇಲಾಖೆಯ ಪಾತ್ರವಾದಿದ್ದರೂ ಸಹ ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಮೇಲಿನ ಪರಿಷತ್ತಾಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಕಾರ್ಯವೈಶಿರಿಯ ಮೇಲಿನ ಅವಲೋಕನಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಹ:

ಕನಾರಟಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

- ಇಲಾಖೆಯ ಹೊರಡಿಸಿದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶಗಳ ಅನ್ಯಾಯ, ಕನಾರಟಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತನಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅನುದಾನಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ಕನಾರಟಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಲಾಖೆಯ ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು ಮತ್ತು ಇದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅನುದಾನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
- ಕನಾರಟಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 558 ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳು, ಶಾಲಾಕೋರಡಿಗಳು, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ₹53.28 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತ್ತು. 130 ನಿರ್ಮಾಣಗಳ (₹13.67 ಕೋಟಿ) ಇಲಾಖಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ತಂಡವು ನಡೆಸಿದ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ 59 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳು, ಶಾಲಾಕೊಠಡಿಗಳು, ಕಂಪೌಟರ್ ಕೋಂಟಿಗಳು, ಶೈಕ್ಷಾಲಯಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಕಂಪೌಟರ್‌ಗಳ ಖರೀದಿಗಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಇತರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ, ವಸತಿಮನೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.

- ಕನಾರ್ಟಿಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010 ಕನಾರ್ಟಿಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಆರೋಗ್ಯ, ಕೃಷಿ, ನೀರಾವರಿ, ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ, ಮೇಲಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ₹80.74 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ₹20.97 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಭರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ, ಕನಾರ್ಟಿಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಬದಲು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಣವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿತು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ, ಕನಾರ್ಟಿಕ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲಿದ್ದವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು, ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಾ

- ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೆಟುವಟಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣಸುವುದನ್ನು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2009) ಆಲೋಚಿಸಿತು. ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿತು ಹಾಗೂ ₹33.14 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಇಲಾಖೆಯು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್ತಾಂಟ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ₹೫೦೦ ರೂಪಾರು ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ಭವನವು ಭಾಗಶಃ ಮೂರಿಗೊಂಡಿತು ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚೆಟುವಟಕೆಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೊಗಿ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು (ಮೇ 2018). ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಧೈಯವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾವೇಶಗಳ ಆಯೋಜಿಸುವುದನ್ನೇ ಸೋಲಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಮುಂದುವರೆದು, ಹೆಚ್ಚಿಪರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ರೊಮೂರು ಕೋಟಿ ನಿಷ್ಪಲ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಕನ್ನಡ ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

- ಕನ್ನಡ ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ನೇರವು ನೀಡಲು ಆಯ್ದ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿತ್ತು. ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆಯಿದ್ದಾಗೂ ಸಹ (₹2.66 ಕೋಟಿ) ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2014–15 ಮತ್ತು 2015–16ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. 2016–17 ಮತ್ತು 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.
- ಕನಾರ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಸ್ತಕಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರಾಜ್ಯದ 18 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಿನ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ‘ಸಿರಿಗಂಧ ಮಸ್ತಕ ಮಳಿಗೆ’ ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015). ಈ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ₹11.92 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದ ಮಸ್ತಕಗಳ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ ₹2.42 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಕಡಿಮೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಓದುಗರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಅಥವಾ ಓದುವಿಕೆ/ಮಾರಾಟವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಧೈಯವಾದ ಓದುಗರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೈಗೆಟುಕುವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ.

ರಂಗಾಯಣ

- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಜಾತೀಯನ್ನು ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ 2013–18ರಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು (₹7.42 ಕೋಟಿ) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಬಳಸದಿದ್ದುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ಜಾನಪದತನವನ್ನು ಮನ್ಯೇತನಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಸೋಲಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು/ಪರಿಷತ್ತಾಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲೋಕನಗಳಿಂದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ/ಪರಿಷತ್ತಾಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅದರ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮೇಲ್ಮೈಜಾರಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ನಿಜಾಯಿಸಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು/ಪರಿಷತ್ತಾಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಕನಾರ್ಕಟ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ಸಿರಿಗಂಥ ಮಸ್ತಕ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು.

3.1.4 ನಿಜಾಯ

ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉತ್ತೇಜನವು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. 42 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಇಲಾಖೆಯು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕನ್ನಡದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಸಲಿಟ್ಟ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳ ಬಳಕೆಯು ನಿಧಾನ ಗತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅನುಪಾಲಿಸಿದರುವುದರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅದು ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಅರ್ಹವಲ್ಲಿದ ಸಂಸ್ಥಾಗಳಿಗೆ/ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೆರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. 2013–14ರೊಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ, ಅಕ್ಷಯಕ್ರಮಿಗಳಿಗೆ, ಪರಿಷತ್ತಾಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರಂಗಾಯಣಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಅನುದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಬಳಕೆಯಾಗದೇ ಸರ್ಕಾರೀ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ಆಚೆ ಉಳಿಯಿತು. ಇದು ಅನುದಾನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಜಾರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿನ ಲೋಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವು ಬೃಹತ್ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಇಲಾಖೆಯು ಗುರಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಮಂಟಪ ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018):

- ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಅನುದಾನ ಗತಿಸಿಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲಿಸಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಇಲಾಖೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ

3.2 ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಅನುಪಾಲನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

3.2.1 ಪರಿಚಯ

ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡದ ಮತ್ತು ಇತರ ದುರುಪ ವರ್ಗದವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯುಕ್ತ ಸಾಫ್ಟನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರನ್ನು ನಿರುತ್ತಾಹಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿಯ ಬಾಲಕರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿ ಸಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ 1,56,130 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾವರಕಾರೆಯಿರುವ 1,231 ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಪೋರ್ಟ ಮತ್ತು 636 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. 2018-19ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 1,59,054 ಆಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ/ದುರಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು⁴² (ಎನಾಕೆ), ಕನಾರ್ಟಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಯಮಿತ⁴³ (ಕೆಆರ್‌ಇಇಲೆ) ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಿಕ ವಸತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ⁴⁴ (ಕೆಆರ್‌ಇಇಲೆಸ್), ಇವುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

3.2.2 ಸಂಘಟನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂಬ ಮೂರು ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು (ಎಸಿಎಸ್)		
(ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರಭಾರ)		
ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ	ಜಿಲ್ಲೆ ಮಟ್ಟ	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟ
ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಆಯುಕ್ತರು	ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು / ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರ್ಕಣೆಯ ಹೊಸ್ತೆಗಾರಿಕೆ	ಜಿಲ್ಲೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರ್ಕಣೆಯ ಹೊಸ್ತೆಗಾರಿಕೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರ್ಕಣೆಯ ಹೊಸ್ತೆಗಾರಿಕೆ

3.2.3 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಅನುಪಾಲನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲು ನಡೆಸಲಾಯಿತು

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನವು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ನಿಯಮಗಳು/ಆದೇಶಗಳು/ಸುತ್ತೋಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿತ್ತೆ;

⁴² ನಿರ್ಮಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮೇಲ್ಮೈಗಳು, ಬಡಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವಚ್ಚೆದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಯಾಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಸಾಫ್ಟಿಸಿದ (ನವೆಂಬರ್ 1988) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗವಾಗೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳು ಕಡಿಮೆ ವಚ್ಚೆದ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

⁴³ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಫ್ಟಿಸಲಾಯಿತು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದನ್ನು 1971ರಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಭೂಸೇನಾ ನಿಗಮ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

⁴⁴ ಕೆಆರ್‌ಇಇಲೆಸ್ ಅನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟಿಸಿ, ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಫ್ಟಿಸಲಾಯಿತು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1999).

- ಉತ್ತಮ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದ ವಿವಿಧ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತೆ;
- ಅನುಷ್ಠಾನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸಿತ್ತೇ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೆ.

3.2.4 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಮಾನದಂಡಗಳು

ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಮೂಲಗಳು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಮಾನದಂಡಗಳಾಗಿದ್ದವು:

- ಕನಾರಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ (ಕೆಟೆಪಿ) ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು;
- ಬಾಬು ಜಗಜೀವನೋರಾಂ ಭಾತ್ರೆವಾಸ್ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸೂತ್ತರುಗಳು;
- ಕೇಂದ್ರ ಜಾಗೃತಾ ಆಯೋಗದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸೂತ್ತರುಗಳು (ಜುಲೈ 2007);
- ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ಸರ್ಕಾರೀ ಆದೇಶಗಳು/ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು;
- ಇಲಾಖಾ ಸೂಚನೆಗಳು, ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಪ್ರಿಯಾಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ;
- ಕನಾರಾಟಕ ಹಣಕಾಸು ಸಂಹಿತೆ;
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದಿತ ಮಾದರಿ ನಷ್ಟಿ; ಮತ್ತು
- ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜನ್ಸಿಗಳ ಬ್ಯೂಲಾಗಳು, ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳು

3.2.5 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ

2013–14ರಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮೇ 2018ರಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ‘ಬದಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಸಂಭವನೀಯತೆ’ ಸಂಶ್ಯಾಶಾಸ್ತ ಮಾದರಿ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಆಯುಕ್ತರ ಕಬೀರೀ, ಕೆಂಪು ಜಿಲ್ಲೆ ಕಬೀರೀಗಳು ಮತ್ತು 16 ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಬೀರೀಗಳ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು 2013–14ರಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಕಬೀರೀಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ-3.11ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 42 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 673 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿವೆ. ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖಿಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ 16 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ 190 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖಿ ನಡೆಸಿತು ಮತ್ತು ಈ 190ರಲ್ಲಿ 72 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೊಂದನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಸಭೆಯೊಂದನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು (6 ಏಪ್ರಿಲ್ 2018). ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೊಂದಿಗೆ 27 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018ರಂದು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡಿದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು (ಜನವರಿ 2019) ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.2.6 ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳು

ಕೆಂಪು ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲಿರಿಯ ಮೇಲಿನ 2008–09ರಂದ 2012–13ರ ಅವಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಫೆಬ್ರವರಿ 2013ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ 2013ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯೊಂದನ್ನು ಕನಾರಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮೇಲಿನ ಭಾರತದ

ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತುಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು (2014ರ ವರದಿ ಸಂಖ್ಯೆ3ರ ಕಂಡಿಕೆ 2.1). ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಸಮಿತಿಯು ಜಚಿಸಿತು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವರದಿಯನ್ನು 27 ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಂದು ವಿಧಾನಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕೆಆರ್ ಇವೆಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಅನುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲಿನ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.2.7 ಕೃತಜ್ಞತೆ

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಕೃತಜ್ಞವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು

ಪರಿಶೈಷಿಕ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಂಚಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳು, ಶಾಚಾಲಯಗಳು/ಸ್ಕೂಲ್‌ಗ್ರಾಹಕಗಳು ಮುಂತಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿನ ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು, ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಯೋಜನೆ/ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿನ ಆಧ್ಯತ್ಮಿಕರಣ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದರುವುದು, ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬಗಳು, ಮುಂತಾದವರ್ಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಾರೋಪಿಸಬಹುದು.

3.2.8 ಯೋಜನೆ

ವಾಶ್ವಾನಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗೆರಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು (1) ಸಾಧಿಸಬೇಕಿರುವ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ, (2) ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ, (3) ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು (4) ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

3.2.8.1 ಸರ್ಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರುವುದು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವೊಂದನ್ನು ಸಾಫ್ಟೀಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು⁴⁵ ಪಾಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ (1) ಪರಿಶೈಷಿಕ ಜಾತಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೈಷಿಕ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕರಣ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಕೆಯಿರುವುದು, (2) ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, (3) ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೈಷಿಕ ಜಾತಿ ಮಕ್ಕಳು, (4) ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮತ್ತು (5) ಉತ್ತಮ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇಲಿನ ಕೈಪಿಡಿಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟೀಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಭಾವ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪರಿಶೈಷಿಕ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಿರುವ ದೂರ, ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗೆಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು/ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಾಖಿಲೆಗಳಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು/ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಆಯುಕ್ತರು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ದಾಖಿಲೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ

⁴⁵ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು.

ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಇರುವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಅಸಮರ್ಪಕ ಯೋಜನೆ/ಅಧ್ಯತ್ಮೀಕರಣಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದವು:

(i) ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಬ್ಯಾಡಿಗಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಪೊರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದಿರುವುದು

1962-63ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಪೊರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವು ತನ್ನದೇ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಟೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ವಾಸಿಸಲು ಅನರ್ವವೆಂದು ಹೋಷಿಸಿದ್ದರಿಂದ (ಜೂನ್ 2017), 108 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು 2017-18ರಲ್ಲಿ ಮೇಲೋಸ್‌ಮೆಟ್ರಿಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದಿದ್ದರಿಂದ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಾಗದಿದ್ದರಿಂದ ನಂತರ 2018-19ರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಕನಾಟಕ ಮಾಡೆಲ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆ, ಬ್ಯಾಡಿಗಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು.

ಬ್ಯಾಡಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ, ಬ್ಯಾಡಿಗಳಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೆಲಸಮಾಗೋಳಿಸಿ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಸದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಂತೆ ಹೋರಿದರು (ಜೂನ್ 2017). ಆದರೆ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೋಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಜುಲೈ 2018) ಪ್ರಸಕ್ತ ಸ್ಥಳವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ನೀಡಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿತು (ಪ್ರದರ್ಶಿ-3.1). ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿದ್ದ 7.5 ಕೆವಿಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಡೀಸೆಲ್ ಜನರೇಟರ್ ಜೂನ್ 2017ರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಜನರೇಟರನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೋಳಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರದರ್ಶಿ-3.1: ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವು ಹಳೆಯ ಕೆವರ್‌ಪಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಬ್ಯಾಡಿಗಳ ಪಟ್ಟಣ (26.07.2018)

ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೌಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ, ಎನ್ಕೆಗೆ ವಹಿಸಿದರು (ಜೂನ್ 2017) ಮತ್ತು ₹80.01 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೆಲಸಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ನೆಲಸಮ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮೊಣಿಗೊಂಡ ನಂತರ ಹೊಸ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೌಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯ ಒಳಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಷ್ಟಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೆಲಸಮ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ವಿಳಂಬಿತ ವರ್ತನೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದು ಕೇಳಿದ ಬಳಿಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊಸಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವವರೆಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಬ್ಯಾಡಿಗಿ ಪಟ್ಟಣದ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಉತ್ತರವು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಾಗು ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಮೊವ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಡುವಿನ ಅಂತರವು 2 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಮೊವ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ.

(ii) ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ – ಅರ್ಮಾನ್ ಕಾಮಗಾರಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ₹92 ಲಕ್ಷ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು (50 ಸಂಖ್ಯಾಬಲ) ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಕೆಆರ್‌ಎಡಿವಲ್, ಹುಮ್ಮಾಭಾದ್ರಗೆ ವಹಿಸಿತು ಮತ್ತು 2010–11 ಮತ್ತು 2011–12ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹20.00 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಅವಧಿಯು ಮಳ್ಗಾಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 11 ತಿಂಗಳುಗಳಾಗಿದ್ದಿತು. ಕೆಆರ್‌ಎಡಿವಲ್ ಜುಲೈ 2012ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ₹25.00 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ನಂತರ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಮತ್ತಪ್ಪ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿತು.

ಏಷೆನ್ಸಿಯು ಅಡಿಪಾಯದವರೆಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮೊಣಿಗೊಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾಲಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಉಳಿದ್ದ ರಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಕಾಮಗಾರಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಅಡಿಪಾಯದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕುಗಳಾಗಿದ್ದ ಉಳಿನ ರಾಡುಗಳು ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿದು ರಚನೆಯು ದುರುಪಿತವಾಗಿತ್ತು (ಪ್ರದರ್ಶಿತ-3.2). ಹೀಗೆ, ಆರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಕಟ್ಟಡವು ಅರ್ಮಾನ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಕಟ್ಟಡ (04.07.2018)

ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಬಸವಕಲ್ಯಾಣದ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ತಿಳಿಸಿದರು (ಜುಲೈ 2018). ಬೀದರ್‌ನ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರೊಡನೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ₹124.42 ಲಕ್ಷದ ಪರಿಷ್ಕತ ಅಂದಾಜನ್ನು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಹಣಕಾಸಿನ ಬದ್ಧತೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೇ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತು ಆರು ವರ್ಷಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಸೌಲಭ್ಯದ ಅಲಭ್ಯತೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಇವು ಕೇವಲ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಪ್ರಕರಣಗಳಾದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಇತರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಂದಿಲ್ಲ. ಆಗ್ಸ್‌ಪ್ರೆ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.4ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.4: ಆಗ್ಸ್‌ಪ್ರೆ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವರ್ಗ	ರಾಜ್ಯ				ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು			
		ಒಟ್ಟು	ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ	ಬಾಡಿಗೆ ರಹಿತ	ಬಾಡಿಗೆ	ಒಟ್ಟು	ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ	ಬಾಡಿಗೆ ರಹಿತ	ಬಾಡಿಗೆ
1	ಮೆಟ್ರಿಕ್-ಮೂರ್ವ	1,231	1,138	07	86	448	408	0	40
2	ಮೆಟ್ರಿಕ್-ನಂತರದ	636	324	53	259	225	112	10	103
	ಒಟ್ಟು	1,867	1,462	60	345	673	520	10	143

ಆಧಾರ: ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಶೇಕಡಾ 21ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮೆಟ್ರಿಕ್-ಮೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೆಟ್ರಿಕ್-ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲದೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ 190 ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ 45 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು (ಶೇಕಡಾ 24) ಬಾಡಿಗೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಬಾಡಿಗೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಮಿಸಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಶೋಚಾಲಯಗಳ/ಸ್ವಾನ್ಯಾಗ್ರಹಗಳ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ, ಉಂಟದ ಕೊರಡಿ, ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಹೊರತೆಯಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು (ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2018). ಹಿಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೆಟ್ರಿಕ್-ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿದರು.

3.2.8.2 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಬಳಕೆ

ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅವುಗಳ ನಿಗದಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದುತ್ತದೆ.

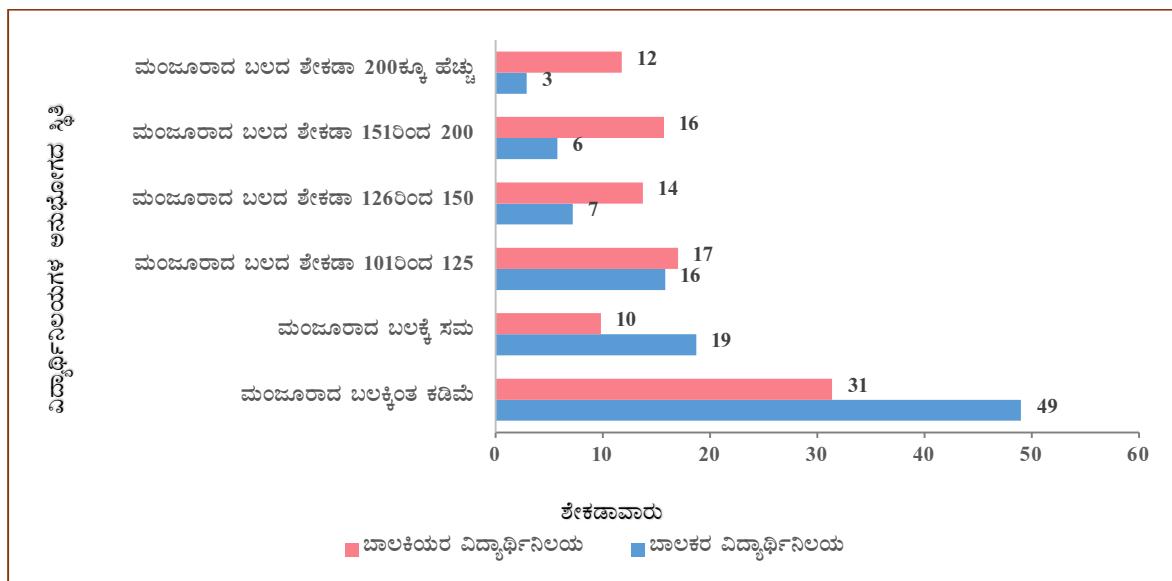
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಮಂಜೂರಾದ ಬಲವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಬಯಸುವ ಎಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ನೀಡುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ (ಜುಲೈ 2013) ಈ ಪರಿಶೀಲನೆಯಂಟಾಗಿದ್ದಿತು.

2017-18ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 190 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ (139 ಬಾಲಕರ ಮತ್ತು 51 ಬಾಲಕಿಯರ) ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಭಂಧ-3.12ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

16 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 190 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಪ್ರಮೇಯಕ್ಕೆ 74 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು (ಶೇಕಡಾ 39ರಷ್ಟು) ತಮ್ಮ ಸಾಮಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಅದಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದರೆಂದು ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತೋರಿಸಿತು. 10 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೇಕಡಾ 100ಕ್ಕಿಂತ ಅದಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 85 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 45ರಷ್ಟು) ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. 18 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ-ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 10ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು 30 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇಕಡಾ 12 ರಿಂದ 25ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. 26 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಕಡಿಮೆ-ಬಳಕೆಯು ಶೇಕಡಾ 26ರಿಂದ 50ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ 11 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇಕಡಾ 53ರಿಂದ 83ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು.

ನಕ್ಷೆ-3.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಬಾಲಕರ ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯು ತೋರಿಸಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಭಂಧ-3.13ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಕ್ಷೆ-3.2: ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭೋಗದ ಸ್ಥಿತಿ (2017-18)

ಅಧಿಕ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಂದ ಅದೇ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೇಗೊಂಡಿರಲೀಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಹ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- (1) ಮಧುಗಿರಿಯ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ 2013-14ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ 87 ಸಂಖ್ಯಾಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 135ರಿಂದ 215 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ (2017-18) ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ 100 ಸಂಖ್ಯಾಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ 27 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

- (2) ಮಧುಗಿರಿ ಪಟ್ಟಣದ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ-1ರಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಚರರಿಶೋಧನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಬಲಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಪಟ್ಟಣದ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ-2ರಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು.
- (3) ಹೊಳಳ್ಳರೆ ಪಟ್ಟಣದ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ 100 ಸಂಖ್ಯಾಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 123ರಿಂದ 225 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು. ಅದೇ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ 2017-18ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ 90 ಸಂಖ್ಯಾಬಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ 56 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು.

ಕಂಡಿಕೆ 3.2.11ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ಹೆಚ್ಚನ ಬಳಕೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆಯು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಜುಲೈ 2013ರ ಆದೇಶವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಂಜೂರಾದ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಲದ ಅನ್ವಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮರುಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ (ಆಗಸ್ಟ್ 2018) ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019).

3.2.9 ನಾಮನಿರ್ದೇಶನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಹಿಸುವಕೆ/ಖರೀದಿ

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು 2013-14ರಿಂದ 2017-18ರ ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಎನಾಕೆ, ಕೆಆರ್ ಐಡಿಲ್ ಮತ್ತು ಕೆಆರ್ ಇಂಫೋಸಾಗ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿತು. ತಾನು ಕ್ರೈಸ್ತಿಕ್ ಕೊಂಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹಾನಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅದು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೆಆರ್ ಇಂಫೋಸಾಗ್ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಎನಾಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಆರ್ ಐಡಿಲ್‌ಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗಳು/ನವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಲಾಯಿತು.

3.2.9.1 ಕೆಟೆಪಿಪಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಕಲಮು 4(ಜಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸುವಕೆ

(ಎ) ಕೇಂದ್ರ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗದ (ಸಿವಿಸಿ) ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕ ಸೂತ್ರಗಳು (ಜುಲೈ 2007) ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀವ್ರನ್ನು⁴⁶ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವಾಗ, ಟೆಂಡರಿಂಗ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖರೀದಿಯು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಜೆನ್ಸಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ವಹಿಸಲು ಇರುವ ಮೂಲ ಅಗತ್ಯತೆಯಾಗಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಖಾತೆರಿಪಡಿಸುವ ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಂವಿಧಾನದ 14ನೇ ಪರಿಚ್ಯೋದನೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಕೇವಲ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ⁴⁷ ಮಾತ್ರ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೇ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದೆಂದು ಸಹ ಮೇಲಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕ ಸೂತ್ರಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದವು.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಭಿಸಿ ಮುಕ್ತ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೇ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎನಾಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಆರ್ ಐಡಿಲ್ ಗಳಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಪ್ರಕರಣ ಸಹ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭವಿರಲಿಲ್ಲ.

⁴⁶ ಮೀರಿಂಗ್ ನಗರ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಎ.ಎ.ಎಂಎಂ ಮೀರಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಮೀರಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಪಿ (ಸಿವಿಲ್)) 2006ರ ನಂ.10174ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ.

⁴⁷ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಸಿಸಿದ ಸ್ನೇಸ್‌ರಿಕ್ ವಿಪತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ; ಖರೀದಿಯು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಮೂಲದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಲ್ಲ; ಸರಬರಾಜುದಾರರು ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರೊಬ್ಬರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಶಾಪ್ತೋಬ್ಬರೇ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಬೇರೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಪರ್ಯಾಯ ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ; ಹರಾಜನ್ನು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ನಡೆಸಿ ಯಾವುದೇ ಬಿಡ್ಡರ್ ಇರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ್ದ ಬಿಡ್ಡ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮುಂತಾದ.

ಎನ್‌ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಆರ್‌ಪಡಿಲೋಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಕೆಟಪಿಟಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಕಲಮು 4(ಜಿ)⁴⁸ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಆರ್‌ಪಡಿಲೋಗೆ ₹2 ಕೋಟಿಗೆ ಮೀರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಹಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡಿದ್ದ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಸ್ವೇಹಿ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ನಿರ್ಮಾಣ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ನವೀನ ಕಟ್ಟಡ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಮೊರ್‌ರೆಕ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್‌ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಪ್ಪಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಇಲಾಖಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಕೆಗೆ ವಹಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ವಹಿಸಬಹುದಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವೆಚ್ಚವು ₹2.00 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರುವಂತಿರಲ್ಲ.

ಮೇಲಿನ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು 2014–15ರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಕೆಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು, ಅವುಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವು ₹2 ಕೋಟಿಗಳಿಗಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದತ್ತ.

ಈ ವಿಜ್ಞಿಗಳು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ತಯಾರಿಸಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ತಾವೇ ನೀಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ/ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಧಾನವು ಆಸ್ತಿಯ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

2015–16 ಮತ್ತು 2016–17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಆರ್‌ಪಡಿಲೋಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ 40 ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವು ₹199.01 ಲಕ್ಷಗಳಿಂದ ₹199.99 ಲಕ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದತ್ತ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಬಹುದಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ 50ರಿಂದ 150ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದತ್ತ ಮತ್ತು ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರ ಸೂಚನೆಗಳ (ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2012) ಅನ್ಯಯ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ 30 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವು ₹161.89 ಲಕ್ಷಗಳಿಂದ ₹171.90 ಲಕ್ಷದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದತ್ತ. 93 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅದು ₹245.81 ಲಕ್ಷದಿಂದ ₹264.65 ಲಕ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದತ್ತ ಮತ್ತು 156 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅದು ₹331.62 ಲಕ್ಷದಿಂದ ₹358.55 ಲಕ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದತ್ತ. ಹೀಗಾಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಕೆದಿಮೆ ಒಂದೇ ಆಗಿತ್ತೇಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. 4(ಜಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವಿನಾಯಿತಿಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ₹2.00 ಕೋಟಿಗಂತ ಕಡಿಮೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ವಹಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಯೋಜಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ, ನಾಮನಿರ್ದೇಶನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯು ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಜ್ಞಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೊಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಜ್ಞಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

(ಬಿ) ಅದೇ ರೀತಿ, ಜಿತ್ತುದುಗರ್ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು 72 ಸೋಲಾರ್ ಗೃಹದೀಪಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸುವುದನ್ನು ಕೆಟಪಿಟಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1999 ರ ಕಲಮು 4(ಜಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತುದುಗರ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರ (ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2017) ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ವಿರೀದಿ ಸಮಿತಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017) ನಂತರ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ತೇ ನಿಯಮಿತಕ್ಕ (ಕೆಯೋನಿಕ್ಸ್) ವಹಿಸಿದರು (ಜನವರಿ 2018). ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ₹99.47 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ವಿಜಾನೆಯಿಂದ ಸೆಳಿದರು ಮತ್ತು ಕೆಯೋನಿಕ್ಸ್‌ಗೆ ಅದನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದರು (ಮೇ 2018).

⁴⁸ ಅಧ್ಯಾಯ-2ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು: ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿರೀದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವಿರೀದಿಗೆ ವಿರೀದಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಂಪನಿಯು ಕಲಮು 4(ಜಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಇಟಿ) ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತ್ರ ವಿನಾಯಿತಿಯಿದ್ದಿತು ಎಂದು ದಾವಿಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತೋರಿಸಿತು. ಸೋಲಾರ್ ಗೃಹ ದೀಪಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸುವಿಕೆಯು ಇಟಿ ವರ್ಗದಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕಂಪನಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದಿತು ಮತ್ತು ಕೆಟಪಿಪಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1999ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಂತಾಗಿತ್ತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಫಣಕದ ದರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ದರಗಳು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತಂದು ಗಮನಿಸಿತು. ಇದು ಹೋಷ್ಟ್-3.5ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ₹40.26 ಲಕ್ಷಗಳ ವೆಚ್ಚದ ದರಪಾವತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಹೋಷ್ಟ್-3.5: ದರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಹೋಷ್ಟ್

(₹ ಗಳಲ್ಲಿ)

ತ್ವರಿತ ಸಂಖ್ಯೆ	ಫಣಕದ ಚೆಸರು	ಖರ್ಚಿನಿಧಿ ಪ್ರಮಾಣ	ಪ್ರತಿ ಫಣಕಕ್ಕೆ ಪಾವತಿಸಿದ ದರ	ಪ್ರತಿ ಫಣಕಕ್ಕೆ ವಾರುಕ್ಕೆ ದರ	ಪ್ರತಿ ಫಣಕಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ	ದರ ಪಾವತಿಯ ಒಟ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ	ಫಣಕದ ದರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಮೂಲ
1	ಎಸೋಪಿವಿ 200 ಡಬ್ಲ್ಯೂ	72	34,200	4,883*	29,317	21,10,824	ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಇರುವುದು
2	ಬ್ಯಾಟರಿ 150 ಎಚ್‌ಬಿ	72	26,000	11,550	14,450	10,40,400	ಉತ್ಪನ್ನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಿಸಿದ್ದ ವರ್ವಾರ್ತೆ
3	9 ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಎಲ್‌ಇಡಿ ಡಿಸಿ ಟ್ರಾಂಸ್‌ಫರ್	432	2,000	400	1,600	6,91,200	ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಉತ್ಪಾದಕ ಬೆಲೆ
4	ಚಾರ್ಜ್‌ಕಂಟ್ರೋಲರ್	72	6,050	3,500	2,550	1,83,600	
ಒಟ್ಟು						40,26,024	

* ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ (ಜೂನ್/ಜುಲೈ 2018) ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಕಂಪನಿಯು ಎಸೋಪಿವಿ 200 ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಬದಲಿಗೆ ಎಸೋಪಿವಿ 150 ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಅನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಸೋಪಿವಿ 150 ಡಬ್ಲ್ಯೂನ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆಯು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ದರಗಳು

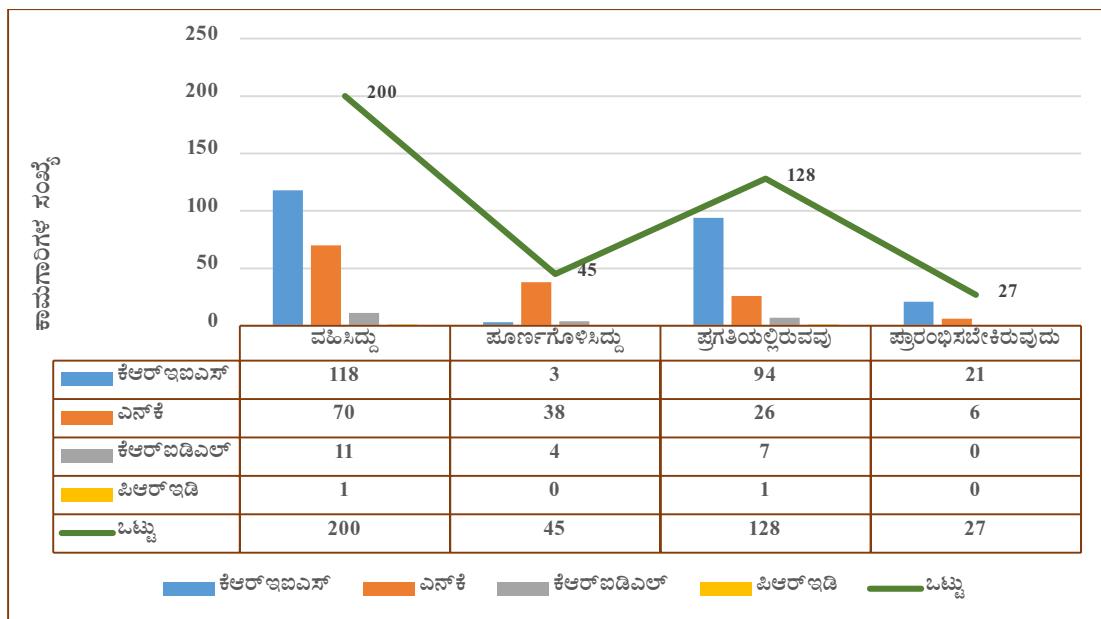
ಕಂಪನಿಯು ಬೆಲೆಪಟ್ಟಿಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಖಾತರಿ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸರಪು ವಹಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತೋರಿಸಿತು. ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ವಾರ್ಡನ್‌ಗಳು ತೈಪ್ಪಿಕರವಾದ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ದಾವಿಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಸೋಲಾರ್ ಗೃಹ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ವಾರ್ಡನ್ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ವಿಶಿಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದ್ದವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ, ಓಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸದೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯವರ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ವಿರೀದಿ ಸಮೀಕ್ಷಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯು ಸಿವಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಂತಾಯಿತಲ್ಲದೇ ಇಲಾಖೆಯು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯದಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತತ್ವರಿಣಾಮವಾದ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

3.2.9.2 ನಿರ್ಮಾಣ ಪಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ 200 ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 70 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 35) ಎನ್‌ಕೆಗೆ ಮತ್ತು 118 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ (ಶೇಕಡಾ 59) ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೆಂಪ್ರೋಜೆಎಸ್‌ಗೆ, 11 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೆಂಪ್ರೋಜೆಎಲ್‌ಗೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪಂಚಾಯತ್ರೋಜ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿತು. ನಿರ್ಮಾಣದ ಪಜೆನ್ಸಿವಾರು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಕ್ಕೆ-3.3ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಕ್ಷೆ-3.3: ನಿಮಾಣದ ಏಜನ್ಸಿವಾರು ಶಿಕ್ಷಿತರು

ಮೇಲಿನ ನಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಕೇವಲ 45 (ಶೇಕಡಾ 23ರಷ್ಟು) ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೊಳ್ಳೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊಳ್ಳೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 40 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೊಳ್ಳೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ 4ರಿಂದ 32 ತಿಂಗಳುಗಳ ವಿಳಂಬವಿದ್ದಿತು. ಮಂಜೂರಾದ ಮೊಳ್ಳೆಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವರ್ಣವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-3.14ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನಿಮಾಣವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

3.2.9.3 ನಿಮಾಣ ಏಜನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ನೀಡುವ/ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ನಿಮಾಣ ಏಜನ್ಸಿಗಳು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳಿಧ್ಯಾವೆಂದು ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಂಪ್ಲಿಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.6ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.6: ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಳಂಬ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ		
		ಕೆಂಪ್ಲಿಟ್‌ಬೋರ್ಡ್	ಎನ್‌ಕೆ*	ಕೆಂಪ್ಲಿಟ್‌ಬೋರ್ಡ್
1	> 30 ≤ 60	4	9	
2	> 60 ≤ 90	11	2	1
3	> 90 ≤ 120	12	2	
4	> 120 ≤ 180	17	4	
5	> 180 ≤ 240	4	6	
6	> 240 ≤ 300	8	1	
7	> 300	9	4	
	ಒಟ್ಟು	65	28	1

* ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯು ಅಸಮಂಜಸ ಮತ್ತು ಅಮೊಳ್ಳೆವಾಗಿತ್ತು. ಮಾಹಿತಿಯು ಮೊಳ್ಳೆವಾಗಿದ್ದರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಳಂಬದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಆಧಾರ: ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳು

2,669 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿದ್ದ 32 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಎನ್‌ಕೆ ಗಳು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದವೆಂದು ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಎನ್‌ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿಳಂಬಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಹಾಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ/ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿ ಅಲಭ್ಯತೆಗೆ ಅಧ್ಯಾರೋಪಿಸಿದರೆ, ಎನ್‌ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿನ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲ.

3.2.9.4 ಭೂಮಿಯ ಅಳಬ್ಜತೆಯಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರಣಗೊಳಿಸಬಿರುವವರು

ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪೂರ್ವ ಭೂಮಿಯು ಲಭ್ಯವಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬಾರದೆಂದು ಕನಾರ್ಕಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಉಪಭಂಧಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕ್ಯತ ಯೋಜನೆ ಬಾಬು ಜಗಟೇವನ್‌ರಾಂ ಭಾತ್ರವಾಸ್ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅವು ಭೂಮಿಯ ಅಳಬ್ಜತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮರಾವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಇದೇ ತರಹದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮೇಲೆ 31 ಮಾರ್ಚ್ 2013ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷದ ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿಯ ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.2–2014ನೇ ವರ್ಷದ ವರದಿ ಸಂಖ್ಯೆ-3) ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿ ಅಳಬ್ಜತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರವೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿತ್ತು.

2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕ್ಯತ ಯೋಜನೆಯಿಡಿಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ₹45.63 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ 12 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಎನ್‌ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಅಳಬ್ಜತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಹಿಸಲಾಯಿತೆಂದು ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕೆಂಬೆಕೆಂದು ವಿವರಿಸಬೇಕು ಅನುಭಂಗ-3.15ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿಸಬಿರುವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿವಾದಗಳಿಧರಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಿಕೆಂಬೆಕೆಂದು ವಿಳಂಬವಾಯಿತು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಶುಳಿಭಾರವಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯು ಅಳಬ್ಜದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿಳಂಬಿಸಿತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಉತ್ತರವು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

3.2.9.5 ಸಿಎಸ್‌ಎಸ್‌-ಬಾಬು ಜಗಟೇವನ್‌ರಾಮ್ ಭಾತ್ರವಾಸ್ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ

ಪರಿಶೀಲಿತ ಜಾತಿಯ ಬಾಲಕೆಯರಿಗಾಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ (1961–66) ಮತ್ತು ಬಾಲಕರಿಗೆ 1989–90ರ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಬಾಲಕೆಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ನೆರವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಮಪ್ರಮಾಣದ ಹಂಬಿಕೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು ನೆರವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಮಂತ್ರಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಮೊದಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ

ಮಾಡುವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯನಾತ್ಮಕ ಮೊಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಮೂರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾಸಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 2013–14ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮರಣ್ಯತೆ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಮತ್ತು 2015–16, 2016–17 ಮತ್ತು 2017–18ರ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 2013–14ರ ವರ್ಷದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತು ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಕಂತಾಗಿ ₹3.50 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ (ಜನವರಿ 2014) ಮಾಡಿತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಇತರೆ ಆರು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕಿದೆ (ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2018). ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸೆರ್ವಿಸ್ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿತು:

- ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಆಯುಕ್ತರು 2013–14ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಎನ್‌ಕೆಗೆ ವಹಿಸಿದರು. ಹಣದ ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಎನ್‌ಕೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- 2015–16ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದ ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯಿಲ್ಲದೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕೆಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅಲಭ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.
- 2016–17ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನೂ ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಹಿಸಬೇಕಿದೆ.
- 2017–18ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ ಎರಡೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯಿಲ್ಲದೇ ಕೆಂಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2018). ಜನವರಿ 2019ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಹೀಗೆ, ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ₹3.50 ಕೋಟಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸೆರ್ವಿಸ್ ಬಳಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಫಲವಾಯಿತಲ್ಲದೇ 2015–16ರಿಂದ 2017–18ರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಎಸ್‌ಎಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಮೂರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

2013–14ರಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆಗೊಂಡ ನಾಲ್ಕು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆಯು ಇದುವರೆಗೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹಣದೊಂದಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). 2015–16 ಮತ್ತು 2017–18ನೇ ವರ್ಷಗಳ ಎರಡೆರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹಣದಿಂದ 2016–17ನೇ ವರ್ಷದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಸೆರ್ವಿಸ್ ಬರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲದೇ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿದೆ.

3.2.9.6 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ದುರಸ್ತಿಗಳು/ನವೀಕರಣ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ದುರಸ್ತಿಗಳು/ನವೀಕರಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನದೇ ಹಣದಿಂದ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

ಸೂತ್ರಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ₹575.42 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜು ವಚ್ಚದ 1,990 ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆಹೊಂಡಿತು. 2013–14ರಿಂದ 2015–16ರ ಅವಧಿಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಒಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಯಾವುದೇ ವರದಿ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. 2016–17ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-3.7ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.7: 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣದ ಸ್ಥಿತಿ

ವರ್ಷ	ಮಂಜೂರಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಸ್ಥಿತಿ				ಮೂಲಕ್ಕೊಂಡಿರುವುದು ಶೇಕಡಾವಾರಿನಲ್ಲಿ
		ಮೂಲ ಗೊಂಡಿರುವುದು	ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು	ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗುವುದು	ಹಣದ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗದಿದ್ದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗುವುದು	
2013–14	434					
2014–15	329					
2015–16	472					
2016–17	346	131	193	16	6	38
2017–18	409	101	183	123	2	25
ಒಟ್ಟು	1,990	232	376	139	8	

ಆಧಾರ: ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೂಲಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ 2016–17 ಮತ್ತು 2017–18ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೆಹೊಂಡಿದ್ದ 755ರಲ್ಲಿ 376 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು (ಶೇಕಡಾ 50) ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದುಹೋಗಿತ್ತು. ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮೂಲಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದರಿಂದ 2013–14ರಿಂದ 2015–16ರ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಸಮಯಾವಕಾಶ ಬೇಕಿಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣ ಪಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯು ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದು ಉತ್ತರವು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

3.2.9.7 ನಿರ್ಮಾಣ ಪಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಾದ ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆ

2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎನ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿತು. ಕೆಂಪು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳು, ಆಯುಕ್ತರು ಹಣವನ್ನು ಮೂಲಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಈ ಕೆಂಪಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮೂಲಗೊಂಡಿದ್ದವು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದವು ಆದರೆ ವಾರ್ಡನಾಗಳು/ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಮೇ 2018 ಮತ್ತು ಜುಲೈ 2018), ಕೋಷ್ಟಕ-3.8 ದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಬೇರೆಯದನ್ನೇ ತೋರಿಸಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.8: ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳ ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಅನ್ವಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಹೋಲಿಕೆ (₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹಸರು	ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ	ಕಾಮಗಾರಿ ಆದೇಶದ ದಿನಾಂಕ	ಪಜೆನ್ಸಿಯ ಹಸರು	ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯ ಅನ್ವಯ ಸ್ಥಿತಿ	ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಅನ್ವಯ ಸ್ಥಿತಿ
1	ಸರ್ಕಾರೀ ಮುದ್ರೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾದೇಶದ ಕಾರ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜಲನಿರೋಧಕವನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ವಾರ್ಡನಾಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	27.80	16.12.2017	ಕೆಂಪು ಪ್ರಾಣಿಗಳು	ಜಲನಿರೋಧಕ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ	ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆಹೊಂಡಿಲ್ಲ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು	ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ	ಕಾಮಗಾರಿ ಆದೇಶದ ದಿನಾಂಕ	ವಿಜ್ಞಿನಿಯ ಹೆಸರು	ಪ್ರಗತಿ ಪರದಿಯ ಅನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಿ	ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಅನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಿ
2	ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಚ್ಚುರು ಮೆಟ್ಟಕ್ಕೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊರತಡಿಗಳು, ಸ್ಕೂಲನದ ಕೊರತಡಿಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	38.80	16.12.2013		ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮೂರಣಗೊಂಡಿದೆ	ಸ್ಕೂಲದ ಕೊರತಡಿ ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲಂಬಿಂಗ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ಟೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತಿಲ್ಲ
3	ಮೆಟ್ಟಕ್ಕೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ದೊಂಬರಮತ್ತೂರು	14.75	1.12.2014	ಎನ್‌ಕೆ	ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿದೆ	ಗ್ರಾಮ ಪ್ರೈಸ್‌ಲೈನ್ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ
4	ಮೆಟ್ಟಕ್ಕೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸವಾರು ಪಟ್ಟಣ	17.50	1.12.2014			ಗ್ರಾಮ ಪ್ರೈಸ್‌ಲೈನ್ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲಗೃಹ ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ.
5	ಮೆಟ್ಟಕ್ಕೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮರಳಿಕ್ಕಪ್ಪಿ	16.50	1.12.2014			ಟೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪ್ರೈಸ್‌ಲೈನ್ ಮೂರಣಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ

ಆಧಾರ: ಕೆಆರ್‌ಎಡಿಲ್‌/ಎನ್‌ಕೆ ಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಪರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ

ಬೇರೆ ಏಳು ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವೇಶನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಆರ್‌ಎಡಿಲ್‌ನ ಪ್ರಗತಿ ಪರದಿಯು (ಆಗಸ್ಟ್ 2018) ತಿಳಿಸಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನಂಬುವಂತಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳಿರುವ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದ್ದು ನಿರ್ವೇಶನದ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಉದ್ಘಾಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಜ್ಞಿನಿಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿ ಪರದಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮೇಲ್ಪ್ರಭಾರತೀಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಜ್ಞಿನಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಲು ಶೀಪ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತ್ತು (ಜನವರಿ 2019). ತಪ್ಪಾಗಿ ಪರದಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಜ್ಞಿನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

3.2.9.8 ಶಾಸನಬ್ದ ಕಡಿತಗಳ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತಾ ಲೇವಣಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಜ್ಞಿನಿಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದು

ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಜ್ಞಿನಿಗಳಿಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶೇಕಡಾ ಐದರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತಾ ಲೇವಣಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಶಾಸನಬ್ದ ಕಡಿತಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ/ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಎನ್‌ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಆರ್‌ಎಡಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಯುಕ್ತರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಷ್ಕಾರ 194(ಎ), 1962ರ ಅನ್ವಯದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡಾ 2ರಷ್ಟನ್ನು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ಅದೇ ಆದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯುಕ್ತರು ಆರೋಟಿಜಿಎಸ್ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಜ್ಞಿನಿಗಳಿಗೆ ಮೂರಣ ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು.

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಜ್ಞಿನಿಗಳಿಗೆ ₹743.21 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಾಸನಬ್ದ ಕಡಿತಗಳ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತಾ ಲೇವಣಿಯ ಯಾವುದೇ ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲಾಖೆಯು

ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಹಿಂತೆ, ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು:

- (1) ₹14.86 ಕೋಟಿಗಳ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ (₹743.21 ಕೋಟಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 2ರಂತೆ); ಮತ್ತು
- (2) ₹37.16 ಕೋಟಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತಾ ತೇವಣಿ (₹743.21 ಕೋಟಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 5ರಂತೆ).

ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಸೂಚನೆಗಳ ಅನ್ನದ್ಯಯ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018) ಟಿಡಿಎಸ್ ಅನ್ನ ಇಲಾಖೆಯೇ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಆದರೆ, ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತೆ ಮತ್ತು ತನ್ನದೇ ಆದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಇಲಾಖೆಯು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಕಡಿತಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ವಿಫಲವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶವಾಗಿದೆ.

3.2.9.9 ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಂಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ₹5.15 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ₹4.48 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮೊಣಾಗೊಳಿಸಿದ್ದ ಉಳಿದ ರೂ.0.67 ಕೋಟಿಯನ್ನು, ಅನುಬಂಧ-3.16ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಂಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಲೋನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಿಡುಗಡೆಗಳನ್ನು ಖಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಎನ್‌ಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತೆ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಎನ್‌ಕೆಯಾಗಲೀ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ/ಮಾಹಿತಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ ಅದು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅನುಷ್ಠಾನ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಬಳಕೆ ಮಾಡದ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019).

3.2.9.10 ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಣವು ಬಂಧಿತವಾಗಿರುವುದು

ಭೂವಿವಾದಗಳಿಂದ ನಿರ್ವೇಶನಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ/ದುರಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಕೆಂಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಲೋನ ಮತ್ತು ಕೆಂಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದ್ದುದು ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಬಳಿ ಹಣವು ಬಂಧಿತವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಮೊಣಾ ಹಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪರ್ತಗಳಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. 12 ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ₹45.63 ಕೋಟಿ (ಅನುಬಂಧ-3.15ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ) ಮತ್ತು ಏಷು ದುರಸ್ತಿ/ನರ್ವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ₹2.07 ಕೋಟಿಗಳು, ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಬಳಿ ಬಂಧಿತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಹಾಗಾಗೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಯ ಸಹಿತ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಪಡೆಯಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಹಿಂತೆ, ಇಲಾಖೆಯು ಹಣದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ತೀಜ್ಜಾರಣೆ ಮಾಡಲು ವಿಫಲವಾಯಿತು.

3.2.9.11 ಕನಾಡಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1999 ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು, 2000ದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸೂಚನೆಗಳ ಅನುಸರಣೆ

➤ ಅಲ್ಲಾವಧಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಆಘಾನ

ರೈರಡು ಕೋಟಿಗೂ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ನೀಡಬೇಕಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಸಮಯವು 60 ದಿನಗಳಾಗಿರಬೇಕಿಂದು ಕೆಟಪಿಪಿ ನಿಯಮಗಳು, 2000ದ ನಿಯಮ 17 ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಟೆಂಡರ್ ಆಘಾನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರವಿರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕು.

ಇದೇ ರೀತಿಯ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ [ಕನಾಡಕ ಸರ್ಕಾರದ 31 ಮಾರ್ಚ್ 2013ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷದ ಸಿಬ್ಜಿರವರ ವರದಿ-2014ನೇ ವರ್ಷದ ವರದಿ ಸಂಖ್ಯೆ.3ರ ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.1(i)] ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಕೆಟಪಿಪಿ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ 60 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಪರೀತದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಮಯದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು.

2016–17 ಮತ್ತು 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಮೂರ್ಬ್/ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ 119 ಇ-ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಘಾನಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಒಂದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯವು ರೈರಡು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೆಆರ್‌ಇಇಎಸ್‌ನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತೋರಿಸಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 50 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ನೀಡಿದ್ದ ಕನಿಷ್ಠ ಸಮಯವು 7ರಿಂದ 58 ದಿನಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು ಮತ್ತು ಇದು ಕೆಟಪಿಪಿ ಅಧಿನಿಯಮ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಾವಧಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಘಾನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಧಾರ್ವಾದಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಎಂಟು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಆಘಾನಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಏರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಬಾರಿ ಆಘಾನಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗಾಗಿ ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಉಳಿದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉತ್ತರವು ಮೊನವಾಗಿತ್ತು.

➤ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಆರ್‌ಇಇಎಸ್ ಏರಡು-ಲಕೋಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಘಾನಿಸಿತ್ತು. ಜೂನ್ 2003ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೂಚನೆಗಳ ಅನ್ನದ್ಯ ಮೊದಲನೇ ಲಕೋಟೆಯನ್ನು ತೆರೆದ ನಂತರ 45 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ಅವಧಿಯು 45 ದಿನಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದರೆ 60 ದಿನಗಳಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆ ಅವಧಿಯು 60 ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೇರಿದರೆ, ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಆಘಾನಿಸಬೇಕು.

ಕೆಟಪಿಪಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನ್ನದ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಬಿಡ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು 45 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಮೂರಣಗೊಳ್ಳಲು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯು ಸಹ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು.

ಆದರೆ, 46 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಬಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವಲ್ಲಿನ ಸಮಯದ ಅಂತರವು 49 ದಿನಗಳಿಂದ 110 ದಿನಗಳವರೆಗಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತೆಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು.

ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಬದ್ಧ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019).

➤ ಒಬ್ಬರೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದು

ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ದಾಖಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅನ್ವಯ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಟೆಂಡರ್‌ದಾರರಾಗಿದ್ದರೆ, ಟೆಂಡರ್ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಟೆಂಡರ್ ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಿತಿಗಳು ವೇಯಕ್ಕಿಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ಅರ್ಹತಾ ಮಾನದಂಡ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಟೆಂಡರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ (ಎಟಿಸಿ)⁴⁹ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಅರ್ಹತೆಯ ಮಾನದಂಡವು ತೃತೀಯಕರವಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಎಟಿಸಿಯು ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು.

ಇದೇ ರೀತಿಯ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ [ಕನಾರ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ 31 ಮಾರ್ಚ್ 2013ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷದ ಸಿಬ್ಜಿರವರ ವರದಿ-2014ನೇ ವರ್ಷದ ವರದಿ ಸಂಖ್ಯೆ.3ರ ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.1(iv)] ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮಾರ್ಕೆಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಞ್ಜರ್ ಇಂಫೋಸ್ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾನೆತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು.

ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಓವರ್ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಗ ಎಟಿಸಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದೇ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ದಾಖಿಲೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು. ಇದು, ಅನುಬಂಧ-3.17ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ಒಬ್ಬರೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ನ್ಯಾನೆತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ವಿಳಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತಲ್ಲದೆ 4,188 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಂತೆ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೋಸೈಟಿಯು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವೆ.

ಅನುಬಂಧ-3.17ರ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ.1ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಐದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹಾಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಆದರೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತೋರಿಸಿದ ಇತರೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿದ್ದಿತು.

➤ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿರುವುದು

ಹಣಕಾಸಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳ ನಿಯೋಜನೆಗಳ ಅನ್ವಯ (ಎಪ್ರಿಲ್ 2010) ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ₹1.00 ಕೋಟಿಯ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು (ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿ) ₹9.62 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಏಳು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ₹1.00 ಕೋಟಿಗಂತ ಅಧಿಕ, ಅನುಬಂಧ-3.18ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ಆಯುಕ್ತರ ಅಧಿಕಾರ

⁴⁹ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಟೆಂಡರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಎಟಿಸಿ) ವನ್ನು (ಎ*ಎನ್*1.5-ಬಿ) ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎ=ಕೆಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಗರಿಷ್ಟ ಮೌಲ್ಯ, ಮಾರ್ಕೆಗೊಳಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಗೊಂಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಎನ್=ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಮಾರ್ಕೆಗೊಳ್ಳಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ವರ್ಷಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಬಿ=ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಬದ್ಧತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ .* ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯ (ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮಾರ್ಕೆಗೊಳಿಸುವ ಅವಧಿ).

ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೋಜಗೆ ತರಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ₹1.00 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತೊಲ್ಲದ 18 ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿರುವುದನ್ನು (ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂದಾಜುಗಳು) ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು.

ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿಲ್ಲ ಆದರೆ, ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂದಾಜಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದೇ ವ್ಯಾಕೇಜೆನಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹಲವಾರು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಉತ್ತರದಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

3.2.10 ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ

3.2.10.1 ಆಯವ್ಯಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಕಂಡಿಕೆ 3.2.10.2ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ವಿವಿಧ ಲೆಕ್ಕಶೀರ್ಷಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ದುರಸ್ತಿಗಳು/ನವೀಕರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ವಿವಿಧ ಲೆಕ್ಕಶೀರ್ಷಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಆಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಇಲಾಖೆಯು ತನ್ನಿಂದ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಹಣವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ದುರಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ/ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ನಂತರ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

3.2.10.2 ಹಂಚಿಕೆ, ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ

2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹723.65 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ, ₹488.92 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ₹1,608.75 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಹಂಚಿಕೆ, ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕೋಟ್ಟಕ್ಕೆ-3.9ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಟ್ಟಕ್ಕೆ-3.9: 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ, ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು (₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಕೆ	ಹಂಚಿಕೆ	ಬಿಡುಗಡೆ	ವೆಚ್ಚ
1	4225-01-277-2-01 (ಸಿ.ಎಸ್.ಎಸ್.)	292.05	84.70	84.70
2	4225-01-277-2-03 (ರಾಜ್ಯ)	638.95	638.95	558.04
	ಒಟ್ಟು - ನಿರ್ಮಾಣ	931.00	723.65	642.74
3	2225-01-053-0-01 (ರಾಜ್ಯ)	488.92	488.92	488.92
	ಒಟ್ಟು-ದುರಸ್ತಿಕರಣ/ಉನ್ನತೀಕರಣ	488.92	488.92	488.92
4	2225-00-101-0-29 (ಜಿ.ಪಂ) - ಪಿ	281.27	284.26	270.74
5	2225-00-101-0-36 (ಜಿ.ಪಂ) - ಎನ್‌ಪಿ	108.63	103.48	98.45
6	2225-00-101-0-61 (ತಾ.ಪಂ) - ಪಿ	180.07	178.51	168.12
7	2225-00-101-0-61 (ತಾ.ಪಂ) - ಎನ್‌ಪಿ	1,029.84	1,009.12	979.32
8	2225-00-101-0-67 (ತಾ.ಪಂ) - ಪಿ	33.65	33.38	31.42
	ಒಟ್ಟು - ನಿರ್ವಹಣೆ	1,633.46	1,608.75	1,548.05
	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ	3,053.38	2,821.32	2,679.71

ಆಧಾರ: ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಪಿ-ಯೋಜನೆ, ಎನ್‌ಪಿ-ಯೋಜನೆತರ

3.2.10.3 ನಿಷ್ಠಲ ವೆಚ್ಚ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಡೀಸಲ್ ಜನರೇಟರ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ, ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ, ನಿಷ್ಠಲ ವೆಚ್ಚಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿತು.

- (ಎ) ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್-ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆರು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ 1 ಮತ್ತು 3 ಒಂದೇ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. 5 ಕೆವಿಲ ಮತ್ತು 7.5 ಕೆವಿಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಎರಡು ಜನರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ, 10 ಕೆವಿಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮತ್ತೆರಡು ಜನರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ 1 ಮತ್ತು 2ಕ್ಕೆ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ-2 ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು) ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಯಿತು (ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2017).
- (ಬಿ) ಮೆಟ್ರಿಕ್-ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಎರಡೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳೂ ಒಂದೇ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. 7.5 ಕೆವಿಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಒಂದು ಜನರೇಟರನ್ನು ಈಗಲೇ ಆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ 10 ಕೆವಿಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಜನರೇಟರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಯಿತು (ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2017).
- (ಸಿ) ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು (ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2017) ಮಾಡಿದ್ದ 10 ಕೆವಿಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆರು ಜನರೇಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಂದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಜನರೇಟರ್‌ಗಳ ಅನವಶ್ಯಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಜನರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ₹22.65 ಲಕ್ಷ ನಿಷ್ಠಲ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಜನರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಜನರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಜಿನಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

3.2.10.4 ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಬಾಡಿಗೆ ಪಾವತಿ

ಈ ವರದಿಯ ಕಂಡಿಕೆ 3.2.8.1ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು ಬಾಡಿಗೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕ್ರೇಗ್ರಿಕ್ಯೂಂಡಿತು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿತು. ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಜಿನಾಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದ್ವು. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು 16 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ₹75.47 ಲಕ್ಷ ಬಾಡಿಗೆ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ (ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-3.19ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ) ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು. ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಜಿನಾಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಿತು.

ಶೀಪ್ರವಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಜಿನಾಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರೇಗ್ರಿಕ್ಯೂಳಾಗುವುದೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019).

3.2.11 ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನ 72 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ನಡೆಸಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳು/ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ

ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ತತ ಯೋಜನೆಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾನದಂಡಗಳಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

❖ **ಮಂಚಗಳು** – ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 72 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ 5,880 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 6,334 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು. 55 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ 5,386 ಮಂಚಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 3,266 ಮಂಚಗಳರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು ಮತ್ತು 2,120 ಮಂಚಗಳ ಕೊರತೆಯಿದ್ದು. ಹೀಗೆ, ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಲು ಮಂಚಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದರು (ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ-3.3). 15 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ 833 ಮಂಚಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 1,126 ಮಂಚಗಳಿದ್ದು, 293 ಮಂಚಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದವು. ಎರಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಂಚಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು (115).

ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ-3.3: ಮಂಚಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವುದು ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವುದು (ಮೇಟ್ರಿಕ್‌ಪೊರ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರಾಮುದೂರ್ (29.06.2018))

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಂಚಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಂಚಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಂಚಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ತುರಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

❖ **ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಡ್‌ಶೈಟ್‌ಗಳು** – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೂಮ್ಮೆ ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಡ್‌ಶೈಟ್‌ಗಳನ್ನು (ಹಾಸಿಗೆ ಹರವಾಗಳು, ಜಾದರಗಳು, ದಿಂಬುಗಳು ಮತ್ತು ದಿಂಬುಕವರ್ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು) ಒದಗಿಸುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2014). ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 53, 30 ಮತ್ತು 39 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆಗಳು, ಬೆಡ್‌ಶೈಟ್‌ಗಳು, ದಿಂಬು/ದಿಂಬು ಕವರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು.

61,382 ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಆರ್‌ಇಎಸ್ ಮೂಲಕ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಖರೀದಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019).

❖ **ಅಧ್ಯಯನ ಟೇಬಲ್‌ಗಳು** – 60 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯು ಆಲೋಚಿಸಿರುವಂತೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅಧ್ಯಯನ ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019)

❖ **ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು** – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2014). ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

- ❖ **ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮಸ್ತಕಗಳು** - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿರುವ ಮಸ್ತಕಗಳ ವಿಧವನ್ನಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನಾಗಲೇ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನೀತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಸ್ತಕಗಳಿದ್ದವು.
- ❖ **ದೈಹಿಕ ವಿಶೇಷ ಜೀತನರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಪ್** - ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಕೆಲವು ಕೊತಡಿಗಳು/ಬಳ್ಳಕ್ಕಾಗಳು ತಡೆರಹಿತವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಕಲಾಂಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಾಸದಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಪ್ ನಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದವು. ಅಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯವು 61 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.
- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯ ಅನ್ವಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸೂತ್ರಗಳಂತಹ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019). ಅಂಗವಿಕಲರ ಅಗತ್ಯಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಅನುಮೋದಿತ ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆಯು ದೋಷಮೂರಿತವಾಗಿತ್ತು.
- ❖ **ಸ್ವಾನ್ಗ್ರಹ/ಶೌಚಾಲಯದ ಅನುಪಾತ** - ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯ ಪ್ರತಿ 10 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಾನ್ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 31 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 33 ಮತ್ತು 30 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 11ರಿಂದ 20 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ವಾನ್ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿದ್ದವು. 8 ಮತ್ತು 11 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ 20ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದು ಸ್ವಾನ್ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ ಸ್ವಾನ್ಗ್ರಹಗಳು/ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019).
- ❖ **ನೀರು ಸರಬರಾಜು** - ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದ್ದಿತು.
- ❖ **ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ** - ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಹಾಜರಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಪೋಲೋಡ್ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು (ಜೂನ್ 2017). ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು 68 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.
- ❖ **ಸಿ.ಸಿ.ಟಿ.ವಿ** - ಮೇಲಿನ ಸುತ್ತೋಲೆಯು ಸಿ.ಸಿ.ಟಿ.ವಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಸಹಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕು ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು 35 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿ.ಸಿ.ಟಿ.ವಿ.ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಮೊದಲನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕಾರ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿ.ಸಿ.ಟಿ.ವಿ.ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಿ.ಸಿ.ಟಿ.ವಿ.ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019).
- ❖ **ಜನರೇಟರ್‌ಗಳು** - ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಕೇವಲ 23 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬ್ಯಾಕ್‌ಅಪ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಜನರೇಟರ್‌ಗಳಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಲಯಗಳಿಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಡೀಸಲ್ ಜನರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019).
- ❖ **ಚಂಬತ್ತು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು** ಕಾವಲುಗಾರನನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕ್ಟ್ ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕ್ಟ್ ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕ್ಟ್ ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಮರಸ್ಕ್ಟ್>95

ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ವಾಡೆನ್ ಮತ್ತು ಕಾವಲುಗಾರನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊರತೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೊರಗುತ್ತಿರುವ ಮೂಲಕ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭತ್ತಿರು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಿಳಿಸಿದರು (ಜನವರಿ 2019).

3.2.12 ಮೇಲ್ಮೀಚಾರಣಾ ಘ್ಯವಸ್ಥೆ

ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ/ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮೇಲ್ಮೀಚಾರಣೆಯ ಅಶ್ಯತ್ವ. ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೇಲ್ಮೀಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಗಳಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ.

3.2.12.1 ಕಾರ್ಯಾದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದು

ಎನ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಷರ್ಪಾಡಿವಲ್ಲಾ ಅಂತಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾದ ಕಾರ್ಯಾದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ-3.10ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.10: ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜನ್ಸಿಗಳು ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪರತ್ತು	ಪಾಲಿಸುವಕೆಂದು ಸ್ಥಿತಿ	ಪರಿಣಾಮ
1	ಕಾಮಗಾರಿಯ ತೃತೀಕರವಾಗಿ ಮೂರ್ಖಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದ ನಂತರ ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜನ್ಸಿಗೆ ಕೊನೆಯ ಕಂತನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು	ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೌದ್ಲೀ ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು	ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮೂರ್ಖಗೊಂಡಿಪೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾದರೂ ಸಹ ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ
2	ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜನ್ಸಿಯ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ಅಯ್ಯಕ್ಕರು. ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು	ಆಯುಕ್ತರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೇಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ	ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲ್ಮೀಚಾರಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.
3	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಮೂರ್ಖಗೊಂಡ ನಂತರ, ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಯಾಚತ್ತಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಯ್ಯಕ್ಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.	ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿದ ಲೇಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ತನಿಖೆಗೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಅಯ್ಯಕ್ತರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2018)	ಉತ್ತರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜನ್ಸಿಗಳು ಬಳಕೆಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧಾರ: ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಯ್ಯಕ್ಕರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಹೀಗೆ, ಕಾರ್ಯಾದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮೇಲ್ಮೀಚಾರಣೆಯು ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಕಾರ್ಯಾದೇಶಗಳಲ್ಲಿ/ಬಿಡುಗಡೆ ಆದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2019).

3.2.13 ನಿರ್ಣಯ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಡಗಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಬೆಟಗೇರದಲ್ಲಿನ ಅಪೋಣ ಕಾಮಗಾರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆ/ಆದ್ಯತೀಕರಣದ ಅಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ ಬಲವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಮೇಶಾವಕಾಶ ಕೋರಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪರಿಶೀಪ್ತ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇ (ಜುಲೈ 2013) ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

16 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ 190 ರಲ್ಲಿ 74 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು (ಶೇಕಡಾ 39) ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದವು. 10 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಶೇಕಡಾ 100ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 85 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 45) ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. 18 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇಕಡ 10ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಮತ್ತು 30 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇಕಡಾ 120ರಿಂದ 25ರಷ್ಟಿತ್ತು. 26 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಕಡಿಮೆಬಳಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇಕಡಾ 26ರಿಂದ 50ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ, ಉಳಿದ 11 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇಕಡಾ 53ರಿಂದ 83ರಷ್ಟಿದ್ದುತ್ತು. ಭಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಭಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದು.

ಕೆಟಿಪಿಪಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಕಲಮು 4(ಜಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ವಿನಾಯಿತಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಫಂಸೆಪೆಟ್ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನಾಯಕಾಲಯದ ಶೀರ್ಷಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೂರಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳಿದ್ದವು. ಸಂಹಿತೆಯ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ₹45.63 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ 12 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿತ್ತು ಅಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದೇ ಇಲಾಖೆಯು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿತ್ತು.

2013–14ರಿಂದ 2015–16ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೇಗ್ತಿಕೊಂಡ ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿರಾಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, 2016–17 ಮತ್ತು 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರಣಗೊಳ್ಳಲು ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಕ್ರೇಗ್ತಿಕೊಂಡ 755ರಲ್ಲಿ 376 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 50) ಇನ್ನೂ ಮೂರಣಗೊಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ದುರಸ್ತಿ/ನವೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದೆ ಮೂರಣಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿದ್ದವು.

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಬೆ ನಡೆಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಂಚಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳು, ಮ್ಯಾಟ್ಸೆಸ್‌ಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ನಾನಗೃಹಗಳು ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನತೆಗಳಿದ್ದವು.

ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಕೆಟಿಪಿಪಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1999ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಟೆಂಡರ್ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ಹಲವಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಆವರ್ತಕ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಶಾಸನಬಂಧ ಕಡಿತಗಳು ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಡಿಯನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡದೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೊತ್ತವನ್ನಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದ ₹14.86 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ₹37.16 ಕೋಟಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಡಿಯು ವಸೂಲಾಗದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣದ ನಂತರದ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡದೇ ತಮ್ಮ ಬಳಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡವು. ನಿರ್ಮಾಣ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು/ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಟುಂಬ ಕಲ್ಪಾಣ ಇಲಾಖೆ

3.3 ₹2.81 ಲಕ್ಷ ದುರುಪಯೋಗ

ಬಿಲ್ಲುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ಹಣಕಾಸು ಸಂಹಿತೆ, 1958ರಲ್ಲಿ ಶಿಳಿದುವ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಫಲತೆಯು ಅದೇ ಕಳೇರಿಯ ಪ್ರಫುಮ ದಜ್‌ ಸಹಾಯಕರು ₹2.81 ಲಕ್ಷವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಕನಾಟಕ ಹಣಕಾಸು ಸಂಹಿತೆ, 1958 ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ವಿಜಾನೆ ಸಂಹಿತೆ, 1963ರ ಅನುಭೇದಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ:

ಅನುಭೇದ ಸಂಖ್ಯೆ	ನಿಬಂಧನೆಗಳು
ಕನಾಟಕ ಹಣಕಾಸು ಸಂಹಿತೆ	
3	ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಕರನು ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿನ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಯಾವುದೇ ವಂಚನೆ, ದುರುಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಅತ್ಯುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಪದೇಪದೇ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.
24(ಎಫ್)	ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಳೇರಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡದ ಹೋರತು ಯಾವುದೇ ಬಿಲ್ ಅಥವಾ ಪೋಚರ್ ಅಥವಾ ಪಾವತಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕಳೇರಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಪರವಾಗಿ ಗುಮಾಸ್ತರು ಸಹಿ ಮಾಡಬಾರದು.
67	ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಂಕ್ ಮುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಣ ತೆಗೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭದ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಗದ ಭದ್ರತೆಯಿರುವ ಕಪಾಟಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು.
ಕನಾಟಕ ವಿಜಾನೆ ಸಂಹಿತೆ	
68	ತಾನೇ ಹಣ ತೆಗೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರದ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಬಿಲ್ ಪೋಂಡನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಹಣ ತೆಗೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಕೆಟ್‌ಸಿ-12 ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಪ್ರೋಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿತು ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಸಾವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಹೆರಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ತಾಯಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು (ಪಿಸ್ಟಿಲ್ 2012). ಈ ಯೋಜನೆಯು ‘ಪ್ರಸೂತಿ ಆರ್ಯಕೆ’ ಎಂಬ ಘಟಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಗಭೀರಣೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎರಡನೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪ್ರಸವಮೂರ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ₹1,000 ಹಣಕಾಸು ನೇರವು ನೀಡುವುದನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 2017-18ಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಘಲಾನುಭವಿಗೆ ಹಣದ ನೇರವನ್ನು ಚೆಕ್ಕಿನ ಮೂಲಕ ನೀಡಬೇಕಿಂದ ಯೋಜನೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಘಲಾನುಭವಿಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಲಾಖೆಯು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಯೋಜನೆಯಡಿ ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೇರವನ್ನು ತೆಗೆದು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

- (ಎ) ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಜ್ಞಾಗಳನ್ನು ಘಲಾನುಭವಿಗಳು ಸಮಾಲೋಚನೆಗಾಗಿ ಬರುವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಆಸ್ಕ್ರೆಟ್ಯಾಫ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಅಜ್ಞಾಗಳನ್ನು ಹಣ ತೆಗೆಯುವ ಮತ್ತು ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡುವ (ಡಿಡಿ) ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೆಳಗಿಸಬೇಕು, ಅವರು ಅಜ್ಞಾಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲುರುಜು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ

ಆರೋಗ್ಯ ಕಳೇರಿಯ ಗೆಳೆಟೆಡ್ ಸಹಾಯಕರಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೆಳೆಟೆಡ್ ಸಹಾಯಕರಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ಅರ್ಚಾಗಳು ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ನಂತರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸವಿವರ ಸಾದಿಲ್ಲಾರು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗೆಳೆಟೆಡ್ ಸಹಾಯಕ ಮೇಲುರುಬುವಿಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಕಳೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಂತರ ಡಿಡಿಎರವರು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಟೋಕನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಖಿಜಾನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಖಿಜಾನೆಯಿಂದ ಪಾವತಿಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಾಗಲು ಟೋಕನ್‌ನ ಪಕ್ಕಪ್ರತಿಯನ್ನು ಡಿಡಿಎರವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಖಿಜಾನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಿಲ್ಲನ್ ನಿಶ್ಚಯಿತಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಡಿಡಿಎರವರ ಪರವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

- (ಬಿ) ಅನುಷ್ಠಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಣದ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅನುಕೂಲಗೊಳಿಸಲು ಡಿಡಿಎರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತೀ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು. ಖಿಜಾನೆಯಿಂದ ಜಾರಿಯಾದ ಚಿಕ್ಕನ್ನು ಮೊದಲು ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತೀ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ತೇವಣಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ನಂತರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಿಕ್ಕಗಳ ಮೂಲಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 19 ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಳೇರಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ (ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2018), 2016–17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೂಳಿ ಆರ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದಿಯಲ್ಲಿ 281 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲು ತೆಗೆದಿದ್ದ ₹2.81 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪಾವಗಡ ಉಪಖಾನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀಡಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಚಿಕ್ಕಗಳ ಮೂಲಕ ಕಳೇರಿಯ ಪ್ರಥಮ ದಜ್ರೆ ಗುಮಾಕ್ತರು 30 ಮಾರ್ಚ್ 2017 ಹಾಗೂ 31 ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಂದು ಮೋಸದಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದಿರುವುದು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಪಾವಗಡದ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ (ಯೋಜನೆಯ ಮಧ್ಯವರ್ತೀ ಖಾತೆ) ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಖಿಜಾನೆಯು ನೀಡಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಮೋಸದ ವೇತನ ಬಿಲ್ಲಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅದೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಖಾತೆಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಥಮ ದಜ್ರೆ ಸಹಾಯಕರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ:

- ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗೆಳೆಟೆಡ್ ಸಹಾಯಕರು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಮೂಲ ಅರ್ಚಾಗಳನ್ನು ಖಿಜಾನೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಡಿಸಿ ಬಿಲ್ಲನ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಲಗತ್ತಿಸಿರಲ್ಲಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಪ್ಯಾಗಳು ಪಾವಗಡದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಳೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದವು (ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2018).
- ಕೆಬಿಸಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ 68ಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಡಿಡಿ ಆಗಿರದಿದ್ದ ಪ್ರಥಮ ದಜ್ರೆ ಸಹಾಯಕರು ಖಿಜಾನೆಯೇ ಡಿಸಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು.
- ತಾವು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಡಿಸಿ ಬಿಲ್ಲಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಖಿಜಾನೆಯು ಪಾವತಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಖಿಜಾನೆಯು ನೀಡಿದ ಚಿಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತೀ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಡಿಡಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಡಿಡಿಎರವರು ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣಕೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.
- ಆದರೆ, ಖಿಜಾನೆಯಿಂದ ಪಾವತಿಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ಖಿಜತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೇ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಿಕ್ಕಗಳನ್ನು ಡಿಡಿಎರವರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಡಿಡಿಎರವರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರದಿದ್ದ 169 ಚಿಕ್ಕಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಳೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದನ್ನು (ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2018) ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಕೆವಾಸಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ 67ಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮುಸ್ತಕವು ಡಿಡಿಎರವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಮುಸ್ತಕಗಳ ಯಾವುದೇ ದಾಸ್ತಾನು ವಹಿಯನ್ನೂ ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಡಿಡಿಎರವರು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲ.

➤ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಂತರಿಕಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪಾವಗಡದ ಉಪಭಿಜಾನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡಿಡಿಒ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ, ಅಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ವಿಫಲತೆ ಹಾಗೂ ಬಿಲ್ಲುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮೈಜಾರಣೆಗಾಗಿ ಕೆವಾಗಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಲ್ಲಿ ಡಿಡಿಒರವರ ವಿಫಲತೆಯು ಪ್ರಮೂತಿ ಆರ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಏಂಸಲಿದ್ದ ₹2.81 ಲಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು ಹಾಗೂ ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯು ಲಾಭವನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅವಲೋಕನದ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಫರ್ಮ ದಜ್ರೆ ಗುಮಾಸ್ಟರನ್ನು ಅಮಾನ್ತಿನಲ್ಲಿಡಲಾಗಿದೆ (ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2018) ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಅರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಉತ್ತರಿಸಿದರು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2018). ಪ್ರಫರ್ಮ ದಜ್ರೆ ಗುಮಾಸ್ಟರ್ ₹2.81 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೂ (ಜನವರಿ 2018 ಹಾಗೂ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2018) ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಮುಂದುವರೆದು, ಡಿಡಿಒ ಮೇಲ್ಮೈಜಾರಣೆಯ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅರೋಗ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪಕ್ಕಾಗಿ ದೋಷಾರೋಪ ಪಟ್ಟಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿತು (ಪ್ರಭುವರಿ 2019).

ಪದವಿಪೂರ್ವ ತಿಕ್ಕಣ ಇಲಾಖೆ

3.4 ಸರ್ಕಾರೇತರ ಖಾತೆಯಿಂದ ರೂಪು ಲಕ್ಷ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದ ದುರುಪಯೋಗ

ಸೆಳೆದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಲ್ಲಿನ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಇಲಾಖೆ, ಬಳಾಳಿಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ವಿಫಲತೆ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ಲೆಕ್ಕಸಂಹಿತೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನ್ವಯ ನಗದು ಮುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದು ರೂಪು ಲಕ್ಷ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

ಕನಾಟಕ ಲೆಕ್ಕಸಂಹಿತೆಯ (ಕೆಎಫ್‌ಎಸ್) ಅನುಚ್ಛೇದಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ:

ಅನುಚ್ಛೇದ ಸಂಖ್ಯೆ	ನಿಬಂಧನೆಗಳು
3	ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರನೂ ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರೀ ಹಣಕಾಸಿನ ವಹಿವಾಟಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ, ಮಹಾಲೇಖಿಪಾಲರು ಅಥವಾ ಸಕ್ಕಮ ಇಲಾಖಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಹಿವಾಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ವರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣೀಕರಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದೂ ಸಹ ಅದು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
49	ಅಂತಹ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಹಣ ತೆಗೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕಳೇರಿಗೆ ತೈಪ್ಪಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರೆಗೂ ಅಂತಹ ಹಣಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ
329	ವಹಿವಾಟಿನ ನಂತರ ನಗದು ಮುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಣಕಾಸಿನ ವಹಿವಾಟನ್ನೂ ನಮೂದಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಕಳೇರಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ನಗದು ಮುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿಯಮಿತ ಅಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮೂರ್ಕಾವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳೇರಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ನಗದು ಮುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ನಗದು ಶೀಲ್ಪನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಹಿಯಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

ಪದವಿಮೂವ್ ತಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು (ಇಲಾಖೆ) 2017-18ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಪದವಿಮೂವ್ (ಪಿಯು) ಅಭಿಭಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ವಾಸಿಂಜ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಅಧ್ಯಯನದ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಎನ್‌ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಟೀ ಪ್ರಶ್ನಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಕಾಲೇಜಗಳ ಉಪನ್ಯಾಸಕರುಗಳನ್ನು ಈ ಪರಿವಿಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಮೌದಲನೆಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ 12 ದಿನಗಳ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಿತು. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ (ಮೇ 2017) ಭಿನವತ್ತಳೆಯ ಅನ್ವಯ ಬಳಾರಿಯ ಪದವಿಮೂವ್ ಇಲಾಖೆಯು ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಬಳಾರಿಯ ನಂದಿ ಪದವಿಮೂವ್ ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ 18 ಮೇ 2017ರಿಂದ 29 ಮೇ 2017ರವರೆಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ₹5.86 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಮೌದಲಿಗೆ ಪದವಿಮೂವ್ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿದೇಶಕರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ಉಳಿತಾಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾತೆಯಿಂದ ಭರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣದ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಾದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಮನುಭಾತ್ಮೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಬಳಾರಿಯ ಪದವಿಮೂವ್ ಇಲಾಖೆಯು ಉಪನಿದೇಶಕರು ದಾಖಲೆಗಳ ಮತ್ತು ನಗದು ಮಸ್ತಕದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು:

- ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಭರಿಸಿದ ₹5.86 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಜೋತೆಯಾಗಿ ಅದೇ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಲು ಅಂದಿನ ಉಪನಿದೇಶಕರು ಸೆಲ್‌ಫಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ₹ಆರು ಲಕ್ಷವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರು (ಮೇ 2017). ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪೋಚರ್ ಅಥವಾ ಬಿಲ್ಲುಗಳು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೋತೆಗೆ ಹಾಲಿ ಉಪನಿದೇಶಕರು ಆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪೋಚರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿದ್ದರು (ಜೂನ್ 2018). ಈ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಗದುಮಸ್ತಕದ ಸಂದಾಯದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಗದೀಕರಣವಿಲ್ಲದೇ ಪಾವತಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ತೆಗೆದಿರುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನೀಡದೆ ಹಾಗೂ ನಗದು ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂದಾಯವೆಂದು ಬಿಂಬಿಸದೇ ಹಿಂದಿನ ಉಪನಿದೇಶಕರು ಕೆಷ್ಟೋಸಿಯ ಅನುಭೂತಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದರು.
- ಪ್ರಥಮ ಪಿಯುನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಿರುವ ಉಳಿತಾಯ ಶಾತೆಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಶಾಸಿ ಅನುದಾನಿತ ಕಾಲೇಜಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀತರ ಶುಲ್ಕಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ, ಜಮೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಸೂಚಿಸಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಪದವಿ ಮೂವ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಳಾರಿಯ ಉಪನಿದೇಶಕರು ಬಳಾರಿಯ ಗಾಂಧಿನಗರದ ಸ್ವೀಚ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಥ್ ಪ್ರೇಸ್‌ಶಾರು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪದವಿಮೂವ್ ತಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷೆ ಉಪನಿದೇಶಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಶಾತೆಯೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರು. ಆ ಶಾತೆಯನ್ನು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರದ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- ಕಾಲೇಜಗಳ ಸಂಚಿತ ನಿರ್ವಹಿಯಿಂದ 2016-17ರ ವರ್ಷದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಪದವಿಮೂವ್ ಇಲಾಖೆಯು ಉಪನಿದೇಶಕರುಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿ ಇಲಾಖೆಯು ಸುತ್ತೋಲೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2016) ಮತ್ತು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಮರುಭತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ 2017-18ರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವ ಉಪನಿದೇಶಕರ ಕ್ರಮವು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿತ್ತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಂದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಬಳಾರಿಯ ಪದವಿಮೂವ್ ಉಪನಿದೇಶಕರು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಉಪನಿದೇಶಕರು ಪದವಿಮೂವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾತೆಗೆ ₹ಆರು ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಜಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ (ಜೂನ್ 2018) ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018ರಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ದೋಷಾರ್ಥಿ ಪಟ್ಟಿ ಸ್ಲೈಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2018). ಆದರೆ, ಅಂತಹ

ಫಾಟನೆಗಳು ಮನರಾವತ್ಕಾಸೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರದಡಿ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದಾಚರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ, ತೆಗೆದ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಾವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಲ್ಲಿನ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ವಿಫಲತೆ ಮತ್ತು ಸಂಹಿತೆಯ ಉಪಭಂಧಗಳ ಅನ್ವಯ ನಗದು ಮುಕ್ತಾವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಿರುವುದು ರೂಪು ಲಕ್ಷ ಸಂಚೇಹಾಸ್ವದ ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

ವಸತಿ ಇಲಾಖೆ

3.5 ಹಣದ ವೀವೇಚನಾರಹಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕೆಲವು ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ತನ್ನ ಸೂಚನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕನಾಟಕ ಗೃಹಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ಹಣದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ₹0.63 ಕೋಟಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಹಣಕಾಸು ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

ರಾಜ್ಯದಾಧ್ಯಂತ ವಸತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕನಾಟಕ ಗೃಹಮಂಡಳಿಯನ್ನು (ಕೆಚ್ಚೊಬಿ) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅಡಿಕೆಗಳ ಮಾರಾಟ, ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ತೇವಣಿಗಳು, ಹರಾಜು/ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವೇಶನಗಳು/ಮನೆಗಳು/ಘ್ರಾಟ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಾಡಿಗಳಿಂದ ಕಂತುಗಳು/ಬಾಡಿಗೆಯ ವಿಳಂಬಿತ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ದಂಡ ಹಾಕುವುದು, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅನುದಾನ ಅಥವಾ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಿರುವುದರಿಂದ, ತನ್ನ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮೋರೇಶನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ತನ್ನ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಖಾತೆಯ (ಇಸಂಬರ್ 2013ರಲ್ಲಿ ತರೆದ) ಮೇಲೆ ಸಾಲವನ್ನೂ ಸಹ ಕೆಚ್ಚೊಬಿಯು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಖಾತೆಯ ಹೊರತಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಕೆಚ್ಚೊಬಿಯು ನಾಲ್ಕು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಏಷ್ಟು⁵⁰ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಾಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಮೇಲಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಎಲ್ಲ ಶಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿತ್ತು. 2014-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಖಾತೆಯ ಮೇಲಿನ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಮೋರೇಶನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಡ್ಡಿಯ ದರವು ಶೇಕಡಾ 10.25ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 9.65ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಈ ಮದ್ದೆ, ಕೆಚ್ಚೊಬಿ ನಾಲ್ಕು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಇತರೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮುಖ್ಯ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ನಂತರ ಕೆಚ್ಚೊಬಿಯು ಮುಖ್ಯ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಖಾತೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಖಾತೆಗಳಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಖಾತೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಕೆಚ್ಚೊಬಿಯ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ನಿಯಂತ್ರಕರ ಬಳಿ ಇದ್ದಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.11ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಖಾತೆಗೆ ಹಣದ ವರ್ಗಾವಣೆಗಾಗಿ ಕೆಚ್ಚೊಬಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಚ್ಚೊಬಿಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ (ಜನವರಿ 2018) ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ.

⁵⁰ ಆಕ್ಸ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ (2), ಇಂಡಸ್‌ಇಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (1), ಐಸಿಎಸಿಎ ಬ್ಯಾಂಕ್ (1) ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮೋರೇಶನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (3)

ಕೋಷ್ಟಕ-3.11: ಹಣದ ವರ್ಗಾವಣೆಗಾಗಿ ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳ ವಿವರಗಳು

ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಷ	ಸೂಚನೆಗಳು	ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಆವರ್ತನೆ
ಫೆಬ್ರವರಿ 2014	ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲನೇ ಕೆಲಸದ ದಿನದಂದು	30 ದಿನಗಳಿಗೂಂದು ಸಾರಿ
ಫೆಬ್ರವರಿ 2015	ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ 1 ಮತ್ತು 16ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು	15 ದಿನಗಳಿಗೂಂದು
ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2015	ವರದು ದಿನಗಳಿಗೂಂದು ಸಾರಿ	ವರ್ಯಾಂಯ ದಿನಕ್ಕೂಂದು
ಅಗಸ್ಟ್ 2016	ಪರ್ಯಾಂಯ ದಿನಕ್ಕೂಂದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಜ್ಞಾಪನೆ	

ಆಧಾರ: ಕೆಹೆಚೋಬಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಹಣದ ವರ್ಗಾವಣೆಗಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ಜನವರಿ 2017ರವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೇವಾ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಆಗ ಇಂಡಸ್‌ಇಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜೊತೆಗೆ ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು.

ಹಣದ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ನೀಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳ ಹಾಗೂ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2013ರಿಂದ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2016ರವರೆಗೆ⁵¹ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರುವ ಪ್ರಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿತು. 1,024 ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ನಂತರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ:

- ಹಣದ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಕೆಹೆಚೋಬಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎರಡರಿಂದ 31 ದಿನಗಳಷ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಳಂಬದ ನಂತರ ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದವು.
- ವರ್ಗಾವಣಾ ಸೂಚನೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಕನಿಷ್ಠ ಶಿಲ್ಕೆ ಮೇಲಿರದೇ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಆವರ್ತನದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದವು.
- ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಮೂಲೆ⁵² ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಖಾತೆಗಳ ವಹಿವಾಟುಗಳ ತೆಂಬೆಯ ಅನ್ವಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯು ದಿನದಂದು, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೊತ್ತದ ಅಂಶಿಕ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದವು ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು.
- ಕೆಹೆಚೋಬಿ ತನ್ನ ಹಣದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು 74 ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಇರುವುದು ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು.
- ಡಿಸೆಂಬರ್ 2013ರಿಂದ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2016ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಹೆಚೋಬಿ ತಾನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ₹1.86 ಕೋಟಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದ್ದರೆ, ಹಲವಾರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಹೊಂದಿದ್ದ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಮೇಲೆ ₹1.23 ಕೋಟಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಹಿಗೆ, ಕೆಹೆಚೋಬಿ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ₹0.63 ಕೋಟಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಹಣಕಾಸು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಭರಿಸಿತು.

ಯೋಜನೆಯೊಂದರ ವೆಚ್ಚವು ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಖಾತೆಯ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಘಟಕವನ್ನೂ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಹೆಚೋಬಿ ತಿಳಿಸಿತು (ಜುಲೈ 2018). ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಹಣಕಾಸು ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಭರಿಸುವುದು ಹಣಕಾಸಿನ ಟೆಚ್‌ಟೆಕ್ ತೆರೆ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

⁵¹ ಪರ್ಯಾಂಯ ದಿನಗಳಂದು ಹಣವನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

⁵² ಐಸಿಎಸಿಇ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಇಂಡಸ್‌ಇಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಆಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್.

ಹೀಗೆ, ಹಣದ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಸಾಕಷ್ಟುಲ್ಲದ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇವಾ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಹಣಕಾಸು ಶುಲ್ಕಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018). ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಕೆಂದರೆ ಕೆಹೆಚೊಬಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದವು ಯಾವುದೇ ಸೇವಾಶುಲ್ಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಸೇವಾಶುಲ್ಕವಾದ ₹100ನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ಕೆಹೆಚೊಬಿ, ಮೇಲಿನ ಅವಧಿಗೆ ₹94.56 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕವಾಗಿ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಹಣಕಾಸು ಶುಲ್ಕಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018). ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಕೆಂದರೆ ಕೆಹೆಚೊಬಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದವು ಯಾವುದೇ ಸೇವಾಶುಲ್ಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಾಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ

3.6 ಅನಹ್ ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು

ಅಲ್ಲಾಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ‘ಬಿದಾಯಿ’ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಘಲಾನುಭವಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೇ ಅನಹ್ ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ₹50 ಲಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಹೇಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಮದುವೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಜನಸದ ನಂತರ ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಬಡಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ‘ಬಿದಾಯಿ’ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2013). ಅಲ್ಲಾಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯದ ಬಡ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ (ವಿಧವೆಯವರು ಮತ್ತು ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಅವರ ಮಗಳ ಮದುವೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯು ₹50,000 ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನ ವಿಶಿಷ್ಟಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ (ನವೆಂಬರ್ 2013) ಮುಖ್ಯ ಪ್ರರತ್ನಗಳು ಕೆಳಕಂಡವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದವು:

- ಮದುವೆಯ ದಿನದಂದು ವಥು ಮತ್ತು ವರರ ಕನಿಷ್ಠ ವಯಸ್ಸು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 18 ಮತ್ತು 21 ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬೇಕು.
- ಕುಟುಂಬದ ವಾಷ್ಟಿಕ ವರಮಾನವು ₹1.50 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರಬೇಕು.
- ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಾಢ್ಯಂತ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. 2014–15ರಿಂದ 2016–17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯದಾಢ್ಯಂತ 32,065 ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ₹160.32 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಿತ್ತು.

ಪರೀಕ್ಷೆ–ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಎಂಟು⁵³ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, 4,208 ಘಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ₹21.05 ಕೋಟಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಏರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ [ಬೆಂಗಳೂರು (ನಗರ) ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ] ಅಲ್ಲಾಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು:

- (ಎ) 4,208 ಘಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮದುವೆಯ ದಿನದಂದು 59 ವಥುಗಳ ಮತ್ತು 10 ವರಗಳ ವಯಸ್ಸು, ವಯಸ್ಸಿನ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್, ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಅಂಕಪಟ್ಟಿ, ವರ್ಗಾವಣೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಮುಂತಾದ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 18 ಮತ್ತು 21 ವರ್ಷಗಳಿಗಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು. ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರರತ್ನಗಳು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆ, 2006, ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರ

⁵³ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (ನಗರ), ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಹಾಸನ, ಹಾವೇರಿ, ಕೊಪ್ಪತ್ತ, ಶ್ರೀವರ್ಮಾಗ್ರಂಥ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ.

ಮದುವೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಲಾಖೆಯ ಅಪ್ಪಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು. ಈ 69 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ₹34.50 ಲಕ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದಿತ್ತು.

(ಬಿ) ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ, ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ⁵⁴ ಮತ್ತು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದ ದಾಖಲೆಗಳು ನಕಲಿಯಾಗಿದ್ದವು ಎಂದು 31 ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಸರ್ಕಾರೀ ಜಾಲತಾಣ ‘ನಾಡಕರ್ಭೇರಿ’ಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯಂದಿಗೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಾಳೆ ನೋಡಿತು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ದಾಖಲೆಯು ಮೂಲ ದಾಖಲೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲಾಖೆಯು ಮೂಲ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೇ ಈ 31 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ₹15.50 ಲಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ 31 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಹಸೀಲ್‌ರ್‌ಗಳಿಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಯಿತು. 11 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಮೂರು ತಹಸೀಲ್‌ರ್‌ಗಳು (ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ, ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಯಲಹಂಕ) ಖಚಿತಪಡಿಸಿದರು. ಇತರ ತಹಸೀಲ್‌ರ್‌ಗಳಿಂದ ಖಚಿತಪಡಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ, ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸದೇ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ₹50 ಲಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. 2013–14ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ 66,010 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ₹330 ಕೋಟಿಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಕೆಲಸದ ಒತ್ತುಡಿದಿಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

3.7 ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಶಾಸನಬಢ್ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿರುವುದು

ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ವರ್ಕ್‌ ಮಂಡಳಿಯ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1952 ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1948ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ವಿಫಲವಾಯಿತು. ತತ್ವರಿಕಾಮವಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು ಶಾಸನಬಢ್ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಮಾ ಕಡೆಗೆ ₹1.09 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟಾಗಿತ್ತು.

ಉದ್ಯೋಗದಾತನು ತನ್ನಿಂದ ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಿರುವ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಾತನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಗುತ್ತಿಗೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಿರುವ ಯಾವುದೇ ಬಿಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಳೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಿರುವ ಸಾಲವೆಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳು (ಇತ್ತಿಳಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1952ರ ಪರಿಷ್ಕೇದ 8೬ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಾತನು ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀಡಬೇಕಿರುವ ವಂತಿಗೆಯು ಮೂಲ ವೇತನ ಮತ್ತು ತುಟ್ಟಿಭೇದೆಯ ಶೇಕಡಾ 12ರಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

⁵⁴ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ತಹಸೀಲ್‌ರವರು ನೀಡಿರುವ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗದಾತನು ತನ್ನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆದಿರುವ ಆಥವಾ ಮಧ್ಯವರ್ತೀಯಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಉದ್ಯೋಗಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗದಾತರ ವಂತಿಗೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಯ ವಂತಿಗೆ ಎರಡನ್ನೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ರಾಜ್ಯ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1948ರ ಪರಿಜ್ಞೇದ 40(1) ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ವೇತನದ ಶೇಕಡಾ 4.75ರಷ್ಟನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಾತನು ವಿಮೆಯ ಕಂತನ್ನಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ವರ್ಕ್ ಮಂಡಳಿಯು (ಮಂಡಳಿ) ಕನಾರಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ಯಮವಾದ ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ (ಕಿಯೋನಿಕ್ಸ್) ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು⁵⁵ ಒದಗಿಸಲು ಕೋರಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2010). ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕಿಯೋನಿಕ್ಸ್ ವಿಶ್ಲವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮಂಡಳಿಯು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಮೇ.ಎಸ್ ಕಾನ್ಸೆಪ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2010). ಆ ಏಜನ್ಸಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಉದ್ಯೋಗಿಗೆ ₹950ರಂತೆ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿತು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2010). ಆದರೆ, 2010–11ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೇ.ಎಸ್ ಕಾನ್ಸೆಪ್ಸ್ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ₹950ರ ಬದಲಿಗೆ ಕೇವಲ ₹450ನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ದಾಖಿಲೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು.

ಇಪ್ಪಿಎಫ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1952 ಮತ್ತು ಇಎಸ್‌ಎ ಅಧಿನಿಯಮ, 1945ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಳಿಯು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯನಿಧಿ ವಂತಿಗೆ, ಇಎಸ್‌ಎ ವಂತಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು (ಉದ್ಯೋಗದಾತರ ವಂತಿಗೆ) ಪಾವತಿಸಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಇಪ್ಪಿಎಫ್ ಮತ್ತು ಇಎಸ್‌ಎ ಕಡೆಗೆ 2010–11ರಿಂದ 2017–18ರವರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪಾವತಿಗಳ ಮೊತ್ತವು, ಕೋಷ್ಟಕ-3.12ರಲ್ಲಿ ಕೋರಿಸಿದಂತೆ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ₹78.38 ಹಾಗೂ ₹31.02 ಲಕ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.12: ಶಾಸನಬದ್ಧ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡದಿರುವ ವರಗಳು

ವರಗ್	ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ 12ರಂತೆ ಇಪ್ಪಿಎಫ್ ವಂತಿಗೆ (₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	ಶೇಕಡಾ 4.75ರಂತೆ ಇಎಸ್‌ಎ ವಂತಿಗೆ (₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)
2010–11 ರಿಂದ 2012–13	36	8.52	3.37
2013–14	158	18.07	7.15
2014–15 ಮತ್ತು 2015–16	86	24.41	9.66
2016–17 ಮತ್ತು 2017–18	83	27.38	10.84
ಒಟ್ಟು		78.38	31.02

ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಹೀಗೆ, ಇಪ್ಪಿಎಫ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1952 ಮತ್ತು ಇಎಸ್‌ಎ ಅಧಿನಿಯಮ, 1945ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಅನುಪಾಲಿಸಿದಿರುವುದು ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ₹1.09 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಇಪ್ಪಿಎಫ್ ಮತ್ತು ಇಎಸ್‌ಎ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಉಚಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ಹಾಗೂ ನಿವೃತ್ತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲಿಸಿದಿರುವುದು ದಂಡ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾರಾಗ್ರಹ ವಾಸವನ್ನು ಸಹ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.

⁵⁵ 14 ಪ್ರಥಮ ದಜ್ರ್ ಸಹಾಯಕರು ಮತ್ತು ಏಳು ಡಿ ದಜ್ರ್ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವರ್ಕ್‌ಫ್ಲೋ ಮಂಡಳಿಯು ವರ್ಕ್‌ಫ್ಲೋ ಅಧಿನಿಯಮ, 1995ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಶಾಸನಬಂಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಹಣ ಸೇಳಿಯುವ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ಆದುದರಿಂದ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಸ್ವಷ್ಟಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿತು. ಮೇ.ಎಸ್ ಕಾನ್ಸೆಪ್ಸ್ ಅವರ ಮೂಲಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ (ಮೇ 2018) ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೊಸ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಐಎಫ್ ಮತ್ತು ಇಎಸ್‌ಎ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಂಡಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ (ನವೆಂಬರ್ 2018) ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಾತಿಯಾಗಿದ್ದ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ₹1.09 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಇಟಿಎಫ್ ಮತ್ತು ಇಎಸ್‌ಎ ವಂತಿಗೆಗಳ ಪಾವತಿಯಾಗದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ಇಟಿಎಫ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1952 ಮತ್ತು ಇಎಸ್‌ಎ ಅಧಿನಿಯಮ, 1945ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲಿಸದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಧಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

3.8 ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ವೆಚ್ಚ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು/ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ಸೋಸೈಟಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲಿಸದಿರುವುದು ₹1.13 ಕೋಟಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ (ಪತ್ರಿಲ್ 2006) ಕನಾಟಕ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ಸೋಸೈಟಿಯು (ಸೋಸೈಟಿ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಧಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ತಯಾರಿಕೆ, ಮುದ್ರಣ, ಪ್ರಕಟಣ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ (ಬಿಇಬಿ) ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕಿರುವ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ⁵⁶ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೋಸೈಟಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ (ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಮೊದಲನೇ ತ್ಯಾಮಾಸಿಕ). ಜೊತೆಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಾಧಿಕರಣದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಅಗತ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ಇದರಷ್ಟು ಮುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ವಿಶೇಷ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲಗೊಳಿಸಲು ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜುಲೈ 2017ರಲ್ಲಿ 2016-17ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ:

(1) ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ಮುದ್ರಣ

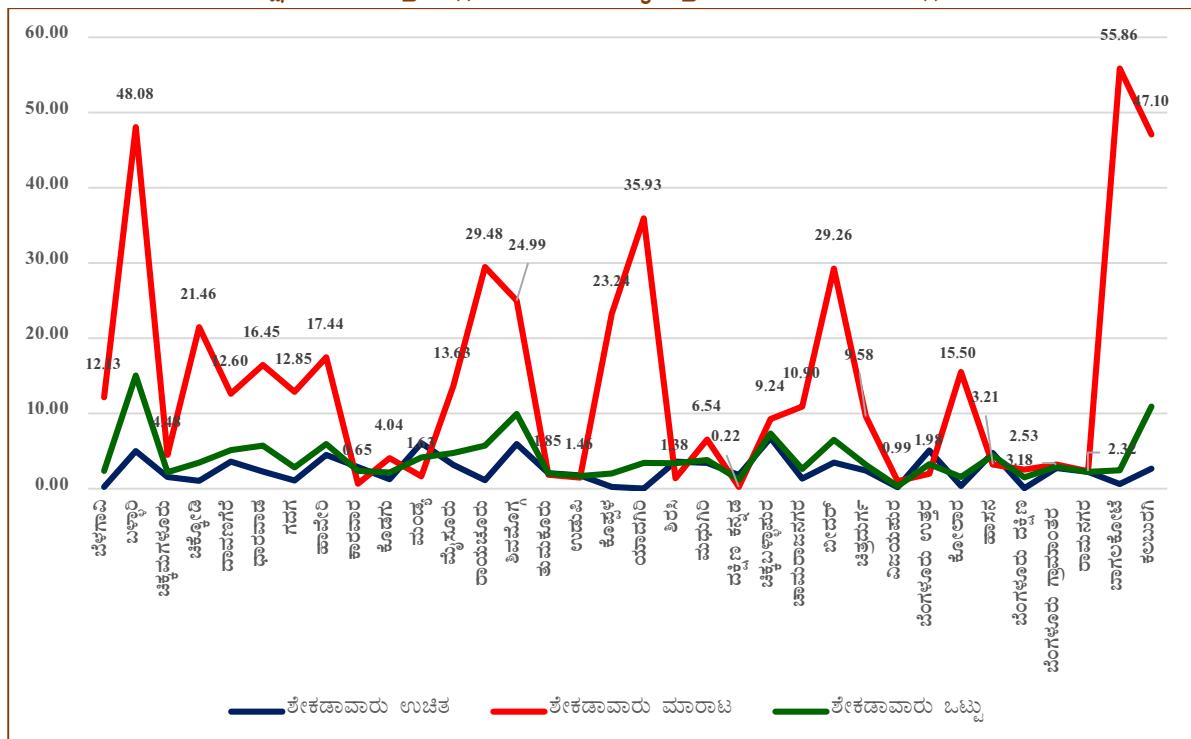
2017-18ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015). ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವಾಗ (ಜುಲೈ 2015) ಸೋಸೈಟಿಯು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವಾಗ ಬಿಇಬಿ/ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು (ಡಿಡಿಎಫ್) ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿತ್ತು. 2017-18ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಉಚಿತ ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ

⁵⁶ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಶೂನ್ಯ ಶೀಲ್ಯ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಸ್ತಕಗಳೇನಾದರೂ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿಜಬಗಳು/ಡಿಡಿಪಿಬಗಳನ್ನು ಹೊಣೆಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮೇಲಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವಾಗ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015) 2016-17ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅವಕಾಶ ನೀಡದಂತೆ ಸೋಸೈಟಿಯು ತಿಳಿಸಿತ್ತು.

2016-17ರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದ 360 ಶೀಫ್‌ಕೆಗಳ 4.57 ಕೋಟಿ ಮುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಬಹುದಾದ ಶೇಕಡಾ ಪದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ 178⁵⁷ ಶೀಫ್‌ಕೆಗಳ 3.25 ಲಕ್ಷ ಮುಸ್ತಕಗಳು ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಈ ಮುಸ್ತಕಗಳ ಮುದ್ರಣದ ಹೆಚ್ಚುವು ₹0.76 ಕೋಟಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು, ಡಿಡಿಪಿಗಳು/ಬಿಜಬಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 20 ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮುಸ್ತಕಗಳು, ಸಕ್ಕಿ-3.4 ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಪರ್ಯಾಪ್ತಮುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಂತ ಶೇಕಡಾ 5ರಿಂದ 55ರಷ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು, ಅಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ಏದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ನೀಡಿದ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳಿಕೆ ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಮುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿಜಬಗಳು/ಡಿಡಿಪಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸಕ್ಕಿ-3.4: ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಬೇಡಿಕೆಗಳು

2017-18ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮುಸ್ತಕಗಳು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಮುಸ್ತಕಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ₹0.76 ಕೋಟಿಯು ನಿಷ್ಘಳವಾಯಿತು.

⁵⁷ 2017-18ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಾದ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ಕೋರ್ ವಿಷಯಗಳ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ.

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಉಚ್ಛ್ರಾಯಾಲಯದ ಸೂಚನೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಶೇಕಡಾ ಐದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯು ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಮಸ್ತಕಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಿರವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿತು. ಮುದ್ರಿಸಿದ ಅಧಿಕ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು.

ಗೋದಾಮಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದರೂವ ಹೆಚ್ಚಿಪರಿ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳು

ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಿರವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಟ್ಟಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಆದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಪರಿಯನ್ನು, 19 ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡಾಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಒತ್ತುದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ವಿತರಣೆಯಾದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಬಳಿಕವೂ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳು ಸೂಕ್ತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದೇ/ ಬೇರ್ವಡಿಸದೇ ಗೋದಾಮು ಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು.

(2) ಅಧಿಕ ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್‌⁵⁸ ಕಾಗದವನ್ನು ಬಳಸಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳ ಮುದ್ರಣ

2015–16ನೇ ವರ್ಷದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 70 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳ ಮುದ್ರಣವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಾಗ (ಜನವರಿ 2015) 2016–17ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು 60 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಕಾಗದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಚನೆ ನೀಡಿತ್ತು. 2017–18ರಲ್ಲಿ ಸೋಸೈಟಿಯು ನೀಡಿದ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ಏರಡು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ವೆಚ್ಚ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಾದ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಟನ್‌ಗೆ ₹65,714ನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ 60 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ದೊಂದಿಗೆ 2016–17ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳ ಮುದ್ರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದರೆ (ಜೂನ್ 2015) ಸೋಸೈಟಿಯು ಒಂಬತ್ತು ಶೀಫ್ರೆಕೆಗಳ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ 60 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಕಾಗದದ ಬದಲು 70 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಕಾಗದವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳ ಶೀಫ್ರೆಕೆಗಳನ್ನು ಆರಕ್ಕೆ ಪರಿಪೂರಿಸಲಾಯಿತು (ಜುಲೈ 2015). ಇದು 56.27 ಎಮ್‌ಟಿ ಹೆಚ್ಚಿಪರಿ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ₹0.37 ಕೋಟಿ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

60 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಕಾಗದವನ್ನು ಬಳಸಿ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಿಂತ (ನವೆಂಬರ್ 2016) ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಆರು ಶೀಫ್ರೆಕೆಗಳ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷ 2016–17ರಿಂದ 60 ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಕಾಗದವನ್ನು ಬಳಸಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಜನವರಿ 2015ರಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಕಾರವು ತಾನೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಡಿಡಿಪಿ/ಬಿಇಒಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿನ ಲೋಪಗಳು ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸೋಸೈಟಿಯು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೂ ರೂ.1.13 ಕೋಟಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

⁵⁸ ಜಿಎಸ್‌ಎಮ್ ಎಂದರೆ ಕಾಗದದ ಸಾಂಪ್ರದೆ ಚರ್ಚರ ಮೀಟಿಂಗ್/ಗ್ರಾಹಣ

ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ

3.9 ತಪ್ಪಿಸುಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಪರಿಹಾರ ಪಾಠತಿ

ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿದ್ದುದು ಭೂಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ₹10.53 ಕೋಟಿ ತಪ್ಪಿಸುಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಪರಿಹಾರ ಪಾಠತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿಮಿಸಿತು.

ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1894ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕಾಗಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಹಿವೆ:

ಪರಿಜ್ಞೇದ	ನಿಬಂಧನೆ
4(1)	ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅದರ ಸರ್ವನಂಬರ್ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು
6(1)	ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಗುರುತು ಮಾಡಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸೂಕ್ತ ಸರ್ಕಾರವು ಭೂಮಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕು.
11	ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆಂದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೀರುತ್ತಾರೆ ಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಐತೀಪ್ರವಾಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು.
13-ಎ	ಐತೀಪ್ರವಾಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಪರಿಜ್ಞೇದ 18ರಡಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಮೊದಲು ಐತೀಪ್ರವಾಸನಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತನ್ನದೇ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಆದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅದೇಶಪ್ರೋಂದರ ಮೂಲಕ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೂರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವರ್ತೂರು ಹೋಬಳಿಯ ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಅಮಾನಿಖಾನೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ 56 ಎಕರೆ 22 ಗುಂಟೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2008) ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆ (ಎಪ್ರಿಲ್ 2010) ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ, ಹಂತ-4, ಫಟ್ಟ-2ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 120 ಎಮ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೊಳಜೆನೀರು ಸಂಸ್ಥರಣಾ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪರವಾಗಿ ಈ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ವಾಧೀನವು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೂರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವರ್ತೂರು ಹೋಬಳಿಯ ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಅಮಾನಿಖಾನೆ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವ ನಂಬರ್ 293ರಲ್ಲಿನ 1 ಎಕರೆ 29 ಗುಂಟೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತೆಂದು ವಿಶೇಷ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ದಾವಳಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು (ಜೂನ್ 2017). ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2008) ಮೇಲಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತರಿ⁵⁹ (31 ಗುಂಟೆಗಳು) ಮತ್ತು ಭಾಗಾಯ್ತು⁶⁰ (38 ಗುಂಟೆಗಳು) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ (ಎಪ್ರಿಲ್ 2010) ತರಿ (31 ಗುಂಟೆಗಳು) ಮತ್ತು ಲಿರಾಬ್⁶¹ (38 ಗುಂಟೆಗಳು) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕಂದಾಯ ದಾವಳಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆ 29

⁵⁹ ಆದ್ಯತೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ.

⁶⁰ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ.

⁶¹ ಒಳಭೂಮಿ, ಕೊಳಗಳು, ಕಲ್ಲುಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಾಗದ ಭೂಮಿ.

ಗುಂಟೆಗಳನ್ನು ತರಿ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಹೀಗೆ ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಾಗ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದಿತು. ವಿಶೇಷ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಮೇಲೆನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ (ಜೂನ್ 2011) ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಕೋರಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ, ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಐತೀಪ್ರವ್ರಾಯ ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2014). ಇದು, ಐತೀಪ್ರವ್ರಾಯ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪಾಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964ರ ಪರಿಜ್ಞೇದ 13-ಎಗೆ ಇದು ವೃತ್ತಿರ್ತಿಕಾಗಿತ್ತು.

ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2010ರಲ್ಲಿ ಐತೀಪ್ರವ್ರಾಯ ಜಾರಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಐತೀಪ್ರವ್ರಾಯ ಅನ್ನಯ ವಿರಾಬ್ದ ಭೂಮಿಯ ಮೂಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ₹12.50 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ₹1.25 ಕೋಟಿ ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಭೂಮಿಯ ಸರಿಯಾದ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಅನ್ನಯ ಪರಿಹಾರವು ₹3.47⁶² ಕೋಟಿಗಳಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಐತೀಪ್ರವ್ರಾಯ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಿಂದ ಸಂಕಟಕ್ಕೂಳಿಗಾದ ಭೂಮಾಲೀಕರುಗಳು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಉಚ್ಛರಣೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ (ಆಗಸ್ಟ್ 2014) ಪಾಥಾಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಂತಿಮ ಪರಿಹಾರದ ಐತೀಪ್ರವ್ರಾಯ ಸಹ ರದ್ದುಪಡಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿದರು. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಉಚ್ಛರಣೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ನೋಟೆಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ಆ ದಿನದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಏಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾನೂನಿನ ಅನ್ನಯ ಐತೀಪ್ರವ್ರಾಯ ಹೊರಡಿಸುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಆದೇಶದ ದಿನದಂದು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಎಸೋವಲೋಎಂಬರವರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಷಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯ ಹಕ್ಕು, ಮನವಸತಿ ಮತ್ತು ಮನವಸತ್ಯಸ್ಥಾನ ಅಧಿನಿಯಮ (ಎಲೋ ಅಧಿನಿಯಮ), 2013ರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ₹14 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಪೂರಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016). ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಭೂಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ಸೆಪ್ಪಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2016ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ, ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ್ದ ಮತ್ತು ಎಲೋ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದುದು ಭೂಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ₹10.53 ಕೋಟಿ⁶³ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರಣಗಳಿಂದ 6(1) ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯು ತಿಳಿಸಿತು:

- ಭೂಮಿಯ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಮಾಲೀಕರು ಯಾವುದೇ ಅಜ್ಞಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ.
- ಭೂಸ್ವಾಧೀನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಳ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

⁶² ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆ ₹2.15 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ₹1.32 ಕೋಟಿ ಸೂಲೇಂಜಿಯರ್, ಬಡ್ಡಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

⁶³ ₹14 ಕೋಟಿ - ₹3.47 ಕೋಟಿ = ₹10.53 ಕೋಟಿ.

- ಆರ್ಥಿಕ/ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅಧಿಕ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ಅಧಿಕಾರಿ/ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲುವುದಾಗಿಯೂ ಸಹ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎತ್ತೇಷ್ಟ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಗಮನಿಸಿದ್ದರು ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂತೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಬಹುದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಆರ್ಥಿಕಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ವರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರಲ್ಲಿ ‘ವಿರಾಜ್ ಭೂಮಿ’ ‘ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಪರಿಹಾರದ ಪಾಠೀಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಿತ್ತು.

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್‌ ಇಲಾಖೆ

3.10 ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚೆ

ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯ ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ರವರು ದಾಖಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೌದಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದ ₹47.55 ಕೋಟಿ ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಕನಾರ್ಕಟ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1980ರ ಮೇಲಿನ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯ ಸ್ವೀಕರಣ 4.4 ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಸಂಕಲಿಸಿರುವ ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2003 ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯೇತರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮತಿ ದೊರೆಯುವವರೆಗೂ ಅರಣ್ಯೇತರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರದ ಸಮಿತಿಯು (ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಇಸಿ) ಇತರೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫೆಲ್ಡ್‌ರೈಡ್‌ ಸೇರಿದಂತೆ ನೀರಿನ ಅನೇಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒಟ್ಟಾಗಿ ದಾಖಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ (1) ತೆಲಗಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ 56 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ (ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ₹27.25 ಕೋಟಿ) ಮತ್ತು (2) ಹರಕನಲು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ 29 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ (ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ₹23.31 ಕೋಟಿ) ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2008). ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಗಳ ಲಭ್ಯತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಇಸಿ ತಿಳಿಸಿತು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿದ ಸಮಾಲೋಚಕರಿಂದ ವಿರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು.

ದಾವಣಗೆರೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈಮ್ಯಲ್ಕೃ ವಿಭಾಗದ⁶⁴, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರ ಕಳೇರಿಯ ದಾಖಿಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಆಗಸ್ಟ್ 2016) ಮತ್ತು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿಯು (ದರಪಟ್ಟಿಗಳ ನಕಲುಗಳು, ಸಮೀಕ್ಷೆ ವರದಿ, ಡಿಪಿಆರ್, ಒಪ್ಪಂದಗಳು, ರನ್‌ಎಂಜ್ ಅಕೋಂಟ್ ಬಿಲ್, ಮುಂತಾದವು) (ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2017) ತೆಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ 56 ಗ್ರಾಮಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ (ಜೂನ್ 2009) ಮತ್ತು ಹರಕನಲು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ 29 ಗ್ರಾಮಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2009) ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಪಿಆರ್-ಇಡಿಯ ಇಜರವರು ಡಿಪಿಆರ್-ಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಕರೊಬ್ಬರಿಗೆ (ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕ್ನ್‌ಸಲ್ಟೈಂಟ್‌, ಮೈಸೂರು) ವಹಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದವು.

ಮೇಲಿನ ಸಮಾಲೋಚಕರು ತಯಾರಿಸಿದ ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳ ಡಿಪಿಆರ್-ಗಳೂ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2011) ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಯನ್ನು ಆಕರವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗಭರ್‌ಗುಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೇ ಹೆಡ್‌ವರ್ಕ್‌ ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂಸ್ರರಣಾ ಸ್ಥಾವರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದವು. ಡಿಪಿಆರ್-ಗಳು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದವು ಆದರೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭಾವಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದವು ಏಕೆಂದರೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಾಗೆ ವಿವರವಾದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಯೋಜನೆಯ ಸಬ್‌-ಮಿಶನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಿತು (ಜೂನ್ 2010). ಬೆಂಗಳೂರು ಪಿಆರ್-ಇಡಿಯ ಸಿಜರವರು ತೆಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ 56 ಗ್ರಾಮಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ₹30.17 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹರಕನಲು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ 29 ಗ್ರಾಮಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ₹26.75 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದರು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2011). ಇದಲ್ಲದೆ, ಟಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಮೌದಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭಾವಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡುವ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಖ್ಯ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ರೌಂಕ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ನೀರು ಸಂಸ್ರರಣಾ ಸ್ಥಾವರದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ (1.514 ಹಕ್ಕೀರ್), ಭೂಮಟ್ಟಿದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ರಿಸರ್ವ್‌ಯಲ್‌, ವಿಭಾಗೀಯ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ರೌಂಕ್, ಪ್ರೈವೆಲೇನ್ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಾಗಿ (2.327 ಹಕ್ಕೀರ್) 3.841 ಹಕ್ಕೀರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಭಾವಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಗ-ಪ್ರಳಿಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯ ಪಿಆರ್-ಇಡಿಯ ಇಜರವರು ಭಾವಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಲಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಟಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು⁶⁵ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಎರಡೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿತ ವೆಚ್ಚವಾದ ₹29.55 ಕೋಟಿ (ಮಂಜೂರಾದ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ 15 ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ) ಮತ್ತು ₹31.60 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ (ಮಂಜೂರಾದ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ 16.58 ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ), ಮಳ್ಗಾಲವನ್ನೊಳಗೊಂಡು 11 ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು 25 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಅಂದರೆ ಜನವರಿ 2014ರೊಳಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪೊಣಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಮೆ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕ್ನ್‌ಸ್ಟ್ರೆಕ್ನ್‌ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಇವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರು (ಜನವರಿ 2013).

ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಜುಲೈ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಭಾವಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಪೊಣ

⁶⁴ ಪಿಆರ್-ಇ ಇಲಾಖೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ನಿರ್ವಹಕೆಗಾಗಿ ದಿನಾಂಕ 4.3.2014ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದ ಅನ್ವಯ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈಮ್ಯಲ್ಕೃ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು.

⁶⁵ ಹರಕನಲು ಮತ್ತು ಇತರೆ 29 ಗ್ರಾಮಗಳು ಏತ್ತಿರ್ಲಾ 2012ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತೆಲಿಗಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ 56 ಗ್ರಾಮಗಳು ಜುಲೈ 2012ರಲ್ಲಿ

ಗೊಂಡಿರಲ್ಲ. ಜುಲೈ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ₹23.82 ಕೋಟಿ (ತೆಲಿಗು ಮತ್ತು ಇತರೆ 56 ಗ್ರಾಮಗಳು) ಮತ್ತು ₹23.73 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು (ಹರಕನಲು ಮತ್ತು ಇತರೆ 29 ಗ್ರಾಮಗಳು) ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಭೂಮಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕಿತ್ತರೆ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಷ್ಠಲ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ⁶⁶ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದರುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ವಿಳಂಬಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ, ಸಂಹಿತೆಯ ನಿಂಬಧನೆಗಳಿಧರೂ ಹಾಗೂ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪದೇಪದೇ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕಿತ್ತರೆ ಇಲಾಖೆಯು ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನ ಇಜರವರ ವಿಫಲತೆಯು ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಇದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಯೋಜನೆಗಳು ಅರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ತತ್ವರಿಣಾಮವಾದ ₹47.55 ಕೋಟಿಗಳ ನಿಷ್ಠಲ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತಲ್ಲದೆ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನತೆಗೆ (1,02,695) ಸುರಕ್ಷಿತ ಹುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ₹34.51 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ತೇವಣಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2018). ನವೆಂಬರ್ 2018ರೊಳಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಬೇಸಿಗೆಯ ಒಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿತು.

ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯಲ್ಲದೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಉತ್ತರವು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 1.514 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳ ಅರಣ್ಯಭೂಮಿಯ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟಕ್ಕೆ (ಫಟ್ಟ-1) ಕೇವಲ 1 ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 2.327 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳ ಅರಣ್ಯಭೂಮಿಗೆ 4 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ ಮತ್ತು ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂತಿಮ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018).

3.11 ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರಣ ತಪ್ಪಾದ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾರಾಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಕನಾರ್ಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983ರನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರಣವನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ, ಪರೀಕ್ಷ್ಯ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 197 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ₹2.69 ಕೋಟಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದವು.

ಕನಾರ್ಟಕ (ಕೆಲವು ಉಪಕರಗಳ ವ್ಯಾಧಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1976ರ ಪರಿಜ್ಞೇದ 2, ಕನಾರ್ಟಕ ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961ರ (ಕೆಸಿಪಿಇ, 1961) ಅಧ್ಯಾಯ-3ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು (1) ಭೂಕಂದಾಯ, (2) ಅನುಸೂಚಿ ಎ ಯಲ್ಲಿ

⁶⁶ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ-2009ರ ಕಂಡಿಕೆ 2.3, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ-2010ರ ಕಂಡಿಕೆ 2.3, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ-2012ರ ಕಂಡಿಕೆ 2.4 ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ-2016ರ ಕಂಡಿಕೆ 3.1.8.3(ಬಿ).

ತಿಳಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಕಂದಾಯ, ಮತ್ತು (3) ಅನುಸೂಚಿ ‘ಬಿ’⁶⁷ ಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ತೆರಿಗೆಯ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯ ಮೇಲೆ 10 ಪೈಸದ ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿವೆ. ಪರಿಜ್ಞೇದ 17-ಎ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡಾ 10ರಷ್ಟನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನಾಗಿ ಕಡಿತಗೆಂಳಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಥಿಕಾರವು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದುವರೆದು, ಕನಾರಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983ರ⁶⁸ (ಕೆಜಾ, 1983) ಪರಿಜ್ಞೇದ 146(1) ಕೆಸಿಪಿಎಟ, 1961ನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು ಮತ್ತು ಕೆಜಾ, 1983ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

60 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ದಾಖಿಲೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಜೂನ್/ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2017) ಮತ್ತು 2012-13ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಗೆ 137 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ (ಜೂನ್/ಜುಲೈ 2017) ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯು ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ₹2.69 ಕೋಟಿ⁶⁹ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತೋರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯು ತನ್ನ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳ ಮೂಲಕ (ಮೇ 2003ರಿಂದ ನವೆಂಬರ್ 2016ರವರೆಗೆ ಏಳು ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು) ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗೆ ಶೇಕಡಾ 10ರಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿತು. ಈ ನಿರ್ದೇಶನವು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕೆಜಾ, 1983ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು ಏಕೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರದ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಶಾಸನಬಂಧ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು 1 ಜೂನ್ 1995ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ಕೇವಲ 49 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕ ಶೀಫ್ಸ್-ಕೆಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದವು ಮತ್ತು ₹41.73 ಲಕ್ಷವನ್ನು⁷⁰ ಅಂತಿಕವಾಗಿ ಜಮೆ ಮಾಡಿದವು. ಇತರೆ 148 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಜಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ವೇತನ ಪಾವತಿ, ನೀರಿನ ಶುಲ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವೆಚ್ಚದ ಕಡೆಗೆ ₹1.07 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡವು ಮತ್ತು ಅನುಬಂಧ-3.20ಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ₹1.20 ಕೋಟಿಯನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಹೀಗೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತೋರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಸೂಚನೆಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕಾನೂನುಭಾಗಿರವಾಗಿ ₹2.69 ಕೋಟಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ಜಮೆ ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಅತ್ಯಮಾವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿಸಿತು. ಇವು ಕೇವಲ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಪ್ರಕರಣಗಳಾಗಿದ್ದು ಬೇರೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿರದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹದೇ ತಪ್ಪಾಗಿರುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲ 6,022 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಉಪಕರಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 10ರಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು) ಮಾರ್ಚ್ 2018ರೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು (ಪಿಟ್ಲ್ 2017). ಮೇಲಿನ

⁶⁷ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು.

⁶⁸ ಕನಾರಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983 1 ಜೂನ್ 1995ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.

⁶⁹ ಪಿಟ್ಲ್ 2012ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

⁷⁰ 23 ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ₹16.25 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಜಮೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ದಾಖಿಲೆಯ ಪುರಾವೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸೂಚನೆಗಳ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕಶೀಫ್‌ಕೆಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು (ಜಾನ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2018). ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಜಮೆ ಮಾಡಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು (ಜನವರಿ 2019) ಮತ್ತು ಕನಾರಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಉಪಕರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ಉಪಕರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಈ ಅಭಾವಸವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವುದು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿತು.

ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

3.12 ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೇಳೆ

ಕನಾರಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರುಗಳು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕನಾರಟಕ ಗೃಹಮಂಡಳಿ ಇವುಗಳು ಬೇಡಿಕೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸದಿರುವುದರಿಂದ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ₹1.86 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಟ್ಟಡವು ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂತು ಕಾಲ ಬಳಕೆಯಾಗದೇ ಉಳಿದಿತ್ತು.

ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಅವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿನ್ಯಾಸ. ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಸೂತ್ರವೇ ಎಂದು ಕನಾರಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆ, 2014ರ ಕೆಲಮು 61 ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಮೌದಲು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಮಣಿನೆನ್ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಸಹ ಕನಾರಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆ, 2014ರ ಕೆಲಮು 90(4) ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳ ತಳಪಾಯದ ಮಣಿನೆನ್ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ (ಮಣಿನೆನ್ ಭಾರ ಹೊರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) ತಳಪಾಯ ಮತ್ತು ರಚನಾ ವಿನ್ಯಾಸ, ರಚನೆಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕಕ್ಕೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜು ಬಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ‘ಸಂಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ಗಳ ಮೇಲಿನ ಉಪಯೋಜನೆ’ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಹಣಕಾಸಿನ ನೇರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿಲ ಭಾರತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್/ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ (50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿರುವ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ ಒಂದಕ್ಕೆ ₹೪೦೦೦ ಕೋಟಿಯಂತೆ) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 57 ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೃಗ್ರಹಿತಾಗಿಂಡಿತು. 36 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮಾರ್ಣಿಗೊಂಡಿದ್ದರೆ 21 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮಾರ್ಣಿಗೊಳ್ಳುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿದ್ದವು ಎಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ (ಡಿಎಂಎಸ್) ದಾಖಲೆಗಳು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಾರ್ಣಿಗೊಂಡ 36ರಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಮೂರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿತು, ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಧರ್ಮಪ್ರಕಾಶ ಅರಳಗುಪ್ತ ಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಸರ್ಕಾರೀ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ (ಡಿಎಸಿಜಿಪಿ)-ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌-ನಾಗಮಂಗಲ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ ತುಮಕೂರು. ಎರಡು ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿನ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

● ಡಿಎಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ಜಿಕ್ಕಾಪ್ರಗಳೂದು

ಡಿಎಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕನಾರಿಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರುಗಳು ಮತ್ತು ಬಳ ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗೆ (ಇಲಾಖೆ) ವಹಿಸಿದರು. ಡಿಟಿಇ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ 703 ಚದರ ಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತಾರದ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2011). ಎಲ್ಲ ಟೆಂಡರ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ ನಂತರ ಇಲಾಖೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ಬಿಡ್ಡರ್‌ಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಮೋತ್ತವಾದ ₹1.05 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2012). ಈ ಟೆಂಡರ್ ಮೋತ್ತವು 2009–10ರ ದರಪಟ್ಟಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದ್ದ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ತೇಕಡಾ 10ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಿತು. ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕವು ನಿವೇಶನವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳುಗಳಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಅನುದಾನವಾದ ₹0.90 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಜನವರಿ 2012ರಿಂದ ಜೂನ್ 2014ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯೆ ಜಮೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ತಳಪಾಯದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕ್ರೇಸ್‌ಎಂಡಾಗ ಮುಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಾರವು ಸಡಿಲ ಕಮ್ಪ್ ಮುಣ್ಣಿನ ಪದರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ತಳಪಾಯದ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯಿರುವುದನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಗಮನಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ಇಲಾಖೆಯು ತಳಪಾಯವನ್ನು ಪುನರ್ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸಹ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿತು ಹಾಗೂ ಅದರಂತೆ ₹1.50 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೋತ್ತದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಮೊದಲು ಮುಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ₹೩೦ಂದು ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆ ತಾನೇ ಭರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನುದಾನಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದೇಶದ ಷರತ್ತುಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದವು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬದಲು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ₹೩೦ಂದು ಕೋಟಿಗೆ ನಿರ್ಬಂದಿಸಲು ಡಿಟಿಇರವರು ಕಾಮಗಾರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು 703 ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಡತಗೊಳಿಸಿದರು. ಹಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬದಲು 36 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದು ಯೋಜನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ₹0.97 ಕೋಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು (ಜೂನ್ 2014) ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಬಾಕಿ ಇವೆ ಎಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಡಿಎಸಿಪಿಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದರು (ಜುಲೈ 2014). ಆದರೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು/ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2014, ಜುಲೈ 2015, ಫೆಬ್ರವರಿ 2016 ಮತ್ತು ಜೂನ್ 2018⁷¹) ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು 2015–16ರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದ್ದಿತು. ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಜಂಟಿ ತಪಾಸಣೆಯೊಂದನ್ನು⁷² (ಜುಲೈ 2018) ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು:

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು.
- ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮತ್ತು ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಕಟ್ಟಡದ ಶಾಚಾಲಯದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಶಲವಾದ ಬಿರುಕೊಂಡು ಏರ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

⁷¹ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

⁷² ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ತಂಡ.

ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಂಟಿ ತಪಾಸಣೆಯು ದೃಢಪಡಿಸಿತು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡವು ಮಾರ್ಗಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಬಳಿಕೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಡಿಟಿಇರವರ ಹೇಳಿಕೆಯು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತಪ್ಪಾಗಿತ್ತು.

ಡಿಎಸಿಜಿಪಿರವರ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಪರದಿಯು ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಎಬಿಸಿಟಿಇ ನೀತಿಗಳ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡವು ಕನಿಷ್ಠ 50 ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಡಿಟಿಇರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿತ್ತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016) ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನವುಗಳಿಗೆ ಡಿಟಿಇರವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುದಾನದ ಅಂತಿಮ ಕಂತನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಅಂದಾಜುಗಳು ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವೋದಲು ಮಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಫಲತೆಯು ವೆಚ್ಚವು ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ತಪ್ಪಿರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಯಿತು. ಇದು ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೇ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂತಿಮ ಕಂತಿನ ಅನುದಾನಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಟ್ಟಡವು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿರಿಣಾಮವಾಗಿ ₹0.97 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

● ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ನಾಗಮಂಗಲ

ಡಿಎಸಿಜಿಪಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಲುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಹೆಚ್ಚಬಿ ₹0.89 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವು ಸಹ ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2014/ಜುಲೈ 2015) ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವು ಮಾರ್ಗಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು, ಬಾಗಿಲು ಮತ್ತು ಕಟಕಿಗಳನ್ನು ಕೆಳವು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಡವು ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರೆದು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಉಚಿತ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೌಲಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು. ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೇಡಿಕೆ ಸಮಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಯವವರು ಇಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಭರಿಸಿದ ₹0.89 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವು ನಿಷ್ಳಳವಾಗುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಹೀಗೆ, ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಎರಡೂ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

ಡಿಎಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ನಿರ್ಮಾಣದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪರದಿಯಲ್ಲದೇ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2018). ಮುಂದುವರೆದು, ಅದು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ತಿಳಿಸಿತು:

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಬಾಗಿಲು ಮತ್ತು ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ವಿದ್ಯುತ್ಪಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ತಂಗಲು ಯಾವುದೇ ಬಾಲಕೆಯರು ಇಚ್ಛಿಸದ ಕಾರಣ ಕಟ್ಟಡದ ಸೂಕ್ತ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಆರು ಕೊರತಡಿಗಳ ಬಾಲಕೆಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಉಳಿದ ರೂ10 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಹೊದಲನೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ 50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಮೂರು ಕೊರತಡಿಗಳನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸದೇ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರವು ಖಚಿತಪಡಿಸಿತ್ತಲ್ಲದೇ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸದೇ ಬಾಲಕೆಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಖಚಿತಪಡಿಸಿತು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸಹ ಬಾಲಕೆಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವು ಕೇವಲ 36 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕ್ರೀಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉಳಿದ ಅನುದಾನಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು ಕ್ಷೇಣಾಗಿದೆ.

ನಿರ್ವೀಕಿತ

ಚೆಂಗಳೂರು
ದಿನಾಂಕ 1 ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2019

(ಇ.ಪಿ.ನಿರ್ವೀಕಿತ)
ಪ್ರಧಾನ ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರು
ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ್ಯರು

ಮೇಲು ಸಹಿ ಮಾಡಿದೆ

ನವದೆಹಲಿ
ದಿನಾಂಕ 4 ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2019

(ರಾಜೀವ್ ಮಹಿಂದ್ರಾ)
ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರು

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಅನುಬಂಧ-1.1

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-1.7.1, ಮಟ-9)

31 ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಬಾಕಿಯಿರುವ ತಪಾಸನ್ತಾ ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಡಿಕೆಗಳ ವರ್ವಾವಾರು ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಸರು	ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ		1ರಿಂದ 2 ವರ್ಷಗಳು		2ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳು		5ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳು		10 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ	
		ಐಆರ್ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗ	0	0	0	0	4	14	0	0	1	1
2	ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0
3	ಆಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್	0	0	0	0	2	5	0	0	1	1
4	ಕೆಣಿ	0	0	3	10	5	28	6	32	3	7
5	ಪಶುಸಂಸೋಧನೆ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ	0	0	2	14	2	17	1	7	1	6
6	ಆರ್ಕಿವ್ ಮತ್ತು ಮೃತ್ಯುಸಿಹಿಯವರ್ಗ	0	0	1	7	6	52	2	9	5	8
7	ಪತ್ರಾಂಶಗಳು	0	0	0	0	2	5	0	0	0	0
8	ಗ್ರಾಹಕ ವೇದಿಕೆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	ವಿಕಲಜೀತನ ಕಲ್ಯಾಣ	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4
10	ಜೆಲ್ಲಾಡಳಿತ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳು	0	0	2	14	13	119	12	39	44	135
12	ಬೈಷಣಿ ನಿಯಂತ್ರಕರು	0	0	4	5	7	11	0	0	3	3
13	ಬುನಾವಣೆ	0	0	2	12	1	7	3	11	3	10
14	ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ	0	0	25	160	35	134	27	41	8	10
15	ಕಾರ್ಮಿಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಮೆ	0	0	20	50	12	29	4	6	1	1
16	ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯನೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಂಪುರ್ಗಳು	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	ಹಣಕಾಸು	10	63	3	27	6	32	1	2	14	28
18	ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ವಿಶೀಯ ನೀತಿ	0	0	0	0	3	24	2	7	0	0
19	ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಸೇವೆಗಳು	0	0	8	36	5	23	2	3	0	0
20	ಮೀನುಗಾರಿಕೆ	0	0	0	0	1	7	1	9	1	1
21	ರಾಜ್ಯಾಲರ ಕಫ್ಲೆರಿ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	ಅತಿಥಿ ಗೃಹ	0	0	0	0	2	11	2	7	5	10
23	ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ	58	434	60	448	125	659	99	269	63	143
24	ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ	35	342	135	969	162	1030	92	291	109	413
25	ಹೋಮಾಗಾರ್ಡ್	0	0	1	5	1	4	6	9	2	2
26	ತೊಂಟಗಾರಿಕೆ	0	0	2	8	3	19	0	0	0	0
27	ವಸತಿ	1	17	4	34	6	44	13	67	49	132
28	ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಚಾರ	0	0	1	7	3	21	7	27	8	14
29	ಭಾರತೀಯ ಬೈಷಣಿ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಹೊಮುಂಡೋಪಡಿ	6	40	17	89	20	60	6	9	9	12

ಅನುಬಂಧ-1.1 ಮುಂದುವರೆದೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಸರು	ಚಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ		1ರಿಂದ 2 ವರ್ಷಗಳು		2ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳು		5ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳು		10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ	
		ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
30	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ	2	17	3	31	33	216	19	102	15	51
31	ಕನಾಟಕ ಗೆಂಟೊ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	ಕನಾಟಕ ಆಡಳಿತಾಶ್ವಕ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	ಕನಾಟಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ ಯೋಜನೆ	12	80	0	0	18	99	8	19	6	111
34	ಕನಾಟಕ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ	0	0	0	0	2	5	0	0	0	0
35	ಕನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಯಮಿತ	0	0	0	0	1	29	2	10	1	1
36	ಕಾರ್ಮಿಕ	4	19	5	81	5	55	3	16	2	22
37	ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರ	0	0	9	44	28	119	87	214	78	151
38	ವಿಧಾನಸಭಾ ಸಚಿವಾಲಯ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	ಲೋಕಾಯುಕ್ತ	0	0	1	3	3	14	0	0	1	1
40	ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ	1	24	22	251	24	252	50	215	63	106
41	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಂಡಳೆ ಕಾರ್ಪೊ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	ಹಿಂಜಣಿ ಪಾವತಿಗಳು	0	0	1	7	3	15	0	0	0	0
43	ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣತಾಸ್ತ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	ಮೊಲೀಸ್	0	0	23	145	38	172	31	54	14	28
45	ಪದವಿ ಮೊರ್ವ	20	355	24	110	91	393	35	60	26	39
46	ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ತೇವಿನಾಮಗ್ರಿ	0	0	5	24	4	20	4	15	14	20
47	ಜ್ಯೇಷ್ಠ	0	0	9	60	3	18	9	15	1	2
48	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	1	6	62	316	60	236	30	58	7	14
49	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ	0	0	0	0	2	11	1	1	0	0
50	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು	2	16	12	68	30	140	6	17	1	1
51	ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ಯ	0	0	0	0	0	0	0	2	9	
52	ಕಂದಾಯ	0	0	81	1167	163	1765	213	1073	163	968
53	ಸ್ವೀಕರ ಕಲ್ಯಾಣ	9	30	1	3	2	7	2	2	0	0
54	ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ	0	0	3	26	8	111	13	69	5	9
55	ರಾಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯಪತ್ರಗಳು	0	0	0	0	1	9	1	1	0	0
56	ನಗರ ಯೋಜನೆ	0	0	1	7	2	5	2	3	0	0
57	ಅನುವಾದ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
58	ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	2	37	4	49	12	165	26	144	36	87
59	ನಗರ ಭೂ ಸಾರಿಗೆ	0	0	3	28	2	14	2	3	0	0

ಅನುಬಂಧ-1.1 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಸರು	ಚಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ		1ರಿಂದ 2 ವರ್ಷಗಳು		2ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳು		5ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳು		10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿ	
		ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಐಆರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
60	ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
61	ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಪನೆ	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0
62	ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಪನೆ	0	0	1	9	1	14	1	5	3	3
63	ಪರಿಶೀಲನೆ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಪಂಗಡಗಳ ಕಲ್ಪನೆ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
64	ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಪನೆ	19	127	22	163	17	121	26	74	44	110
65	ಯುವಜನ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆ	0	0	1	23	1	15	0	0	1	17
	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ	183	1613	583	4510	981	6378	857	3015	816	2691

ಅನುಬಂಧ-1.2

(ಲ್ಯಾಂಗ್ಲಿಷ್: ಕಂಡಿಕೆ-1.7.3, ಪುಟ-9)

31.12.2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಇಲಾಖಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ವಿವರಗಳು
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಶ್ಲಿಕ ಕಂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಇಲಾಖೆ	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	ಒಟ್ಟು
1	ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಖಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ (ವ್ಯಾದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ)	-	-	-	02	-	-	02
2	ಗೃಹ	-	-	-	-	-	01	01
3	ಕಂದಾಯ	02	02	-	-	-	01	05
4	ಸಮಾಜ ಕೆಲ್ವಣ	-	-	-	-	01	-	01
5	ಹಿಂದುಇದ ವರ್ಗಗಳ ಕೆಲ್ವಣ	-	-	-	-	-	01	01
ಒಟ್ಟು		02	02	-	02	01	03	10

ಅನುಬಂಧ-1.3

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-1.7.4, ಪುಟ-9)

31.12.2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಳು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಕಂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಇಲಾಖೆ	95- 96	98- 99	00- 01	01- 02	03- 04	04- 05	05- 06	06- 07	07- 08	08- 09	09- 10	10- 11	11- 12	12- 13	13- 14	14- 15	15- 16	16- 17	ಒಟ್ಟು
1	ಕೃಷಿ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	02
2	ಪಶು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಪಶುಪ್ಯಾಡ್ಕೀಯ ಸೇವೆಗಳು	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	02
3	ಶಿಕ್ಷಣ	-	-	-	-	1	-	2	1	1	3	2	-	-	1	3	2	-	2	18
4	ಇ-ಆಡಳಿತ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	01
5	ಹಣಕಾರ್ಯ	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	03
6	ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	04
7	ಗೃಹ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	1	-	1	05
8	ತೊಟಗಾರಿಕೆ	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	02
9	ವಸತಿ	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	1	-	1	1	1	-	1	08
10	ಮಾಹಿತಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	03
11	ಕಾರ್ಮಿಕ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	02
12	ಕಂದಾಯ	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	4	4	-	-	2	1	14
13	ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	02
14	ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	4	5	4	2	1	2	3	23
15	ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	01
16	ಆರೋಗ್ಯ ಜೀವಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01
17	ವ್ಯಾಡೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	-	-	05
18	ಸಿಭುಂದಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳು	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	01
19	ವೆಲೇಷ್ ಜೀವನರ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಸಬ್ಲೋಕೆಗಳ ಇಲಾಖೆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	01
20	ಮಾರ್ಪಾಠ, ಲೇಖನಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	02
21	ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	01	
	ಒಟ್ಟು	1	1	1	-	1	3	6	4	4	5	4	8	10	15	10	10	7	11	101

ಅನುಬಂಧ-2.1

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.1, ಪಟ-15)

ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮುಂದುವರೆಸಬಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಧ್ಯೇಯ ಸಂಖ್ಯೆ-4 ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ

- 2030ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಲಕಿಯರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕರು ಉಚಿತ, ನ್ಯಾಯಸಮೃತ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೊರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಿತ ಮತ್ತು ಗುರಿ-4ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕೆ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಬೇಕು.
- 2030ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಲಕಿಯರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಾಲ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕು.
- 2030ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮರುಷರಿಗೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಕೃಗೆಟುಕುವ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ತಾಂತ್ರಿಕ, ವೃತ್ತಿಪರ ಮತ್ತು ತೈತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.
- 2030ರೊಳಗೆ ಉದ್ಯೋಗ, ಯೋಗ್ಯ ಹುದ್ದೆಗಳು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯುವಕರು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.
- 2030ರೊಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಚಿತ್ತನರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿಗೆ ಸಮಾನ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- 2030ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ವಯಸ್ಕರು, ಮರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಂದೂ, ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- 2030ರೊಳಗೆ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನಶೈಲಿ, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾಗತಿಕ ಪೌರತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೊಡುಗೆಯ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಲಿಕೆದಾರರು ಹೊಂದುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳ, ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ, ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- 2020ರೊಳಗೆ ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ತಾಂತ್ರಿಕ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜಟಿಲತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ದಾಖಲಾತಿಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಷ್ಟಿಕ್ಕೊಂಡ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು.
- 2030ರೊಳಗೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ದ್ವೀಪ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೂರ್ಕೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಅನುಭಂಗ-2.2

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.5, ಪುಟ-17)

ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆ	ಆಯ್ದೆ ಮಾಡಿದ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ				ಮಾದರಿ ಶಾಲೆ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	
	ಮೂಲಕೌಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಚೋಧನೆ ಕಲೆ			ಮಾದರಿ ಶಾಲೆ		
	ಸರ್ಕಾರಿ	ಅನುದಾನಿತ	ಅನುದಾನ ರಹಿತ			
ಬೆಳಗಾವಿ	22	16	21	1	2	
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	6	24	124	0	0	
ಉತ್ತರಪ್ರಾಂತಿಕ ನಗರ	7	1	1	1	1	
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	14	15	2	0	0	
ಹಾಸನ	14	6	8	1	1	
ಕೆರ್ನಾಟಕ	17	6	21	2	2	
ಮಾಡ್ಲಿನ್‌ನಗರ	6	14	9	1	1	
ಎರಡು ನಗರ	5	0	4	2	0	
ಒಟ್ಟು	91	82	190	8	7	

ಅನುಬಂಧ-2.3

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.6, ಮುಟ್ಟ-17)

2009-10ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕೀಕರಣ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಬಳಕೆ

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ/ಕನಾಡಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳು	ಆರಂಭಿಕ ಶೀಲ್ಯ	ಫೈಕರಿಸಿದ ಬಡ್ಡಿ	ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ	ಪೆಚ್ಚೆ	ವೆಚ್ಚೆ ಶೇಕಡಾವಾರು
2009-10	72.98	-	0.01	72.99	0.15	0.20
2010-11	42.82	72.84	2.20	117.87	20.94	17.77
2011-12	55.66	96.93	3.77	156.35	76.06	48.65
2012-13	131.03	80.29	4.16	215.48	79.25	36.78
2013-14	479.99	136.23	5.94	622.16	189.57	30.47
2014-15	382.43	432.59	13.97	828.99	344.37	41.54
2015-16	227.09	484.62	14.09	725.80	385.15	53.07
2016-17	249.38	340.65	11.75	601.77	329.69	54.79
2017-18	325.64	272.08	9.42	607.14	328.85	54.16
ಒಟ್ಟು	1,967.02		65.35		1,754.03	

ಅನುಭಂಧ-2.4
(ಲುಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.7.4, ಮಟ-21)
ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಶಾಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯವೆಂದಿರಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು	ಅವಲೋಕನಗಳು
1	ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ತಿಗಡಿ, ಚಿಕ್ಕಾಗ್ಳಿ ವಿಭಾಗ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಯುದ್ದೆಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ: 29301406101	ಶಾಲೆಯನ್ನು 2016-17ರಲ್ಲಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನ ಪಕ್ಕದ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಯೋಜನೆ ಮೇಲಿರುವ ಮೂವರು ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ (ವಿಜಾಪುರ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಷಕರು) ಶಾಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರಡಿಗಳಿಲ್ಲ. ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.
2	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಯುದ್ದೆಸ್ ಸಂಖ್ಯೆ: 29030810001	ಶಾಲೆಯನ್ನು 2014-15ರಲ್ಲಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ
3.	ನಿಲವಡೆ, ಖಾನಾಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ	
4.	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕುಂಬಾರ, ಸಕಲೇಶಪುರ	ಶಾಲೆಯನ್ನು 2009-10ರಲ್ಲಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಶಾಲೆಯು ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊರಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ಅನುಬಂಧ-2.5

(ಲುಲ್ಲೇಳಿ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.8.1(ಎ), ಪುಟ-23)

ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

ತ್ವರು ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ	ಜಿಲ್ಲೆ/ತಾಲ್ಲೂಕು/ಬಳ್ಳಾರ್	ಒಷಣಿದಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯ ಮೌಲ್ಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕ	ಮೂಲ ಗ್ರಾಹಿ ಮೌಲ್ಯ (ಒಟ್ಟು) (ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	ಪರಿಷ್ಕಾರ ಗ್ರಾಹಿ ಮೌಲ್ಯ (ಒಟ್ಟು) (ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ (ವ್ಯಾಪ್ತಿ)	ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಷಣಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ (ವ್ಯಾಪ್ತಿ)	ಬಿಂಬಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿಳಂಬ (ವ್ಯಾಪ್ತಿ)
1	೧-19	ಮೃಸೂರು	ಜುಲೈ-15 - ಪ್ರತಿಲ್ಲಿ-16	3074.22	3460.1	160-489	108	-
2	೧-3	ಬಳಾರಿ	ಜುಲೈ-15 - ಮಾರ್ಚ್-16	3258.2	3721.43	53-500	93-481	0 ಇತ 71
3	೧-16	ಕೋಪ್ಪಳ	ಆಗಸ್ಟ್-15 - ಫ್ರಾಪರಿ 16	2093	2384.36	55-210	128-233	0-87
4	೧-20	ರಾಯಚೂರು	ಮೇ-15 - ಜನವರಿ-16	3045.05	3486.33	52-500	146	0-87
5	೧-2	ಬಳಾರಿ	ಮಾರ್ಚ್-15 - ಮಾರ್ಚ್-16	5322.04	5939.46	59-336	-	0-87
6	ಮದ್ದಾರು	ಮಾಡ್ಯಾ	ನೀಡಿಲ್ಲ	0	0	0	-	-
7	ಸೂರಬಿ	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	ಮಾರ್ಚ್-16	4660.99	5176.5	46-54	-	0
8	ಹಳಿಯಾಳ	ಸಿಸಿರ್	ಫೆಬ್ರವರಿ-16 - ಮಾರ್ಚ್-16	377.35	466.67	46	99	0
9	ಮುಂಡಗೋಡೆ	ಸಿಸಿರ್	ಫೆಬ್ರವರಿ-16 - ಮಾರ್ಚ್-16	199.47	244.23	46	99	0
10	ಸಿದ್ದಪುರ	ಸಿಸಿರ್	ಫೆಬ್ರವರಿ-16 - ಮಾರ್ಚ್-16	184.71	235.27	46	99	0
11	ಸಿಸಿರ್	ಸಿಸಿರ್	ಫೆಬ್ರವರಿ-16 - ಮಾರ್ಚ್-16	538.19	687.11	46	99	0
12	ಯಲ್ಲಾಪುರ	ಸಿಸಿರ್	ಫೆಬ್ರವರಿ-16 - ಮೇ-16	134.2	184.97	117-138	0	0
13	ಬಿ-23	ಕೋಪ್ಪಳ	ಜುಲೈ-16 - ಅಕ್ಟೋಬರ್-17	2376.24	3016.31	33-579	0	0-352
14	ಬಿ-3	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಆಗಸ್ಟ್-14 - ಅಕ್ಟೋಬರ್-17	2504.36	3119.65	0-927	-	0-318
15	ಬಿ-13	ಬತ್ತದುಗಡ್ಡ	ಜೂನ್-13 - ಆಗಸ್ಟ್-13	282.84	359.8	35-106	-	335-350
16	೧-15	ಕೋಲಾರ	ಜೂನ್-15 - ಪ್ರತಿಲ್ಲಿ-17	634.75	690.52	35-693	-	0-350
17	ಬಿ-22		ಮಾರ್ಚ್-16 - ನವೆಂಬರ್-17	2207.9	2929.64	42-1209	-	0-343
18	ಬಿ-28		ಸ್ಪೆಂಬರ್-16 - ಸ್ಪೆಂಬರ್-17	983.05	1211.07	35-898	-	0-350
19	ಬಿ-31	ತುಮಕೂರು	ಮೇ-16 - ಜುಲೈ-17	1646.13	2203.74	0-210	-	0-353
20	ಬಿ-9	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಜೂನ್-16 - ನವೆಂಬರ್-17	670.35	879.28	54-II135	0	472-II135
21	ಬಿ-12	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ಫೆಬ್ರವರಿ-16 - ಅಕ್ಟೋಬರ್-17	2118.06	2677.61	41-1014	0	472-I014
22	ಬಿ-14	ದಕ್ಕಣ ಕನ್ನಡ	ಆಗಸ್ಟ್-15 - ಜೂನ್-17	2650.43	3359.32	42-898	0	472-915
23	ಬಿ-21	ಕೂಡಣ	ಫೆಬ್ರವರಿ-16 - ನವೆಂಬರ್-17	981.83	1224.94	45-1047	0	472-1047
24	ಬಿ-32	ಉಡುಪಿ	ಜನವರಿ-16 - ನವೆಂಬರ್-17	1722.45	2186.34	18-928	0	472-928
25	ಬಿ-33	ಉತ್ತರಕನ್ನಡ	ಜುಲೈ-15 - ಪ್ರತಿಲ್ಲಿ-16	1026.01	1310.64	31-138	46	472
26	೧-7	ಚೆಕ್ಕಿಜ್ಞಾಪುರ	ಜನವರಿ-16 - ಜನವರಿ-17	2119.09	2594.31	34-642	-	0-351
27	ಬಿ-10	ಚೆಕ್ಕಿಜ್ಞಾಪುರ	ಜೂನ್-15 - ಜನವರಿ-18	1710.77	2114	0-1021	-	0-385
28	ಬಿ-24	ಮಧ್ಯಗಿರಿ	ಜನವರಿ-15 - ಜುಲೈ-17	1396.04	1720.61	31-733	-	0-354
29	೧-1	ಬಾಗಲಕೋಟಿ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-15 - ಮೇ-16	5475.16	6599.59	95-653	0-46	0
30	ಬಿ-7	ಬೀದರ್	ಆಗಸ್ಟ್-14 - ಆಗಸ್ಟ್-16	2315.85	2743.39	0-1011	0-110	0-24
31	೧-13	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಆಗಸ್ಟ್-15 - ಜೂನ್-17	3811.26	4672.59	134-623	0-109	94
32	ಬಿ-18	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಆಗಸ್ಟ್-14 - ಅಕ್ಟೋಬರ್-17	4781.55	5887.35	0-1445	110	0
33	ಬಿ-27	ರಾಯಚೂರು	ಜನವರಿ-14 - ಮೇ-17	4076.05	4980.04	48-914	0-110	0-182
34	೧-22	ಯಾದಗಿರ್	ನವೆಂಬರ್-15 - ಜೂನ್-16	665.8	831.79	323-749	0-46	0
35	ಬಿ-34	ಯಾದಗಿರ್	ಜನವರಿ-14 - ಡಿಸೆಂಬರ್-17	2492.62	3253.32	214-1174	110	0-123
36	೧-4	ಬೀದರ್	ಜುಲೈ-15 - ನವೆಂಬರ್-17	1761.87	2136.77	269-467	0-100	0
37	ಬಿ-15	ದಾವಣಗೆರೆ	ಮೇ-14 - ಮಾರ್ಚ್-18	3541.83	4553.53	172-830	-	0-56
38	ಬಿ-20	ಹಾವೇರಿ	ಜೂನ್-15 - ಡಿಸೆಂಬರ್-17	3197.04	3928.13	82-877	-	0

ಅನುಭಂಗ-2.5 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಚಿಹ್ನೆ/ತಾಲ್ಲೂಕು/ಬ್ಲೋಕ್	ಒಪ್ಪಂದದ ಅನ್ವಯ ಮೂಲಗೊಳಿಸಬೇಕಿದ್ದ ದಿನಾಂಕ	ಮೂಲ ಗ್ರಾಮೀಣ (ಒಟ್ಟು) (ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	ಪರಿಷ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ (ಒಟ್ಟು) (ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಸ್ತಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ (ವ್ಯಾಪ್ತಿ)	ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ (ವ್ಯಾಪ್ತಿ)	ದಿಂಡು ನ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿಳಂಬ (ವ್ಯಾಪ್ತಿ)
39	೧-೧೧	ದಾವಣಗರೆ	ಡಿಸೆಂಬರ್-೧೫ - ಜನವರಿ-೧೬	670.57	790.72	78-139	-	0
40	೧-೧	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಜೂನ್-೧೫ - ಮಾರ್ಚ್-೧೮	2135.98	2348.53	35-992	-	-
41	೧-೨	ಬೆಳಗಾವಿ	ಆಗಸ್ಟ್-೧೭ - ಜನವರಿ-೧೮	1446.74	1731.9	35-600	-	-
42	೧-೫	ಎಜಯಮರ್	ಫೆಬ್ರವರಿ-೧೬ - ಡಿಸೆಂಬರ್-೧೭	3595.3	4182.54	36-371	-	-
43	೧-೮	ಚಿಕ್ಕಾಡಿ	ಅಕ್ಟೋಬರ್-೧೫ - ಡಿಸೆಂಬರ್-೧೫	1385.44	1538.94	77-146	-	-
44	೧-೧೦	ಧಾರವಾಡ	ಜೂನ್-೧೬ - ಡಿಸೆಂಬರ್-೧೬	1437.24	1617.78	127-320	-	-
45	೧-೧೨	ಗಡಗೆ	ಡಿಸೆಂಬರ್-೧೫ - ಜನವರಿ-೧೬	883.84	1005.03	33-144	-	-
46	ಬಿ-೧	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ನವೆಂಬರ್-೧೪ - ಜುಲೈ-೧೬	2737.85	3655.91	66-850	-	472
47	ಬಿ-೫	ಬೆಳಗಾವಿ	ಜನವರಿ-೧೫ - ಜನವರಿ-೧೮	2640.39	3798.89	2-1216	-	472
48	ಬಿ-೧೧	ಚಿಕ್ಕಾಡಿ	ನವೆಂಬರ್-೧೪ - ಡಿಸೆಂಬರ್-೧೭	4001.44	5678.47	2-926	-	472
49	ಬಿ-೧೬	ಧಾರವಾಡ	ನವೆಂಬರ್-೧೪ - ಡಿಸೆಂಬರ್-೧೭	2599.5	3274.64	81-1066	-	472
50	ಬಿ-೧೭	ಗಡಗೆ	ಮೇ-೧೫ - ನವೆಂಬರ್-೧೭	2691.25	3564.91	39-1456	-	472
51	ಬಿ-೧೯	ಹಾಸನ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೪ - ಅಕ್ಟೋಬರ್-೧೬	3078.41	3872.47	6-927	0	472-927
52	ಬಿ-೨೬	ಹಾಸನ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೪ - ಮಾರ್ಚ್-೧೮	4716.39	5031.95	0-1415	0	472-1415
53	ಬಿ-೮	ಎಜಯಮರ್	ಫೆಬ್ರವರಿ-೧೬ - ಆಗಸ್ಟ್-೧೬	0	0	128-900	-	472
54	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	ಜೂನ್-೧೮	23.34	40.95	36	-	0
55	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ ನಗರ	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	ಜೂನ್-೧೮	296.05	296.06	35	-	0
56	ಶೈಥಿಲ್ಯದ್ವಾರೆ	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	ಮೇ-೧೮	545.38	654.98	38-455	-	0
57	೧-೧೪	ಹಾಸನ	ಪಟ್ಟಿಲ್-೧೫ - ಜೂನ್-೧೫	649.64	721.13	49-101	108	472
58	೧-೯	ಚತುರ್ಥದ್ವಾರೆ	ಜನವರಿ-೧೬ - ಫೆಬ್ರವರಿ-೧೬	432.15	511.31	173-455	-	17-268
59	೧-೧೮	ಮಂಡ್ಯ	ಫೆಬ್ರವರಿ-೧೬	903.65	1030.82	113-138	-	472
60	೧-೨೧	ರಾಮನಗರೆ	ಫೆಬ್ರವರಿ-೧೬ - ಮಾರ್ಚ್-೧೬	685.07	778.08	83-202	-	239-419
61	ಮಂಡ್ಯ ಎನ್‌& ಎಸ್‌	ಮಂಡ್ಯ	ಜೂನ್-೧೭ - ಅಕ್ಟೋಬರ್-೧೭	618.6	560.62	5-589	-	-
62	ನಾಗಮಂಗಲ	ಮಂಡ್ಯ	ಜನವರಿ-೧೭ - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೭	407.51	444.9	179-504	-	-
63	ಪಾಂಡಪುರ	ಮಂಡ್ಯ	ಅಕ್ಟೋಬರ್-೧೭	252.94	286.49	138-461	-	-
64	ಭಡ್ಡಾಪುರ	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	ಮಾರ್ಚ್-೧೭ - ಪಟ್ಟಿಲ್-೧೭	171.42	196.41	237-285	-	0
65	ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ	ಮಂಡ್ಯ	ಫೆಬ್ರವರಿ-೧೮	301.81	337.07	7-653	-	-
66	ಆರ್.ಪೇಟೆ	ಮಂಡ್ಯ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೬ - ಅಕ್ಟೋಬರ್-೧೬	384.48	399.92	9-310	-	-
67	ಮಂಡ್ಯ	ಮಂಡ್ಯ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೬ - ಆಗಸ್ಟ್-೧೭	659.86	805.72	3-822	-	-
68	ಶಿಕಾರಿಪುರ	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	ಅಕ್ಟೋಬರ್-೧೬ - ಫೆಬ್ರವರಿ-೧೭	989.46	1354.27	142	-	0
69	ಬಿ-೬	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಆಗಸ್ಟ್-೧೫ - ಆಗಸ್ಟ್-೧೭	1637.14	2188.89	0-II68	0	0-385
70	ಸಾಗರ	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	ಅಕ್ಟೋಬರ್-೧೫ - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೬	574.01	906.75	125-364	-	0
71	೧-೬	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಜೂನ್-೧೬ - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೭	914.7	1085.9	271-919	108	453-919
72	ಬಿ-೨	ಬಂಗಳೂರು ನಗರ	ಜುಲೈ-೧೫ - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೬	1019.34	1266.94	88-845	-	0-336
73	ಬಿ-೪	ಬಂಗಳೂರು ನಗರ	ಪಟ್ಟಿಲ್-೧೫ - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-೧೭	892.7	952.18	124-1122	-	0-317
74	೧-೧೭	ಮಂಡುಗಿರಿ	ಮಾರ್ಚ್- 2017	657.36	769.42	577-652	-	0

ಅನುಬಂಧ-2.6

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.8.1(ಎ), ಪುಟ-24)

ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬಲವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ಅಕ್ರಮಗಳು

ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಂಡರ್ ಮಾಡುವುದು

2009-10 ಮತ್ತು 2010-11ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಎಬಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿತಗೊಂಡ 2,224 ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ (329 ಶಾಲೆಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು 1,895 ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಡ್ಯಾಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಥಿಶಾಲೆಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ) ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿ ಮೇ 2013 ಮತ್ತು ಮೇ 2015ರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. 2009-10ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಎಬಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ಬೇರೆ 410 ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ (2009-11ರ 237 ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು 2012-18ರ ಅವಧಿಯ 173 ಮನರಾವತೀತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು) ಇನ್ನೂ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಆರೋವ್ಯಾವ್ಸೋಎಎಸ್‌ಕೆ ₹189.70 ಕೋಟಿಗಳಪ್ಪು ಮೊತ್ತ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನಗಳ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾದರು.

ಟೆಂಡರ್‌ದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಾನಗಳು

ಸ್ವಫ್ಟ್‌ರೆಯ ಹೊರತೆ (ಮೂರ್ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ), ಒಂದೇ ಬಿಡ್, ಅನುಮಾನಾಸ್ವದ ಒಪ್ಪಂದ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಬಿಡ್ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಗೊನೀಯವಾಗಿ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು, ಇಂತಹ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2002) ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳು ಟೆಂಡರ್‌ದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ತುರಿಸುವುದನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಆಯ್ದುಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಸೂತ್ರಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು (ಆಗಸ್ಟ್ 2006 ಮತ್ತು ಜೂನ್ 2007) ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ಬಾರಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮರು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ ನಂತರ ಸಂಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದವು.

ಆದರೆ, ಟೆಂಡರ್‌ನ ಅಂದಾಜು ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ (₹986.86 ಕೋಟಿ) ಶೇಕಡಾ 34ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದ ₹1,327.77 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಉದ್ದರಿಸಿದ್ದ ಕನಿಷ್ಠ ಬಿಡ್‌ರೊಪ್‌ಎಂದಿಗೆ ಆರೋವ್ಯಾವ್ಸೋಎಎಸ್‌ಕೆ ಮೂರು ಮತ್ತುಗಳ ಸಂಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಸಂಧಾನದ ನಂತರ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು ಉದ್ದರಿಸಿದ್ದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ₹1,195.30 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿತಾದರೂ (ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಶೇಕಡಾ 21.12 ಅಧಿಕ), ಇಳಿಕೆಯು ಗುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಕೆಲಮನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದ ಷರತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಈ ಸೇರ್ವೆಸ್‌ದೆಯೆ ಕನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ನಿಯಮಗಳು (ಕೆಟೆಪಿಎಫ್), 2002ರ ಟೆಂಡರ್ ಆಹಾನಿಸುವ ಪ್ರಾರ್ಥಕಾರವು ಟೆಂಡರ್ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ ಆದರೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಮುನ್ನ ಟೆಂಡರ್ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಮಾಪಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಸಂಧಾನದಿಂದ ಆರೋವ್ಯಾವ್ಸೋಎಕೆ ₹132.47 ಕೋಟಿಗಳ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತಾದರೂ ಸಹ ಬೆಲೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗುವ ಹೊಳೆಗಾರಿಕೆಯು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016ರರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಇಲಾಖೆಯು ಲೆಕ್ಕಾಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ₹176.22 ಕೋಟಿಗಳಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕ ಉಳಿಸಿದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ₹43.75 ಕೋಟಿಗಳಪ್ಪು ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತು.

ಟೆಂಡರ್ ತೆಗೆಯುವುದು

ಕೆಟೆಪಿಎಫ್ ನಿಯಮಗಳು, 2002 ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದ ನಂತರ ಟೆಂಡರ್ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಪಾರ್ಡು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರ್ವೇಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆರೋವ್ಯಾವ್ಸೋಎಎಸ್‌ಕೆ ಬೆಲೆ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸದ ಕೆಲಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ (ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಿದೆಂತೆ) ಟೆಂಡರ್ ಷರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದ ಶೇಕಡಾ 5ರ ಸಿದ್ಧತಾ ಮುಂಗಡವನ್ನು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 10ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಟೆಂಡರ್ ಬಡೆದ ನಂತರದ ಮಾಪಾರ್ಡುಗಳು ಅಂತಹ ಇತರರಿಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಂತಾಯಿತ್ತಲ್ಲದೇ, ಸ್ವಫ್ಟ್‌ಯಿಂದ ಬರಬಹುದಾಗಿದ್ದಂತಹ ಲಾಭವನ್ನೂ ಸಹ ಆರೋವ್ಯಾವ್ಸೋಎಎಸ್‌ಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು.

ಅನುಭಂಧ-2.6 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

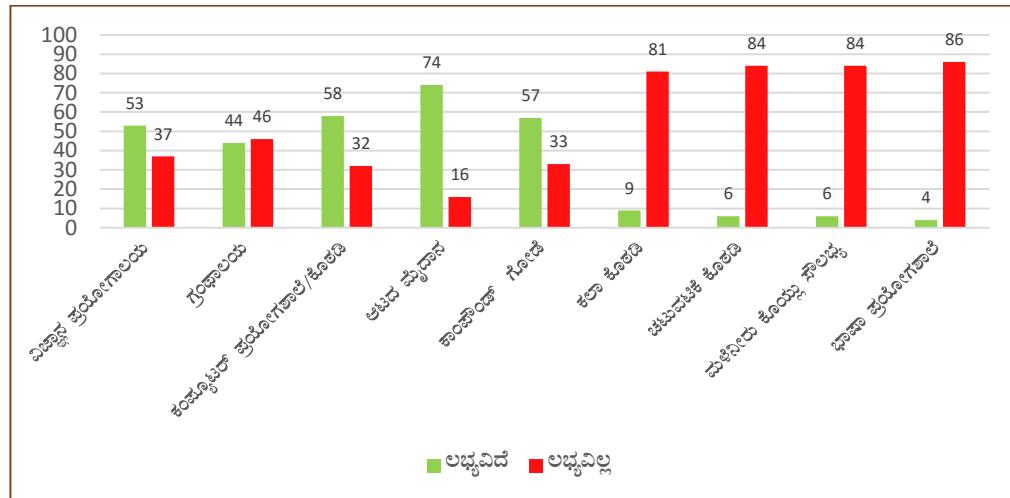
ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಕ್ಷೌಂಟೆಚೆಳೆ

ಕೆಪಿಡಿಯೋಡಿ ಸಂಹಿತೆಯ ಅನ್ವಯ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯ (ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಅಂದಾಜಿಗೂ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಶಿಲಬಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ (ಹಿಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಚ್ಚಿಸಿರುವ) ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಟೆಂಡರ್ ದಾಖಲೆಗಳ ಮತ್ತೆ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ನಿರ್ಮಾಣ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಪರಿಣೈ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬೇಕಿರುವ ಎಲ್ಲ ಘಟಕಗಳ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ದಾಖಲೆಯಾದ ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಕ್ಷೌಂಟೆಚೆಸ್ ಅನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಮೊದಲು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಗುತ್ತಿಗೆ ದರ, ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪರಿಮಾಣ ಮತ್ತು ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿದರುವುದ ಜೊತೆಗೆ ಇದು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ₹986.85 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮೇ-ಜೂನ್ 2013ರಲ್ಲಿ ₹1,195.30 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿದ್ದ (ಗುತ್ತಿಗೆ ಮೊತ್ತ) ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ₹1,617.24 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016ಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರಿಸಲಾಯಿತು.

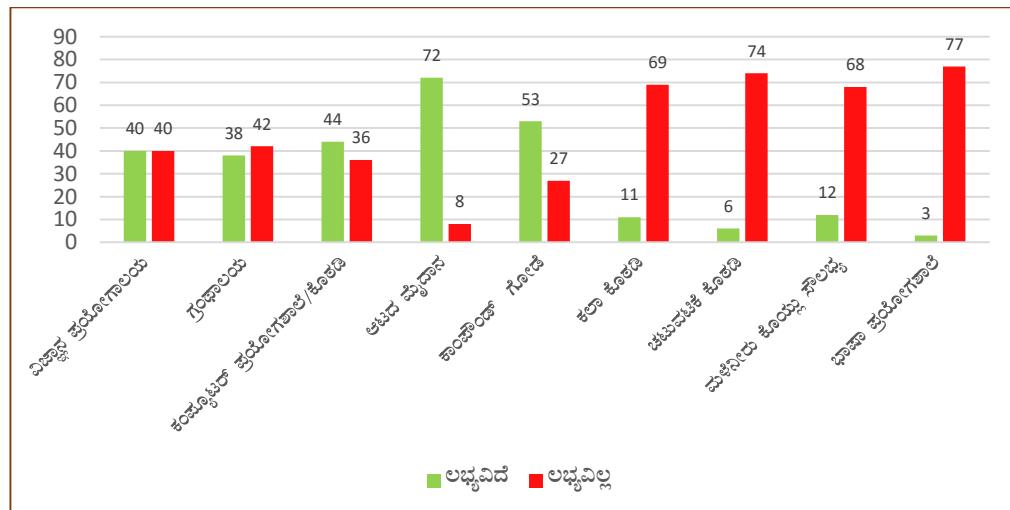
ಅನುಬಂಧ-2.7

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.8.1(ಇ), ಪುಟ-27)
ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು

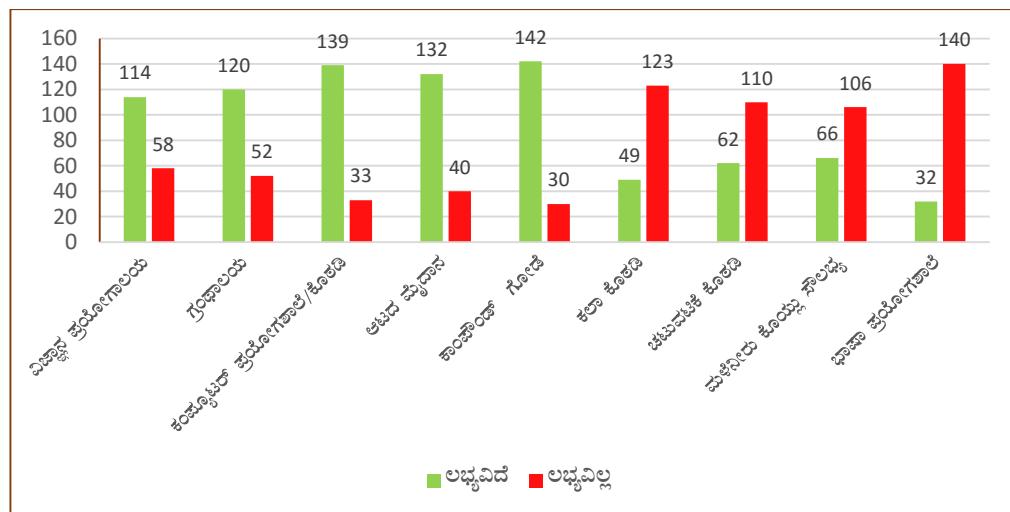
(i) ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು

(ii) ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಗಳು

(iii) ಅನುದಾನ-ರಹಿತ ಶಾಲೆಗಳು

ಅನುಭಂಧ-2.8

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.8.1(ಇ), ಪುಟ-27)

ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಸಾಧನಗಳ ವಿರೀದಿ

ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಘಟಕವು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ 807 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ₹8.07 ಕೊಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸಲು ಐಬಿ ಅನುಮೋದಿಸಿತು (2010-11). ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಕಫೀರಿಯು (ಎಸ್‌ಪಿಬಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಕಫೀರಿಗಳಿಗೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು (ಜನವರಿ 2018) ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ವಿರೀದಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಾದಿಲ್ಲಾರು ವೆಚ್ಚದ ಕೈಫಿಯಿಯ ನಿಯಮ 49(ಎ) ಅನ್ವಯ ಮುತ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೋವಣ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಸಹ ವಿರೀದಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮಿಶ್ರವ್ಯಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿರೀದಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಾಗಿ ಅಂದರೆ ₹5000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಸ್ವಧಾರ್ತಕ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗಮನಿಸಿದೆವು:

- ✓ ಮೇಲಿನ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಮೂರು ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳು ಬೆಲೆಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸದೇ ರು 5 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸಿದವು.
- ✓ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಇಂಡಿ ಬೆಲೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದರಿಂದ ₹೩೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು (ಭೋತಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ) ವಿರೀದಿಸಿತು. ಆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪಾವತಿಸಲಾಯಿತಾದರೂ ಸಹ ₹13,852 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ (ಜೂನ್ 2018).
- ✓ ಕೆಲಬುರಗಿಯ ಪೆಟ್‌ಶಿರೂರ್‌ನ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯು ನಗದು ಪುಸ್ತಕದ ಅನ್ವಯ ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿ ₹೩೦೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸಿತು. ಆದರೆ ವಿರೀದಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ದಾಸ್ತಾನು ವಹಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಸ್ತುಗಳು ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಅಲ್ಲದೆ, ವಿರೀದಿಸಿ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ, ಬೆಲೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿರುವುದು, ಬೆಲೆಪಟ್ಟಿಗಳ ವಿಶೇಷಣೆ, ಸರಬರಾಜು ಆದೇಶದ ನೀಡಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿರೀದಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮುರಾವೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಪಾವತಿಯ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸಿದ ವೋಚರ್ ಸರಬರಾಜಿನ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸಿರುವುದು ಸಂಶಯಾಸ್ವದವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತುಮೂಲ ತನಿಖೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ನಿಗದಿತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದು, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಸಂಶಯಾಸ್ವದ ವಹಿವಾಟಿಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ವಿರೀದಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರುವರಿ 2019). ಹೀಗೆ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸಲು 2017-18ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಹಣಕಾಸಿನ ಅಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ.

ಅನುಬಂಧ-2.9
(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.8.1(ಎಫ್) ಪುಟ-32)
ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ಖರೀದಿಯ ಸ್ಥಿತಿ

ಜಿಲ್ಲೆ	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತ (ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)	ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳು
ಬೆಳಗಾವಿ	3.20	ಸರಬರಾಜು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	1.5	ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 13 ತಿಂಗಳಿಗಳ ನಂತರವೂ ಸಹ ಆಯ್ದು ಹಾಲೆಗಳಿಗೆ ಶಾಲೆ ಕೂರಿದಿಗಳ ಡ್ಯೂಗಳು, ಬೆಂಚುಗಳು ಮತ್ತು ಟೈಬಲ್‌ಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳ ಟೈಬಲ್‌ಗಳು, ಕುರ್ಸಿಗಳು ಸರಬರಾಜು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.
ಉಮರಾಜನಗರ	0.96	13 ತಿಂಗಳಿಗಳ ನಂತರವೂ ಡ್ಯೂಗಳು, ಬೆಂಚುಗಳು ಮತ್ತು ಟೈಬಲ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ (ಜೂನ್ 2018).
ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	2.17	ಬೀದ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆರದ ಏಳು ತಿಂಗಳಿಗಳ ನಂತರ ಕಾರ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ಸರಬರಾಜನ್ನು 60 ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ 112 ದಿನಗಳ ನಂತರವೂ (ಜೂನ್ 2018) ಸರಬರಾಜು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಯ್ದೆಯಾಗಿದ್ದ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಗಳ (ಫೆಬ್ರವರಿ 2005) ₹25 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟ ಅಂದಾಜಿನ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮೂರನೇ ವೈಶಿಂದಿಕ ತಪಾಸಕೆಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕಲಮನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
ಕಲಬುರಗಿ	4.72	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಣವನ್ನು 2016-17ರಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿತ್ತಾದರೂ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ (ಆಕ್ರೋಬರ್ 2018).
ಹಾಸನ	1.79	ಮಾರ್ಚ್ 2018ರೊಳಗೆ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಮೂರ್ಕಾಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ಜನಪರಿ 2018ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಗೊಳಿಸಿತ್ತಾದರೂ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ (ಜೂನ್ 2018). ಸ್ವಾಂಪ್ಯ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬೀಫೆಚೆಂಡ್‌ರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕಳ್ಳೇರಿಯೂ ಸಹ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ/ಭದ್ರತಾ ರೇವಣೆಯ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ₹56692 ರೇವಣೆಯು ಈಗಳೇ ಅವಧಿ ಮೇರಿತ್ತು. ಇವ್ಯಾ ಸರಬರಾಜುದಾರರು ಟೆಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನಕಲಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.
ಎಜಯಪುರ	4.38	ಈ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಆರೋವಾರ್ಥಿಕ ಅಲ್ಲಾವಧಿ (ಅಲ್ಲಾವಧಿ ಟೆಂಡರನ್ನು ಆಯ್ದಾಗಿಸಲು ಅನುಮೋದಿಸಿದವರು) ಅಲ್ಲಾವಧಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವ ಮೂಲಕ ಟೆಂಡರ್ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿದರು. 15 ಮಾರ್ಚ್ 2017 ಹೊನೆಯ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ 4.3.2017ರಂದು ಟೆಂಡರನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 21 ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಂದು ಬಿಡ್ರಾಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಯಿತು. ಬಿಡ್ರಾಗಳಿಗೆ ಬಿಡ್ರಾಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕವಿಷ್ಟ 60 ದಿನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಕೆಟಿಟಿಪಿ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಟೆಂಡರನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಟೆಂಡರ್‌ದಾರರಿಗೆ ಕೇವಲ 15 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತೆರೆಯಲಾಗಿತ್ತು.
ಯಾದಗಿರಿ	2.53	ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು 10 ಫೆಟ್‌ಕಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಮೂರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಫೆಟ್‌ಕಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆಯ್ದಾಗಿಸಬೇಕಿತ್ತು.

ಅನುಭಂಧ-2.10

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.8.1(ಎಫ್), ಪುಟ-33)

ಸೈನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾತ್ಸ್ ಕಿಟ್‌ಗಳ ವಿರೀದಿಯ ಸ್ಥಿತಿ

ವಿವರಗಳು	ಅಕ್ಷಪರಿಶೋಧನಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ
600 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 75 ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 2016-17 ಮತ್ತು 2017-18ರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಸ್ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿ ಮಾಡಿರುವುದು ₹131.98 ಲಕ್ಷ ಅನುದಾನವು ರದ್ದುಗೊಬಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು	<p>ಮಾರ್ಚ್ 2017ರೊಳಗೆ ಸರಬರಾಜು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಆರೋಮಾಎಸ್‌ಎ ರಾಜ್ಯ ಕಳೆರಿಯು 2016-17ರಲ್ಲಿ ₹64.80 ಲಕ್ಷ ಅನುದಾನದ ಹಳಿವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.</p> <p>ಒಬ್ಬರೇ ಬಿಡ್ಡರ್ ಇಡ್ಡಲ್ಲಿ ಮಾಡಲನೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಮರುಟಿಂಡರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕನಾರ್ಕಟ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1999 ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆರೋಮಾಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎ ಕಿಟ್‌ಗಳೆಂದು 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 500 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 1200 ಸೈನ್ಸ್ ಕಿಟ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಒಬ್ಬರೇ ಬಿಡ್ಡರ್ ಆಗಿದ್ದ ಮೆ.ಎಕ್ಸೆಲ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಅವರನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿತ್ತು. ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 30 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ಸರಬರಾಜು ಆದೇಶವು ನಿಗದಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಸಮಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರವರೆಗೆ ಸಿಂಧುತ್ವಪಡ್ಡ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸದೇ ಮಾರಾಟಗಾರನ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಆರೋಮಾಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎ ಕಿಟ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಅಕ್ಷೋಬರ್ 2017ರವರೆಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ನಂತರ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಆರೋಮಾಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎ ಸರಬರಾಜು ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು.</p> <p>ಆದರೆ, ಮಾರ್ಚ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಮಾಸಿಕ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯ ಅನ್ವಯ ರಾಜ್ಯವು ₹131.98 ಲಕ್ಷ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು 2017-18ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 32,444 ಸೈನ್ಸ್ ಕಿಟ್‌ಗಳ ವಿರೀದಿಯ ಭೌತಿಕ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿತ್ತು.</p>
2000 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 75 ವಸತಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮ್ಯಾತ್ಸ್ ಕಿಟ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು- ₹22 ಲಕ್ಷ	2016-17ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 1200 ಮ್ಯಾತ್ಸ್ ಕಿಟ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಮೂರು ಬಿಡ್ಡಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತತ್ತರಿಣಾಮವಾಗಿ 2016-17ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮ್ಯಾತ್ಸ್ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.
20 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 2 ಸೈನ್ಸ್ ಕಿಟ್ ಮತ್ತು 2 ಮ್ಯಾತ್ಸ್ ಕಿಟ್ ಸರಬರಾಜು	2016-17ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ₹85.20 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯದ ಕಿಟ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನುಬಂಧ-2.11

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.8.2, ಪುಟ-34)

ಅರ್ಥವಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು

ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು	ಅನುದಾನ ನೀಡಿದ ವರ್ಷ	ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನ್ವಯ ಲಭ್ಯತೆ						
		ಶಾಲಾ ಕೊರಡಿ 360 ಜಡರ ಅಡಿ	ಗ್ರಂಥಾಲಯ 360 ಜಡರ ಅಡಿ	ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ 360 ಜಡರ ಅಡಿ	ಸ್ವಂತ ಭಾಷಿ/30 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ	ರ್ಯಾಂಪ್ ಸೌಲಭ್ಯ	ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊರಡಿ /ಕಢೀರ ಕೊರಡಿ	ಘರಾ
ಶ್ರೀ ಸಂಗಮ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಮೊಸ ಬ್ಯಾಯಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು	2012-13	216 ಜಡರಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯಾಂದು	180 ಜಡರಾಡಿ	ಇಲ್ಲ	ನೊಂದಾಯಿಸದ 3 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ		ಶಾಲಾ ಕೊರಡಿಗಳ ಭಾವಣೆಯು ಆರೋಗ್ಯಿಸಿಯ ಬದಲಿಗೆ ಎಸಿಸಿ ಯಾಗಿತ್ತು
ಶ್ರೀ ಲಷ್ಟೇಣರಸಿಂಹಪ್ಪಮ್ಮೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ನಾಗರೆಚ್ಚಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು	2015-16	216 ಜಡರಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯಾಂದು		216 ಜಡರಾಡಿ	ನೊಂದಾಯಿಸದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಆಟದ ಮೃದಾನವಲ್ಲ
ಶ್ರೀ ಬ್ರಂಜೆಶ್ವರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ	2012-13	196 ಜಡರಾಡಿ 196 ಜಡರಾಡಿ 266 ಜಡರಾಡಿ	ಇಲ್ಲ	266 ಜಡರಾಡಿ	ನೊಂದಾಯಿಸದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮತ್ತು ಭಾಷಿಯು ಲಭ್ಯವಿರಲ್ಲ.			ಕೇವಲ ಒಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ
ವಿಎಲ್‌ವೆಸ್ ವಿದ್ಯಾಭಾರ್ತ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಬಸವೆಶ್ವರನಗರ	2012-13	237 ಜಡರಾಡಿ 232 ಜಡರಾಡಿ		232 ಜಡರಾಡಿ	ನೊಂದಾಯಿಸದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಒಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಆಟದ ಮೃದಾನವಲ್ಲ
ಶ್ರೀ ವನಾಯಿಕ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಅಂಜನನಗರ	2009-10	300 ಜಡರಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯಾಂದು		300 ಜಡರಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯಾಂದು	ನೊಂದಾಯಿಸದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ		
ಶ್ರೀ ಸಂಕೆಶ್ವರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಲಗ್ಗರ್, ಬೆಂಗಳೂರು	2008-09	320 ಜಡರಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯಾಂದು			ನೊಂದಾಯಿಸದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ		ಆಟದ ಮೃದಾನವಲ್ಲ
ಶ್ರೀ ರಾಜಲಷ್ಟ್ವ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕಮಲಾನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು	2008-09	223 ಜಡರಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯಾಂದು			ಭಾಷಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ನೊಂದಾಯಿಸದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ			
ಶ್ರೀಯಸ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕಾಮಾಕ್ಷಿಪ್ಪಾಳ್, ಬೆಂಗಳೂರು	2012-13	262 ಜಡರಾಡಿ 268 ಜಡರಾಡಿ 265 ಜಡರಾಡಿ		248 ಜಡರಾಡಿ	ನೊಂದಾಯಿಸದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ		ಆಟದ ಮೃದಾನವಲ್ಲ
ರಾಯಲ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಮಂಬಿನಾಥನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು	2013-14	260 ಜಡರಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯಾಂದು		100 ಜಡರಾಡಿ	ನೊಂದಾಯಿಸದ 7 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ, ಇಬ್ಬು ವಿಶೇಷಜ್ಞತೆನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು		ಆಟದ ಮೃದಾನವಲ್ಲ
ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ರುಕ್ಷೀನಿಗರ, ನಾಗಸಂದ್ರ	2013-14	288 ಜಡರಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯಾಂದು			ನೊಂದಾಯಿಸದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ			ಆಟದ ಮೃದಾನವಲ್ಲ
ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ವಿಶ್ವನೀದಮ್ ಮೊಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು	2015-16				ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಿಯು ಲಭ್ಯವಿರಲ್ಲ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವು ಸ್ಥಿತಿವಿನ್ಯಾಸ ಭಾಷಿಯ ಹಕ್ಕುಪತ್ತದ ದಾವಿಲೆಯ (ಆರೋಟಿ) ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎನ್. ಮೋಹನ್ ಪಂಡಿತರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಶಿಳ್ಳಪ್ಪ ಎಲ್ಲುವವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವೈಕೀಕರಿಸಿತ್ತು (ಶಿಳ್ಳಪ್ಪ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮತ್ತು ದೀಪಾಂತ್ರೇ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು, ಇವರಿಂದ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ವಲ್ಪಗಳು ಜೀರ್ಯಾದಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದೇ ಆರೋಟಿಸಿಯನ್ನು ಒಗಸಿವೆ).			ನೊಂದಾಯಿಸದ 7 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ

ಅನುಬಂಧ-2.11 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು	ಅನುಭಾನ ನೀಡಿದ ವರ್ಷ	ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನ್ಯಾಯ ಲಭ್ಯತೆ							
		ಶಾಲೆ ಕೊಲಡಿ 360 ಜರು ಅಡಿ	ಸ್ಥಿರಾಲಯ 360 ಜರು ಅಡಿ	ಸ್ಕ್ಯೋಂಗ್‌ಶಾಲೆ 360 ಜರು ಅಡಿ	ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ/30 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ	ರ್ಯಾಂಪ್ ಸೌಲಭ್ಯ	ಸ್ಕ್ಯೋಕ ಹೆಚ್‌ವರ್ಪ್‌/ಕ್ರೇಟ್ ಕೊಲಡಿ	ಜರಾ	
ದೀಪಶ್ರೀ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಹೆಗ್ಡನಹಳ್ಳಿ, ಪಿಶ್ವನೀದಮ್ ಮೋಸ್‌	2015-16				ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಸರಿನನ್ನಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಉಳ್ಳವರಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡವು ಸ್ಥಿತವಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕುಪತ್ರದ ದಾಖಿಲೆಯು (ಆರೋಟಿಸಿ) ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎನ್.ಮೋಹನ್‌ರಾಜು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಪಿಶ್ವನ್ನು ಎಂಬವರ ಹಸರಿನನ್ನಿಂದ ವೃತ್ತಿಗತವಾಗಿತ್ತು (ಶ್ರೀಲ್ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ದೀಪಶ್ರೀ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆಗಳು, ಇವರದ್ವಾರಾ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಳಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದೇ ಆರೋಟಿಸಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ).				
ಪಿನಾಯಿಕ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು	2012-13	300 ಜರು ಅಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು		120 ಜರು ಅಡಿ		ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಒಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಆಟದ ಮೃದಾನವಿಲ್ಲ	
ಮದರ್ ಫೇಸ್‌ಶಾಲೆ, ಶಂಕರನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು	2009-10	252 ಜರು ಅಡಿ 285 ಜರು ಅಡಿ				ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಒಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಆಟದ ಮೃದಾನವಿಲ್ಲ	
ಎಸ್.ಎಎಸ್. ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಹೆಗ್ಡನಹಳ್ಳಿ ಕ್ರೂಸ್, ಲಕ್ಷ್ಮಿನಗರ	2009-10	260 ಜರು ಅಡಿ		300 ಜರು ಅಡಿ	ನೊಂದಾಯಿಸದ 20 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಶಾಲಾ ಕೊಲಡಿಗಳ ಭಾವಣೆಯು ಆರೋಟಿಸಿ ಬದಲಿಗೆ ಎಸಿಸಿ ಯಾಗಿತ್ತು, ಆಟದ ಮೃದಾನವಿಲ್ಲ	
ಜೀನ್ ಕೆನ್‌ಡ್ರ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಅಗ್ನಾರ ಬಿಬಾಷ್‌, ಯಲಹಂಕ, ಬೆಂಗಳೂರು		348 ಜರು ಅಡಿ 297 ಜರು ಅಡಿ 425 ಜರು ಅಡಿ			ನೊಂದಾಯಿಸದ 13 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ		ಇಲ್ಲ	ಶಾಲಾ ಕೊಲಡಿಗಳ ಭಾವಣೆಯು ಆರೋಟಿಸಿ ಬದಲಿಗೆ ಎಸಿಸಿ ಯಾಗಿತ್ತು, ಆಟದ ಮೃದಾನವಿಲ್ಲ	
ಕೀರ್ತಾ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಹೆಗ್ಡನಹಳ್ಳಿ ಬೆಂಗಳೂರು	2015-16	337 ಜರು ಅಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು		ಇಲ್ಲ	ನೊಂದಾಯಿಸದ 20 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ		ಇಲ್ಲ	ಒಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ	
ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರೇಶ್ವರ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ	2009-10		No	ಇಲ್ಲ	ನೊಂದಾಯಿಸದ 30 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ		ಶಾಲಾ ಕೊಲಡಿಗಳ ಭಾವಣೆಯು ಆರೋಟಿಸಿ ಬದಲಿಗೆ ಎಸಿಸಿ ಯಾಗಿತ್ತು, ಆಟದ ಮೃದಾನವಿಲ್ಲ	
ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಿಕ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಸುಂಕದಕ್ಕೆ	2009-10	280 ಜರು ಅಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು		210 ಜರು ಅಡಿ	ನೊಂದಾಯಿಸಿದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ			

ಅನುಬಂಧ-2.11 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು	ಅನುಭಾವ ನೀಡಿದ ವರ್ಷ	ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನ್ವಯ ಲಭ್ಯತೆ						
		ಶಾಲೆ ಕೊಲಡಿ 360 ಜರು ಅಡಿ	ಸ್ಥಿರಾಲಯ 360 ಜರು ಅಡಿ	ಸ್ಕ್ಯೋಣ್ಟಾಲೆ 360 ಜರು ಅಡಿ	ಸ್ಪಂತ ಭೂಮಿ/30 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ರ್ಯಾಂಪ್ ಕೊಲಭ್ಯು	ಸ್ಕ್ಯೋಟ್ ಹೆಚ್‌ವರ್ಪ್‌/ಕ್ರೇಟ್ ಕೊಲಡಿ	ಜರಾ
ಅರುಣೋದಯ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಕೃತ್ಯಾ, ಕಾಮಾಟ್‌ಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು	2012-13				ಇಲ್ಲ	ನೋಂದಾಯಿಸದ 15 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ	ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ (ತೋಟಗಾರಿಕೆ) ಶ್ರೀ ಮುನಿಸಾಮುಗೋಡ ಟಿ.ಸಿ. (ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ದಿಮ್ಮುಮ್ಮೆ ಇನ್‌ ಕಾಸ್ಟ್‌ಹಿಟ್‌ಮ್ಯೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಂಗ್ ಅಂಡ ಟ್ರೇನ್‌ ಮೇಕಿಂಗ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಥತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು) ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆದೇಶ ರಿನಾಂಕ 7.4.2014ರ ಅನ್ವಯ ಅನುಭಾವಕ್ಕೆ ಅರ್ಥತೆ ಪಡೆದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮೇಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥತೆಯನ್ನು ಹೊಂದದಿರುವುದರಿಂದ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಅರ್ವಾಗಾರಿಕೆಯ ವಿಳಿಸಬೇಕು.
ಶ್ರೀ ಬಸವ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಮಸ್ಕುರು	2013-14			110 ಜರುಅಡಿ	ಭೂಮಿ/ಸ್ವಾಮೇಶವನವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ	
ಶ್ರೀ ಗೀತ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಪ್ರತಾಂತೋನಗರ		312 ಜರುಅಡಿ	182 ಜರುಅಡಿ	143 ಜರುಅಡಿ	28.7.2008ರಿಂದ ನೋಂದಾಯಿತವಾಗಿರದ 20 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ		ಒಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ
ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ ಪ್ರೈಡ್‌ಶಾಲೆ, ಲಗ್ನರೆ	2009-10			270 ಜರುಅಡಿ	10.6.2002ರಿಂದ 10.6.2027ರವರೆಗೆ 25 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿತವಾಗಿರದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ	ಇಲ್ಲ	ಒಂದು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕಗಳು	

ಅನುಭಂಗ-2.12

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.8.3(ಬಿ), ಪುಟ-35)

2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾಂಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳು

ಶಾಲೆಗಳ ವರ್ಗ		ಒಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರು	ಮೊಟ್ಟೆ ಶಿಕ್ಷಕರು
ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು	ಮಂಜೂರಾದ ಬಲ	44,110	4,260
	ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು	38,401	3,554
	ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳು	5,709	706
	ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು	12.94	16.57
ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು	ಮಂಜೂರಾದ ಬಲ	34,510	3,309
	ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು	28,188	2,739
	ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳು	6,322	570
	ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು	18.31	17.22
ಅನುದಾನ ರಹಿತ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು	ಮಂಜೂರಾದ ಬಲ	38,379	ಲಘ್ಯವಿಲ್ಲ
	ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು	36,276	ಲಘ್ಯವಿಲ್ಲ
	ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳು	2,103	-
	ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು	5.47	-

ಅನುಬಂಧ-2.13

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.8.3(ಇ), ಪುಟ-38)

ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥತೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥತೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆ						ಪರಾ
ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ವಿಷಯ	ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ಅನ್ಯಾಯ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥತೆ	ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೊಂದಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥತೆ	ಪರಾ
1	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	2	ಶೇಕಡಾ 50 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಚುನಾಯಿತ ವಿಷಯವಾಗಿರುವ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ (ಅಥವಾ ಸಮನಾದ) ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪದವಿ (ಬಿಂಬಿತ).	ಪದವಿ ಮತ್ತು ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪದವಿ	ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು 12.11.2014ರ ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತೆ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು ಅಂಕಗಳಿರುವ ಐಜಿಕ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೋತೆಗೆ ಬಿಂಬಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲ್ಲಿ
2	ಜಾಮರಾಜನಗರ		1			
3	ವಿಜಯಪುರ		1			
4	ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ		1			
5	ಯಾದಗಿರಿ		2			
ಒಟ್ಟು			7			
ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆ						
1	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಇಂಗ್ಲೀಷ್	2	ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಐಜಿಕ್ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ಬಿಂಬಿತ ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಿಂಬಿತ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಕೋರ್ಟರ ಡಿಮ್ಲೂಮ್‌ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪದವಿ	ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಕೋರ್ಟರ ಡಿಮ್ಲೂಮ್‌ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪದವಿ	ಶಿಕ್ಷಕರು ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಐಜಿಕ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೊಂದಿರಲ್ಲಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಕೋರ್ಟರ ಡಿಮ್ಲೂಮ್‌ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಿಂಬಿತ ಸಮನಾಗಿರಲ್ಲಿ
		ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	2	ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಐಜಿಕ್ ವಿಷಯವಾಗಿರುವ ಪದವಿ ಶೇಕಡಾ 50 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಷತ್ ನಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯ ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪದವಿ (ಬಿಂಬಿತ)	ಪದವಿ ಮತ್ತು ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪದವಿ	12.11.2014ರ ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ಮಾನದಂಡಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಶೇಕಡಾ 50 ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ ದೃಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಐಜಿಕ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟರಲ್ಲಿ
2	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಹಿಂದಿ	5	ಹಿಂದಿ ಐಜಿಕ್ ವಿಷಯವಾಗಿರುವ ಬಿಂಬಿತ ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಿಂಬಿತ	ಕನಾಟಕ ಮಹಿಳಾ ಹಿಂದಿ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರವೇಶೋ, ಕೆಲವೊಬ್ಬಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಮೈಸೂರು ಹಿಂದಿ ಪ್ರಚಾರ ಪರಿಷತ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಂದ ಹಿಂದಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಪರೀಕ್ಷೆ	ಅನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಹಿಂದಿ ಐಜಿಕ್ ವಿಷಯವಾಗಿರುವ ಬಿಂಬಿತ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಟಿಇ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಿಂಬಿತ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಹೊಂದಿರಲ್ಲಿ.
3	ವಿಜಯಪುರ	ಹಿಂದಿ	6			
ಒಟ್ಟು			20			

ಅನುಭಂಧ-2.14

(ಉಲ್ಲೇಖ: 2.1.10.2, ಪುಟ-45)

ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅವಶೋಕನಗಳು

ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

(1) ಆದರ್ಶ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ, ಹಾಸನ

ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಸುತ್ತ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಂಪೂಟರ್‌ಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕಂಪೂಟರ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

(2) ಆದರ್ಶ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಭೀಮಳ್ಳಿ, ಕಲಬುರಗಿ

ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಕಳಪೆಯಾಗಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು, ಒಡೆದುಹೋದ ನೆಲದ ಟೈಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು, ಒಡೆದ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಟ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ರೈಲಿಂಗ್‌ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಇದ್ದ ಬೆಂಚುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದವು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಕಂಪೂಟರ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನಗಳು/ಕಂಪೂಟರ್‌ಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ.

(3) ಆದರ್ಶ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಚಂಚೋಳ, ಕಲಬುರಗಿ

ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಕಳಪೆಯಾಗಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು, ಒಡೆದುಹೋದ ನೆಲದ ಟೈಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು, ಒಡೆದ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಟ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ರೈಲಿಂಗ್‌ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು. ಶಾಲೆಯ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗ್ಸ್ ಶಿಕ್ಷಕರು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಫಳಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆ

(1) ಆದರ್ಶ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಬಾಮರಾಜನಗರ

ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ಮುದಿಗುಂಡ ಗುರಿಕ್ಕೂ ಸುಭಿಪ್ಪ ಏರಪ್ಪ (ಎಮ್‌ಜಿಎಸ್‌ಪಿ) ಕಾಲೇಜ್ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯು 2010–11ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ 396 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ (8, 9 ಮತ್ತು 10ನೇ ತರಗತಿ). ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವು ನವೆಂಬರ್ 2015ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಮೂರಿಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಾಲೆಯು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಕಂಪೂಟರ್ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರಡಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಟದ ಮೈದಾನ ಮತ್ತು ಸಭೆಗಳ ಸ್ಫಳವನ್ನು ಎಮ್‌ಜಿಎಸ್‌ಪಿ ಕಾಲೇಜಿನವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಕೇವಲ ಬಾಲಕರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದರಂತೆ ಎರಡು ಶಾಖಾಲಯಗಳಿದ್ದವು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಲ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್‌ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಸಟ್ಟೆಗಳ ಇವುಗಳಿಂದ ಶಾಲಾ ಕೊರಡಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದರು.

(2) ಆದರ್ಶ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಮದುರ್ಗ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಶಾಲೆಯು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ರಾಮದುರ್ಗದ ಬ್ಲಾಕ್ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣವು ಮೂರಿಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಅಂಶಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತತ್ವರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಾದರಿಶಾಲೆಯು ಎರಡೂ ಸ್ಫಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಫಳದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಪೂಟರ್ ಕೊರಡಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಕಟ್ಟಡದ ಹಲವಾರು ಕೊರಡಿಗಳು ಬಾಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು.

ಅನುಬಂಧ-2.15

(ಲ್ಲಿಂಬಿ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.11.1, ಮಟ್ಟ-45)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸೋಂದಣೆಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿವರಗಳು

ವರ್ಷ	ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ			ಸೋಂದಣೆಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು		
	ಸರ್ಕಾರಿ	ಅನುದಾನಿತ	ಅನುದಾನರಹಿತ	ಸರ್ಕಾರಿ	ಅನುದಾನಿತ	ಅನುದಾನರಹಿತ
2009–10	4,504	3,275	4,579	7,01,981	5,52,252	3,75,658
2010–11	4,735	3,367	5,259	6,81,922	5,58,595	4,06,834
2011–12	5,602	3,335	5,521	6,31,936	5,50,160	4,46,670
2012–13	4,988	3,547	5,570	6,64,542	5,49,185	4,52,767
2013–14	5,105	3,600	5,625	6,56,604	5,06,976	5,96,157
2014–15	5,180	3,765	5,899	7,05,134	5,59,428	5,02,368
2015–16	5,225	3,818	6,013	6,98,046	5,53,952	5,22,266
2016–17	5,244	3,810	6,155	6,91,929	5,37,792	5,64,648
2017–18	4,722	3,803	6,533	6,56,604	5,06,976	5,96,157

ಅನುಭಂಗ-2.16

(ಲ್ಯಾಂಗ್ವಿಡಿ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.11.2, ಪುಟ-46)

2009–10ರಿಂದ 2017–18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀಜಾರ್ ಸೂಚಕಗಳು

ವರ್ಷ	ಒಟ್ಟು	ಬಾಲಕರು	ಬಾಲಕಿಯರು	ಎಸ್‌ಎ	ಎಸ್‌ಟಿ
2009–10	75.29	75.14	75.46	66.80	62.07
2010–11	81.42	80.90	81.99	69.09	67.77
2011–12	85.65	85.20	86.13	70.71	71.37
2012–13	84.54	84.23	84.86	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ
2013–14	75.99	75.39	76.64	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ
2014–15	75.99	75.39	76.64	66.50	66.45
2015–16	76.12	79.16	72.71	ಓಂ	ಓಂ
2016–17	84.44	84.01	84.92	78.42	75.59
2017–18	82.37	81.53	83.30	79.15	73.12

ಅನುಬಂಧ-2.17
(ಲ್ಯಾಂಗ್ವಿಡಿ: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.11.2, ಪುಟ-46)
ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಜಿಜಿಆರ್

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು	ಜಿಜಿಆರ್ (2009-10)			ಜಿಜಿಆರ್ (2014-15)			ಜಿಜಿಆರ್ (2017-18)		
	ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳು			ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳು			ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳು		
	ಬಿ	ಜಿ	ಟಿ	ಬಿ	ಜಿ	ಟಿ	ಬಿ	ಜಿ	ಟಿ
ಬಾಗಲಕೋಟಿ	71.51	61.02	66.49	72.69	72.18	72.45	84.66	84.50	84.58
ಬ್ರಹ್ಮಪುರಿ	54.43	49.57	52.16	61.11	54.80	58.10	78.61	77.00	77.85
ಬೆಳಗಾವಿ	70.59	60.51	65.76	76.16	76.20	76.18	84.24	84.30	84.27
ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	68.09	72.53	70.22	78.44	85.92	81.94	83.51	87.87	85.56
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	101.62	106.95	104.21	87.83	92.22	89.95	94.17	100.66	97.24
ಬೀದರ್	59.50	65.75	62.56	64.96	68.43	66.63	73.04	75.61	74.26
ಭಾವುರಾಜನಗರ	83.02	80.02	81.58	68.87	73.02	70.86	69.99	74.39	72.09
ಬಿಕ್ಕಬಿಳಾಪುರ	79.11	81.24	80.15	67.08	74.89	70.71	71.46	75.73	73.49
ಬಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	96.88	119.71	107.25	79.92	82.41	81.13	73.79	76.98	75.32
ಬಿತ್ತದುರ್ಗ	70.93	72.22	71.56	75.90	79.35	77.53	79.18	81.48	80.27
ದಡ್ಡಳ ಕನ್ನಡ	95.51	106.24	100.55	102.52	101.87	102.20	102.06	103.82	102.89
ದಾವಣಗೆರೆ	72.96	74.36	73.64	74.26	75.70	74.95	81.01	87.13	83.92
ಧಾರವಾಡ	74.19	74.32	74.25	76.51	78.76	77.59	87.34	91.18	89.15
ಗಡಗ	84.18	74.09	79.30	74.47	73.25	73.89	80.81	84.03	82.34
ಹಾಸನ	82.12	95.79	88.56	87.08	90.34	88.68	76.11	81.40	78.66
ಹಾವೇರಿ	82.41	79.51	81.00	67.88	71.79	69.76	76.70	82.82	79.60
ಕಲ್ಬಿರಗಿ	67.90	59.61	63.95	63.77	61.59	62.73	75.33	71.57	73.55
ಕೊಡಗು	78.07	94.53	85.54	86.47	92.30	89.30	79.38	82.27	80.77
ಕೋಲಾರ	66.18	66.20	66.19	71.76	75.46	73.54	73.08	76.01	74.48
ಕೊಪ್ಪತ್ತ	62.80	55.21	59.21	54.48	51.58	53.10	75.29	74.12	74.74
ಮಂಡ್ರಾ	93.80	104.21	98.68	78.53	83.28	80.78	77.98	80.54	79.18
ಮೈಸೂರು	94.97	104.58	99.51	83.95	86.39	85.14	82.95	86.14	84.47
ರಾಯಚೂರು	55.39	44.57	50.41	53.20	49.74	51.55	70.24	66.35	68.39
ರಾಮನಗರ	67.94	72.39	70.06	75.49	83.44	79.23	76.58	80.09	78.24
ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	72.06	77.20	74.57	85.12	86.43	85.76	82.26	88.63	85.28
ತುಮಕೂರು	76.65	76.61	76.61	84.78	86.70	85.68	82.30	82.96	82.61
ಉಡುಪಿ	95.59	104.79	99.91	93.82	92.72	93.29	95.55	97.43	96.45
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	66.19	71.48	68.74	84.74	88.92	86.75	83.27	88.10	85.55
ವಿಜಯಪುರ	62.02	54.47	58.51	72.56	67.05	70.02	81.00	75.90	78.60
ಯಾದಗಿರಿ	45.06	39.60	42.59	45.18	36.70	41.21	61.41	51.02	56.49
ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ಜಿಜಿಆರ್	75.14	75.46	75.29	75.39	76.64	75.99	81.53	83.30	82.37

ಅನುಭಂಗ-2.18
(ಲ್ಯಾಂಗ್ವಿಡ್: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.11.3, ಮಟ್ಟ-47)
ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ, ಧಾರಣ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನಾ ದರ

ವರ್ಷ	ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ದರ	ಧಾರಣ ದರ	ಪರಿವರ್ತನಾ ದರ
2009-10	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ	81.14	86.65
2010-11	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ	81.18	91.18
2011-12	8.11	82.45	91.18
2012-13	9.34	82.72	89.40
2013-14	8.49	84.70	91.12
2014-15	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ	94.85
2015-16	6.73	88.60	92.96
2016-17	7.53	90.41	97.15
2017-18	6.30	88.06	93.70

ಅನುಬಂಧ-2.19

(ಲ್ಯಾಂಗ್ಲಿಷ್: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.11.3, ಪುಟ-47)

2017-18ರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ದರ

ತ್ರೈಮು ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರು		
		ಬಾಲಕರು	ಬಾಲಕಿಯರು	ಒಟ್ಟು
1	ಬಾಗಲಕೋಟಿ	10.73	6.60	8.79
2	ಬಜಾರಿ	13.39	8.96	11.35
3	ಬೆಳಗಾವಿ	9.07	8.42	8.77
4	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	5.79	2.03	4.00
5	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	4.01	1.07	2.58
6	ಬೀದರ್	0.00	1.51	0.64
7	ಬೊಮ್ಮಾಜನಗರ	9.92	5.04	7.55
8	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	8.08	4.65	6.42
9	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	11.02	5.76	8.45
10	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	5.77	3.70	4.78
11	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	14.10	4.39	9.57
12	ದಾವಣಿಗೆರೆ	9.70	6.50	8.12
13	ಧಾರವಾಡ	8.17	3.43	5.88
14	ಗದಗ್	12.78	8.27	10.61
15	ಹಾಸನ್	7.88	4.90	6.41
16	ಹಾವೇರಿ	18.19	9.49	13.97
17	ಕಲಬುರಿಗಿ	1.23	3.04	2.06
18	ಕೊಡಗು	10.11	3.63	7.00
19	ಕೋಲಾರ	8.03	5.24	6.67
20	ಕೊಪ್ಪಣಿ	9.48	8.73	9.12
21	ಮಂಡ್ಯ	5.15	2.16	3.73
22	ಮೈಸೂರು	6.40	3.17	4.83
23	ರಾಯಚೂರು	6.60	2.22	4.61
24	ರಾಮನಗರ	4.95	1.04	3.07
25	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	11.41	2.25	7.00
26	ತುಮಕೂರು	5.89	3.06	4.56
27	ಉಡುಪಿ	8.58	2.68	5.78
28	ಉತ್ತರಕನ್ನಡ	12.85	4.19	8.73
29	ವಿಜಯಪುರ	6.87	6.84	6.86
30	ಯಾದಗಿರಿ	9.89	8.06	9.13
ಸರಾಸರಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ದರ		7.92	4.51	6.30

ಅನುಭಂಧ-2.20
(ಲ್ಯಾಂಗ್: ಕಂಡಿಕೆ-2.1.11.4, ಪುಟ-48)
ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 10ನೇ ತರಗತಿಯ ವರ್ವಾವಾರು ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

ವರ್ವ	ಪರೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು
2009–10	7,61,810	5,08,944	66.81
2010–11	7,78,472	6,13,627	78.82
2011–12	7,54,637	6,05,327	80.21
2012–13	7,76,172	6,28,452	80.96
2013–14	7,50,438	6,40,973	85.41
2014–15	7,87,659	6,69,339	84.97
2015–16	7,79,135	6,17,553	79.26
2016–17	7,64,690	5,61,781	73.46
2017–18	7,44,461	5,81,518	78.11

ಅನುಬಂಧ-3.1

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3, ಪುಟ-63)

ಯೋಜನೆಗಳು/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 2013-14ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಗೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತೋರಿಸುವ
ಕೋಷುಕೆ

(₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಯೋಜನೆ/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹೆಸರು	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಪೊತ್ತ	ವೆಚ್ಚ	ಬಾಕಿ
1	ಜನಶ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ	2888.59	2,393.02	495.57
2	ಕಲಾವಿದರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚಗಳು	13.02	12.88	0.14
3	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು	104.00	102.37	1.63
4	ಜನ್ಮದಿನ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಆಚರಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಇತರೆ ವೆಚ್ಚ	11,405.16	9,696.63	1,708.53
5	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಇತರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದ	500.00	500.00	0
6	ವಿಶೇಷ ಫೋಟ್ ಯೋಜನೆ/ಗ್ರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ-ಗುರುತಿಷ್ಠಿತ ಪರಂಪರ, ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಉತ್ಸವಗಳು, ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು	18,600.31	16,515.90	2,084.41
7	ಉತ್ಸವಗಳು (ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸವಗಳು, ಹಂಪಿ ಉತ್ಸವ, ಕದಂಬೋತ್ಸವ, ಜೀಲಾ ಉತ್ಸವ ಇತ್ಯಾದಿ)	1,930.58	1750.01	180.57
8	ಬಸವೇಶ್ವರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	75.00	55.42	19.58
9	ಜನಪದ ಜಾತ್ರೆ	50.00	48.55	1.45
10	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಜಾರ - ಜಯಂತಿಗಳ ಆಚರಣೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೇರವು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೇರವು,	32,199.99	30,531.14	1,668.85
11	ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರ	2,610.65	2,467.58	143.07
12	ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಪಿಂಚಣೆ	8,673.16	7,936.24	736.92
13	ಲಲಿತ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತರబೇತಿ	1,030.00	950.23	79.77
	ಒಟ್ಟು	80,080.46	72,959.97	7,120.49

ಅನುಭಂಗ-3.2

(ಲುಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3(ಎ), ಪುಟ-64)

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಖಾರಣೆಯ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಖದ ನವೀಕರಣ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸದಿರುವುದು

(₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಖದ ಹೆಸರು	ನೋಂದಾಯಿತ ಸಂಖದ ನವೀಕರಣ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸದ ವರ್ಷಗಳು	2017-18ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಮೊತ್ತ	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ವರ್ಷ
1	ಗಿರಿನಗರ ಸಂಗೀತ ಸಭಾ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	2015-16 ಮತ್ತು 2016-17	4.00	2015-16 to 2017-18
2	ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್.ಆಂಜೇಷ್ಟ್ರ್‌ರ್ ಜಾನಪದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾ ಮೋಷಕ ಸಂಖ, ಬೆಳಗಾವಿ	2017-18	1.00	2017-18
3	ಶ್ರೀ ಗುರು ಗಾನಯೋಗಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಸ್ಕೃತಿ	2016-17 ಮತ್ತು 2017-18	1.00	2016-17 & 2017-18
4	ಸ್ವಂದನ ಶ್ರೀಡಾ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕೆದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	2017-18	25.00	2017-18
ಒಟ್ಟು			31.00	

ಅನುಬಂಧ-3.3

(ಲುಲ್ಲೀಬಿ: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3(ಎ), ಪುಟ-64)

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಖಗಳಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿರುವುದು

(₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಖದ ಹೆಸರು	ವಿವರಗಳು		2017-18ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತ	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ
		ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿರುವ ವರ್ಷ	2016-17 ರವರೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತ		
1	ಗಿರಿನಗರ ಸಂಗೀತ ಸಭಾ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	2015-16 ಮತ್ತು 2016-17	3.00	1.00	4.00
2	ತರಂಗಿಣಿ ಕಲಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ	2016-17	1.00	0.50	1.50
3	ಅಂಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಖ	2016-17	10.00	2.00	12.00
4	ರೇಣುಕ ಸಂಗೀತ ಸಭಾ, ಬೆಂಗಳೂರು	2016-17	4.00	2.00	6.00
5	ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾರೂಡ ಮಿಶನ್, ಬೆಂಗಳೂರು	2016-17	1.00	1.00	2.00
6	ರುದ್ರಪಟ್ಟಣ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವ ಟ್ರೈಸ್	2016-17	1.00	0.50	1.50
7	ದಹಲಿ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಖ, ದಹಲಿ	2016-17	25.00	20.00	45.00
8	ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಟ್ರೈಸ್ (ತುಮಕೂರು)	2016-17	5.00	5.00	10.00
9	ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು	2015-16,2016-17 ಮತ್ತು 2017-18	90	60.00	150.00
10	ಕನ್ನಡ ರಕ್ಷಣಾ ವೇದಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	2011-12 ರಿಂದ 2017-18	175.00	50.00	225.00
11	ಸ್ವಾಷ್ಟಿ ಅಭಿನಯ ಕಲಾವಿದರ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು.	2015-16 ಮತ್ತು 2016-17	23.00	2.00	25.00
	ಒಟ್ಟು		338.00	144.00	482.00

ಅನುಭಂಗ-3.4

(ಲುಲ್ಲೀಬಿ: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3(ಎ), ಪುಟ-64)

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏರಡು ಬಾರಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು

(₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘದ ಹೆಸರು	ಮಂಜೂರಾದ ಹೊತ್ತೆ	
		ಆಫ್‌ಲೈನ್	ಆನ್‌ಲೈನ್
1.	ತಾನರತಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಯಾದಗಿರ್	15.00	5.00
2.	ರಂಗಭಾರತಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಳಾರಿ	40.00	10.00
3.	ಚರಬಸವೇಶ್ವರ ಸಂಗೀತ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿ, ಯಾದಗಿರ್	10.00	5.00
4.	ಆದಶ್ರ್ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ, ಬೆಂಗಳೂರು	15.00	5.00
5.	ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕನ್ನಡ ವೇದಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	7.00	3.00
6.	ಸಪ್ತಸ್ವರ ಕಲಾ ಕ್ರಿಯೇಶನ್, ಬೆಂಗಳೂರು	19.00	1.00
7.	ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ನಗಾರಿ ಮತ್ತು ತಮಿಟೆ, ಮೈಸೂರು	4.50	1.00
8.	ಮಾಧ್ವಾಂಜಲಿ ನಾಟ್ಯ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು	9.00	1.00
9.	ಭಾವ ರೂಪಕ, ಬೆಂಗಳೂರು	8.00	2.00
10.	ಸಂಜೀವಿನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಟ್ರಿಸ್ಟ್, ರಾಮನಗರ	5.00	1.00
	ಒಟ್ಟು	132.50	34.00

ಅನುಬಂಧ-3.5

(ಲುಲ್ಲೀಎ: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3(ಎ), ಪುಟ-65)

ತ್ರಿಶ್ವಾಗಳು ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ

(ರೂ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ತ್ರಿಶ್ವಾನ ಹೆಸರು	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತ	ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿರುವ ಅವಧಿ
1.	ನಿಜಲೀಂಗಪ್ಪೆ ತ್ರಿಶ್ವಾ, ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	75.00	2012-13 to 2017-18
2.	ದುತ್ತರಗಿ ತ್ರಿಶ್ವಾ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ	63.00	2013-14 to 2017-18
3.	ರನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ	39.00	2015-16 to 2017-18
	ಒಟ್ಟು	177.00	

ಅನುಭಂಗ-3.6

(ಲಿಲ್ಲೀಂ: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3(ಬಿ), ಪುಟ-66)

ಅವಶ್ಯಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೆರವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು

(₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ನಿರ್ಮಾಣದ ಸ್ಥಳ	ಚಿಹ್ನೆ	ಮಂಜೂರಾದ ಮೌತ್ತೆ	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೌತ್ತೆ	ಬಿಡುಗಡೆಯ ವರ್ಷ
1	ಯಲಗಟ್ಟಿ, ಚೆಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	10.00	5.00	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ
2	ಸುರಂಗನಹಳ್ಳಿ, ಮೊಳಕಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	5.00	5.00	ಆಗಸ್ಟ್ 2015
3	ಹೊಸದ್ದೆಹೊಂಡ, ಖಾನಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು	ಚೆಳಗಾವಿ	10.00	10.00	ಆಗಸ್ಟ್ 2015
4	ಜನ್ನಪಟ್ಟಣ ನಗರ	ರಾಮನಗರ	20.00	20.00	ಮಾರ್ಚ್ 2015
5	ರಂಗಸಮುದ್ರ ಗ್ರಾಮ, ಕಿನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು	ಮೈಸೂರು	5.00	5.00	ಆಗಸ್ಟ್ 2012
6	ಅರಕರೆ ಗ್ರಾಮ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ	ಮಂಡ್ರ	10.00	10.00	ಆಗಸ್ಟ್ 2011
7	ಸೋನೇಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ	ಮಂಡ್ರ	10.00	10.00	ಆಗಸ್ಟ್ 2011
8	ಪಾಂಡವಪುರ	ಮಂಡ್ರ	50.00	50.00	ಮಾರ್ಚ್ 2008
9	ತೇಲೂರ್ ಗ್ರಾಮ, ಮದ್ವಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು	ಮಂಡ್ರ	10.00	10.00	ಮಾರ್ಚ್ 2016
10	ನಾರ್ಕೆಬ್ಬಂಂಕ್ ಗ್ರಾಮ, ಮಂಡ್ರ ತಾಲ್ಲೂಕು	ಮಂಡ್ರ	10.00	10.00	ಮಾರ್ಚ್ 2017
11	ಚಿನಕುರಳೆ, ಹೊಸಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಹೊಱಳೆ	ಮಂಡ್ರ	10.00	10.00	ಮಾರ್ಚ್ 2016
12	ಅರವತ್ತೇಂದ್ರ ಗ್ರಾಮ, ಸೆಳ್ಳೆ ತಾಲ್ಲೂಕು	ದಕ್ಕಿಣ ಕನ್ನಡ	5.00	5.00	ಫೆಬ್ರವರಿ 2017
13	ಕಲ್ಲಾಡು ಗ್ರಾಮ, ಬಂಟವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕು	ದಕ್ಕಿಣ ಕನ್ನಡ	5.00	5.00	ಫೆಬ್ರವರಿ 2017
14	ಇಡ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ, ಬಂಟವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕು	ದಕ್ಕಿಣ ಕನ್ನಡ	20.00	20.00	ಫೆಬ್ರವರಿ 2017
15	ಚೊಲ್ಲುಕಲತಂಡ ಮುಂಜೆ ಗ್ರಾಮ, ಬಂಟವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕು	ದಕ್ಕಿಣ ಕನ್ನಡ	10.00	10.00	ಫೆಬ್ರವರಿ 2017
16	ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರೀ ಮತ್ತು ಅಯ್ಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ, ಬಂಟವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕು	ದಕ್ಕಿಣ ಕನ್ನಡ	10.00	10.00	ಆಗಸ್ಟ್ 2011
17	ಆದಿ ಉಡುಪಿ	ಉಡುಪಿ	50.00	50.00	ಫೆಬ್ರವರಿ 2011
18	ಸತ್ಯಪರಿಶ್ರಂಧನಗರ	ಬಳ್ಳಾರಿ	10.00	10.00	ಫೆಬ್ರವರಿ 2012
19	ಸೋನಿ ಗ್ರಾಮ, ಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು	ಬಳ್ಳಾರಿ	5.00	5.00	ಆಗಸ್ಟ್ 2012
20	ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ನಗರ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ	5.00	5.00	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015
21	ಸಿರಸ್ಪ ಮುದ್ದೇನೂರು	ಬಳ್ಳಾರಿ	5.00	5.00	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2015
22	ಬೀರೇನಹಳ್ಳಿ, ಹಿರಿಯೂರು	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	1.66	1.66	ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ
23	ಹಾವೇರಿ	ಹಾವೇರಿ	250.00	250.00	ಮಾರ್ಚ್ 2016
24	ಚೆಳಗಾವಿ	ಚೆಳಗಾವಿ	100.00	100.00	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2009
25	ಅಲ್ಲಿಗಿ ಗ್ರಾಮ, ಅಪ್ಪಳ್ಳಾಪುರ	ಕಲಬುರಗಿ	10.00	10.00	ಜನವರಿ 2016
26	ಬಾಬು ಜಗತ್ತೇವನರಾಂ ತಿಕ್ಕಣ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಟ್ರಾಸ್ಟ್, ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು	10.00	10.00	ಜನವರಿ 2016
27	ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಾಣ, ಮಂಗಳೂರು	ದಕ್ಕಿಣ ಕನ್ನಡ	440.00*	350.00	ಮಾರ್ಚ್ 1989
28	ಸಿದ್ದಾರ್ಥ ಪ್ರಗತಿಪರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಕ್ಷಯಡ್ಮೀ, ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು	5.00	5.00	ಫೆಬ್ರವರಿ 2018
		ಒಟ್ಟು	1091.66	996.66	

* ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು (₹2.30 ಕೋಟಿ)

ಅನುಬಂಧ-3.7

(ಲುಲ್ಲೀಬು: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3(ಬಿ), ಪುಟ-66)

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳಲ್ಲದೇ ಇತರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಣದ ವಿವರಗಳು

(₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಷಯ	ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಮೊತ್ತ	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತ	ಆಧಿಕ ಬಿಡುಗಡೆ
1	ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬೆಕ್ಕೊಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಿಪ್ಪಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜ ಶಿವಕೃಪತಿ ಮಹಾರಾಜ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣ	20.00	50.00	30.00
2	ಶ್ರೀ ಗಾಯಿತ್ರಿ ಹೀರ, ಬನಶಂಕರಿ, ಬಾದಾಮಿ ತಾಲ್ಲೂಕು	20.00	25.00	5.00
3	ಶಿವರಂಗಂ ಮಾದರ ಚೆನ್ನಾಯ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ	20.00	30.00	10.00
4	ಶ್ರೀ ಶ್ರೀದೇಗುಲ ಮಠ ಕನಕಪುರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	20.00	175.00	155.00
5	ಶ್ರೀಕೃತ್ ಮರಳುಗಾವಿ ಮರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	20.00	189.74	169.74
6	ರಾಮರೂದ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ	20.00	40.00	20.00
7	ಕೌಜಲಗಿ ನಿಂಗಮ್ ಮಹಲೆಂಗಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ	20.00	205.00	185.00
8	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ ರಬಕವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ	20.00	42.00	22.00
9	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ ಬೆಳಗಳಿ, ಮುಧೋಳ ಬಾಗಲಕೋಟಿ	20.00	45.00	25.00
10	ವೀರಶ್ವರ ಸಮಾಜಸೇವಾ ಸಮಿತಿ, ಮುಧೋಳ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ	20.00	25.00	5.00
11	ಗಾಡಿಗ ಸಮಾಜ, ಮುಧೋಳ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ	20.00	25.00	5.00
12	ಹೇಮರೆಡ್ ಮಲ್ಲಮೈ ಮುಧೋಳ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ	20.00	25.00	5.00
13	ತಮಿಲ್ ತಾಯಿ ಸಂಗಮ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	20.00	50.00	30.00
14	ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸವ ಪಟ್ಟದೇವ ಸ್ವಾರಕ ಟಿಸ್ಟ್, ಭಾಲ್ಕೆ	20.00	50.00	30.00
15	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಲ ಸ್ವಾರಕ ಭವನ, ಸೂರತ್ಕ್ಲೋ (ಮಂಗಳೂರು)	20.00	100.00	80.00
16	ಸ್ತ್ಯಾಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಜಮಿಂಡಿ, ಬಾಗಕಲಕೋಟಿ	20.00	32.50	12.50
17	ಸಾಂಕೇತಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ	20.00	70.00	50.00
18	ವೀರಶ್ವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	20.00	100.00	80.00
19	ಶ್ರೀ ನಿವರ್ಕಣೇಶ್ವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಟಿಸ್ಟ್, ಬಾಹುದಾಜನಗರ	20.00	175.00	155.00
20	ಅರಸ ರಂಗಮಂದಿರ, ಲಾಲೋಬಹಾದ್ವಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಲೇಜ್, ಸಾಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	20.00	25.00	5.00
	ಒಟ್ಟು	400.00	1479.24	1079.24

ಅನುಭಂಗ-3.8

(ಲುಲ್ಲೀಬು: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3(ಬಿ), ಪುಟ-66)

ನಿಗದಿತ ಮಿತಿಗಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕ

(₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರು	ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತ	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತ	ಪರಾ
1	ಪಂಚ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಸ್ವಾರ್ಥ ಭವನ, ಮಂಗಳೂರು	500.00	166.00	ಮುದುವೆ, ಮುದುವೆ ಆರತ್ತಕ್ಕೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಫೆಟನೆಗಳು, ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳು, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ಉತ್ಸವ, ಬಿಡುಗಡೆ, ಮುಂತಾದವರ್ಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವುದು ನಿರ್ಮಾಣದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಲ್ಲ ಎಂದು ಕನಾಟಿಕ ಗೃಹಮಂಡಳಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಂದಾಜುಗಳಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು.
2	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಕಲಾಗಾರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	150.00	40.93	ಕಲಾಗಾರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ₹1.00 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು (ಇನ್‌ 2011) ಮತ್ತು ಈ ₹1.00 ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ₹40.93 ಲಕ್ಷವನ್ನು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿರುದ್ಧ ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು.
3	ಕಪಾಡಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕೆಂಪುನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	70.00	70.00	ಮಹಿಳೆಯರ ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಪುರುಷರ ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಕೊಳಚೆಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ನವೀಕರಣ, ಕಲ್ಲುಹಾದಿಯನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಜೋಡಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.
4	ತೆಲುಗು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮಿತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು	40.00	40.00	ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತೆಲುಗು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೃಷಿದೇವರಾಯ ಕಲಾಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನವೀಕರಣ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ₹40 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.
5	ಬಸವ ಭವನ, ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು	200.00	200.00	ಉಂಟದ ಹಾಲ್ (23.63m X 38.55 m), ಮುದುವೆ ಹಾಲ್ (23.63m X 39.45 m)ಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಸವ ಭವನವನ್ನು ಮುದುವೆ ಭತ್ತವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಎಂದು ಬಸವ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದೆವು.
6	ರಂಗಮಂದಿರ, ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ, ವಿಜಯಪುರ	50.00	25.00	ಯೋಜನೆಯ ಅನ್ವಯ ಮುದುವೆಯ ಭತ್ತವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು (7498 ಚದರ ಅಡಿ ಮುದುವೆ ಭತ್ತ)
7	ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಬಿಲ್ಲಿವ ಸಂಖ ಕಟ್ಟಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	100.00	50.00	ಸಮುದಾಯ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ₹50 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು
8	ಮೈಲಾರ ಮಲ್ಲಣಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶಾಂತಿಕುಂದ, ಬೆಂಗಳೂರು	100.00	100.00	ಅಂತಿಧಿ ಗೃಹ/ಭತ್ತದ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ₹75 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಮತ್ತು ₹25 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಮೈಲಾರ ಮಲ್ಲಣಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು
	ಒಟ್ಟು	1,210.00	691.93	

ಅನುಬಂಧ-3.9

(ಲುಲ್ಲೀಬು: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3(ಬಿ), ಪುಟ-67)

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳ ರದರಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ

(ರೂ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಷಯ	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೊತ್ತ	ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೊತ್ತ	ಘರಾ
1	ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಕ್ಕೊಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಿಪ್ಪಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಜ್ಯ ಶಿವಚಕ್ರಪತಿ ಮಹಾರಾಜ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣ	50.00	198.00	ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಿಪ್ಪಾಯೆ ಮರಸಭೆಯ ಬಧ್ಯತೆಯಾದ ₹1.98 ಕೋಟಿಯ ಸ್ವೀಕೃತಿ (₹62.70 ಲಕ್ಷ ಕೆಗಳೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ)
2	ಶ್ರೀ ಗಾಯತ್ರೀಪೀಠ, ಬನಕಂಕರೆ, ಬಾದಾಮಿ ತಾಲ್ಲೂಕು	25.00	50.00	₹50 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯು ಅದೇ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ
3	ಶ್ರೀ ಜಗದ್ರೂ ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಮಾನ್ಯಾರ್ಥ, ಧಾರವಾಡ	10.00	50.00	₹25 ಲಕ್ಷದ ನೆರವನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ-ಗಳ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ₹25 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ
4	ತಮಿಳು ತಾಯಿ ಸಂಗಮ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	50.00	24.90	₹24.90 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಎರ್ಪಾಡಿಲ್ಲಾಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎರ್ಪಾಡಿಲ್ಲಾಡ್ಸ್ ನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ (ಆಧಾರ-ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಮದುವೆ ಮಂಟಪದ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ)
5	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಕ ಸ್ವಾರಕ ಭವನ, ಸೂರತ್ತುಲ್ (ಮಂಗಳೂರು)	100.00	73.00	₹73 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಎರ್ಪಾಡಿಲ್ಲಾಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎರ್ಪಾಡಿಲ್ಲಾಡ್ಸ್ ನಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ದೇಣಿಗೆಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ
6	ಸತ್ಯಕಾಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಜಮ್‌ಬಿಂಡಿ, ಬಾಗೆಲಕೋಟೆ	32.50	80.00	₹80 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಎರ್ಪಾಡಿಲ್ಲಾಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎರ್ಪಾಡಿಲ್ಲಾಡ್ಸ್ ನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ (ಆಧಾರ-ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ)
7	ರಕ್ಷತ ನಿಲಯ ಕಲಾ ಸಂಘ, ರಾಯಪುರ, ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	20.00	13.00	ಕೆಬಿಲಾಡಿ ಯಿಂದ ₹8 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ₹5 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಟಿಎಸ್‌ಪಿ ನಿಧಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ (ಆಧಾರ-ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ).
8	ಆದಿ ಜಾಂಬವ ತರಫಿಲೆ, ಕಲಬುರಗಿ	10.00	50.00	ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ₹50 ಲಕ್ಷದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.
9	ಶಿವಶರಣ ಮಾದರ ಜೆನ್ಸನ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನ	30.00	11.00	ಎರ್ಪಾಡಿಲ್ಲಾಡ್ಸ್/ಎರ್ಪಾಡಿಲ್ಲಾಡ್ಸ್/ಎಸ್‌ಸಿ‌ಪಿ/ಟಿಎಸ್‌ಪಿ ಹಣದಿಂದ ₹11 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ
10	ಶಿವಾನಂದ ಶಿವಯೋಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ, ಜೇವಗ್ರಿ, ಕಲಬುರಗಿ	5.00	25.00	ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ-ಗಳ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ₹25 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.
	ಒಟ್ಟು	332.50	574.90	

ಅನುಬಂಧ-3.10
(ಲ್ಯಾಂಗ್ವಿಂ: ಕಂಡಿಕೆ-3.1.3.3(ಬಿ), ಪುಟ-67)
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಷಯ	ಮಂಜೂರಾದ ಮೌತ್ತೆ	ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೌತ್ತೆ ದಿನಾಂಕ	ವಿಳಂಬ (ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ)
1	ಗಡಿನಾಡ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭವನ, ಮಂಗಳೂರು	1.00 (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2006)	0.20 (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2006) 1.00 (ಜನವರಿ 2013)	128 ತಿಂಗಳುಗಳು
2	ಬೆಳ್ಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಕನಾಂಟಕ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣ	1.25 (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2008)	1.25 (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2008)	107 ತಿಂಗಳುಗಳು
3	ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೇಡಂನಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಕನಾಂಟಕ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣ	1.25 (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2008)	1.00 (ಜೂನ್ 2010)	86 ತಿಂಗಳುಗಳು
4	ಬಾಗಲಕೋಟಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಮ್ಮುವಿಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗುರುದೇವ್ ರಾನಡೆ ಸ್ಕೂಲಾಧಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣ	1.00	0.50 (ಜೂನ್ 2011)	74 ತಿಂಗಳುಗಳು
5	ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ರಂಗಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಾಣ	0.25	0.25 (ಫೆಬ್ರವರಿ 2007)	126 ತಿಂಗಳುಗಳು
6	ಬಾಗಲಕೋಟಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇಳಕಲ್ಲಾನಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ರಂಗಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಾಣ	0.75	0.75 (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2007)	119 ತಿಂಗಳುಗಳು
7	ದಪ್ಪಿಣ ಕೆನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ರಂಗಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಾಣ	1.20	1.20 (ಮಾರ್ಚ್ 1989 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2008)	340 ತಿಂಗಳುಗಳು

ಅನುಬಂಧ-3.11
(ಲ್ಯಾಂಗ್: ಕಂಡಿಕೆ-3.2.5, ಪುಟ-75)
ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಫಾಟಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಒಟ್ಟು	ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ್ದು (ಶೇಕಡಾವಾರು)
1	ಜಿಲ್ಲೆಗಳು	30	8 (27)
2	ಆಯ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು	42	16 (38)
3	ಆಯ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಸೋಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಸಂಖ್ಯೆ	190	72 (38)
4	ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ		72 (38)
5	ಆಯ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು	119	47 (39)
6	ಆಯ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು	71	25 (35)
7	ಆಯ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು	51	22 (43)
8	ಆಯ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು	139	50 (36)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ (ಜಂಟಿ/ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು)	ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟ (ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು)
ಬೆಳಗಾವಿ ವಿಭಾಗ			
1	ಬೆಳಗಾವಿ	1	ಬೆಳಗಾವಿ
		2	ರಾಮದುರ್ಗ
2	ಹಾವೇರಿ	3	ಬೃದ್ಧಗಿ
		4	ಸವಣಾರು
ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗ			
3	ಜಿತ್ರದುರ್ಗ	5	ಜಿತ್ರದುರ್ಗ
		6	ಹೊಳೆಲ್ಕಿರೆ
4	ತುಮಕೂರು	7	ಮಧುಗಿರಿ
		8	ತುಮಕೂರು
ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗ			
5	ಬೀದರ್	9	ಬಸವಕಲ್ಕಣಿ
		10	ಭಾಲ್ಕಿ
6	ಕಲಬುರಗಿ	11	ಜಿಂಜೊಳಿ
		12	ಕಲಬುರಗಿ
ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗ			
7	ಹಾಸನ	13	ಹೊಳೆನರಸಿಪುರ
		14	ಸಕಲೇಶಪುರ
8	ಮೈಸೂರು	15	ನಂಜನಗೂಡು
		16	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣಿ

ಅನುಬಂಧ-3.12

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-3.2.8.2, ಪುಟ-80)

2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ವಾಧೀನದ ಸ್ಥಿತಿ

ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಯಾಕು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ													
		ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ		ಎಸ್‌ಎಸ್‌ನಷ್ಟು		ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಗಿಂತ ಅಧಿಕ (ಶೇಕಡಾವಾರು)						ಒಟ್ಟು			
		ಬಿ	ಜಿ	ಬಿ	ಜಿ	ಬಿ	ಜಿ	ಬಿ	ಜಿ	ಬಿ	ಜಿ	ಬಿ	ಜಿ		
ಬೆಳಗಾದಿ	ಬೆಳಗಾದಿ	4	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	7	3
	ರಾಮದುರ್ಗ	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	4	3
ಬೀದರ್	ಬಿಸವಕಲ್ಕಣಿ	5	1	2	1	3	1	0	0	0	0	0	0	10	3
	ಭಾರ್ತ್ಯ	7	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8	3
ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	5	0	0	0	5	0	2	2	0	3	1	1	13	6
	ಹೊಳೆತ್ತರೆ	3	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	5	4
ಹಾಸನ್	ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	10	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	10	2
	ಸಕಲೇಶಪುರ	3	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	5	2
ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡಗಿ	4	1	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	8	1
	ಸವಣಾರು	2	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	4	1
ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	0	0	7	2	0	0	0	0	0	0	0	0	7	2
	ಕಲಬುರಗಿ	5	2	11	1	2	3	3	0	1	0	0	0	22	6
ಮೈಸೂರು	ನಂಜನಗ್ಗೊಡು	6	2	2	0	0	0	1	0	1	0	0	1	10	3
	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣಿ	1	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	3	2
ತುಮಕೂರು	ಮಧುಗಿರಿ	8	1	0	0	4	0	0	1	0	1	0	0	12	3
	ತುಮಕೂರು	6	2	2	0	0	1	1	1	2	2	0	1	11	7
ಒಟ್ಟು		69	16	26	5	22	9	10	7	8	8	4	6	139	51
		85		31		31		17		16		10		190	

ಎಸ್‌ಎಸ್‌= ಮಂಜೂರಾದ ಬಲ, ಬಿ=ಮುದುಗರು, ಜಿ=ಮುದುಗಿಂಯರು

ಅನುಬಂಧ-3.13

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-3.2.8.2, ಪುಟ-80)

(ಎ) ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 139 ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ವಾಧೀನದ ಸ್ಥಿತಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಚಿಹ್ನೆ	ತಾಬ್ಲೂಕ್	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಹೆಸರು	ಎಸ್‌ಎಸ್	ಒಂ	ತೇಕಡಾ
ಮಂಜೂರಾದ ಬಲಕ್ಕಂತ (ಎಸ್‌ಎಸ್) ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಸ್ವಾಧೀನ (ಒಂ)						
1	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ (ಎಸ್‌ಎಸ್) ಕಲಬುರಗಿ	300	50	-83
2	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು 'ಸಿ' ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	210	67	-68
3	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ಪಟ್ಟಣ	95	38	-60
4	ತುಮಕೂರು	ಮುಧುಗಿರಿ	ಮುಟ್ಟೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ-01, ಮುಧುಗಿರಿ ಪಟ್ಟಣ	173	71	-59
5	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮುಟ್ಟೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ-2, ಹನುಮಂತಪುರ	371	157	-58
6	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಳೆಹಳ್ಳಿಕೊಪ್ಪಲು	75	32	-57
7	ಹಾವೇರಿ	ಸವಣಾರು	ಮುಟ್ಟೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸವಣಾರು	100	47	-53
8	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ (ಹೆಚ್‌ಎಸ್), ಕಲಬುರಗಿ	300	150	-50
9	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಳ್ಳಿಮೈಸೂರು	75	40	-47
10	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮುಟ್ಟೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ-1, ಹನುಮಂತಪುರ	371	202	-46
11	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	75	43	-43
12	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಜೋಡಿಸ್ಟಿ	50	29	-42
13	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಯಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಭಾಲ್ಯಿ	100	61	-39
14	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಡವನಹಳ್ಳಿ	60	37	-38
15	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಗ್ಗೆರೆ	65	40	-38
16	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಹೊಳೆಲ್ಕಿರೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರಾಮಗಿರಿ	50	31	-38
17	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಹೊಳೆಲ್ಕಿರೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಟ್ಟೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಸ ಹೊಳೆಲ್ಕಿರೆ ಪಟ್ಟಣ	90	56	-38
18	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡಿಗಿ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮಸಣಿಗಿ	75	47	-37
19	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಾರಾಯಣಪುರ (ಉದ್ದು ಶಾಲೆಯ ಹಕ್ಕಿರೆ)	50	32	-36
20	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಯಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಭಾಲ್ಯಿ	200	129	-36
21	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಯಲಕೆನಹಳ್ಳಿ	50	33	-34
22	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	ಮುಟ್ಟೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಳೆನರಸೀಮರ ಪಟ್ಟಣ (ಹಳ್ಳಿಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಸ್ಥಾಂತರಿಸಿದ)	50	33	-34
23	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಟ್ಟೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಸದು-02 (17-18)	100	68	-32
24	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮರ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಜಾನಹಳ್ಳಿ	50	35	-30
25	ತುಮಕೂರು	ಮುಧುಗಿರಿ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಐಡಿ ಹಳ್ಳಿ	60	43	-28
26	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಂಡವರೋನಿ	150	110	-27
27	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡಿಗಿ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಿಸಿಲಹಳ್ಳಿ	65	48	-26
28	ತುಮಕೂರು	ಮುಧುಗಿರಿ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಲ್ಲಾಯ	90	67	-26
29	ಹಾಸನ	ಸಕಲೇಶಪುರ	ಮುಟ್ಟೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸಕಲೇಶಪುರ ಪಟ್ಟಣ	75	56	-25
30	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಸದು-01, (17-18)	100	75	-25
31	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು ಬಾಲಕರ ಬಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	210	160	-24
32	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮುಟ್ಟೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 6, ಬೆಳಗಾವಿ	100	77	-23
33	ತುಮಕೂರು	ಮುಧುಗಿರಿ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬೆಡಕ್ಕೂರು	60	47	-22
34	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಮುಟ್ಟೊಪೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಂಟಗೌಡ	50	39	-22

ಅನುಭಂಗ-3.13 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಚಿಹ್ನೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಹೆಸರು	ವರ್ಷಾವಾ	ಒಟ್ಟಿ	ಶೇಕಡಾ
35	ತುಮಕೂರು	ಮಧುಗಿರಿ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸೋಡೆನಹಳ್ಳಿ	75	59	-21
36	ತುಮಕೂರು	ಮಧುಗಿರಿ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರಂತವಲು	65	52	-20
37	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಹೊಳ್ಳೆರ್	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೆಚ್‌ಡಿ ಪುರ	75	60	-20
38	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮುಕ್ಕೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸಂಖ್ಯೆ/4, ಬೆಳಗಾವಿ	58	47	-19
39	ಹಾವೇರಿ	ಸರ್ವೇಲಾರು	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸರ್ವೇಲಾರು	85	70	-18
40	ತುಮಕೂರು	ಮಧುಗಿರಿ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಗರಣೆ	65	53	-18
41	ಮೃಷಾಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಡನವಲು	50	41	-18
42	ಹಾಸನ	ಸಕಲೇಶಪುರ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಾಳ್ಳುಪೇಟೆ	75	62	-17
43	ತುಮಕೂರು	ಮಧುಗಿರಿ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕೊಡ್ಡಾಪುರ	65	54	-17
44	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಡಿವಾ ಹಳ್ಳಿ	65	54	-17
45	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮುಕ್ಕೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 2, ಬೆಳಗಾವಿ	75	63	-16
46	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮುಕ್ಕೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 2, ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ರಸ್ತೆ	248	208	-16
47	ಮೃಷಾಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಸುವಿನಹಳ್ಳಿ	50	42	-16
48	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಕೂಲಾ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕೊಹಿನೂರು	50	42	-16
49	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ದೊಡ್ಡಕುಂಜೆ	50	43	-14
50	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಿ.ಹೆಚ್ ರಸ್ತೆ	183	158	-14
51	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಕೂಲಾ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹುಲಸೂರು (ಇಂದ್ರ ಕಾಲೋನಿ)	100	87	-13
52	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮುಕ್ಕೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಎಮ್‌ಜಿ ರಸ್ತೆ	272	239	-12
53	ಮೃಷಾಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಂಜನಗೂಡು ಪಟ್ಟಣ	50	44	-12
54	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಕೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಳ್ಳಿಪುರ್	50	44	-12
55	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡಿಗಿ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಟೆನ್‌ನ್ಯಾರು	50	45	-10
56	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ	ಮುಕ್ಕೊನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ ಪಟ್ಟಣ	50	46	-8
57	ಹಾಸನ	ಸಕಲೇಶಪುರ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸಕಲೇಶಪುರ ಪಟ್ಟಣ	90	83	-8
58	ಮೃಷಾಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೆಡಿಯಾಳ	50	47	-6
59	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು ಬಾಲಕರ ಡಿ.ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	210	200	-5
60	ಮೃಷಾಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಗಲೈ	50	48	-4
61	ಮೃಷಾಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ತಗಡೂರು	50	48	-4
62	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಕೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕೆ.ಚಿಂಬೋಳ್ಳಿ	50	48	-4
63	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಕೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮಹಕನೂರು	60	58	-3
64	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಕೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ವಾರ್ವಟಿ	35	34	-3
65	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡಿಗಿ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಿರೇನಜ್ಜಿ	65	64	-2
66	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ	115	113	-2
67	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಅಲಗವಾಡಿ	85	83	-2
68	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಕೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೊಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಲಕನ್‌ಗಾವ್	50	49	-2
69	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಬಾಲಕರ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕುಸನೂರ್ ರೋಡ್	300	298	-1

ಅನುಬಂಧ-3.13 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

ಮಂಜೂರಾದ ಬಲದಷ್ಟೇ (ಎಸ್‌ಎಸ್) ಇರುವ ಸ್ಥಾಫೀನ (ಒಬ್ಬ)						
ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಚಿಹ್ನೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಹೆಸರು	ಎಸ್‌ಎಸ್	ಒಬ್ಬ	ಶೇಕಡಾ
1	ಹಾಸನ	ಸಕಲೇಶಪುರ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೆಣ್ಣರು	50	50	
2	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮುಕ್ಕೆನಂತರದ ಬಾಲಕರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 1, ವೀರಸಾಗರ	248	248	
3	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮುಕ್ಕೆನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 2, ಮಹಾಲ್ಕಣಿಗೆರ	100	100	
4	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮರಗುಟ್ಟ, ಕಲಬುರಗಿ	100	100	
5	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಮಲಾಪುರ, ಕಲಬುರಗಿ	65	65	
6	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮಹಾಗಾವ್, ಕಲಬುರಗಿ	75	75	
7	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸರಡಿಗಿ	50	50	
8	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಘರಾವಟಾಬಾದ್	75	75	
9	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೆನ್ನೆಕರಂಗಿ	50	50	
10	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಜೀರಾದ್ (ಬಿ)	65	65	
11	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಶಿಯು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ	100	100	
12	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಮಲಾಪುರ	50	50	
13	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ (15-16)	100	100	
14	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ವೃತ್ತಿಪರ ಕಾಲೇಜು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ	100	100	
15	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿಂಚೋಳಿ	115	115	
16	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕೊಂಡವರಹ್ಮಾ	90	90	
17	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸೂಲೆಪೇಟೆ	65	65	
18	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಐನಾಪುರ	65	65	
19	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿಂದನಕೆರೆ	65	65	
20	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಗಡಿಕೆಶ್ವರ್	65	65	
21	ಕಲಬುರಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿಂಚೋಳಿ	65	65	
22	ಮೈಸೂರು	ನಂಬಣಗೂಡು	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೂರಾ	50	50	
23	ಮೈಸೂರು	ನಂಬಣಗೂಡು	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹರದನಪ್ಪ್ಲಿ	75	75	
24	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಕೂರಿ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರಾಜೇಶ್ವರ, ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿತ್ವಯೊಂದಿಗೆ ಹಸ್ತಿರ	70	70	
25	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಕೂರಿ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹರಬಾಗ (ಸದಲಪುರ ರಸ್ತೆ)	45	45	
26	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಮಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಿಟ್ಟೂರು	50	50	

ಮಂಜೂರಾದ ಬಲಕ್ಕಂತ (ಎಸ್‌ಎಸ್) ಅಧಿಕೆವರುವ ಸ್ಥಾಫೀನ (ಒಬ್ಬ)						
ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಚಿಹ್ನೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಹೆಸರು	ಎಸ್‌ಎಸ್	ಒಬ್ಬ	ಶೇಕಡಾ
1	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡ್ಗಿ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಾಗಿನೆಲೆ	90	92	2
2	ಹಾಸನ	ಸಕಲೇಶಪುರ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹನುಬಾಲು	50	51	2
3	ತುಮಕೂರು	ಮುಧುಗಿರಿ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮುಡಗೇಶ್ವರ	65	66	2
4	ತುಮಕೂರು	ಮುಧುಗಿರಿ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮುಧುಗಿರಿ ಪಟ್ಟಣ	100	104	4
5	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಶಿಯು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ	100	104	4
6	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಕೂರಿ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮುಂಜಲಾಂಬ (ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿತ್ವಯೊಂದಿಗೆ ಹಸ್ತಿರ)	50	53	6
7	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡ್ಗಿ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬ್ಯಾಡ್ಗಿ	75	80	7
8	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಬಾಬು ಜಗಡೇವಸರಂ ಬಾಲಕರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ	300	320	7
9	ಚಿತ್ತದುಗ್ರ	ಚಿತ್ತದುಗ್ರ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ತುರುವನೆಲು	65	70	8
10	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡ್ಗಿ	ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕ್ಷೇತ್ರದೇವರು	65	74	14
11	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮುಕ್ಕೆನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 5, ಬೆಳಗಾವಿ	58	66	14
12	ಚಿತ್ತದುಗ್ರ	ಚಿತ್ತದುಗ್ರ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಮುಕ್ಕೆಪೊವರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಭರಮಸಾಗರ	65	74	14

ಅನುಭಂಗ-3.13 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಹೆಸರು	ಎಸ್‌ಎಸ್	ಒಟ್ಟಿ	ಶೇಕಡಾ
13	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	210	239	14
14	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಜ್ಞಾನಿಯರು ಕಾಲೇಜ್ ಎ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	200	230	15
15	ಹಾವೇರಿ	ಸವಣಾರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ದೊಂಬರಮತ್ತೂರು	60	70	17
16	ತುಮಕೂರು	ಮುಧಗಿರಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ-02, ಮುಧಗಿರಿ ಪಟ್ಟಣ	173	202	17
17	ತುಮಕೂರು	ಮುಧಗಿರಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ದಂಡಿನದಿಬ್ಬು	65	78	20
18	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	50	60	20
19	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಮದುರ್ಗ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಂಡಿಹಾಳ್	75	92	23
20	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಜ್ಞಾನಿಯರು ಕಾಲೇಜ್ ಬಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	200	245	23
21	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮುಡಬಿ	70	86	23
22	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಂಡಾವರ ಒನಿ	85	105	24
23	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	175	220	26
24	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	210	264	26
25	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 3, ಬೆಳಗಾವಿ	75	97	29
26	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಎಸ್‌ಎಸ್ ಮರಷ್	150	196	31
27	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ	75	100	33
28	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಡಿಗ್ರಿ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ	100	135	35
29	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರವಂದೂರು	50	70	40
30	ಮೈಸೂರು	ನಂಜನಗೌಡು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರವಂದೂರು	50	70	40
31	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಮದುರ್ಗ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರಾಮದುರ್ಗ	100	141	41
32	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಡಾ.ಅಂಬೇದ್ಕರ ಬಾಲಕರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ	300	430	43
33	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮತ್ತು ಬಿಎಡ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಿಪ್ಪಣಿ ರಸ್ತೆ	113	173	53
34	ಹಾವೇರಿ	ಸವಣಾರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮರಳಕಪ್ಪೆ	60	95	58
35	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 1 ಕಲಬುರಗಿ	100	158	58
36	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜು ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ,	75	120	60
37	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಹೊಳೆಂಬೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಳೆಂಬೆ ಪಟ್ಟಣ	100	162	62
38	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಮದುರ್ಗ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಿಟ್ಟೆಕೆರ್	75	125	67
39	ಮೈಸೂರು	ನಂಜನಗೌಡು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಂಜನಗೌಡು ಪಟ್ಟಣ	50	84	68
40	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 1 ಬೆಳಗಾವಿ	132	225	70
41	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಹೊಳೆಂಬೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಹೊಳೆಂಬೆ ಪಟ್ಟಣ	75	153	104
42	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ (ಹೊಸದು) ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	150	345	130
43	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ರಾಹ್ಮಗಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಗಿ	50	125	150
44	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಮದುರ್ಗ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರಾಮದುರ್ಗ	50	173	246

ಅನುಬಂಧ-3.13 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

(ಬಿ) ಪರೀಕ್ಷೆ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 51 ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸ್ವಾಧೀನದ ಸ್ಥಿತಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ಆಲ್ಯೂಕು	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಹೆಸರು	ಎಸೋವ್‌ಸ್	ಒಬ್ಬಿ	ಶೇಕಡಾ
ಮಂಜೂರಾದ ಬಳಕ್ಷಿಂತ (ಎಸೋವ್‌ಸ್) ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಸ್ವಾಧೀನ (ಒಬ್ಬಿ)						
1	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಯು	ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಭಾಲ್ಯು	100	19	-81
2	ಹಾವೇರಿ	ಸವಣಾರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸವಣಾರು	100	25	-75
3	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	100	25	-75
4	ತುಮಕೂರು	ಮಧುಗಿರಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಸದು, ಮಧುಗಿರಿ ಪಟ್ಟಣ	100	27	-73
5	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ (17-18)	100	50	-50
6	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮುರ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಳೆನರಸೀಮುರ ಪಟ್ಟಣ	75	41	-45
7	ಮೈಸೂರು	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	65	45	-31
8	ಮೈಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಂಜನಗೂಡು ಪಟ್ಟಣ-2	100	69	-31
9	ಮೈಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಂಜನಗೂಡು ಪಟ್ಟಣ	150	106	-29
10	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಹೊಳೆಲ್ಲೇರೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ತದೂಜಾಜುರು	100	80	-20
11	ಹಾವೇರಿ	ಬ್ಯಾಡಗಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬ್ಯಾಡಗಿ	65	54	-17
12	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಜಳ್ಳಾವಿ	65	54	-17
13	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ 2, ಬಿಹೆಚ್ ರಸ್ತೆ	100	85	-15
14	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ (ನೀಲಂಬಾಕ ಕಾಲೇಜ್ ಹತ್ತಿರ)	110	100	-9
15	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ತರಫಿಲೆ, ಕಲಬುರಿಗಿ	150	140	-7
16	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಯು	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಭಾಲ್ಯು	85	81	-5
ಮಂಜೂರಾದ ಬಳದಷ್ಟೆ (ಎಸೋವ್‌ಸ್) ಇರುವ ಸ್ವಾಧೀನ (ಒಬ್ಬಿ)						
1	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಲಬುರಿಗಿ ಪಟ್ಟಣ (15-16)	100	100	
2	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿಂಚೋಳಿ	65	65	
3	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಚಿಂಚೋಳಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿಂಚೋಳಿ	50	50	
4	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕೆಂಬಿ ಕಂಬದ ಹತ್ತಿರ	60	60	
5	ಬೀದರ್	ಭಾಲ್ಯು	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಿಂಬೂದು	50	50	
ಮಂಜೂರಾದ ಬಳಕ್ಷಿಂತ (ಎಸೋವ್‌ಸ್) ಅಧಿಕವಿರುವ ಸ್ವಾಧೀನ (ಒಬ್ಬಿ)						
1	ಹಾಸನ	ಸಕಲೇಶಪುರ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸಕಲೇಶಪುರ ಪಟ್ಟಣ	75	76	1
2	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸಂಖ್ಯೆ-2, ಬೆಳಗಾವಿ	100	104	4
3	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಿಹೆಚ್ ರಸ್ತೆ	198	208	5
4	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗರ	140	150	7
5	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಕಲಬುರಿಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಲಬುರಿಗಿ	100	110	10
6	ಹಾಸನ	ಹೊಳೆನರಸೀಮುರ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಳೆನರಸೀಮುರ ಪಟ್ಟಣ	70	81	16

ಅನುಭಂಗ-3.13 ಮುಂದುವರೆದಿದೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ಆಲ್ಯಾಸ್	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಹೆಸರು	ಎಸೋಎಸ್	ಒಟ್ಟಿ	ಶೇಕಡಾ
7	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಮದುರ್ಗ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರಾಮದುರ್ಗ	75	90	20
8	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ	275	330	20
9	ಬೀದರ್	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮುಂದುವರು (ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿತ್ವ ಹತ್ತಿರ)	60	73	22
10	ಹಾಸನ	ಸಕಲೇಶಪುರ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸಕಲೇಶಪುರ ಪಟ್ಟಣ	120	154	28
11	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಮದುರ್ಗ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮುಲಕುಂಡೆ	65	84	29
12	ತುಮಕೂರು	ಮಧುಗಿರಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮಧುಗಿರಿ ಪಟ್ಟಣ	85	110	29
13	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಹೊಳೆಳ್ಳರೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಳೆಳ್ಳರೆ ಪಟ್ಟಣ	90	116	29
14	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಎಸಾಟೆ/ಎಸ್‌ಟಿ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	200	267	34
15	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಿಂಬೆ ರಸ್ತೆ ಪಟ್ಟಣ	115	165	43
16	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಜಂಪಯ್ಯನಹಟ್ಟಿ	65	95	46
17	ತುಮಕೂರು	ಮಧುಗಿರಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮಧುಗಿರಿ ಪಟ್ಟಣ	87	135	55
18	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ (ಹೊಸದು)	150	242	61
19	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ1, ಬೆಳಗಾವಿ	75	122	63
20	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	90	149	66
21	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಭರಮಸಾಗರ	65	108	66
22	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಖ್ಯೆ1, ಬಾಡವಾಡಿ	100	180	80
23	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಗಂಗೋತ್ತಿನಗರ	100	181	81
24	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಹೊಳೆಳ್ಳರೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಎನಾಜ ಪಟ್ಟಣ	25	47	88
25	ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ	80	166	108
26	ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಮದುರ್ಗ	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರಾಮದುರ್ಗ	65	137	111
27	ಮೈಸೂರು	ನಂಜನಗೂಡು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಂಜನಗೂಡು ಪಟ್ಟಣ-1	100	214	114
28	ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ (ವೃತ್ತಿಪರ), ತುಮಕೂರು	75	165	120
29	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಹೊಳೆಳ್ಳರೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹೊಳೆಳ್ಳರೆ ಪಟ್ಟಣ)	40	116	190
30	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ವೃತ್ತಿಪರ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	150	477	218

ಅನುಬಂಧ-3.14

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-3.2.9.2, ಪುಟ-84)

2013-14ರಿಂದ 2017-18ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸ್ಥಿತಿ

(ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಮಂಜೂರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳು (ಕಾಮಗಾರಿಗಳು)	ಪೂರ್ವಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ			ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು	ಇನ್ನು ಸ್ಥಾರಂಭಿಸಬೇಕಿರುವವನ್ನು
		ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ	ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ	ಒಟ್ಟು		
2013-14	21	14	1	15	3	3
2014-15	11	3	2	5	6	0
2015-16	83	23	2	25	53	5
2016-17	47	0	0	0	41	6
2017-18	38	0	0	0	25	13
ಒಟ್ಟು	200	40	5	45	128	27

ಅನುಬಂಧ-3.15

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆಗಳು-3.2.9.4, & 3.2.9.10, ಮಟಗಳು-85 & 89)
ಭೂಮಿಯ ಅಲಭ್ಯತೆಯಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿರದ ಪ್ರಕರಣಗಳು

(₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವರ್ವೆ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು	ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ	ಪಾ
ಸಿಹಿತ ಕೇಂದ್ರ				
1	2013-14	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕೆಆರ್ ಪುರವ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೂರ್ವ	263.46	ನಿರ್ವೇಶನವು ವಿವಾದದಡಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ
2		ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	261.65	ನಿರ್ವೇಶನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ
3		ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸಕೆಲೇಕಪುರ	381.94	ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿರ್ವೇಶನವು ವಿವಾದದಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಬದಲಿ ನಿರ್ವೇಶನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ
4	2015-16	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ವೋಳಕಾಲ್ಯಾರ್ಡು ಪಟ್ಟಣ	188.30	ನಿರ್ವೇಶನವು ವಿವಾದದಡಿಯಲ್ಲಿದೆ
5	2016-17	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ	198.00	ನಿರ್ವೇಶನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ
		ಒಟ್ಟು	1,293.35	
ಕೆಆರ್ ಇಜಿವ್‌ಎಸ್				
1	2015-16	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವೃತ್ತಿಪರ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸಿಂಧನಾರು ಪಟ್ಟಣ	507.40	ನಿರ್ವೇಶನವು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದ (ಮಾರ್ಚ್ 2017) ಕಾರ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಿದೆ
2		ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ-1, ಕೊಪ್ಪಳ ಪಟ್ಟಣ	300.00	ಮೇಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ನಿರ್ವೇಶನವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರಿಗೆ ಕೇವಲ ಜೂನ್ 2018ರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಿದೆ
3		ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಹಲಬುಗ್ರ, ಭಾಲ್ತಿ	302.00	ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿರ್ವೇಶನವು ವಿವಾದದಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಬದಲಿ ನಿರ್ವೇಶನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ
4	2016-17	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ (ಎಎ್‌ಎಸ್) ಕಲಬುರಿಗಿಪಟ್ಟಣ	1,513.34	ನಿರ್ವೇಶನಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸಹ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರಿದ ಮೇರಾಮುಕ್ಕಿ ಕನ್ಸ್ಟ್ಯೂನ್ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2018). ಸಿಇ ನಿರ್ವೇಶನದ ವಿರೀದಿಯು ಪಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ (ಜುಲೈ 2018)
5		ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಕಲಬುರಿಗಿಪಟ್ಟಣ		
6		ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವೃತ್ತಿಪರ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸೇಡಂ	453.00	ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿರ್ವೇಶನವು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬದಲಿ ನಿರ್ವೇಶನವ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
		ಒಟ್ಟು	3,075.74	
ಬಾಬು ಜಗತ್ತಿವನರಾಂ ಭಾತ್ತಪಾಸ್ ಯೋಜನೆ				
1	2017-18	ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕೊಡಿಗೇಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ	193.49	ನಿರ್ವೇಶನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ
		ಒಟ್ಟು	193.49	
		ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ	4,562.58	

ಅನುಬಂಧ-3.16

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ-3.2.9.9, ಪುಟ-89)

ಕೆಲರ್ಸ್‌ಪಡಿವಲ್ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿನ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕ

(ರೈಲ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು	ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಮೌತೆ	ಪೆಚ್ಚ	ಕೆಲರ್ಸ್‌ಪಡಿವಲ್ ಶ್ಲೂಗಳು + ಶೇಕಡಾ 11.5 ರ ದರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳು	ಒಟ್ಟು ಪೆಚ್ಪ	ಉಳಿತಾಯ	ಮೂರಿಗೊಂಡ ತಿಂಗಳು
1	ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಣಿ ಶಾಲ್ಹಳಿಕಿನ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊಲಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	42.00	30.57	3.51	34.08	7.92	ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016
2	ತುಮಕೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊಲಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	68.77	48.19	5.54	53.73	15.04	ಜನವರಿ 2016
3	ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ತಿಪಟ್ಟಾರು ಸಗರದ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಎರಡು ಕೊಲಡಿಗಳು, ತಂಗುದೂಣ, 4 ಶೈಕ್ಷಣಿಕಗಳ ಮತ್ತು ಡಾಯೆಟ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	29.20	16.69	1.91	18.60	10.60	ನವೆಂಬರ್ 2016
4	ತುಮಕೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಪೊವರ್ ಏಸ್‌ಎಸ್ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಯ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕನಿಲಯ ಕಳ್ಬಡ ನಿರ್ಮಾಣ	99.79	77.10	8.87	85.97	13.82	ಜನವರಿ 2016
5	ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಪಾವಗಡದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಪೊವರ್ ಬಾಲಕರ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊಲಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	49.00	33.20	3.82	37.02	11.98	ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016
6	ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊಲಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	38.80	30.07	3.46	33.53	5.27	ಜುಲೈ 2015
7	ಮೈಸೂರಿನ ವಿವಿ ಮೊಹಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕನಿಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ	96.00	83.87	9.65	93.52	2.48	ಜುಲೈ 2015
8	ಮೈಸೂರಿನ ವಿವಿ ಮೊಹಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಪೊವರ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕನಿಲಯ ಎರಡನೇ ಮಹಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ	92.00	82.23	9.45	91.68	0.32	ಮಾರ್ಚ್ 2015
	ಒಟ್ಟು	515.56	401.92	46.21	448.13	67.43	

ಅನುಬಂಧ-3.17

(ಲ್ಯಾಂಡ್: ಕಂಡಿಕೆ-3.2.9.11, ಪಟ್ಟ-91)

ಒಬ್ಬರೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕ

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನ ಹೆಸರು	ವಹಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	ಕಾರ್ಯಾದೇಶದ ದಿನಾಂಕ	ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಮಾಣ (ಕ್ರಿಂತಿ 2018)	ವರಾ
1	ವೆ.ಕೆ.ಮೌದ್ದು ಮೈಸ್ತ್ರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್	13	55.61	16.2.2017	19.30	ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಏದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಜುಲೈ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಮೂಲಗೊಳಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ದಿನಾಂಕವು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ₹19.92 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ₹11.66 ಕೋಟಿಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು
2	ಮು. ಬಿ.ವಿ.ಶಾರ್ಜ್ ಇನ್‌ಪ್ರೈಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್	11	45.04	16.2.2017	12.18	ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಎಂಟು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಜುಲೈ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಮೂಲಗೊಳಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ದಿನಾಂಕವು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ₹26.49 ಕೋಟಿಗಳ ಟಿಂಡರ್ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ₹10.53 ಕೋಟಿಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು
3	ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗಪೆ	05	24.40	6.3.2017	5.15	ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಮೂಲಗೊಳಿಸುವ ದಿನಾಂಕ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ.
4	ಶ್ರೀ ವಿ.ಬಿ.ಪ್ರಸಾದ್ ರೆಡ್ಡಿ	05	21.50	4.11.2017	8.36	ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಮೂಲಗೊಳಿಸುವ ದಿನಾಂಕ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ-3.18
(ಲ್ಲಿಂಬಿ: ಕಂಡಿಕೆ-3.2.9.11, ಪುಟ-91)
ದರಸ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿರುವುದು

(₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಚಿಳ್ಳೆ	ವರ್ಷ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಹೆಸರು	ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಮೊತ್ತ	ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಡಿಡ, ಹಾಸನ	2013-14	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬೇಲೂರು ನಗರ	102.00	2
2		2013-14	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಬೇಲೂರು ನಗರ	118.30	2
3		2015-16	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಮೊವ್ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಅರಸೀಕರೆ ನಗರ	109.20	2
4		2015-16	ಡಾ.ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಮೊವ್ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಾಸನ	156.40	2
5		2016-17	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಾಸನ ನಗರ	174.60	3
6		2016-17	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಾಸನ ನಗರ	150.75	4
7	ಡಿಡ, ಹಾವೇರಿ	2015-16	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು	150.60	3
ಒಟ್ಟು				961.85	18

ಅನುಬಂಧ-3.19
(ಲುಲ್ಲೇವಿ: ಕಂಡಿಕೆ-3.2.10.4, ಪುಟ-93)
ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಬಾಡಿಗೆ ಪಾವತಿಯ ವಿವರಗಳು

(ಮೊತ್ತ ರೂಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಹೆಸರು	ಕಾರ್ಯಾದೇಶದ ದಿನಾಂಕ	ಮೂರಣಗೋಳಭೇಕಿದ್ದ ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕ	ವಾಸ್ತವಾಗಿ ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ ದಿನಾಂಕ	ವಿಳಂಬ ತಿಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ	ಮಾಸಿಕ ಬಾಡಿಗೆ	ಪಾವತಿಸಿದ ಬಾಡಿಗೆ
1	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಅಲೂರು	10.3.16	9.3.17	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	14	50,000	7,00,000
2	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಅಲೂರು	10.3.16	9.3.17	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	14	15,000	2,10,000
3	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಅರಕಲಗ್ನಾಡು	10.3.16	9.3.17	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	14	17,500	2,45,000
4	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಮೊವೆ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗ್ಗೊಳ	10.3.16	9.3.17	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	14	30,000	4,20,000
5	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಜನ್ಮಾಯವಟ್ಟಣ್ಣ	10.3.16	9.3.17	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	14	63,000	8,82,000
6	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಮೊವೆ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸಕಲೇಶಪುರ	1.5.16	30.4.17	5.4.18	12	28,000	3,36,000
7	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಮೊವೆ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಯೀರ್ಜಿಜಹಾನಹ್ಯಾ	5.4.17	4.4.18	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	5	5,000	25,000
8	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕಿಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ-2, ಹಾವೇರಿ ನಗರ	18.3.16	17.3.17	23.3.18	12	67,000	8,04,000
9	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕಾಗಿನಲ್ಲಿ	11.3.16	10.3.17	26.12.17	9	22,800	2,05,200
10	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಆಷ್ಟಿ ಅಲೂರು, ಹಾನಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು	11.3.16	10.3.17	2.8.17	9	17,100	1,53,900
11	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಿರೇಕೆರೂರು	19.9.16	18.9.17	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	10	8,000	80,000
12	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಸವಣಾರು	28.4.17	27.4.18	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	3	21,000	63,000
13	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ನಂಜನಗ್ಲಾಡು	01.12.10	01.07.12	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	73	25000	18,25,000
14	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ನಂತರದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಭಾಲ್ಯು	ಜೂನ್-10	ಮೇ-11	ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016	67	21900	14,67,300
15	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಮೊವೆ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಭಾಲ್ಯು	6.7.17	5.7.18	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	2	37100	74,200
16	ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಮೊವೆ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಹಲಬಗ್ರ, ಭಾಲ್ಯು	17.2.17	16.1.18	ಮೂರಣಗೋಂಡಿಲ್ಲ	7	8050	56,350
ಒಟ್ಟು							75,46,950

ಅನುಬಂಧ-3.20

(ಲ್ಯಾಂಗ್ಲಿಷ್: ಕಂಡಿಕೆ-3.11, ಮಟ್ಟ-115)

ಪಂಚಾಯತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ, ಜಮೆ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಕರವನ್ನು
ತೋರಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕ

(ರೂ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಜಿಬಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಶಿಲ್ಕೆ	ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ಮಂಕದ ಮೊತ್ತ	ಒಟ್ಟು	ಜಮೆ	ವೆಚ್ಚ	ಅಂತಿಮ ಶಿಲ್ಕೆ
1	ಟಿಪಿ, ಬಂಗಾರಪೇಟೆ	14	0.00	17.05	17.05	0.00	4.77	12.28
2	ಟಿಪಿ, ಹೆಚ್ಚೆಬಿ ಹಳ್ಳಿ	17	10.12	17.48	27.60	0.00	4.69	22.91
3	ಟಿಪಿ, ಕಡೂರು	15	10.13	8.74	18.87	0.55	4.08	14.24*
4	ಟಿಪಿ, ತರೀಕೆರೆ	43	0.30	57.01	57.31	4.60	34.83	17.88
5	ಟಿಪಿ, ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ	11	0.00	10.08	10.08	3.45	1.06	5.57
6	ಟಿಪಿ, ಕೆಂಪ್ಪೆ	20	17.23	26.74	43.97	25.60	0.00	18.37
7	ಟಿಪಿ, ಬೈಲಹೊಂಗಲ	15	6.05	8.41	14.46	6.31	4.55	3.60
8	ಟಿಪಿ, ಮುಳಬಾಗಿಲು	12	0.06	10.77	10.83	0.00	5.29	5.54
9	ಟಿಪಿ, ಮಾಲೂರು	23	2.80	25.91	28.71	0.10	22.30	6.31
10	ಟಿಪಿ, ಕೊಲಾರ	27	4.58	35.56	40.14	1.12	25.42	13.60
	ಒಟ್ಟು	197	51.27	217.75	269.02	41.73	106.99	120.30

* ಇದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ರಿಗಳು (ಅಸಂಧಿ, ಕಮ್ಮನಕೆರೆ, ಪಟ್ಟಣಗೆರೆ, ತಿಮ್ಮಾಪುರ ಮತ್ತು ಉಡುಗೆರೆ) ತೋರಿಸಿದ್ದ ಅಂತಿಮ ಶಿಲ್ಕೆಗಳು ನಿರ್ವಹಿತಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಕಗಳಿൽ ನಿರ್ವಹಿತಗೊಂಡಿರುವ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಈ ಇದು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್ರಿಗಳ ಅಂತಿಮ ಶಿಲ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶ್ವರಿಸಲಾಯಿತು.

©

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರು

www.saiindia.gov.in

www.agkar.cag.gov.in